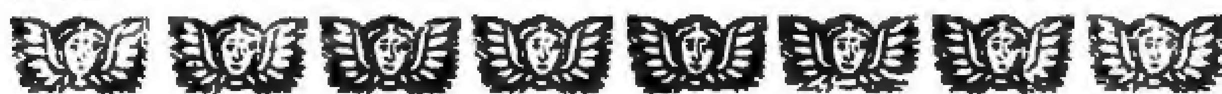
NOUL TESTAMENT

AL

DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

Tipărit cu aprobarea Sfântului
Sinod şi binecuvântarea I. P. S.
† JUSTINIAN
Patriarhul României
la cea de a treia aniversare
a înscăunării I. P. S. Sale.

BUCUREŞTI
Editura Inst. Biblic şi de Misiune Ortodoxă
1951

SFÂNTA EVANGHELIE

CEA DELA

M A T E I

1.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, zămislirea, numele şi naşterea.

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.
2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui.
3. Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;
4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;
5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Obed, din Rut; Obed a născut pe Iessei;
6. Iessei a născut pe David împăratul; împăratul David a născut pe Solomon, din femeia lui Urie;
7. Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;
8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;

---

1. 1. Luca 3, 23—38.
2. Fac. 21, 3; 25, 26; 29, 35.
3 Fac. 38, 29; I Paral. 2, 5, 9; Rut. 4, 19.
4. I Paral. 2, 10; Num. 1, 7.
5. Is. Navi 2, 1; Rut. 1, 13; I Paral. 2, 11, 12.
6. 2 Imp. 12.
7—11. 3 Imp. 11, 43; I Paral. 3, 10, sq.

9. Ozia a născut pe
Ioatam; Ioatam a născut
pe Ahaz; Ahaz a născut
pe Ezechia;
10. Ezechia a născut
pe Manasse; Manasse a
născut pe Amon; Amon
a născut pe Iosia;
11. Iosia a născut pe
Iehonia și pe frații lui, la
strămutarea în Babilon;
12. După strămutarea
în Babilon, Iehonia a
născut pe Salatiil; Sala-
tiil a născut pe Zoroba-
bel;
13. Zorobabel a născut
pe Abiud; Abiud a năs-
cut pe Eliachim; Elia-
chim a născut pe Azor;
14. Azor a născut pe
Sadoc; Sadoc a născut pe
Achim; Achim a născut
pe Eliud;
15. Eliud a născut pe
Eliazar; Eliazar a născut
pe Matan; Matan a năs-
cut pe Iacov;
16. Iacov a născut pe
Iosif, bărbatul Mariei, din
care s'a născut Iisus, ce
se zice Hristos.
17. Așa dar, peste tot,
dela Avraam până la
David sunt patrusprezece
neamuri; dela David pâ-
nă la strămutarea în Ba-
bilon sunt patrusprezece
neamuri, și dela strămu-
tarea în Babilon până la
Hristos sunt (iarăși) pa-
trusprezece neamuri.
18. Iar nașterea lui Ii-
sus Hristos așa a fost
că fiind logodită Maria,
muma Lui, cu Iosif, mai
înainte de a fi ei împre-
ună, s'a aflat având în
pântece din Duhul Sfânt.
19. Iosif, bărbatul ei,
fiind om drept și nevrând
s'o vădească, și-a pus în
minte s'o lase în ascuns.
20. Ci cugetând el a-
cestea, iată îngerul Dom-
nului i se arătă în vis,
grăind: Iosife, fiul lui
David, nu te teme a lua
pe Maria, femeia ta, că
ce s'a zămislit într'însa
este din Duhul Sfânt.

9. 4 Imp. 15, 7 și 38; 16, 20.
10. 4 Imp. 20, 21.
11. 1 Paral. 3, 15, 16.
12. Ezdra 3, 2.
16. 1 Paral. 3, 17; Matei 27, 17, 22.
18. Luca 1, 27, 35 și 2, 5.
19. Numere 5, 15; A doua Lege 24, 1.
20. Luca 1, 35.

21. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus; căci El va mântui poporul Său de păcate.

22. Acestea toate s'au făcut ca să se împlinească ceea ce s'a zis de Domnul prin proorocul care zice:

23. Iată, fecioara va avea în pântece şi va naşte fiu, şi vor chema numele lui Emanuil, care se tălmăceşte: cu noi este Dumnezeu.

24. Deşteptându-se din somn, Iosif făcu aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului, şi luă la el pe femeia sa.

25. Şi n'a cunoscut-o pe ea până ce a născut pe Fiul său cel întâi născut şi a chemat numele Lui: Iisus.

2.

Magii dela Răsărit; fuga în Egipt. Irod ucide pruncii. Intoarcerea din Egipt şi sălăşluirea în Nazaret.

1. Dar dacă s'a născut Iisus în Betleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată magii dela Răsărit au venit în Ierusalim, întrebând:

2. Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s'a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui.

3. Auzind (de aceasta) împăratul Irod s'a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el.

4. Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului cercetă dela ei: unde este să se nască Hristos?

5. Atunci ei îi răspunseră: în Betleemul Iudeei, căci aşa este scris de profetul:

6. Şi tu Betleeme, pământul Iudeei, nu eşti deloc cel mai mic dintre căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Povăţuitorul care va paşte pe poporul meu Israel .

7. Atunci Irod a chemat în ascuns pe magi şi

21. Luca 2, 21; Fapt. 4, 12 şi 5, 31.
22 Is. 7, 18.
23. Is. 7, 13; Luca 1, 31.
24. Luca 20, 7, 21.

2. 1. Luca 2, 6, 7; Fac. 35, 19.
2. Numere 24, 17.
6. Mih. 5, 2; Ioan 7, 42.

a aflat dela ei lămurit în
ce vreme s'a arătat stea-
ua.
8. Apoi trimiţându-i la
Betleem, le-a zis: Mer-
geţi şi cercetaţi cu dea-
mănuntul despre Prunc şi
dacă îl veţi afla, vesti-
ţi-mă şi pe mine, ca să
viu şi eu să mă închin
Lui.
9. Iar ei, ascultând pe
Impăratul, au plecat şi
iată, steaua pe care-o vă-
zuseră în Răsărit, mer-
gea înaintea lor, până ce
a venit şi a stat deasu-
pra, unde era Pruncul.
10. Şi văzând ei stea-
ua, s'au bucurat cu bucu-
rie mare foarte.
11. Şi intrând în casă,
au văzut pe Prunc îm-
preună cu Maria, muma
Lui, şi căzând (la pă-
mânt) s'au închinat Lui,
şi deschizând vistieriile
lor I-au adus Lui daruri:
aur, tămâie şi smirnă.
12. Iar luând ştiinţă
în vis să nu se mai în-
toarcă la Irod, pe altă
cale s'au dus în ţara lor.
13 .După plecarea ma-
gilor, iată îngerul Dom-
nului se arată în vis lui
Iosif, zicând: scoală-te,
ia Pruncul şi pe muma
Lui şi fugi în Egipt şi
stai acolo până ce-ţi voiu
spune; fiindcă Irod are
să caute Pruncul ca să-L
omoare.
14. Iosif se sculă, luă,
noaptea, Pruncul şi pe
muma Lui şi plecă în E-
gipt.
15. Şi fu acolo până la
săvârşirea lui Irod; ca să
se împlinească cuvântul
spus de Domnul, prin
profetul care zice: din
Egipt am chemat pe Fiul
Meu.
16. Iar când Irod văzu
că a fost amăgit de
magi, s'a mâniat foarte
şi trimiţând (călăi) ucise
pe toţi pruncii, ce erau
în Betleem şi în toate ho-
tarele lui, de doi ani şi
mai în jos, după timpul
pe care-l lămurise dela
magi.
17. Atunci s'a împlinit
cuvântul spus de Iere-
mia proorocul:
18. Glas în Rama s'a

11. Luca 2, 16; Ps. 71, 10; Is. 60, 6.
15. Ozie 11, 2.
18. Ier. 31, 15.

auzit, plângere și tânguire multă; Rahil plângea pe fiii săi și nu voia să se mângâie, fiindcă nu mai sunt.
19. După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, în Egipt.
20. Și zice: Scoală-te, ia Pruncul și pe muma Lui și mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia viața Pruncului.
21. Iosif sculându-se, a luat Pruncul și pe muma Lui și a venit în pământul lui Israel.
22. Dar auzind că Arhelau domnește în Iudeia, în locul lui Irod, tatăl său, s'a temut să meargă acolo și, luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei.
23. Și a venit și a locuit în orașul numit Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s'a spus prin profeți: că Nazareu se va chema.

20. Eșire 4, 19.
22. Is. 11, 1 și 53, 2; Zah. 6, 12.
3. 1. Mc. 1, 4; Lc. 3, 3,
2. Matei 4, 17.

3.

Ivirea lui Ioan Botezătorul; botezul lui Iisus.

1. In zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în deșertul Iudeei,
2. Spunând: pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția cerurilor.
3. El este acela despre care a zis proorocul Isaia: Glasul celui ce strigă în pustie: pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.
4. Iar Ioan avea veșmântul lui din păr de cămilă, și brâu de curea împrejurul mijlocului, iar hrana lui era lăcuste și miere sălbatică.
5. Atunci ieși la el Ierusalimul și toată Iudeea și toată împrejurimea Iordanului.
6. Și se botezau de către el, în râul Iordanului, mărturisind păcatele lor.

3. Is. 40, 3
4. 4 Imp. 1, 8; Marcu 1, 6.
6. Marcu 1, 5; Fap. Ap. 19, 18.

7. Ci văzând Ioan pe mulți din Farisei și Saduchei, viind la botez, le zise: pui de năpârcă, cine v'a arătat că veți scăpa de mânia ce va să fie?

8. Faceți, deci, roade vrednice de pocăință.

9. Și să nu gândiți să ziceți în voi înși-vă: Părintele nostru este Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.

10. Acum securea stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face rod bun se taie și se aruncă în foc.

11. Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălțămintea; Acesta vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc.

12. El are lopata în mână și va curăți aria Sa și va aduna grâul în jitniță, iară pleava va arde-o cu foc nestins.

13. In acest timp, a venit Iisus din Galileia, la Iordan, către Ioan, ca să se boteze dela el.

14. Ioan însă îl oprea, zicând: eu am trebuință să fiu botezat de Tine și Tu vii la mine?

15. Și răspunzând Iisus a zis către el: lasă acum, căci așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat.

16. Iar după ce s'a botezat Iisus, îndată a ieșit din apă și iată, cerurile I s'au deschis și a văzut Duhul lui Dumnezeu, pogorîndu-se ca un porumbel și viind peste El.

17. Și iată glas din ceruri care a zis: Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care bine am voit.

---

7. Luca 3, 7.
9. Luca 3, 8; Ioan 8, 39.
10. Matei 7, 19; Luca 3, 9; Ioan 15, 2, 6.
11. Marcu 1, 8; Luca 3, 16; Ioan 1, 26; Fapt. 1, 5 și 2, 3, 4.
13. Marcu 1, 9—11; Luca 3, 21, sq.
16. Luca 3, 22; Ioan 1, 32.
17. Ps. 2, 5; Is. 42, 1; Matei 17, 5; Marcu 1, 11 și 9, 7; 2 Petru 1, 17.

4.

Iisus se ispiteşte de către Diavolul, îşi începe propovăduirea, cheamă pe cei dintâi ucenici, şi vindecă tot felul de bolnavi.

1. Atunci Iisus fu dus de Duhul în pustiu, ca să se ispitească de către Diavolul.
2. Şi după ce a postit patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi, la urmă a flămânzit.
3. Ci apropiindu-se Ispititorul, zise către El: De eşti Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.
4. Dar El îi răspunse: Scris este: nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.
5. Atunci Diavolul îl duse în sfânta cetate şi-L puse pe aripa templului.
6. De eşti Tu Fiul lui Dumnezeu, îi zise Diavolul, aruncă-Te jos, căci scris este că îngerilor Săi va porunci pentru Tine şi Te vor ridica pe mâini, ca nu cumva să izbeşti de piatră piciorul Tău.
7. Iisus îi răspunse: iarăşi este scris să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău.
8. Din nou, Diavolul îl duse într'un munte foarte înalt şi-I arătă toate împărăţiile lumii şi strălucirea lor.
9. Şi-I zise Lui: acestea toate Ţi le voiu da Ţie, de cazi (înaintea mea) şi mi Te închini.
10. Atunci Iisus îi zise: Mergi Satana, căci scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui singur să-I slujeşti.
11. Atunci L-a lăsat Diavolul şi iată, îngerii venind la El, îi slujeau.
12. Când Iisus auzi că Ioan a fost pus în închisoare, plecă în Galileia.

4. 1. Marcu 1, 12; Luca 4, 1, sq.
2. Eş. 34, 28; 3 Imp. 19, 8.
3. I Tes. 3, 5; Matei 3, 17.
4. A doua Lege 8, 3; Luca 4, 4.
6. Ps. 90, 11, 12; Luca 4, 10, 11;
7. A doua Lege 6, 16.
10. A doua Lege 6, 13; Matei 16, 23.
11. Evr. 1, 14.
12. Marcu 1, 14; Luca 4, 14.

13. Şi părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zavulon şi Neftalim,

14. Ca să se împlinească ce s'a zis prin Isaia profetul, care zice :

15. Pământul lui Zavulon şi pământul lui Netfalim, (cum mergi) spre mare, dincolo de Iordan, Galileia păgânilor.

16. Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare şi celor ce şedeau în latura şi în umbra morţii răsăritule-a lumină.

17. De atunci începu Iisus să propovăduiască şi să spună: pocăiţi-vă căci s'a apropiat împărăţia cerurilor.

18. Pe când umbla pe lângă marea Tiberiadei a văzut doi fraţi, pe Simon ce se numeşte Petru şi pe Andrei, fratele lui, cari aruncau mreaja în mare, căci erau pescari.

19. Şi le-a zis: Veniţi după Mine şi vă voiu face pe voi pescari de oameni.

20. Iar ei, lăsându-şi mrejele în clipa aceea, au mers după El.

21. De acolo, mergând mai departe, a văzut alţi doi fraţi, pe Iacov al lui Zevedeu şi pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedeu tatăl lor, dregându-şi mrejele, şi i-a chemat.

22. Cari, îndată lăsând corabia şi pe tatăl lor, au mers după El.

23. Şi a străbătut Iisus toată Galileia, învăţând în sinagogile lor şi propovăduind Evanghelia împărăţiei şi tămăduind orice boală şi orice neputinţă în popor.

24. Aşa încât a ieşit vestea Lui în toată Siria, şi aduceau la El pe toţi cari se aflau în suferinţe, fiind cuprinşi de multe

13. Marcu 1, 21; Luca 4, 14, 31.
14. Is. 9, 1.
16. Luca 1, 79; Is. 9, 2.
17. Matei 3, 2; Marcu 1, 15; Luca 4, 15.
18. Marcu 1, 16; Luca 5, 2; Ioan 1, 35.
20. Matei 19, 27.
23. Mc. 1, 39; Lc. 4, 15, 44.
24. Marcu 6, 55.

feluri de boale şi de chinuri, pe demonizaţi, pe lunatici, pe slăbănogi, şi El îi vindeca.

25. Şi noroade multe mergeau după El, din Galileia, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeia şi de dincolo de Iordan.

5.

Predica de pe munte: Fericirile. Adevărata împlinire a legii.

1. Văzând mulţimile, Iisus s'a suit în munte, a şezut şi ucenicii au venit lângă El.

2. Şi ridicând glasul îi învăţa, zicând:

3. Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este împărăţia cerurilor.

4. Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

5. Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.

6. Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetoşează de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

9. Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este împărăţia cerurilor.

11. Fericiţi veţi fi voi când vă vor ocărî şi vă vor urmări şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind din pricina Mea.

12. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi că plata voastră multă este în ceruri, căci tot aşa au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi.

13. Voi sunteţi sarea pământului; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai

---

25. Marcu 3, 7; Luca 6, 17
5. 2. Luca 6, 20.
3. Is. 57, 15.
4. Is. 61, 2; Luca 6, 21.
5. Ps. 36, 11.
6. Luca 6, 21.
7. Pilde 21, 21; Iac. 2, 13.
8. Ps. 23, 4; 50, 11; I Ioan 3, 2—3.
10. I Petru 2, 20; 3, 14.
12. Iac. 5, 10.
13. Mc. 9, 50; Lc. 14, 34.

e bună, fără numai de aruncat afară, ca să fie călcată de oameni.

14. Voi sunteți lumina lumii; nu poate cetatea să se ascundă, când stă deasupra muntelui,

15. Nici nu aprind (oamenii) făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă faptele voastre cele bune și să mărească pe Tatăl vostru carele este în ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric legea sau proorocii; n'am venit să stric ci să împlinesc.

18. Căci adevăr grăesc vouă, cât vor sta cerul și pământul, o iotă sau o cirtă din lege nu va trece, până ce nu se vor face toate.

19. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici, și va învăța așa pe oameni, foarte mic se va chema întru împărăția cerurilor; iar cel ce va face și va învăța, acesta mare se va numi, întru împărăția cerurilor.

20. Căci zic vouă: că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra întru împărăția cerurilor.

21. Ați auzit că s'a zis celor de demult: să nu ucizi; iar cine va ucide, vrednic va fi de osândă.

22. Eu însă vă spun vouă, că oricine se mânie pe fratele său, vrednic va fi de osândă; cine deci va zice fratelui său: racă, vrednic va fi de judecata sinedriului; iar cine-i va zice: nebunule, vrednic va fi de Gheena focului.

23. Deci, când va fi să aduci darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

15 Marcu 4, 21; Luca 11, 33; 8, 16.
16. I Petru 2, 12.
17. Matei 3, 15; Rom. 3, 31
18. Luca 16, 17 și 21, 33
19. Iac 2, 10.
21. Eșire 20, 12.
22. I Ioan 3, 15; A doua Lege 5, 17.
23 Marcu 11, 25

24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi, întâi împacă-te cu fratele tău și apoi venind, adu darul tău.
25. Învoiește-te cu pârâșul tău degrabă, câtă vreme ești cu el pe drum, ca nu cumva pârâșul să te dea judecătorului, și judecătorul, slujitorului (temniței) și să fii aruncat în temniță.
26. Adevăr grăesc ție, nu vei ieși de acolo, până ce nu vei fi dat cel de pe urmă ban.
27. Ați auzit că s'a zis celor de demult: să nu preacurvești.
28. Eu, însă, vă spun vouă: că oricine se uită la femeie, poftindu-o, a și preacurvit cu ea în inima lui.
29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l și aruncă-l dela tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădularele tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheena.
30. Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pe tine, taie-o și aruncă-o dela tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădularele tale, decât tot trupul tău să se ducă în Gheena.
31. S'a zis iarăși: Cine va lăsa pe femeia sa, să-i dea carte de despărțenie.
32. Eu însă vă spun vouă: că oricine va lăsa pe femeia sa, afară de cuvânt de desfrânare, o face să preacurvească, și cine va lua pe cea lăsată, preacurvește.
33. Ați auzit că s'a zis celor de demult: să nu juri strâmb, ci să ții înaintea Domnului jurămintele tale.
34. Eu însă vă spun vouă: să nu vă jurați nici de cum, nici pe cer, fiindcă este jeț al lui Dumnezeu,
35. Nici pe pământ, fiindcă este așternut al pi-

25. Luca 12, 58.
27. Eșire 20, 14.
28. Iov. 31, 1.
29. Mt. 18, 9; Mc. 9, 47.
31. A doua Lege 24, 1.
32. Matei 19, 9; Marcu 10, 11; Luca 16, 18; I Cor. 7, 10.
33. Eșire 20, 16.
34. Matei 23, 22; Is. 66, 1.

ciorelor Lui, nici pe Ie-
rusalim, fiindcă este ce-
tate a marelui împărat,
36. Nici pe capul tău
să nu te juri, fiindcă nu
poți să faci un fir de păr,
alb sau negru.
37. De aceea cuvântul
vostru să fie: *da* ce este
da, *nu* ce este nu; iar
ce e mai mult decât a-
cestea, dela cel rău este.
38. Ați auzit că s'a
zis: ochiu pentru ochiu
și dinte pentru dinte.
39. Eu însă vă spun
vouă: să nu stați împo-
triva celui rău; iar cui
te loveste peste obrazul
drept, întoarce-i și pe ce-
lălalt.
40. Celui ce voește să
se judece cu tine și să-ți
ia veșmântul, lasă-i și
cămașa.
41. Iar de te va asupri
careva să mergi o mie
de pași, mergi cu el două
mii.
42. Celui care cere dela
tine, dă-i; și dela cel ce
voiește să se împrumute
dela tine, nu întoarce
fața ta.
43. Ați auzit că s'a
zis: Să iubești pe aproa-
pele tău și să urăști pe
vrăjmașul tău.
44. Iar eu vă zic vouă:
iubiți pe vrăjmașii voș-
tri, binecuvântați pe cei
ce vă blestemă, faceți
bine celor ce vă urăsc și
rugați-vă pentru cei ce
vă vatămă și vă prigo-
nesc,
45. Ca să fiți fiii Tată-
lui vostru celui din ce-
ruri, că El face să ră-
sară soarele peste răi și
peste buni, și trimite
ploaie peste drepți și
peste nedrepți.
46. Căci dacă iubiți pe
cei ce vă iubesc, ce răs-
plată puteți avea? Au
nu fac și vameșii același
lucru?
47. Și dacă primiți cu
dragoste pe frații voștri
numai, ce prisos este
aici? Au nu fac și păgâ-
nii același lucru?
48. Fiți, dar, voi de-

37. 2 Cor. 1, 17; Iac. 5, 12.
38. Eșire 21, 23—24.
40. Lc. 6, 29; I Cor. 6, 7.
42. Luca 6, 30, 34.
43. Lev. 19, 18.
44. Luca 6, 27; 28, 34; Fapt. 7, 59.
45. Luca 6, 32.
48. A doua Lege 18, 13.

săvârşiţi, precum Tatăl vostru cel Ceresc este desăvârşit.

6.

Urmarea predicii de pe munte. Despre milostenie, rugăciune şi post. Să nu ne străduim după cele pământeşti.

1. Luaţi aminte ca faptele dreptăţii voastre să nu le faceţi înaintea oamenilor ca să fiţi lor privelişte, altfel nu aveţi plată dela Tatăl vostru cel din Ceruri.

2. Deci, când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta, cum fac făţarnicii, în sinagogi şi în uliţe, ca să fie slăviţi de oameni; adevăr grăesc vouă: îşi iau răsplata (cuvenită).

3. Tu, însă, când faci milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta.

4. Aşa încât milostenia ta să fie într'ascuns, şi Tatăl tău, care vede într'ascuns, îţi va răsplăti ţie.

5. Iar când vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii cărora le place, prin sinagogi şi prin unghiurile uliţelor, stând în picioare să se roage, ca să se arate oamenilor; adevăr grăesc vouă: îşi iau răsplata (cuvenită).

6. Tu, însă, când te rogi, intră în cămara ta şi închizând uşa ta, roagă-te Tatălui tău Celui într'ascuns, şi Tatăl tău, care vede într'ascuns, îţi va răsplăti ţie.

7. Când vă rugaţi, nu spuneţi multe ca păgânii, că ei cred că în polilogia lor vor fi ascultaţi.

8. Deci nu vă asemănaţi lor, că ştie Tatăl vostru de ce aveţi trebuinţă mai înainte ca să cereţi voi dela El.

9. Deci voi aşa să vă rugaţi: Tatăl nostru, carele eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău;

10. Vie împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer aşa şi pre pământ.

11. Pâinea noastră cea

6. 2. Rom. 12, 8.
4. Luca 14, 14.
5. 4 Imp. 4, 33.
7. Is. 1, 15.
9. Luca 11, 2; Eşire 20, 7.
10. Luca 22, 42.

spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi;
12. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri;
13. Şi nu ne duce pre noi in ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este împărăţia şi puterea şi mărirea în veci, amin.
14. Că de veţi ierta oamenilor greşalele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru cel Ceresc.
15. Iar de nu veţi ierta oamenilor greşalele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşalele voastre.
16. Când postiţi, nu fiţi posomoriţi ca făţarnicii; că ei işi întunecă feţele, ca să se arate oamenilor că postesc; adevăr grăesc vouă: işi iau plata (cuvenită).
17. Tu însă, când posteşti, unge capul tău şi faţa ta o spală,
18. Ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău care este întru ascuns, şi Tatăl care vede într'ascuns iţi va răsplăti ţie.
19. Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură.
20. Ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă şi nu le fură.
21. Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta.
22. Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat;
23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina dintru tine întuneric este, dar întunericul, cu cât mai mult!
24. Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi şi

12. Psalm. 31, 5.
13. Mat. 25, 41.
14. Marcu 11, 26.
15. Matei 18, 35.
16. Is. 58, 5.
20. Luca 12, 33 sq.; 1 Tim. 6, 19
22. Luca 11, 34—36.
24. 3 Imp. 18, 21; Luca 16, 13; 2 Cor. 6, 16.

pe celălalt îl va dispreţui; nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu și lui Mamona.

25. Drept aceea zic vouă: nu vă îngrijiţi pentru viaţa voastră ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca; au nu este viața mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcămintea?

26. Uitaţi-vă la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în hambare, și Tatăl vostru cel Ceresc le hrănește. Oare nu sunteţi voi cu mult mai presus de ele?

27. Și cine dintre voi, oricât și-ar pune mintea, poate să adauge la statul său un cot?

28. Iar de veșmânt de ce vă îngrijiţi? Luaţi seama la crinii câmpului, cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.

29. Și totuși, vă spun vouă, că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu se înveșmânta ca unul dintre ei.

30. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai vârtos pe voi, o, puţin credincioșilor?

31. Deci, nu duceţi grijă, spunând: ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom înveșmânta?

32. Că după toate acestea se străduesc păgânii; știe doar Tatăl vostru cel Ceresc că aveți nevoie de ele.

33. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă.

34. Nu duceţi grijă de ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de sine. Ajunge zilei răutatea ei.

---

25. Luca 12, 22; Filip. 4, 6; 1 Tim. 6, 7.
26. Mt. 10, 31; Lc. 12, 24.
29. 3 Imp. 4, 21.
30. Matei 8, 26; 16, 8
33. 3 Imp. 3, 13; Ps. 36, 4.
34 Eșire 16, 19.

7.

Sfârşitul predicii de pe munte.

1. Nu judecaţi, ca să nu fiţi judecaţi.
2. Căci cu judecata cu care judecaţi, veţi fi judecaţi, şi cu măsura cu care măsuraţi, vi se va măsura.
3. Dece vezi paiul din ochiul fratelui tău, şi de bârna din ochiul tău nu-ţi dai seama?
4. Sau cum vei zice fratelui tău: stai să-ţi scot paiul din ochiu, şi iată, bârna este în ochiul tău?
5. Făţarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău şi atunci vei vedea să scoţi paiul din ochiul fratelui tău.
6. Nu daţi cele sfinte câinilor, nici nu aruncaţi mărgăritarele voastre în faţa porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare şi întorcându-se să vă sfâşie pe voi.
7. Cereţi şi se va da vouă; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi se va deschide vouă.
8. Că oricine cere, ia, cel care cercetează află, şi celui care bate i se va deschide.
9. Cine este omul acela între voi, dela care, de va cere fiul său pâine, el să-i dea piatră,
10. Sau de-i va cere peşte, el să-i dea şarpe?
11. Atunci, dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi daruri bune fiilor voştri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru Cel din Ceruri va da cele bune celor cari cer dela El?
12. Ci toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, asemenea şi voi faceţi lor, că aceasta este legea şi proorocii.
13. Intraţi prin poarta cea strâmtă, că largă este poarta şi încăpătoare calea care duce la pieire, şi mulţi sunt cei cari apucă pe ea.

---

7. 1. Luca 6, 37; Rom. 2, 1; I Cor. 4, 5.
2. Marcu 4, 24.
5. Luca 6, 42.
7. Marcu 11, 24.
8. Pilde 8, 17.
9. Ioan 14, 13.
11. Luca 11, 13; Iac. 1, 17
12. Luca 6, 31; Rom. 13, 8, 10.

14. Şi strâmtă este poarta şi îngustă este calea care duce la viaţă, şi puţini sunt cari o află.
15. Feriţi-vă de profeţii mincinoşi, cari vin la voi în haine de oi (blânzi ca oile), iar pe dinăuntru sunt lupi hrăpitori.
16. După roadele lor îi veţi cunoaşte. Au doară culeg oamenii struguri din scaeţi ori smochine din ciulini?
17. Aşa că orice pom bun face roade bune, iară pomul rău face roade rele.
18. Nu se poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune.
19. Iar orice pom care nu face roadă bună, se taie şi se aruncă în foc.
20. Drept aceea, după roadele lor îi veţi cunoaşte.
21. Nu oricine îmi zice: Doamne, Doamne, va intra întru împărăţia cerurilor, ci care face voia Tatălui Meu Celui din Ceruri.
22. Mulţi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am profeţit şi cu numele Tău am scos demoni, şi în numele Tău minuni multe am făcut?
23. Atunci, însă, voiu mărturisi lor: niciodată nu v'am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă dela Mine cei ce lucraţi fără-de-legea.
24. De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele şi le îndeplineşte, asemăna-se-va bărbatului cuminte care a clădit casa lui pe stâncă.
25. A căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, dar ea n'a căzut, fiindcă era întemeiată pe stâncă.
26. Iar oricine au-

---

14 Fapt. 14, 21.
15. Ier. 14, 14; Fapt. 20, 29.
16. Lc. 6, 43 sq.; Iac. 3, 12.
18. Matei 12, 33.
19. Matei 3, 10; Luca 3, 9; Ioan 15, 2, 6
21. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22, 25.
22 Luca 13, 25 sq.; Fapt. 19, 15.
23. Matei 25, 41; Ps. 6, 8.
24. Luca 6, 47, sq.
25. Matei 16, 18.

de aceste cuvinte ale Mele și nu le îndeplinește, asemăna-se-va bărbatului nerod care și-a clădit casa pe nisip.

27. Și a căzut ploaia și au venit râurile mari și au suflat vânturile și au izbit în casa aceea și a căzut. Și năruirea ei a fost mare.

28. Iar când Iisus a sfârșit cuvintele acestea, mulțimile stăteau uimite de învățătura Lui.

29. Căci îi învăța pe ei ca unul care are putere, și nu ca învățații lor.

8.

Iisus vindecă pe un lepros, pe servitorul unui sutaș, pe soacra lui Petru și pe alți bolnavi. Linișteşte furtuna de pe mare și mântuește pe doi demonizați.

1. Pogorîndu-se din munte, noroade multe au mers după El.

2. Și iată un lepros apropiindu-se, I se închină, zicând: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești.

3. Atunci Iisus întinzând mâna, s'a atins de el, zicând: voesc, curățește-te. Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Apoi i-a zis Iisus: vezi, nu spune nimănui, ci mergi, arată-te preoților și adu darul pe care l-a rânduit Moise, spre mărturie, lor.

5. Pe când intra în Capernaum, s'a apropiat de El un sutaș, rugându-L,

6. Și zicând: Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinuindu-se cumplit.

7. Iisus îi zice: voiu veni și-l voiu tămădui.

8. Dar sutașul răspunzând, I-a vorbit: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul meu, ci numai zi cu cuvântul și se va vindeca sluga mea.

9. Că și eu sunt om sub stăpânirea altora și am sub mine ostași și-i spun

27. Ezechiel 13, 11.
28. Marcu 1, 22; Luca 4, 32.
8. 1. Matei 5, 1.
2. Mc. 1, 40; Lc. 5, 12.
4. Luca 17, 14; Lev. 14, 2.
5. Luca 7, 11.
8. Ps. 106, 20.

acestuia: du-te, și se duce
și celuilalt: vino, și vine,
și slugii mele: fă aceas-
ta, și face.
10. Auzind acestea, Ii-
sus s'a minunat și a zis
celor ce veneau după El:
adevăr grăesc vouă: nici
întru Israel n'am găsit a-
tâta credință.
11. Drept acea vă spun
că mulți dela Răsărit și
dela Apus vor veni și
vor sta la masă cu Avra-
am, cu Isaac și cu Iacov
în împărăția cerurilor;
12. Iar fiii împărăției
vor merge întru întuneri-
cul cel mai din afară;
acolo va fi plângerea și
scrâșnirea dinților.
13. Și i-a zis Iisus su-
tașului: du-te, fie ție
după cum ai crezut. Și
s'a însănătoșit servitorul
lui în ora aceea.
14. Venind Iisus în casa
lui Petru, a văzut pe
soacra acestuia zăcând,
prinsă de friguri.
15. Și s'a atins de mâ-
na ei, iar frigurile o lă-
sară și se sculă și îi slu-
jea Lui.
16. Iar făcându-se sea-
ră, aduseră la El mulți
demonizați și scoase a-
fară duhurile cu cuvân-
tul și pe toți cei bolnavi
îi tămădui,
17. Ca să se împlinea-
scă ceea ce s'a spus prin
Isaia proorocul, care
zice: Acesta neputințele
noastre a luat și boalele
noastre le-a purtat.
18. Văzând Iisus no-
roade multe împrejurul
Lui, a poruncit ucenicilor
să treacă de cealaltă par-
te a mării.
19. Atunci a venit la
El un cărturar și a grăit:
Invățătorule, Te voiu ur-
ma, oriunde vei merge.
20. Dar Iisus i-a răs-
puns: Vulpile au vizuini
și păsările cerului cui-
buri, Fiul Omului, însă,
nu are unde să-și plece
capul.
21. Un altul dintre u-

11. Is. 49, 12; Luca 13, 29 sq.; Malah. 1, 11.
12. Matei 22, 13 și 25, 30; Luca 13, 26—30.
14. Mc. 1, 29; Lc. 4, 38.
15. Matei 9, 25.
16. Mc. 1, 32; Lc. 4, 40.
17. Is. 53, 4; I Petr. 2, 24.
18. Mc. 4, 35; Lc. 8, 22.
19. Luca 9, 57 sq.
20. 2 Cor. 8, 9.

cenici îi zise: Doamne, dă-mi voie să mă duc întâi și să îngrop pe tatăl meu.

22. El însă i-a zis: Vino după Mine și lasă morții să-și îngroape pe morții lor.

23. Intrând în corabie, ucenicii Lui îl urmară.

24. Și iată, că pe mare se iscă o furtună atât de aprigă, încât corabia se învăluia în talazuri; iar El dormea.

25. Atunci ucenicii veniră la El și-L deșteptară, spunându-I: Doamne, mântuește-ne că pierim.

26. Iisus le zise: de ce vă este frică, puțin credincioșilor? S'a sculat atunci, a certat vânturile și marea și s'a făcut liniște deplină.

27. Iar oamenii se mirară zicând: ce fel de om este Acesta că și vânturile și marea ascultă de El.

28. Când trecu dincolo în ținutul Gadarenilor, îl întâmpinară doi demonizați, cari ieșeau din morminte și atât de cumpliți, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, au început să strige și să zică: Ce este nouă și Ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai 'nainte de vreme ca să ne chinuești?

30. Departe de ei era o turmă mare de porci, la pășune.

31. Iar demonii se rugau de El și ziceau: dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci.

32. Atunci El le spuse: Duceți-vă. Iar ei ieșind se duseră în turma de porci. Și iată că toată turma se repezi de pe povârniș în mare și pieri în ape.

33. Iar păzitorii fugiră și ducându-se în oraș spuseră tot ce se întâmplase cu demonizații.

34. Atunci tot orașul ieși întru întâmpinarea lui Iisus și văzându-L îl rugară ca să treacă din hotarele lor.

24. Luca 8, 23.
28. Mc. 5, 1; Lc. 8, 26.
34. Mc. 5, 17; Lc. 8, 37.

9.

Paraliticul din Capernaum. Matei și ucenicii lui Ioan Botezătorul. Fiica lui Iair și femeia bolnavă. Doi orbi și un mut. Secerișul și secerătorii.

1. Intrând în corabie, Iisus trecu dincoace și veni în orașul Său.

2. Și iată că îi aduseră un slăbănog, zăcând pe pat. Ci Iisus văzând credința lor, zise slăbănogului: îndrăsnește fiule. Păcatele tale sunt iertate.

3. Dar unii dintre cărturari ziceau întru sine: Acesta hulește.

4. Ci Iisus știind gândurile lor le zise: Pentru ce cugetați rele în inimile voastre?

5. Că ce este mai lesne a zice: iertate sunt păcatele tale, sau a zice: scoală-te și umblă?

6. Ci ca să știți că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele — atunci zice slăbănogului: scoală-te, ridică patul tău și mergi la casa ta.

7. Și sculându-se s'a dus la casa sa.

8. Iar mulțimile, văzând acestea, se înfricoșară și măriră pe Dumnezeu, care dă oamenilor asemenea putere.

9. De acolo Iisus trecând înainte a văzut un om care ședea la vamă, cu numele Matei, și i-a zis acestuia: vino după Mine. Și sculându-se a mers după Iisus.

10. Și s'a întâmplat că șezând El la masă, în casă, iată mulți vameși și păcătoși au venit și au șezut la masă împreună cu El și cu ucenicii Lui.

11. Fariseii, văzând una ca aceasta, au zis ucenicilor: pentru ce mănâncă Invățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?

12. Iisus auzind le-a dat cuvânt: nu cei zdraveni au nevoe de doftor, dar cei bolnavi.

13. Duceți-vă deci și

---

9. 2. Mc. 2, 3; Lc. 15, 18.
6. Marcu 2, 10 sq.
9. Luca 5, 27; Marcu 2, 14.
12. Luca 5, 31.
13. I Imp. 15, 22; Osie 6, 6.

luaţi învăţătură, ce însemnează — milă voesc, iar nu jertfă; că n'am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi, la pocăinţă.
14. In vremea aceea, veniră la El ucenicii Lui Ioan, zicând: Pentru ce noi şi Fariseii postim, iar ucenicii Tăi nu postesc?
15. Iisus le răspunde: pot oare fiii nunţii să fie trişti câtă vreme mirele este cu ei? Ci vor veni zile, când mirele va fi luat dela ei şi atunci vor posti.
16. Nimeni nu pune, la haină veche, petec dintr'o bucată nouă, căci plinitura aceasta trage din haină şi se face o ruptură şi mai rea.
17. Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altmintrelea burdufurile crapă: vinul se varsă şi burdufurile se nimicesc; ci pun vin nou în burdufuri nouă şi amândouă se păstrează împreună.
18. Pe când vorbea El acestea, iată veni un dregător, I se închină şi-I zise: copila mea muri acum, ci venind pune mâna Ta peste ea şi va fi vie.
19. Atunci Iisus sculându-se merse după el împreună cu ucenicii.
20. Şi iată o femee cu scurgere de sânge de doisprezece ani, apropiindu-se de El pe la spate, se atinse de poala hainei Lui.
21. Căci zicea în gândul ei: numai să mă ating de haina Lui şi mă voiu face sănătoasă.
22. Iisus se întoarse şi văzându-o îi zise: îndrăsneşte fiică, credinţa ta te-a mântuit. Şi s'a tămăduit femeia din ceasul acela.
23. Iisus veni la casa dregătorului şi văzând pe cântăreţii din flaut şi mulţimea sgomotoasă, rosti:
24. Depărtaţi-vă, căci fecioara n'a murit ci doarme. Dar ei râdeau de El.
25. Ci când mulţimea

14. Marcu 3, 18; Luca 5, 32.
15. Ioan 3, 29.
18. Mc. 5, 22; Lc. 8, 41.
20. Marcu 5, 25; Luca 8, 43 sq; Lev. 15, 25.
21. Matei 14, 36.

fu scoasă afară, intrând
Iisus luă pe fată de mână
şi fata se sculă.
26. Şi vestea aceasta
merse peste tot pământul acela.
27. Trecând Iisus de
acolo, doi orbi se ţineau
după El şi strigau şi ziceau: Miluieşte-ne pe noi,
Fiule al lui David.
28. După ce a intrat
în casă, au venit la El
orbii şi Iisus i-a întrebat:
credeţi că pot să fac Eu
aceasta? Grăescu-I Lui:
da, Doamne.
29. Atunci s'a atins de
ochii lor, zicând: după
credinţa voastră, fie
vouă.
30. Şi s'au deschis ochii lor. Iar Iisus le porunci cu asprime, zicând:
vedeţi, nimeni să nu ştie.
31. Insă ei, după ce au
ieşit, răspândiră numele
Lui în tot pământul acela.
32. După plecarea lor,
iată aduseră la El un om
mut, având demon.
33. Şi afară fiind scos
demonul, cel mut a grăit.
Iar mulţimile se minunau zicând: niciodată nu
s'au arătat aşa (lucruri)
întru Israel.
34. Dar Fariseii ziceau: cu domnul demonilor scoate pe demoni.
35. Ci Iisus străbătea
toate oraşele şi satele,
învăţând în sinagogile lor,
propovăduind Evanghelia
împărăţiei şi vindecând
toată boala şi toată neputinţa în popor.
36. Şi văzând mulţimile de oameni, I s'a făcut milă de ei, că erau
dosădiţi şi părăsiţi ca
nişte oi fără de păstor.
37. Atunci zis-a ucenicilor Lui: Secerişul e
mult, dar lucrătorii sunt
puţini.
38. Rugaţi, deci, pe
Domnul secerişului ca să
scoată lucrători la secerişul Său.

26. Luca 7, 17
27. Matei 15, 22 şi 20, 30
29. Matei 8, 13.
30. Marcu 1, 43 şi 7, 36.
32. Matei 12, 22 sq.; Luca 11, 14 sq.
33. Isaia 35, 6
34. Mt. 12, 24; Lc. 11, 15.
35. Matei 4, 23; Marcu 6, 6.
36. Marcu 6, 34; I Petr. 2, 25; Numere 27, 17; Is. 53, 6; Ier. 50, 6.
37. Luca 10, 2.
38 Marcu 3, 13.

10.

Așezarea și trimiterea celor doisprezece apostoli. Cumpene și răsplătiri viitoare.

1. Chemând la Sine pe cei doispreze ucenici ai Săi, le dădu lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată afară și să tămăduiască orice boală și orice slăbiciune.

2. Numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: cel dintâi Simon, ce se zice Petru, și Andrei fratele lui; Iacov al lui Zevedeu și Ioan fratele lui;

3. Filip și Vartolomei, Toma și Matei vameșul; Iacov al lui Alfeu și Leveu ce se zice Tadeu;

4. Simon Cananeul și Iuda Iscarioteanul, cel care L-a vândut.

5. Pe acești doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor acestea: In căile păgânilor să nu mergeți și în vreo cetate de Samariteni să nu intrați.

6. Ci mai vârtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

7. In mersul vostru, propovăduiți, zicând: s'a apropiat împărăția cerurilor.

8. Tămăduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i afară; în dar ați luat, în dar să dați.

9. Să nu aveți nici aur, nici argint, nici aramă în cingătorile voastre.

10. Nici traistă pe drum, nici două cămăși, nici încălțăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. In orice oraș sau sat veți intra, cercetați cine este într'insul vrednic, și acolo să rămâneți până ce veți ieși.

12. Iar când intrați în casă, urați-i ei de bine.

10. 1. Marcu 3, 14, sq., 6, 7; Luca 9, 1 și 10, 17.
2. Fapt. 1, 13.
6. Mt. 15, 24; Fapt. 13, 46.
7. Matei 3, 2, și 4, 17; Luca 9, 2 și 10, 9.
8. Mt. 11, 5; Mc. 6, 7, 13
9. Marcu 6, 8; Luca 9, 3
10. 1 Tim. 5, 18.
12. Luca 10, 5, 6.

13. Şi dacă este casa aceea vrednică, vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră întoarcă-se la voi.
14. Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa (lui) sau din oraşul acela, scuturaţi praful de pe picioarele voastre.
15. Adevăr grăesc vouă, mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei, în ziua judecăţii, de cât oraşului aceluia.
16. Iată Eu vă trimit pe voi ca oi în mijlocul lupilor; fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi fără răutate ca porumbeii.
17. Feriţi-vă de oameni, căci vă vor da pe mâna sinedriilor, şi în sinagogile lor vă vor bate cu biciul.
18. La domnitori şi la împăraţi veţi fi duşi pentru Mine, spre mărturie lor şi păgânilor.
19. Iar când vă vor da pe voi (în mâna lor), nu vă îngrijiţi cum sau ce veţi vorbi, căci se va da vouă în ora aceea, ce să vorbiţi.
20. Fiindcă nu voi sunteţi cari vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este care grăeşte întru voi.
21. Va da frate pe frate la moarte şi tată pe fecior şi se vor scula copiii asupra părinţilor şi-i vor ucide.
22. Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui.
23. Când vă urmăresc pe voi în cetatea aceasta, fugiţi în cealaltă; adevăr grăesc vouă: nu veţi sfârşi oraşele lui Israel, până ce nu va veni Fiul Omului.
24. Nu este ucenic mai

---

14. Marcu 6, 11; Luca 9, 5; Fapt 13, 51
15. Matei 11, 24.
16. Lc. 10, 3; Rom. 18, 19.
17. Matei 24, 9; Marcu 13, 9; Luca 12, 11 şi 21, 12.
18. Marcu 13, 9 sq.
19. Luca 12, 11 şi 21, 11 sq.; Marcu 16, 11
21. Luca 21, 16; Mih. 7, 6.
22. Marcu 13, 13.
24 Luca 6, 40; Ioan 13, 16 şi 15, 20.

presus de invăţătorul său, nici slugă mai presus de stăpânul său.
25. Destul este ucenicului să fie ca învăţătorul şi slugii ca stăpânul. Dacă pe stăpânul casei l-au numit Belzebul, cu cât mai vârtos pe casnicii lui.
26. Deci nu vă temeţi de ei, căci nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală şi nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut.
27. Ceea ce vă grăesc la întuneric, spuneţi la lumină şi ceea ce auziţi la ureche, propovăduiţi de pe case.
28. Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în Gheena.
29. Au nu se vând două vrăbii de un ban? Şi nici una din ele nu va cădea pe pământ fără (ştirea) Tatălui vostru.
30. La voi însă şi perii capului, toţi sunt număraţi.
31. Aşa dar nu vă temeţi; voi sunteţi mai de preţ ca multe păsărele.
32. Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voiu şi Eu pentru el înaintea Tatălui Meu celui din ceruri.
33. Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor şi Eu Mă voiu lepăda de el înaintea Tatălui Meu celui din ceruri.
34. Nu socotiţi că am venit să aduc pace pe pământ; n'am venit să aduc pace ci sabie.
35. Căci am venit să despart pe om de tatăl său, pe fiică de mumă-sa, pe noră de soacră-sa.
36. Şi duşmanii omului (vor fi) casnicii lui.
37. Cela ce iubeşte pe

25. Mt. 12, 24; Lc. 11, 15.
26 Mc. 4, 22; Lc. 8, 17.
27. Luca 12, 3.
28. Lc. 12, 4; 1 Petru 3, 14.
29. Luca 12, 6, 32; Mc. 8, 38: 2 Tim. 2, 12, 33; Luca 9, 26.
34. Luca 12, 51.
35. Mih. 7, 6.
37. A doua Lege, 33, 9; Luca 14, 26.

tată ori pe mumă mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine; cela ce iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult de cât pe Mine, nu este vrednic de Mine.
38. Şi care nu ia crucea şi nu-Mi urmează Mie, nu este vrednic de Mine.
39. Cine ţine la viaţa lui: va pierde-o, iar cine-şi pierde viaţa lui pentru Mine: va găsi-o.
40. Cine vă primeşte pe voi, pe Mine Mă primeşte, şi cine Mă primeşte pe Mine, primeşte pe Cela ce M'a trimis pe Mine.
41. Cine primeşte prooroc în nume de prooroc, plată de prooroc va lua, şi cine primeşte pe un drept în nume de drept, răsplata dreptului va lua.
42. Şi cela ce va da de băut unuia din aceştia micii numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăesc vouă: nu va pierde plata sa.

11.

Intrebarea lui Ioan Botezătorul şi mărturia lui Iisus despre Ioan. Oraşele nepocăite. Lauda Tatălui. Chemare către cei împovăraţi.

1. Sfârşind Iisus de dat aceste învăţături celor doisprezece ucenici ai Săi, trecu de acolo ca să înveţe şi să predice mai departe, prin oraşele lor.
2. In vremea aceea, Ioan auzi, în închisoare, despre faptele lui Hristos şi-I trimise vorbă prin ucenicii Lui:
3. Tu eşti cela ce vine, sau să aşteptăm pe altul?
4. Atunci Iisus, luând cuvântul, le zise: Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce auziţi şi vedeţi:
5. Orbii îşi capătă vederea şi şchiopii umblă, leproşii se curăţesc şi

38. Mt. 16, 24; Lc. 9, 25.
39. Mc. 8, 35; Lc. 17, 33.
40. Matei 18, 5; Luca 10, 16; Ioan 13, 20.
41. 3 Imp. 17, 10 şi 18, 4
42. Mt. 25, 40; Mc. 9, 41.

11. 1. Is. 61, 1, 2.
2. Luca 7, 18, sq.
3. A doua Lege, 15 18
5. Matei 15, 30; Is. 29, 18 şi 35, 5; Luca 7, 22; Is 61, 1.

surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește.

6. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.

7. După plecarea acestora, Iisus începu să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătinată de vânt ?

8. Dar de ce ați ieșit? Să vedeți un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele împăraților.

9. Atunci de ce-ați ieșit? Să vedeți un proroc? Da, zic vouă, și mai mult, decât un proroc.

10. Că el este acela despre care s'a scris: Iată Eu trimit, înaintea feții Tale, pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta.

11. Adevăr grăesc vouă, nu s'a sculat dintre cei născuți de femei (unul) mai mare de cât Ioan Botezătorul; totuși cine este mai mic în împărăția cerurilor este mai mare decât el.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, împărăția cerurilor se ia cu năvala și năvălitorii pun mâna pe ea.

13. Toți proorocii și Legea au proorocit până la Ioan.

14. Și dacă voiți să înțelegeți, el este Ilie, cel ce va să vie.

15. Cine are urechi de auzit, să audă.

16. Dar cu cine voiu asemăna neamul acesta? Este asemenea copiilor cari șed în mijlocul târgului și strigă către alți copii,

17. Zicând: V'am cântat din fluer și n'ați jucat; v'am cântat de jale și nu v'ați tânguit.

18. Căci a venit Ioan,

---

6. Matei 13, 57.
7. Luca 7, 24, sq.
9. Lc. 1, 76 și 7, 26–28
10. Malah. 3, 1, sq.; Marcu 1, 2.
12. Luca 16, 16
14. Mt. 17, 12; Malah. 4, 5
15. Marcu 7, 16.
17. Luca 7, 32.
18. Matei 3, 4; Luca 7, 33; Ioan 19, 20.

nici mâncând, nici bând,
şi spun: are demon.
19. A venit Fiul Omului mâncând şi bând şi spun: Iată om mâncăcios şi băutor de vin, prieten al vameşilor şi al păcătoşilor. Dar Inţelepciunea s'a dovedit de dreaptă din lucrările ei.
20. Atunci a început Iisus să mustre oraşele întru care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, căci nu s'au pocăit.
21. Vai ţie Chorazine, vai ţie Betsaido, că dacă în Tir şi în Sidon s'ar fi făcut minunile ce s'au făcut întru voi, de mult, în sac şi în cenuşă s'ar fi pocăit.
22. Dar zic vouă: Tirului şi Sidonului le va fi mai uşor, în ziua judecăţii, decât vouă.
23. Şi tu Capernaume: N'ai fost înălţat până la cer? Până la iad te vei pogorî. Căci în Sodoma de s'ar fi făcut minunile ce s'au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi.
24. Dar zic vouă, că pământului Sodomei îi va fi mai uşor în ziua judecăţii, decât ţie.
25. In vremea aceea, Iisus luând cuvânt, a zis: Te laud pre Tine Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor.
26. Adevărat, Părinte, căci aşa a fost bunăvoinţa (Ta) în faţa (Ta).
27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, fără numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, fără numai Fiul şi căruia va voi Fiul să-i descopere.
28. Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voiu odihni pe voi.
29. Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţa-

19. Matei 9, 10
21. Luca 10, 13, sq.
23. Is. 14, 12.
25. Luca 10, 21; I Cor 1, 19 şi 27.
27. Matei 28, 18; Ps. 8, 7; Luca 10, 22; Ioan 1, 18; 3, 35 şi 17, 2; I Cor. 15, 27; Efes 1, 22; Filip. 2, 9; Evrei 2, 8.
28. Is. 55, 1—4; Ier. 31, 25.
29. Ier. 6, 16.

ți-vă dela Mine, că sunt
blând și smerit cu inima
și veți găsi odihnă sufle-
telor voastre.
30. Că jugul Meu e bun
și povara Mea este u-
șoară.

12.

Spicele de grâu smulse Sâmbăta. Tămăduirea făcută Sâmbăta. Hula împotriva Sf. Duh. Cine este adevărata rudă.

1. In vremea aceea,
mergea Iisus, într'o zi de
Sâmbătă, printre sămă-
nături, iar ucenicii Lui
au flămânzit și au înce-
put să smulgă spice și
să mănânce.
2. Văzând aceasta, Fa-
riseii au zis Lui: Iată u-
cenicii Tăi fac ceea ce nu
se cade să facă Sâmbăta.
3. El le răspunse: Au
n'ați citit ce-a făcut Da-
vid, când a flămânzit el
și cei ce erau cu el?
4. Cum a intrat în casa
Domnului și a mâncat
pâinile punerii înainte,
care nu se cuveneau lui
să le mănânce, nici celor
ce erau cu el, fără numai
preoților?
5. Sau n'ați citit în Le-
ge că preoții, Sâmbăta,
în templu, calcă Sâmbăta
și sunt fără de vină?
6. Ci grăesc vouă că
mai mare decât templul
este (cineva) aici.
7. Dacă ați fi știut ce
însemnează: milă voiesc
iar nu jertfă, n'ați fi o-
sândit pe cei fără de vină.
8. Că Domn este Fiul
Omului și al Sâmbetei.
9. Și trecând de acolo,
a venit în sinagoga lor.
10. Și iată un om cu
mâna uscată. Atunci îl
întrebară, zicând: Cade-
se oare a tămădui în zi
de Sâmbătă? Ca să aibă
de ce să-L învinuiască.
11. El le răspunse: Ci-
ne va fi între voi omul
care având o oaie, de va
cădea oaia, Sâmbăta, în
groapă, să n'o apuce și
să n'o ridice?

---

30. I Ioan 5, 3.
12. 1. Marcu 2, 23; Lc 6, 1.
2. Eșire 20, 10
3. I Imp. 21, 6.
4. Eșire 29, 33; Lc. 24, 6, 9.
5. Numere 28, 9
7. Matei 9, 13; I Imp. 15, 22; Osie 6, 6.
11. Luca 14, 5

12. Cu cât mai presus de oaie este omul! De aceea se cade a face bine Sâmbăta.

13. Atunci îi zise omului: întinde mâna ta. El o întinse și se făcu la loc sănătoasă ca și cealaltă.

14. Iar Fariseii, ieșind din sinagogă, se sfătuiră împotriva Lui, cum să-L piardă.

15. Iisus însă, cunoscându-i, a purces de acolo și mulți au venit după El și i-a tămăduit pe ei pe toți.

16. Dar le-a poruncit cu asprime ca să nu-L dea în vileag.

17. Ca să se împlinească ceea ce s'a spus prin Isaia proorocul, care zice:

18. Iată Fiul Meu pe care L-am ales, iubitul Meu întru care a binevoit sufletul Meu; punevoiu Duhul Meu peste El și judecată păgânilor va vesti.

19. Nu se va sfădi, nici nu va striga, și nu va auzi nimeni, pe ulițe, glasul Lui.

20. Trestie strivită nu va frânge și feștilă fumegândă nu va stinge, până ce nu va scoate, spre biruință, judecata.

21. Și întru numele Lui vor nădăjdui neamurile păgâne.

22. Atunci au adus la El pe un demonizat, orb și mut și l-a tămăduit, așa încât cel orb și mut grăia și vedea.

23. Iar mulțimile toate se mirau și ziceau: Nu este, oare, Acesta, Fiul lui David?

24. Fariseii însă, auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni fără numai cu Beelzebul, căpetenia demonilor.

25. Cunoscând gândurile lor, Iisus le zise: Orice împărăție, care se desbină întru sine, se pustiește și orice cetate sau casă, care se desbină în-

---

14. Ps. 2, 3; Marcu 3, 6; Luca 6, 11.
16. Matei 9, 30.
18. Matei 3, 17 și 17, 5; Is. 11, 2 și 42, 1.
20. Is. 61; Iezech. 34, 16
22. Matei 9, 32, sq.
24. Matei 9, 34; Marcu 3, 22; Luca 11, 15.
25. Luca 11, 17.

tru sine, nu va mai dăinui.
26. Dacă Satana dă afară pe Satana, s'a desbinat întru sine; dar atunci cum va sta împărăția lui?
27. Și dacă Eu scot pe demoni cu Beelzebul, feciorii voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători.
28. Iar dacă Eu cu duhul lui Dumnezeu scot pe demoni, atunci a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.
29. Cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i jefuiască sculele, dacă nu va lega întâi pe cel tare și pe urmă să-i prade casa?
30. Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu adună cu Mine: risipește.
31. Drept aceea zic vouă: orice păcat și orice hulă se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului nu se va ierta.
32. Oricine va fi zis vreun cuvânt împotriva Fiului Omului, iertat va fi lui; dar cine va fi zis împotriva Duhului Sfânt, nu va fi iertat lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie.
33. Ori spuneți că pomul este bun și rodul lui e bun, ori spuneți că pomul este rău și rodul lui e rău, căci după rod se cunoaște pomul.
34. Pui de năpârci, cum puteți să grăiți cele bune, odată ce sunteți răi? Căci din prisosința inimii grăește gura.
35. Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe când omul cel rău, din comoara lui cea rea scoate afară cele rele.
36. Vă spun că pentru orice cuvânt deșert, pe care-l vor rosti oamenii, vor da socoteală în ziua judecății.
37. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept,

28. I Ioan 3, 6.
29. Is. 49, 24.
30. Luca 11, 23.
31. Marcu 3, 28.
32. Luca 12, 10.
33. Matei 3, 7 și 7, 17; Luca 6, 43.
34. Luca 6, 45
36. Efes. 4, 29.
37. Iov 15, 6.

și din cuvintele tale vei
fi osândit.
38. Atunci luând cu-
vântul, unii dintre Căr-
turari și Farisei îi zise-
ră: Invățătorule, voim
dela Tine să vedem un
semn.
39. Dar Iisus le răspun-
se: Neam viclean și prea-
curvar cere semn, dar
semn nu i se va da, fără
numai semnul lui Ionà
proorocul.
40. Că precum a fost
Ionà în pântecele chitu-
lui trei zile și trei nopți,
așa va fi Fiul Omului, în
inima pământului, trei
zile și trei nopți.
41. Bărbații din Ninive
se vor scula la judecată
cu neamul acesta și-l vor
osândi, căci s'au pocăit
la propovăduirea lui Ionà,
și iată aici mai mult de-
cât Ionà.
42. Impărăteasa dela
Miază-zi se va scula la
judecată cu neamul aces-
ta și-l va osândi, căci a
venit dela marginile pă-
mântului ca să asculte
înțelepciunea lui Solo-
mon, și iată aici mai
mult decât Solomon.
43. Și când sp'ritul ne-
curat a ieșit din om, um-
blă prin locuri fără apă,
căutând odihnă și nu gă-
sește.
44. Atunci zice: Mă
voiu întoarce la casa mea
de unde am ieșit; și ve-
nind o află necuprinsă,
măturată și împodobită.
45. Atunci se duce și
ia cu sine alte șapte du-
huri mai rele decât el,
și intrând sălășluesc a-
ici, și se fac cele de pe
urmă ale omului aceluia
mai rele decât cele din-
tâi. Așa va fi și cu a-
cest neam viclean.
46. Pe când Iisus tot
mai propovăduia mulți-
milor, iată muma și fra-
ții Lui stăteau afară,
căutând să vorbească cu
El.
47. Și oarecine îi zise:
iată muma Ta și frații

38. Mt. 16, 1; Mc. 8, 11.
39. Mt. 16, 4; Lc 11, 29 sq.
40. Iona 2, 1, sq.; I Cor. 15, 4.
41. Iona 3, 5.
42. 3 Imp. 10, 1; Lc. 11, 31.
43. Luca 11, 24.
45. 2 Petru 2, 20.
46. Marcu 3, 31; Lc. 8, 19.

Tăi stau afară, căutând
să-Ţi vorbească.
48. Iar El răspunzând,
zise către cel ce-I grăise:
Cine este muma Mea şi
cine sunt fraţii Mei?
49. Şi întinzând mâna
către ucenicii Săi, zise:
iată muma Mea şi fraţii
Mei.
50. Că oricine va face
voia Tatălui Meu celui
din ceruri, acela îmi este
frate şi soră şi mumă.

13.

Şapte pilde despre Împărăţia Cerurilor. Iisus neluat în seamă în cetatea Sa.

1. In ziua aceea, a ieşit
Iisus din casă şi a şe-
zut la ţărmul mării.
2. Şi s'au adunat la El
noroade multe, aşa încât
a intrat şi a stat în co-
rabie, iară tot norodul şe-
dea pe ţărm.
3. Şi le-a grăit lor
multe în parabole, zi-
când: iată a ieşit semă-
nătorul să samene.
4. Şi pe când semăna,
unele seminţe au căzut
lângă drum şi au venit
păsările şi le-au mâncat.
5. Altele au căzut pe
loc pietros, unde n'aveau
pământ mult, şi îndată
au răsărit pentrucă n'a-
veau strat adânc.
6. Iar când s'a ivit soa-
rele, s'au pălit de arşiţă
şi neavând rădăcină, s'au
uscat.
7. Altele căzură între
spini, dar spinii au cres-
cut şi le-au înnăbuşit.
8. Altele căzură pe pă-
mânt bun şi dădură rod,
una o sută, alta şasezeci,
alta treizeci.
9. Cine are urechi de
auzit să audă.
10. Atunci ucenicii, a-
propiindu-se de El, I-au
zis: De ce le vorbeşti lor
în pilde?
11. Iisus le răspunse:
pentrucă vouă vi s'a dat
să cunoaşteţi tainele îm-
părăţiei cerurilor, pe
când acelora nu li s'a
dat.
12. Căci celui ce are i
se va da şi va prisosi,

50. Matei 7, 21; Io. 6, 40.
13. 1. Marcu 4, 1 sq.
3. Luca 8, 4 sq.
12. Matei 25, 29; Lc. 8, 18.

iar dela cel ce nu are, și ce are i se va lua.

13. Pentru aceea le vorbesc în pilde, că văzând, nu văd și auzind nu aud, nici nu pricep.

14. Și se împlinește cu ei profeția lui Isaia, care zice: Cu urechile veți auzi, dar nu veți înțelege, și cu ochii vă veți uita, dar nu veți vedea.

15. Căci inima acestui popor s'a îngroșat și cu urechile aude greu și ochii lui s'au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să priceapă și să se întoarcă și Eu să-i tămăduesc pe ei.

16. Iar, fericiți sunt ochii voștri că văd și urechile voastre că aud.

17. Adevăr grăesc vouă, că mulți prooroci și drepți au dorit să vadă cele ce priviți voi, și n'au văzut, și să audă cele ce auziți voi și n'au auzit.

18. Voi, deci, ascultați pilda semănătorului:

19. Oricine (când) aude cuvântul împărăției și nu-l înțelege, vine cel viclean și răpește ce s'a semănat în inima lui; aceasta este sămânța semănată lângă drum.

20. Cea semănată în loc pietros, acesta este care aude cuvântul și îndată îl primește cu bucurie.

21. Dar nu are rădăcină în sine, ci este până la un timp, și întâmplându-se strâmtorare sau prigonire pentru cuvânt, îndată se smintește.

22. Cea semănată în spini, acesta este cel care aude cuvântul, dar grija acestei lumi și înșelăciunea avuției înnăbușește cuvântul și se face neroditor.

23. Iar sămânța semănată în pământ bun, acesta este care aude cuvântul și-l înțelege, deci care aduce roadă, unul o sută, altul șasezeci, altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: asemenea este împărăția ce-

---

13. Luca 8, 10
14. Is. 6, 9 sq.; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.
16. Luca 10, 23 sq.
18. Mc. 4, 14; Lc. 8, 11 sq.
20. Is. 58, 2.

rurilor, omului care a semănat sămânță bună în țar na sa.

25. Dar pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină printre grâu și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut paiul și a făcut roadă, atunci se arătă și neghina.

27. Venind slugile stăpânului casei, îi ziseră: Doamne, n'ai semănat tu oare sămânță bună în țarina ta, de unde dar are neghină?

28. El le răspunse: Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Servitorii îi ziseră: Voiești atunci să ne ducem și s'o plivim?

29. El, însă, rosti: Nu, ca nu cumva plivind neghina, să smulgeți odată cu ea și grâul.

30. Lăsați să crească împreună și grâul și neghina, până la seceriș, și la vremea secerișului voiu zice secerătorilor: Pliviți întâi neghina și legați-o în snopi ca s'o ardem, iară grâul îl strângeți în jitnița mea.

31. O altă pildă le-a pus înainte, zicând: împărăția cerurilor este asemenea grăuntelui de muștar, pe care l-a luat omul și l-a semănat în țarina sa,

32. Și care este mai mic decât toate semințele, dar când a crescut este mai mare decât legumele și se face pom, încât vin păsările cerului și se sălășluesc în ramurile lui.

33. Altă parabolă le-a spus lor: asemenea este împărăția cerurilor, aluatului, pe care luându-l o femeie, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s'a dospit toată.

34. Toate acestea le-a vorbit Iisus mulțimilor în parabole, și fără parabolă nu le grăia nimic.

35. Ca să se împlinească ce s'a spus prin proorocul care zice: deschide-voiu în parabole gura Mea, striga-voiu cele as-

31. Mc. 4, 31; Luca 13, 19.
33. Luca 13, 21.
34. Marcu 4, 33.
35. Psalm 77, 2

cunse dela întemeierea lu-
mii.
36. După aceea, lăsând
mulțimile, veni în casă,
iar ucenicii Lui s'au a-
propiat de El, zicând:
deslușește-ne nouă pilda
cu neghina din țarină.
37. El le-a răspuns, zi-
când: Cela ce seamănă
sămânța cea bună este
Fiul Omului.
38. Țarina este lumea;
sămânța cea bună, ace-
știa sunt fiii împărăției;
Iar neghina, sunt fiii ce-
lui rău.
39. Dușmanul care a
semănat-o este diavolul;
secerișul este sfârșitul
lumii, iar secerătorii sunt
îngerii.
40. Deci, după cum se
alege neghina și se arde
în foc, astfel va fi la
sfârșitul veacului.
41. Trimite-va Fiul O-
mului pe îngerii Săi și
vor culege dintru împă-
răția Lui toate smintelі-
le și pe cei ce fac fără-
de-legea.
42. Și-i vor arunca pe
ei în văpaia focului; aco-
lo va fi plângerea și
scrâșnirea dinților.
43. Atunci cei drepți
vor străluci ca soarele
întru împărăția Tatălui
lor. Cel ce are urechi de
auzit să audă.
44. Asemenea este îm-
părăția cerurilor cu o co-
moară ascunsă în țarină,
pe care găsind-o un om,
a ascuns-o, și de bucuria
ei se duce și vinde tot ce
are și cumpără țarina a-
ceea.
45. Iarăși este aseme-
nea împărăția cerurilor
cu un negutător, care
caută mărgăritare bune.
46. Și aflând un măr-
găritar de mult preț, s'a
dus, a vândut toate câte
avea și l-a cumpărat.
47. Încă odată, ase-
menea este împărăția ce-
rurilor cu un năvod a-
runcat în mare și care a-
dună tot felul de pește.
48. Iar când s'a um-
plut, l-au tras năvodarii
la mal și șezând au ales

38 I Cor. 3, 9
40. Apoc. 14, 15.
41. Matei 25, 32.
42. Matei 8, 12 și 22, 13.
43 Dan. 12, 3.
44 Mt. 16, 24; Filip. 3, 7.
46. Pild. 8, 10 sq.

în vase ce era bun, iar
ce era rău au aruncat.
49. Așa va fi la sfârși-
tul veacului: ieși-vor în-
gerii și despărți-vor pe
cei răi din mijlocul ce-
lor drepți.
50. Și-i vor arunca în
inima focului; acolo va
fi plângerea și scrâșni-
rea dinților.
51. Priceput-ați toate
acestea? Ucenicii îi răs-
pund: Da, Doamne.
52. Iar El rosti: De a-
ceea, orice cărturar cu
învățătură despre împă-
răția cerurilor este ase-
menea unui om gospo-
dar, care scoate din vis-
tieria lui noui și vechi.
53. Iar după ce Iisus
sfârși aceste pilde, se
duse de acolo.
54. Și veni în orașul
Său și îi învăța pe ei în
sinagoga lor, așa încât
ei stăteau uimiți și zi-
ceau: De unde la El în-
țelepciunea aceasta și pu-
terile?
55. Au nu este Acesta
feciorul teslarului? Au
nu se numește muma Lui
Maria și frații Lui Iacov
și Iosif și Simon și Iuda?
56. Și surorile Lui au
nu sunt toate la noi? De
unde deci, la El, acestea
toate?
57. Și se sminteau în-
tru El. Iară Iisus le zise:
nu este niciun prooroc
disprețuit, fără numai în
țara lui, și în casa lui.
58. Și nu făcu aci mul-
te minuni, pentru necre-
dința lor.

14.

Tăierea capului lui Ioan Botezătorul. Iisus satură cinci mii de oameni, umblă pe mare, vindecă pe toți care se ating de El.

1. In vremea aceea, a
auzit tetrarhul Irod des-
pre faima lui Iisus.
2. Și a zis curtenilor
săi: acesta este Ioan Bo-
tezătorul; el s'a sculat
din morți și de aceea pu-
terile lucrează întru el.
3. Că Irod prinsese pe
Ioan, îl legase și îl pu-

49. Mt. 25, 34; Mc. 13, 27.
53. Luca 4, 16.
55 Marcu 6, 1; Ioan 6, 42; Luca 4, 22.
57. Luca 4, 24; Ioan 4, 44.
14. 1. Mc. 6, 14; Lc. 9, 7.
3. Mc. 6, 17; Luca 3, 19.

sese în temniță, pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său.

4. Fiindcă Ioan îi zisese lui: nu ți se cuvine s'o aibi de nevastă.

5. De aceea Irod voia să-l omoare, dar se temea de norod, că-l ținea pe el de prooroc.

6. Ci prăznuind Irod ziua lui de naștere, fiica Irodiadei a jucat în mijlocul (ospățului) și a plăcut lui Irod.

7. De unde, cu jurământ a mărturisit ei că-i va da orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de mumă-sa, a zis: dă-mi, aici în tipsie, capul lui Ioan Botezătorul.

9. Atunci tetrarhul s'a întristat, dar pentru jurământ și pentru conmeseni, a poruncit să i se dea.

10. Și a trimis și a tăiat capul lui Ioan, în temniță.

11. Și capul lui fu adus pe tipsie și fu dat fetei, iar ea îl duse mumei sale.

12. In urmă, venind ucenicii lui, au luat trupul lui și l-au înmormântat și s'au dus să dea de știre lui Iisus.

13. Iar Iisus auzind, s'a dus de acolo, cu corabia, în loc singuratic, dar aflând mulțimile au venit după El, pe jos, din orașe.

14. Și ieșind, v ă z u norod mult, și I se făcu milă de ei și tămădui pe bolnavii lor.

15. Iar când s'a făcut seară, ucenicii au venit la El și I-au zis: locul este pustiu și ceasul a trecut de acum; deci, dă drumul mulțimilor ca să se ducă în sate, să-și cumpere de mâncare.

16. Iisus, însă, le răspunse: N'au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce.

17. Atunci ei îi spun: nu avem aici d e c â t cinci pâini și doi pești.

18. El rosti: aduce-

4. Lev. 18, 16.
5. Matei 21, 25, 26.
6. Luca 6, 20.
12. Marcu 6, 29.
13. Mc. 6, 32 sq.; Lc. 9, 10.
14. Marcu 6, 34, sq.; Luca 9, 12 sq.; Ioan 6, 1.

ți-Mi acestea Mie, aici.
19. După aceea, a poruncit norodului să șează jos pe iarbă și luând cele cinci pâini și cei doi pești, a căutat spre cer, a binecuvântat, și frângând a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulțimilor.
20. Și au mâncat toți și s'au săturat și au ridicat prisosul de fărâmituri, douăsprezece coșuri pline.
21. Iar cei ce mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.
22. După aceea, Iisus sili pe ucenici să intre în corabie și să treacă înaintea Lui, pe țărmul celălalt, până ce El va da drumul mulțimilor.
23. Iar dând drumul mulțimilor, s'a suit în munte, în singurătate, ca să se roage. Și în faptul serii era acolo singur.
24. In vremea aceasta, corabia era în mijlocul mării, muncindu-se de valuri, căci vântul era împotrivă.
25. Iar la a patra strajă din noapte, veni la ei Iisus, umblând pe mare.
26. Văzându-L umblând pe mare, ucenicii se înspăimântară, zicând că e nălucă și de frică au strigat.
27. Dar El le-a vorbit îndată, zicându-le: Indrăzniți, Eu sunt; nu vă temeți!
28. Atunci Petru, răspunzând, a zis: Doamne, dacă ești Tu, poruncește să viu la Tine, pe apă.
29. El i-a zis: Vino. Iar Petru pogorîndu-se din corabie, a mers pe valuri și a venit către Iisus.
30. Dar, când văzu vijelia, se temu și începând să se cufunde în mare, strigă: Doamne, scapă-mă!
31. Iar Iisus, întinzându-i mâna grabnic, îl apucă și-i zise: puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?
32. Și suindu-se ei în

22. Mc. 6, 45; Ioan 6, 17.
26. Luca 24, 37.
31. Matei 6, 30 și 8, 26; Iac. 1, 6.

corabie, s'a potolit furtuna.

33. Iar cei din corabie I s'au închinat, zicând: cu adevărat Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

34. Și trecând marea, au venit în pământul Ghenizaretului.

35. Dar cunoscându-L pe El oamenii locului aceluia, au trimis (vorbă) în tot acel cuprins și au adus la El pe toți bolnavii.

36. Și Îl rugau (să-i lase)) numai să se atingă de poala hainei Lui; și câți se atingeau, se vindecau deplin.

15.

Spălarea mâinilor. Femeia Cananeiancă. Săturarea celor patru mii de oameni.

1. In vremea aceea veniră din Ierusalim, la Iisus, Fariseii și Cărturarii și ziseră:

2. Pentru ce ucenicii Tăi calcă datina bătrânilor și nu se spală pe mâini, când mănâncă?

3. Iar El, luând cuvântul, le-a zis: Dar voi de ce călcați porunca lui Dumnezeu, pentru datina voastră?

4. Căci Dumnezeu a poruncit așa: cinstește pe tatăl tău și pe muma ta, iar cine va blestema pe tată sau pe mumă, să fie pedepsit cu moartea.

5. Voi, însă, spuneți: cine va zice tatălui sau mumei sale: Dăruit Domnului este aceea cu ce te-ai fi folosit dela mine, — nu va cinsti pe tatăl său și pe muma sa (și va fi fără vină);

6. Deci, ați desființat legea lui Dumnezeu pentru rânduiala voastră.

7. Fățarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, când a zis:

8. Poporul acesta se apropie de Mine cu gura și Mă cinstește cu bu-

34. Marcu 6, 53 sq.
36. Matei 9, 21; Luca 6, 19.
15. 4. Eşire 20, 12 și 21, 17; A doua Lege 5, 16; Marcu 7, 10; Efes. 6, 2.
7. Is. 29, 13; Marcu 7, 6.
8. Ps. 77, 40; Is. 29, 13; Ierem. 12, 2.

zele, dar inima lui este departe de Mine.

9. Zadarnic Mă cinsteşte, învăţând învăţături (ce sunt) porunci omeneşti.

10 După care, chemând la Sine mulţimea, le zise: ascultaţi şi înţelegeţi.

11. Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, dar ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicii, Ii zic: ştii că Fariseii, când au auzit acest cuvânt, şi-au ieşit din fire?

13. Iar El răspunzând, le zise: orice sad pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel Ceresc, va fi smuls din rădăcină.

14. Lăsaţi-i pe ei; sunt călăuze oarbe orbilor; orb pe orb de-l va duce pe drum, amândoi vor cădea în râpă.

15. Atunci Petru luă cuvântul şi Ii zise: Deslușește-ne nouă pilda aceasta.

16. El răspunse: acum sunteţi şi voi nepricepuţi?

17. Nu înţelegeţi că tot ce intră în gură, se duce în pântece şi se aruncă în cloacă?

18. Pe când cele ce ies din gură purced din inimă şi acelea spurcă pe om.

19. Căci din inimă purced: gânduri rele, omoruri, preacurvii, curvii, furtişaguri, mărturii mincinoase, hule.

20. Acestea sunt care spurcă pe om, dar cu mâini nespălate a mânca, nu spurcă pe om.

21. Iar după ce a ieşit de acolo, s'a dus Iisus prin părţile Tirului şi ale Sidonului.

22. Şi iată o femeie cananeiancă, din acele ţinuturi, ieşind în calea Lui, striga şi zicea: Miluește-mă pe mine, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un demon.

23. El însă nu-i răspunse niciun cuvânt; ci ve-

9. Col. 2, 22
10. Marcu 7. 14.
14. Luca 6. 39, Rom. 2, 19
19. Fac. 6, 5
21. Marcu 7, 24
23. Ps 33, 6.

nind aproape ucenicii
Lui, îl rugau și ziceau:
slobozește-o pe ea, că
strigă în urma noastră.
24. Dar El răspunzând,
le zise: Nu sunt trimis
decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel.
25. Venind femeia se
închină Lui, zicând:
Doamne, ajută-mă.
26. El îi dădu acest
răspuns: Nu se cuvine să
iei pâinea copiilor și s'o
arunci câinilor.
27. Dar femeia întâmpină: adevărat, Doamne,
dar și câinii mănâncă din
fărâmiturile care cad dela masa stăpânilor.
28. Atunci răspunzând
Iisus, zise ei: O, femeie,
mare este credința ta, facă-se după cum voiești.
Și s'a tămăduit fiica ei
din ora aceea.
29. De acolo, trecând
Iisus, a venit lângă marea Tiberiadei și s'a suit
într'un munte și a șezut
acolo.
30. Și noroade multe
veniră la El, cărând cu ei
șchiopi, orbi, muți,
strâmbi și alți mulți, și-i
aruncară pe ei la picioarele Lui, iar El îi vindecă.
31. Astfel că mulțimea
se minuna văzând pe
muți vorbind, pe strâmbi
sănătoși, pe șchiopi umblând și pe orbi cu vedere, și slăveau pe Dumnezeul lui Israel.
32. Ci Iisus chemând la
Sine pe ucenici, le zise:
Milă îmi este de această mulțime, că sunt trei
zile acum, de când așteaptă lângă Mine și n'au
ce să mănânce; iar să le
dau drumul nemâncați
nu voesc, ca nu cumva
să slăbească pe drum.
33. Ucenicii grăesc atunci: De unde să avem
noi, aici în loc pustiu, atâtea pâini, cât să săturăm atâta norod?
34. Ci Iisus îi întrebă:
Câte pâini aveți? Ei răspund: Șapte și puțin pește mic.
35. Atunci a poruncit

24. Mt. 10, 6; F. Ap. 13, 46.
26. Marcu 7, 27.
28 Matei 8, 10. 13.
29. Marcu 7, 31.
30. Matei 11, 5; Is. 35, 5; Luca 7, 22.
32. Marcu 8, 1 sq.

mulțimii să șeadă jos, pe pământ.
36. Și luând cele șapte pâini și peștii, mulțumi, frânse și dădu ucenicilor, iar ucenicii mulțimilor.
37. Și au mâncat toți și s'au săturat și au luat șapte coșuri pline, cu prisosul fărâmiturilor.
38. Iar cei ce au mâncat erau patru mii de bărbați, afară de copii și de femei.
39. După aceea, a dat drumul mulțimilor, s'a suit în corabie și s'a dus în ținutul Magadanului.

16.

Semnele timpului. Aluatul Fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Cea dintâi vestire a patimilor. Urmarea lui Hristos.

1. Atunci s'au apropiat Fariseii și Saducheii și ispitindu-L, cerură dela El să le arate un semn din cer.
2. Ci El, luând cuvântul, le-a zis: Când se face seară, ziceți: (mâine) va fi timp frumos, pentrucă e cerul roșu.
3. Iar dimineața (ziceți): astăzi va fi furtună, pentrucă cerul este roșu-posomorit. Fățarnicilor, fața cerului știți s'o judecați, dar semnele vremilor nu puteți!
4. Neam viclean și preacurvar cere semn și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Ionà. Și lăsându-i, a plecat.
5. Iar când veniră ucenicii pe celălalt țărm, (văzură că) au uitat să ia pâine.
6. Iisus le zise: Luați aminte și feriți-vă de aluatul Fariseilor și al Saducheilor.
7. Iar ei cugetau întru sine, zicând: (aceasta), pentrucă n'am luat pâine.
8. Dar Iisus, cunoscându-le gândul, grăi: ce cugetați în voi înșivă, puțin

36. Marcu 8, 6.
16 1. Marcu 8, 11; Ioan 6, 30.
2. Luca 12, 54 sq.
4. Matei 12, 39; Luca 11, 29; Iona 2, 1.
6. Marcu 8, 15; Luca 12, 1; I Cor. 5, 6; Galat. 5, 9.
8. Matei 6, 30.

credincioşilor, că n'aţi
luat pâine?
9. Tot nu pricepeţi,
nici nu vă aduceţi amin-
te de cele cinci pâini, la
cei cinci mii de oameni
şi câte coşuri aţi luat?
10. Nici de cele şapte
pâini, la cei patru mii
de oameni, şi câte co-
şuri aţi luat?
11. Cum nu pricepeţi,
că nu despre pâine v'am
zis vouă, ci: feriţi-vă de
aluatul Fariseilor şi al
Saducheilor.
12. Atunci au înţeles,
că nu le-a spus să se fe-
rească de aluatul pâinii,
ci de învăţătura Farisei-
lor şi a Saducheilor.
13. Ajungând Iisus în
părţile Chesariei lui Fi-
lip, a întrebat pe ucenicii
Săi, zicând: Cine îmi zic
oamenii că sunt Eu, Fi-
ul Omului?
14. Iar ei au răspuns:
Unii (zic că eşti) Ion
Botezătorul, alţii Ilie,
alţii Ieremia, sau unul
dintre prooroci.
15. Isus atunci le zise:
Dar voi cine îmi ziceţi
că sunt?
16. Luând cuvântul Si-
mon Petru, a rostit: Tu
eşti Hristosul, Fiul lui
Dumnezeu celui viu.
17. Iar Iisus, răspun-
zând, îi grăi: Fericit
eşti tu, Simone, fiul lui
Ionà, că nu trup şi sânge
ţi-au desvăluit ţie (acea-
sta), ci Tatăl Meu, cel
din Ceruri.
18. Şi Eu îţi zic ţie, că
tu eşti Petru şi pe acea-
stă piatră voiu zidi bise-
rica Mea şi porţile iadu-
lui nu o vor birui pe ea.
19. Şi îţi voiu da ţie
cheile împărăţiei ceruri-
lor şi orice vei lega pe
pământ va fi legat şi în
ceruri, şi orice vei des-
lega pe pământ va fi des-
legat şi în ceruri.
20. Atunci a poruncit
ucenicilor Lui să nu spu-

9. Matei 14, 17; Ioan 6, 9.
10. Matei 15, 34, 37.
12. Galat. 5, 9.
13. Mc. 8, 27; Lc. 9, 19 sq.
16. Marcu 8, 29; Ioan 1, 49 şi 6, 69.
17. I Cor. 2, 10; Gal. 1, 16.
18. Ioan 1, 42.
19. Matei 18, 18; Is. 22, 22; Ioan 20 ,23.

nă nimănui, că El este Hristosul.

21. Din ora aceea a început Iisus să arate ucenicilor Lui, că trebuie să meargă la Ierusalim și să pătimească multe lucruri, dela bătrâni, și dela mai marii preoților și dela cărturari, și să fie omorît, iar a treia zi să învieze.

22. Ci Petru, luându-L la o parte, a început să-L dojenească și să-I zică: Dumnezeu să-Ți fie milostiv, Stăpâne! Să nu Ți se întâmple Ție una ca aceasta.

23. Dar Iisus, întorcându-se, îi zise lui Petru: mergi înapoia Mea, Satano! Sminteală îmi ești; că nu cugeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

24. Atunci Iisus a rostit către ucenicii Săi: Dacă vrea cineva să vie după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

25. Că cine va voi să-și scape sufletul, pierde-l-va pe el; iar cine își va pierde sufletul pentru Mine, îl va afla.

26. Pentrucă, ce va folosi omului, dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb, pentru sufletul său?

27. Căci Fiul Omului va să vie, întru mărirea Tatălui Său, cu îngerii Săi, și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

28. Adevăr grăesc vouă: sunt unii din cei ce stau aici cari nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind întru împărăția Sa.

---

21. Mt. 17, 22; Lc. 9, 22.
24. Marcu 8, 34, sq.; Luca 9, 23, sq.
25. Matei 10, 39; Luca 17, 33; Ioan 12, 25.
26. Marcu 8, 36; Luca 9, 25; Ps. 48, 8.
27. Fapt. 17, 31; Rom. 2, 6.
28. Matei 24, 30; Marcu 9, 1, sq.; Luca 9, 27.

17.

Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. A doua vestire a Patimilor. Dajdia pentru Templu

1. După șase zile, Iisus luă cu Sine pe Petru, și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui și îi duse pe ei într'un munte înalt, în singurătate.

2. Și se schimbă la față, înaintea lor, așa încât fața Lui străluci ca soarele, iar veșmintele Lui se făcură albe ca lumina.

3. Și iată că Moise și Ilie se arătară lor, vorbind împreună cu Iisus.

4. Atunci, începând Petru, zise lui Iisus: Doamne, bine este nouă să fim aici; dacă voiești, face-voiu aici trei colibe: Ție una, și lui Moise una și lui Ilie una.

5. Pe când el vorbea încă, iată un nour luminos i-a umbrit pe ei, și iată o voce din nour a rostit: Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care bine am voit: pe Acesta să-L ascultați.

6. Și auzind ucenicii au căzut cu fața la pământ și s'au spăimântat foarte.

7. Ci Iisus veni la ei și atingându-i, le zise: sculați-vă și nu vă temeți.

8. Atunci ridicându-și ochii, nu mai văzură pe nimeni, decât numai pe Iisus.

9. Și pe când se pogorau din munte, Iisus le porunci și zise: nimănui să nu spuneți ce ați văzut, până ce Fiul Omului nu se va scula din morți.

10. Atunci ucenicii L-au întrebat, zicând: pentru ce dar zic cărturarii că trebuie să vie mai întâi Ilie?

11. Iisus le răspunse: Ilie va veni într'adevăr și va așeza la loc toate.

12. Eu, însă, vă spun vouă, că Ilie a și venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el câte au

17. 1. Marcu 9, 2, sq.; Luca 9, 28.
2. 2 Petru 1, 16, sq.
3. Lc. 9, 31
5. Matei 3, 17.
7. Dan. 8, 18.
9. Matei 16, 20.
10. Mt. 11, 14; Mal. 4, 5.

voit; aşa şi Fiul Omului va să pătimească dela ei.
13. Atunci au înţeles ucenicii, că Iisus le vorbise despre Ioan Botezătorul.
14. Şi mergând ei spre mulţime, se apropie de El un om, care îi căzu în genunchi,
15. Şi-I zise: Doamne, miluieşte pe fiul meu că este lunatic şi pătimeşte rău, că de multe ori cade în foc şi de multe ori în apă.
16. Şi l-am adus la ucenicii Tăi şi n'au putut să-l tămăduiască.
17. Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam fără credinţă şi stricat, până când voiu fi cu voi? Până când vă voiu răbda pe voi? Aduceţi-l pe el aici la Mine.
18. Şi Iisus îl certă şi demonul ieşi din el şi copilul se vindecă din ceasul acela.
19. Atunci apropiindu-se ucenicii de Iisus, la o parte, ziseră: dece noi n'am putut să scoatem demonul?
20. Ci Iisus le răspunse: pentru necredinţa voastră. Căci adevăr grăesc vouă: de veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo; şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă.
21. Dar acest soiu (de demoni) nu iese, fără numai cu rugăciune şi cu post.
22. Pe când străbăteau Galileia, Iisus le spuse: Fiul Omului va să fie dat în mâinile oamenilor,
23. Şi-L vor omori, dar a treia zi va învia. Iar ucenicii s'au întristat foarte.
24. Venind ei în Capernaum, s'au apropiat de Petru cei ce strâng dajdia pentru Templu şi i-au zis: Învăţătorul vostru nu plăteşte jumătatea de siclu?
25. Zice Petru: Ba da. Dar intrând în casă, Ii-

14. Mc. 9, 17; Luca 9, 38.
20. Matei 21, 21; Marcu 11, 23; Luca 17, 6.
22. Matei 20, 18; Marcu 9, 31; Lc. 9, 22, 44 şi 18, 31.
24. Eşire 30, 13

sus ii luă înainte, zicând: Ce ți se pare, Simone? Împărații pământului dela cine iau dajdie sau bir? Dela fiii lor sau dela străini?

26. El răspunde: Dela străini. Iisus îi zice: Așa dar, fiii sunt scutiți.

27. Ci ca să nu-i smintim pe ei, du-te la mare, aruncă undița și peștele care va ieși întâi, ia-l, deschide-i gura și vei găsi un statir (un ban de argint). Ia banul și dă-li-l lor, pentru Mine și pentru tine.

18.

Cine este mai mare în împărăția cerurilor. Puterea cheilor. De câte ori vom ierta pe aproapele. Pilda celui ce datora zece mii de talanți.

1. In ora aceea, au venit ucenicii la Iisus și I-au zis: cine, oare, este mai mare în împărăția cerurilor?

2. Atunci Iisus a chemat la Sine un prunc, l-a pus pe el în mijlocul lor,

3. Și le-a zis: Adevăr grăesc vouă, de nu vă veți întoarce ca să fiți ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor.

4. Deci, cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește.

6. Iar cine va sminti pe unul dintr'aceștia micii, cari cred în Mine, mai bine ar fi de el să-i atârne (cineva) de gât o piatră de moară și să-l afunde în adâncul mării.

7. Vai lumii, din pricina smintelilor! Că smintelile trebue să vină, dar vai omului aceluia, prin care vine sminteala.

8. Iar dacă mâna ta sau piciorul tău te smintește,

---

27. Luca 23, 2.
18. 1. Marcu 9, 31; Luca 9, 46, sq.
3. Matei 19, 14; Marcu 10, 15; 1 Cor. 14, 20.
4. 1 Petru 5, 6;
5. Matei 10, 40
6. Marcu 9, 42; Luca 17, 2; Rom. 14, 13.
8. Mt. 5, 30; Mc. 9, 43.

taie-l şi aruncă-l dela
tine, că (mai) bine este
pentru tine să intri în
viaţă ciung sau şchiop,
decât având amândouă
mâinile sau amândouă pi-
cioarele, să fii aruncat în
focul cel veşnic.
9. Şi dacă ochiul tău
te sminteşte, scoate-l şi
aruncă-l dela tine, că mai
bine este pentru tine să
intri în viaţă cu un sin-
gur ochiu, decât având
amândoi ochii, să fii a-
runcat în Gheena focu-
lui.
10. Vedeţi să nu dis-
preţuiţi pe vreunul din
aceştia micii, că zic vo-
uă: îngerii lor, în ceruri,
pururea văd faţa Tată-
lui Meu, carele este în
ceruri.
11. Căci Fiul Omului
a venit ca să mântuiască
pe cel pierdut.
12. Ce vi se pare?
Dacă are un om o sută
de oi şi se rătăceşte una
dintre ele, nu e aşa că
lăsând în munţi pe cele
nouăzeci şi nouă, se duce
şi caută pe cea rătăcită?
13. Şi dacă se întâm-
plă s'o găsească, adevăr
grăesc vouă, că se bucură
de ea mai mult decât de
cele nouăzeci şi nouă, ce
nu s'au rătăcit.
14. Astfel, nu este vre-
re, înaintea Tatălui vos-
tru, celui din Ceruri, ca
să piară vreunul dintr'a-
ceştia micii.
15. De-ţi va greşi ţie
fratele tău, mergi, mus-
tră-l pe el între tine şi
el singur. Şi de te va as-
culta, ai câştigat pe fra-
tele tău.
16. Iar de nu te va as-
culta, ia cu tine încă unul
sau doi, ca din gura a
doi martori sau trei, să
se statornicească orice
cuvânt.
17. Şi de nu-i va as-
culta pe ei, spune-l Bi-
sericii; iar de nu va as-
culta nici de Biserică,
să-ţi fie ţie ca un păgân
şi vameş.
18. Adevăr grăesc vo-

11. Matei 9, 13; Luca 19, 10; 1 Tim. 1, 15.
12. Luca 15, 4; Ier. 50, 6; Iez. 54, 11, sq.
15. Lev. 19, 17; Lc. 17, 3
16. A doua Lege 19, 15; Iac. 5, 19; Evr. 10, 28; Ioan 8, 17; 2 Cor. 13, 1.
17. Rom. 16, 17.
18. Mt. 16, 19; Ioan 20, 23.

uă: ori câte veţi lega pe pământ, vor fi legate şi în cer, şi oricâte veţi deslega pe pământ, vor fi deslegate şi în cer.

19. Iarăşi grăesc vouă, că dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privinţa unui lucru pe care îl vor cere: se va da lor de către Tatăl Meu, carele este în ceruri.

20. Că unde sunt doi sau trei, adunaţi întru numele Meu, acolo sunt (şi Eu) în mijlocul lor.

21. Atunci a venit la El Petru şi I-a zis: Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi eu ierta-voiu lui? Oare până de şapte ori?

22. Ii răspunde Iisus: Nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte.

23. De aceea, asemenea este împărăţia cerurilor, cu un împărat care a voit să facă socoteală cu servitorii săi.

24. Şi începând să facă socoteală, au adus la el pe un datornic cu zece mii de talanţi.

25. Ci neavând el cu ce să plătească, domnul său porunci să-l vândă pe el şi pe femeia lui, pe copiii şi tot avutul lui, ca să se plătească de datorie.

26. Atunci sluga aceea, căzând în genunchi, i se închină lui şi-i zise: Doamne, îngădueşte-mă şi-ţi voiu plăti ţie tot.

27. Iar domnul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a dat drumul şi i-a iertat şi datoria.

28. Dar când sluga aceea ieşi de acolo, găsi pe unul dintre cei ce slujeau cu el şi care-i datora o sută de dinari. Şi punând mâna pe el îl strângea de gât şi-i zicea: Plăteşte-mi, dacă eşti dator.

29. Atunci, cel slugă ca şi el, căzând în genunchi, îl ruga şi zicea: Ingădueşte-mă şi îţi voiu plăti.

30. El însă, nu voia, ci mergând l-a aruncat în

21. Luca 17, 3, sq.

închisoare, până ce va plăti datoria.

31. Atunci soţii lui de slujbă, văzând cele petrecute, s'au întristat foarte, şi venind au spus stăpânului toate cele ce s'au făcut.

32. Atunci, chemându-l pe el domnul său, îi zise: slugă vicleană, toată datoria aceea ţi-am iertat-o, fiindcă m'ai rugat.

33. Nu se cădea, oare, ca şi tu să ai milă de soţul tău, precum şi eu am avut milă de tine?

34. Şi mâniindu-se domnul lui, l-a dat pe mâna călăilor, până ce va plăti toată datoria.

35. Tot aşa şi Tatăl Meu cel Ceresc vă va face vouă, dacă nu veţi ierta — fiecare fratelui său — din toată inima.

19.

Despre stricarea căsătoriei. Iisus binecuvintează pe copii. Tânărul cel bogat.

1. Iar după ce Iisus a sfârşit aceste asemănări, a trecut din Galileia şi a venit în hotarele Iudeei, de cealaltă parte a Iordanului.

2. Şi a mers după El mulţime de oameni şi i-a tămăduit pe ei acolo.

3. Ci Fariseii, ispitindu-L, au venit la El şi au zis: Se cade, oare, omului să-şi lase femeia sa, pentru fie ce pricină?

4. Răspunzând, El a zis: n'aţi citit, că Cel ce i-a făcut dela început—: bărbat şi femeie i-a făcut?

5. Şi adăogă: pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe muma sa şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup.

6. Aşa încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci,

33. Iac. 2, 13.
34. Matei 5, 26.
19. 1. Marcu 10, 1, sq.
4. Fac. 1, 27.
5. Fac. 2, 24; I Cor. 6, 16; Efes. 5, 31.
6. I Cor. 7, 10

ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.
7. Atunci ei îl întrebară: pentru ce dar Moise a rânduit să-i dea carte de despărțire și să o lase?
8. Iisus le răspunse: fiindcă Moise, după învârtoșarea inimii voastre, v'a dat voie vouă să lăsați pe femeile voastre, dar din început nu a fost așa.
9. Ci Eu zic vouă: oricine va lăsa pe femeia sa — nu pentru desfrânare — și se va însura cu alta, preacurvește; și cine s'a însurat cu cea lăsată, preacurvește (de asemeni).
10. Zicu-I atunci ucenicii: Dacă astfel este starea omului cu femeia, nu este de folos să se însoare.
11. Iar El le zise lor: nu toți pricep cuvântul acesta, doar (aceia) cărora le este dat.
12. Că sunt fameni cari s'au născut așa din pântecele maicii lor; sunt fameni pe cari oamenii i-au făcut fameni, și sunt fameni cari s'au făcut fameni pe sine, pentru împărăția cerurilor. Cine poate să înțeleagă, înțeleagă.
13. In vremea aceea, au adus la El copii, ca să-și pună mâinile peste ei și să se roage; însă ucenicii îi certau.
14. Iisus atunci le spuse: Lăsați copiii și nu-i opriți pe ei ca să vie la Mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor.
15. Și punându-și mâinile peste ei, se duse de acolo.
16. Și iată oarecine venind la El, îi zise: Invățătorule, ce lucru bun să fac, ca să am viața veșnică?
17. El îi răspunse: Ce mă întrebi despre Bun? Unul este cel Bun. Iar de vrei să intri în viață, păzește poruncile.
18. Care? zice (acela).

7. Matei 5, 31; A doua Lege 24, 1.
9. Matei 5, 32; Mc. 10, 11.
11. I Cor. 7, 7; 17, 13.
13. Marcu 10, 13.
14. Matei 18, 2, sq.
16. Mc. 10, 17; Lc. 18, 18.
17. Luca 10, 25, sq.;

Iisus rosti: Să nu ucizi,
să nu preacurveşti, să nu
furi, să nu mărturiseşti
strâmb;
19. Să cinsteşti pe ta-
tăl tău şi pe muma ta şi
să iubeşti pe aproapele
tău ca însuţi pe tine.
20. Tânărul îi zise:
Toate acestea le-am pă-
zit din copilăria mea.
Ce-mi mai lipseşte?
21. Atunci Iisus i-a
spus: De voeşti să fii de-
săvârşit, du-te, vinde a-
verea ta, dă-o săracilor
şi vei avea comoară în
cer; după aceea, vino şi
urmează-Mă.
22. Ci auzind cuvântul
acesta, tânărul plecă în-
tristat, căci avea multe
avuţii.
23. Iară Iisus zise că-
tre ucenicii Săi: adevăr
grăesc vouă, că un bogat
cu anevoie va intra în-
tru împărăţia cerurilor.
24. Incă odată zic vouă,
că mai lesne este să
treacă o cămilă prin u-
rechile acului, decât să
intre un bogat întru îm-
părăţia cerurilor.
25. La acest cuvânt,
ucenicii se mirară foarte
şi ziseră: Oare cine poa-
te să se mântuiască?
26. Dar Iisus, privind
la ei, le grăi: la oameni
aceasta e cu neputinţă,
la Dumnezeu însă toate
sunt cu putinţă.
27. Atunci Petru, luând
cuvântul, a zis Lui: noi
am lăsat toate şi Te-am
urmat pe Tine. Ce oare
va fi nouă?
28. Iisus rosti către ei:
adevăr grăesc vouă, că
voi cei ce M'aţi urmat
pe Mine, la naşterea din
nou a lumii, când Fiul
Omului va şedea în je-
ţul măririi Sale, veţi şe-
dea şi voi în douăspreze-
ce jeţuri, judecând cele
douăsprezece seminţii ale
lui Israel.
29. Şi oricine a lăsat
fraţi sau surori, sau tată,
sau mumă, sau femeie,
sau copii, sau moşii, sau
case, pentru numele Meu,

19. Matei 15, 4.
21. Matei 6, 20; Lc. 16, 9
22. Psalm 61, 10.
23. Marcu 10, 23; Luca 18, 24, sq.; Luca 1, 37.
27. Mc. 10, 28; Lc. 18, 28.
28. Luca 22, 30.

înmulţit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică.

30. Ci mulţi dintâi vor fi pe urmă, şi cei de pe urmă vor fi întâi.

20.

Parabola despre lucrătorii tocmiţi la vie. A treia vestire a Patimilor. Fiii lui Zevedeu. Cearta pentru întâietate. Doi orbi.

1. Căci împărăţia cerurilor este asemenea unui om gospodar, care a ieşit disdedimineaţă, ca să tocmească lucrători în via sa.

2. Invoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis pe ei (ca să lucreze)) în vie.

3. Dar ieşind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alţii stând în târg, fără de lucru.

4. Şi le-a zis acelora: Mergeţi şi voi în vie, şi ce va fi cu dreptul, vă voiu da.

5. Iar ei s'au dus. Ieşind iarăşi pe la ceasul al şaselea şi al noulea, a făcut tot aşa.

6. Pe la ceasul al unsprezecelea, ieşind (încă odată), găsi alţii stând fără lucru şi le zise: De ce aţi stat aici toată ziua nemuncind?

7. Ei îi spun: Fiindcă nimenea nu ne-a tocmit. El le zice: Duceţi-vă şi voi în vie şi ce va fi cu dreptul veţi lua.

8. Făcându-se seară, stăpânul viei zice către îngrijitorul lui: Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de la cei din urmă, până la cei dintâi.

9. Venind cei de la ceasul al unsprezecelea, luară câte un dinar.

10. Venind şi cei dintâi, socoteau că vor lua mai mult, dar luară şi ei (tot) câte un dinar.

11. Ci luând dinarul cârteau împotriva stăpânului casei,

12. Zicând: aceştia de pe urmă au făcut un ceas şi i-ai pus deopotrivă cu

---

30. Matei 20, 16 şi 22, 14; Marcu 10, 31; Luca 13, 30.

20. 1. Matei 21, 33.

noi, care am dus greutatea zilei și arșița.

13. Atunci el răspunzând, zise unuia dintre ei: Prietene, nu-ți fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar?

14. Ia ce' este al tău și pleacă. Voesc să dau acestuia de pe urmă ca și ție.

15. Au nu mi se cade mie să fac ce voesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentrucă eu sunt bun?

16. Astfel vor fi cei din urmă întâi și cei dintâi pe urmă, că mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

17. Iar pe când mergea la Ierusalim, Iisus a luat la o parte pe cei doisprezece ucenici și le-a spus lor, pe cale:

18. Iată ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat în mâna arhiereilor și a cărturarilor și-L vor osândi la moarte;

19. Și îl vor da în mâna păgânilor, ca să-L batjocorească și să-L biciuiască și să-L răstignească, dar a treia zi va învia.

20. In vremea aceea, a venit la El muma fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se și cerând ceva de la El.

21. Ci El a întrebat-o: Ce voești? Ii răspunde: Zi ca să șeadă acești doi fii ai mei, unul deadreapta și altul deastânga Ta, întru împărăția Ta.

22. Atunci, răspunzând Iisus, a zis: nu știți ce cereți. Puteți oare să beți paharul pe care-l voiu bea Eu și cu botezul cu care Eu mă botez să vă botezați? Zic ei: Putem.

23. El le zice: Cu adevărat, paharul Meu veți bea și cu botezul cu care Eu mă botez vă veți boteza, dar a ședea deadreapta și deastânga Mea, nu este al Meu să dau, ci se va da cărora s'a pregătit de către Tatăl Meu.

---

15. Rom. 9, 21.
16. Matei 19, 30; Marcu 10, 31; Luca 13, 30.
18. Matei 17, 22.
19. Luca 18, 32.
20. Marcu 10, 35.
22. Ioan 18, 11.

24. Când auziră ceilalţi zece ucenici, se măniară pe cei doi fraţi.

25. Dar Iisus, chemându-i la Sine, le grăi: Ştiţi că domnitorii păgânilor stăpânesc peste ei şi cei mari au asupra lor toată puterea.

26. Nu tot aşa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare, să fie slujitorul vostru.

27. Şi care între voi va vrea să fie întâiul, să fie sluga voastră.

28. După cum şi Fiul Omului n'a venit ca să fie servit, ci ca să servească şi să-şi dea sufletul Său preţ de răscumpărare pentru mulţi.

29. Iar la pornirea lor din Ierihon, mulţime mare venea în urma Lui.

30. Şi iată doi orbi, cari şedeau lângă drum, auzind că trece Iisus, au strigat şi au zis: Miluieşte-ne pre noi, Fiule al lui David!

31. Dar mulţimea îi certa ca să tacă; ei însă şi mai tare strigau, zicând: Doamne, miluieşte-ne pre noi, Fiule al lui David!

32. Atunci Iisus, stând locului, i-a chemat şi le-a zis: Ce voiţi să vă fac?

33. Grăescu-I Lui: Doamne, sa se deschidă ochii noştri.

34. Şi făcându-I-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor şi îndată au văzut şi au mers după El.

21.

Intrarea în Ierusalim. Gonirea vânzătorilor din Templu. Smochinul neroditor. Parabola cu via dată lucrătorilor.

1. Iar când s'au apropiat de Ierusalim şi au venit la Betfaghe la Muntele Măslinilor, atunci a trimis Iisus pe doi ucenici,

2. Zicându-le: Mergeţi în satul care este înaintea voastră şi numaidecât veţi găsi o asină legată şi un mânz cu ea;

24. Marcu 10, 41.
28. Ioan 13, 4; Filip 2, 7
30. Matei 2, 7; Marcu 10, 46; Luca 18, 35.

33. Ecles. 1, 7.
1. Marcu 11, 1; Luca 19, 29; Ioan 12, 12, sq.

dezlegaţi-i şi aduceţi-i la Mine.
3. Şi dacă vă va zice cineva ceva, veţi spune că-i trebue Domnului şi le va trimite îndată.
4. Ci s'a făcut aceasta, ca să se împlinească ceea ce s'a spus prin proorocul, care zice:
5. Spuneţi Fiicei Sionului: iată, împăratul tău vine la tine blând şi călare pe asină şi pe mânz, fiul celei de sub jug.
6. Mergând, deci, ucenicii şi făcând după cum le-a poruncit Iisus,
7. Au adus asina şi mânzul şi deasupra lor şi-au pus veşmintele, iar El a şezut peste ele.
8. Iar mare parte din mulţime îşi aşterneau veşmintele în calea Lui, iar alţii tăiau stâlpări din copaci şi le aşterneau aşijderea în cale,
9. Pe când cetele care mergeau înaintea Lui şi care veneau după El, strigau şi ziceau: Osana Fiului lui David; bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!
10. Iar intrând El în Ierusalim, tot oraşul se răscoli, zicând: cine este Acesta?
11. Ci mulţimile răspundeau: Acesta este Iisus, proorocul din Nazaretul Galileei.
12. Atunci a intrat Iisus în locaşul lui Dumnezeu şi a dat afară pe toţi cei ce vindeau şi cumpărau acolo şi a răsturnat mesele zarafilor şi băncile vânzătorilor de porumbei.
13. Şi a zis lor: Scris este: casa Mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi faceţi din ea peşteră de tâlhari.
14. Şi au venit la El, în templu, orbi şi ologi şi i-a făcut sănătoşi.
15. Atunci mai marii preoţilor şi cărturarii, văzând lucrurile minu-

5. Zah. 9, 9; Isaia 62, 11; Psalm. 23, 8.
7. 4 Imp. 9, 13.
9. Psalm 117, 24, 25.
11. Ioan 1, 45.
13. Marcu 11, 15; Luca 19, 45, sq.; Ioan 2, 13, 17; Is 56, 7; Ier. 7, 11.
14. Is. 35, 6.

nate pe care le făcuse şi
pe copiii cari strigau în
templu şi ziceau: Osana
Fiului lui David, se su-
părară foarte.
16. Deci, grăiră către
El: Auzi ce zic aceştia?
Ci Iisus le răspunse: A-
devărat. Au niciodată
n'aţi citit că din gura co-
piilor şi a celor ce sug
întocmi-vei laudă?
17. După aceea, lăsân-
du-i, a ieşit afară din Ie-
rusalim, la Betania, şi
noaptea a rămas acolo.
18. Dimineaţa, a doua
zi, pe când se întorcea
în cetate, a flămânzit;
19. Şi văzând un smo-
chin lângă cale, s'a dus
la el, dar n'a găsit nimic
într'însul fără numai
frunze. Ci îi zise smo-
chinului: de acum înain-
te să nu se mai facă rod
din tine în veac! Iar
smochinul s'a uscat în
în clipa aceea.
20. Văzând aceasta, u-
cenicii s'au minunat, zi-
când: cât de grabnic s'a
uscat smochinul!
21. Iisus atunci răs-
punzând, le zise: Adevăr
grăesc vouă: dacă veţi
avea credinţă şi nu vă
veţi îndoi, nu numai a-
ceasta cu smochinul veţi
face, dar şi acestui mun-
te de-i veţi zice: ridică-
te şi aruncă-te în mare,
(aşa) va fi.
22. Şi toate câte veţi
cere, rugându-vă cu cre-
dinţă, veţi primi.
23. Iar după ce a intrat
în templu, s'au apropiat
de El, când învăţa, mai
marii preoţilor şi bătrâ-
nii poporului, şi au zis:
Cu ce putere faci aces-
tea? Şi cine Ţi-a dat pu-
terea aceasta?
24. Dându-le răspuns,
Iisus le-a zis: Vă voiu
întreba şi Eu pe voi un
cuvânt, pe care, de Mi-l
spuneţi, şi Eu vă voiu
spune vouă cu ce putere
lucrez acestea:
25. Botezul lui Ioan de
unde a fost? Din cer sau
dela oameni? Ci ei cu-
getau întru sine, zicând:

---

16. Ps. 8, 3.
18. Marcu 11, 12.
19. Luca 13, 6, 7
22. Mc. 11, 24: Ioan 14, 13
23. Marcu 11, 27; Luca 20, 1, sq.

26. De vom zice: din cer, ne va spune: de ce, dar, n'aţi crezut lui? Iar de vom zice: dela oameni, ne temem de popor, fiindcă toţi îl ţin pe Ioan de profet.

27. Atunci, răspunzând lui Iisus, au zis: nu ştim. Zis-a lor şi El: nici Eu nu vă spun cu ce putere lucrez acestea.

28. Dar ce vi se pare? Un om avea doi feciori. Şi a mers la cel dintâi şi i-a zis: Fiule, du-te astăzi şi lucrează în via mea.

29. El, însă, i-a răspuns: nu vreau; ci pe urmă părându-i rău, s'a dus.

30. Mergând la al doilea, i-a zis aşijderea; acesta i-a răspuns: Eu, Doamne, voiu m e r g e; dar nu s'a dus.

31. Care dintr'aceştia doi a făcut voia Tatălui? Zic ei: Cel dintâi. Iisus le răspunde: A d e v ă r grăesc vouă, că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în împărăţia lui Dumnezeu.

32. Căci a venit Ioan la voi în calea dreptăţii şi n'aţi crezut în el, ci vameşii şi curvele au crezut, iar voi aţi văzut şi nu v'aţi căit nici după aceea, ca să credeţi în el.

33. Ascultaţi altă pildă: Era un om gospodar, care a sădit vie. A împrejmuit-o cu gard, a săpat zăcătoarea sub teasc, a clădit un turn (de pază) şi a dat-o lucrătorilor, iar el s'a dus departe.

34. Când a sosit timpul roadelor, a trimis pe servitorii săi, la lucrători, ca să ia partea lui din roade.

35. Dar lucrătorii punând mâna pe servitori, pe unul l-au bătut, pe altul l-au ucis, iar altuia i-au spart capul cu pietre.

36. Din nou a trimis alţi servitori, mai mulţi decât cei dintâi, şi făcură cu ei tot aşa.

37. La urmă, a trimis

---

26. Matei 14, 5.
30. Iezech. 33, 31.
31. Luca 3, 12, 13.
32. Marcu 12, 1, sq.; Luca 20, 9; Is. 5, 1.
35. Fapt. 7, 52.

la ei pe fiul său, zicând:
se vor ruşina de fiul meu.
38. Ci lucrătorii viei,
văzând pe fiul, au zis
între ei: acesta este moş-
tenitorul; veniţi să-l o-
morâm şi să avem noi
moştenirea lui.
39. Şi punând mâna
pe el, l-au scos afară din
vie şi l-au ucis.
40. Deci, când va veni
stăpânul viei, ce va face
acelor lucrători?
41. Zic ei: pe cei răi,
cu rău îi va pierde, iar
via va da-o altor lucră-
tori, cari vor da roadele
la timpul lor.
42. Iisus le zice: Au
n'aţi citit niciodată în
Scripturi: Piatra pe care
au aruncat-o ziditorii, a-
ceasta a ajuns să fie vâr-
ful unghiului. Dela Dom-
nul a fost aceasta şi este
lucru minunat în ochii
noştri.
43. De aceea vă spun
vouă, că împărăţia lui
Dumnezeu se va lua de
la voi şi se va da nea-
mului care face roadele ei.
44. Cine va cădea pe
piatra aceasta se va sfă-
râma, iar pe cine va pi-
ca îl va spulbera.
45. Iar mai marii preo-
ţilor şi Fariseii, ascul-
tând pildele Lui, cuno-
scură că vorbeşte des-
pre ei.
46. Şi căutând să-L
prindă, s'au temut de po-
por, pentrucă îl ţinea de
prooroc.

22.

Parabola cu nunta fiului de împărat. Dinarul Cezarului. Cea mai mare poruncă din lege. Mesia: Fiul şi Domnul lui David.

1. Ci Iisus a luat iarăşi
cuvântul şi le-a vorbit
în parabole, zicând:
2. Împărăţia cerurilor
asemănatu-s'a unui îm-
părat, care a făcut nun-
tă fiului său.
3. Şi a trimis pe slu-
gile sale ca să cheme pe
cei poftiţi la nuntă, dar
ei n'au voit să vină.
4. Încă odată a trimis

38. Matei 26, 3, 4.
42. Psalm 117, 21. sq; Is 8, 14 şi 28, 16; Fapt. 4, 11; Rom. 9, 33; I Petru 2, 6.
46. Luca 7, 16.
22. 2. Luca 14, 16, sq.

alte slugi, zicând: spuneți celor poftiți: iată că am pregătit ospățul meu; juncii mei și cele îngrășate s'au jertfit și toate sunt gata. Veniți la nuntă.

5. Dar ei, fără să ție seama, s'au dus, unul la el în țarină, altul la negustoria lui;

6 Iar ceilalți, punând mâna pe servitorii lui, i-au batjocorit și i-au ucis.

7. Când auzi împăratul de acestea, se umplu de mânie, și, trimițând oștile sale, nimici pe acei omoritori și orașului lor îi dădu foc.

8. Apoi zice către servitori: nunta este gata, dar cei poftiți erau nevrednici.

9. Mergeți, deci, la răspântiile drumurilor și pe câți veți găsi, chemați-i la nuntă.

10. Atunci servitorii au ieșit la drumuri și au strigat pe toți câți i-au găsit, și răi și buni, și s'a umplut casa nunții cu oaspeți.

11. Iar intrând împăratul ca să privească pe oaspeți, văzu acolo un om care nu era îmbrăcat în veșmânt de nuntă.

12. Și-i zise împăratul: Prietene, cum ai intrat aici, fără veșmânt de nuntă? El însă a tăcut.

13. Atunci împăratul a rostit către servitori: legați-l de picioare și de mâini și aruncați-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

14. Căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

15. In vremea aceea, s'au dus Fariseii și au ținut sfat ca să-L prindă pe El, în cuvânt.

16. Și au trimis la El pe ucenicii lor, împreună cu Irodianii, zicând: Invățătorule, știm că ești omul adevărului și întru adevăr înveți calea lui Dumnezeu și nu-Ți pasă de nimenea, pentrucă nu

13. Luca 20, 20.
14. Matei 19, 30; 20, 16; Marcu 10, 31
15. Marcu 12, 13

Te uiţi la faţa oamenilor.
17. Spune-ne, deci, nouă, cum Ţi se pare Ţie? Se cade să dăm dajdie Cezarului sau nu?
18. Ci Iisus, cunoscând viclenia lor, le-a răspuns: Ce Mă ispitiţi, făţarnicilor?
19. Arătaţi-Mi banul de dajdie. Ei îi aduseră un dinar.
20. Iisus le zice: Al cui e chipul acesta şi scriptura de deasupra?
21. Răspund ei: Ale Cezarului. Atunci rosteşte către ei: Daţi, deci, Cezarului cele ce sunt ale Cezarului şi lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu.
22. Auzind acest cuvânt s'au minunat şi lăsându-L s'au dus.
23. In ziua aceea, s'au apropiat de El Saducheii, cei ce zic că nu este înviere, şi L-au întrebat,
24. Şi au zis: Invăţătorule, Moise a rostit: dacă cineva moare neavând copii, fratele lui să ia de soţie pe cea văduvă şi să ridice fratelui (mort) urmaşi.
25. Au fost, acum, la noi, şapte fraţi; şi cel dintâi s'a însurat şi a murit şi, neavând urmaş, a lăsat pe femeia sa fratelui său.
26. Aşijderea al doilea şi al treilea, până la şapte.
27. La urma tuturor a murit şi femeia.
28. La înviere, deci, a căruí dintre cei şapte va fi femeia? Căci toţi au avut-o de nevastă.
29. Răspunzând, Iisus le-a grăit: Vă rătăciţi, neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.
30. Căci la înviere, cei ce înviază nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu, în cer.
31. Iar despre învierea morţilor, au n'aţi citit ce s'a rostit vouă de Dumnezeu, când zice:
32. Eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumne-

18. Psalm 40, 7.
23. Mc. 12, 18; Lc. 20. 27.
24. A doua Lege 25. 5.
32. Eşire 3, 6

zeul lui Iacov; nu este Dumnezeu al morților, ci al viilor.

33. Iar mulțimile ascultându-L erau uimite de învățătura Lui.

34. Ci auzind Fariseii că a închis gura Saducheilor, s'au adunat laolaltă.

35. Și unul dintre ei, învățător al legii, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat:

36. Invățătorule, care este marea poruncă din lege?

37. El îi răspunse: Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.

38 Aceasta este marea și cea dintâiu poruncă.

39. Iar a doua, la fel cu aceasta: să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți.

40. In aceste două porunci se cuprind toată Legea și proorocii.

41. Și fiind adunați Fariseii, i-a întrebat Iisus,

34. Mc. 12, 28; Lc. 10, 25.
37. A doua Lege 6, 5; 10, 12.
38. Lev. 19, 18.

42. Zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este? Răspund ei: al lui David.

43. El întreabă: Cum atunci David în spirit, îl numește pe el Domn, când zice:

44. Zis-a Domnul Domnului meu: șezi deadreapta Mea, până ce voiu pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

45. Dacă, deci, David, îl numește pe El Domn, cum este fiu al lui?

46. Dar nimeni nu putea să-I răspundă o vorbă, și nici nu mai cuteză vreunul, din ziua aceea, să-L mai întrebe pe El ceva.

23.

Iisus înfierează pe Farisei. Ierusalimul cel ce ucide pe profeți. Vestirea dărâmării Ierusalimului.

1. Atunci vorbi Iisus mulțimilor și ucenicilor Săi,

2. Zicând: Cărturarii și

40. Mc 12, 35; Lc. 20, 41.
43. Ps. 109, 1, sq.; Fapt. 2, 34; I Cor. 15, 25; Evrei 1, 13; 10, 13.

Fariseii au șezut in scaunul lui Moise;
3. Deci, toate câte vă
vor zice vouă, faceți-le și
păziți-le; dar după faptele lor nu faceți, că ei
zic, dar nu fac.
4. Că leagă sarcini grele și cu anevoe de purtat
și le pun pe umerii oamenilor, ci ei nici cu degetul nu voesc să le mişte.
5. Toate faptele lor le
fac ca să fie priviți de
oameni; căci își fac filacteriile late și-și măresc ciucurii de pe poale.
6. Le place să stea în
capul mesei la ospețe, și
în băncile dintâi, în sinagogi,
7. Și să li se închine
lumea în târguri și să-i
numească oamenii: Rabi.
8. Voi, însă, să nu vă
ziceți Rabi, că unul este
Invățătorul vostru; ci voi
toți sunteți frați.
9. Și să nu numiți tatăl vostru pe pământ (pe nimeni), că Tatăl vostru
unul este, Cel din ceruri.
10. Nici învățători să
nu vă numiți, că Invățătorul vostru este unul:
Hristos.
11. Și care este mai
mare între voi, să fie slujitorul vostru.
12. Iar cine se va înălța pe sine, se va smeri,
și cine se va smeri pe
sine, se va înălța.
13. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că închideți împărăția cerurilor înaintea
oamenilor; că voi nu intrați, și nici pe cei ce vor
să intre nu-i lăsați.
14. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că mâncați casele
văduvelor și de ochii lumii vă rugați rugăciuni
lungi; pentru aceasta
mai multă osândă veți
lua.
15. Vai vouă, Cărtura-

---

23. 3. Malah. 2, 7.
4. Luca 11, 46; Fapt. 15, 10; Is. 10, 1, 2.
5. Matei 6, 1; Num. 15, 38; A doua Lege 6, 8 și 22, 12.
8. Marcu 12, 39; Lc 11, 43.
9. Mal. 1, 6; 2, 10; Ef. 3, 14.
11. Matei 20, 26, sq.
12. Pild. 29, 23; Iov 22, 29; Iez. 17, 24; Luca 14, 11 și 18, 14; I Petru 5, 5.
13. Mc. 12, 40; Lc. 20, 47.
14. Luca 11, 52.

rilor și Fariseilor fățarnici! că înconjurați marea și uscatul ca să faceți un proselit și când a ajuns, îl faceți fiul Gheenei, încă odată cât voi.
16. Vai vouă, povățuitorilor orbi! cari ziceți: Cel ce se va jura pe templu, nu e nimic (dator), dar cel ce se va jura pe aurul templului este dator.
17. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul?
18. Ziceți iar: Cel ce se va jura pe altar, nimic nu este (dator), dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este dator.
19. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul?
20. Deci, cel ce se jură pe altar, se jură pe el și pe toate câte sunt deasupra lui.
21. Și cel ce se jură pe templu, se jură pe el și pe Cel ce sălășluește într'însul.
22. Și cel ce se jură pe cer, se jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe tron.
23. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimen, dar ați lăsat părțile mai grele ale legii: judecata, mila și credința; pe acestea trebuia să le faceți și pe acelea să nu le lăsați.
24. Povățuitori orbi! cari strecurați țânțarul și înghițiți cămila.
25. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că voi curățiți partea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sunt pline de hrăpire și de necumpătare.
26. Fariseule orb! curăță întâi lăuntrul paharului și al blidului, ca să fie curat și pe dinafară.
27. Vai vouă, Cărturarilor și Fariseilor fățarnici! că semănați cu mor-

19. 2 Petru 1, 9.
22. Matei 5, 34.
23. Luca 11, 42.
25. Luca 11, 39.
26. Tit. 1, 15.

mintele cele văruite, care pe dinafară se arată frumoase, înăuntru, însă, sunt pline de oase de morţi şi de toată necurăţia.
28. Aşa şi voi, pe dinafară vă arătaţi oamenilor drepţi, înăuntru însă, sunteţi plini de făţărie şi de fărădelege.
29. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! că zidiţi mormintele proorocilor şi împodobiţi pietrele dela căpătâiul drepţilor.
30. Şi ziceţi: De am fi fost noi în zilele părinţilor noştri, n'am fi fost părtaşi cu ei la (vărsarea) sângelui proorocilor.
31. Astfel, dar, mărturisiţi voi înşivă că sunteţi fii ai celor ce au omorit pe prooroci.
32. Ci umpleţi voi măsura părinţilor voştri!
33. Şerpi, pui de năpârcă, cum veţi scăpa de osânda Gheenei?
34. De aceea, iată Eu trimit la voi prooroci şi înţelepţi şi cărturari; dintre ei veţi omorî şi veţi răstigni; dintre ei veţi bciui în sinagogi şi-i veţi urmări din oraş în oraş.
35. Ca să cadă asupra voastră tot sângele drepţilor, răspândit pe pământ, dela sângele dreptului Abel, până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-aţi ucis între templu şi altar.
36. Adevăr grăesc vouă, vor veni acestea toate asupra acestui neam.
37. Ierusalime! Ierusalime, care omori pe prooroci şi cu pietre ucizi pe cei trimişi la tine, de câte ori voit-am să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii ei, sub aripi, dar nu aţi vrut!
38. Iată, casa voastră vi se lasă pustie;
39. Căci vă zic vouă: că de acum nu Mă veţi mai vedea, până când nu

---

33. Matei 3, 7.
34. Lc. 11, 49; Fapt. 5, 40.
35. Fac. 4, 8; 2 Paral. 24, 21, sq.; Luca 11, 51; Evr. 11, 4.
37. Luca 13, 34.
38. 3 Imp. 9, 7; Ps. 68, 29.
39. Ioan 12, 13.

veţi zice: Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului!

24.

Dărâmarea Ierusalimului. Venirea lui Hristos şi sfârşitul lumii. Când va veni ora aceea?

1. Când a ieşit Iisus şi se ducea dela templu, s'au apropiat de El ucenicii Lui, ca să-I arate (în urmă) clădirea sfântului locaş.
2. Ci El, luând cuvântul, le-a zis: Nu e aşa că vedeţi toate acestea? Adevăr grăesc vouă: nu va rămânea aici piatră peste piatră, care să nu se risipească.
3. Iar după ce a şezut pe Muntele Măslinilor, veniră la El ucenicii, deosebi, şi-I ziseră: Spune nouă când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului acestui veac?
4. Răspunzând Iisus, le-a cuvântat: Vedeţi să nu vă amăgească cineva.
5. Căci mulţi vor veni în numele Meu, zicând: eu sunt M e s i a, şi pe mulţi îi vor amăgi.
6. Şi veţi auzi de războaie şi de zvonuri de războaie; luaţi seama, nu vă speriaţi, căci trebuie să fie (toate), dar încă nu este sfârşitul.
7. Căci se va ridica popor peste popor şi împărăţie peste împărăţie şi va fi foamete şi ciumă şi cutremure pe alocurea.
8. Ci toate acestea sunt începutul durerilor.
9. Atunci vă vor da pe voi la munci şi vă vor ucide şi veţi fi uriţi de toate neamurile, pentru numele Meu.
10. Atunci mulţi vor fi slabi de înger şi se vor vinde unii pe alţii; şi se vor urî unii pe alţii.
11. Şi mulţi prooroci mincinoşi se vor scula şi vor înşela pe mulţi.
12. Iar din înmulţirea

24 1. Mc. 13, 1; Lc. 21, 5.
4. Efes. 5, 6; Colos. 3, 6.
5. Mt. 7, 22; Ioan 5, 43.
9. Marcu 13, 8, sq.; Luca 21, 11, sq.; Ioan 16, 2.
10. Matei 11, 6.
11. Matei 7, 15.
12. 2 Tim. 3, 1.

fără-de-legii, iubirea multora se va răci.
13. Dar cel ce va răbda până la urmă, acela se va mântui.
14. Şi se va propovădui această Evanghelie a împărăţiei în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile; şi atunci va veni sfârşitul.
15. Deci, când veţi vedea urîciunea pustiirii, ce s'a zis prin Daniil proorocul, stând în locul cel sfânt — cine citeşte să înţeleagă —,
16. Atunci cei din Iudeia să fugă la munţi.
17. Cel ce va fi pe casă, să nu se coboare, ca să-şi ia lucrurile din casă.
18. Iar cel ce va fi în ţarină să nu se întoarcă înapoi, ca să-şi ia haina.
19. Vai de cele însărcinate şi de cele ce vor alăpta, în zilele acelea!
20. Rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna sau în zi de Sâmbătă.
21. Căci va fi atunci strâmtorare mare, cum n'a fost dela începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi.
22. Şi de nu s'ar fi scurtat acele zile, n'ar mai scăpa trup (de om), dar pentru cei aleşi se vor scurta acele zile.
23. Atunci, de vă va zice cineva: iată Mesia este aici, sau dincolo, să nu-l credeţi.
24. Căci se vor ridica Hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi, şi vor da semne mari şi minuni, ca să amăgească, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi.
25. Iată, v'am spus de mai înainte.
26. Deci de vă vor zice vouă: iată este în pustie, să nu ieşiţi; iată este în cămări, să nu credeţi.
27. Căci precum fulgerul porneşte dela Răsărit şi se arată până la Apus, aşa va fi venirea Fiului Omului.
28. Că oriunde va fi

13. Matei 10, 22; Marcu 13, 13; Apoc. 2, 10, 26.
15. Dan. 9, 26. sq.
17. Luca 17, 31.
20. Eşire 16, 29
21. Fapt. 1, 12.
23. Marcu 13, 21; Luca 17, 23 şi 21, 8.
26. A doua Lege 13, 1.
28. Iov. 39, 30; Avac. 1, 8.

stârvul, acolo se vor aduna vulturii.

29. Iar îndată după strâmtorarea acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer și puterile tăriei se vor zgudui.

30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și se vor bate în piept toate semințiile pământului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu mărire multă.

31. Și va trimite pe îngerii Săi, întru răsunător glas de trâmbiță, și vor aduna pe cei aleși ai Lui din cele patru vânturi, dela marginile cerurilor până la celelalte margini.

32. Invățați dela smochin pilda (pe care o dă). Când mlădița lui se face fragedă și odrăslește frunze, cunoașteți că vara este aproape.

33. Asemenea și voi, când veți vedea toate acestea, să știți că este aproape lângă ușe.

34. Adevăr grăesc vouă, că nu va trece neamul acesta, până ce nu vor fi toate acestea.

35. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

36. Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.

37. Precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Căci precum în acele zile, dinainte de potop, mâncau (oamenii) și beau, se însurau și se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie,

39. Și n'au știut până ce n'a venit potopul și nu i-a luat pe toți, la fel va fi și cu venirea Fiului Omului.

---

29. Is. 13, 10; Iez. 32, 7.
30. Ioil 2, 10; 3, 15; Apoc. 1, 7.
31. I Cor. 15, 52; I Tes. 4, 16.
32. Mc. 13, 28; Luca 21, 29.
33. Iac. 5, 9.
36. Marcu 13, 32.
37. Fac. 7, 7; Luca 17, 26 sq.; I Petru 3, 20.

40. Atunci, din doi cari vor fi în ţarină, unul se va lua şi unul se va lăsa
41. Din două care vor râşni la râşniţă, una se va lua şi alta se va lăsa.
42. Privegheaţi, deci, că nu ştiţi în care zi vine Domnul vostru.
43. Aceea cunoaşteţi (prea bine) că de-ar şti stăpânul casei la ce straje din noapte vine furul, ar veghea şi n'ar lăsa să i se spargă casa.
44. De aceea şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi, Fiul Omului vine.
45. Cine, oare, este sluga credincioasă şi cuminte pe care a pus-o stăpânul peste slugile sale, ca să le dea de mâncare la timp?
46. Fericită este sluga aceea, pe care, venind domnul său, îl va afla făcând aşa.
47. Adevăr grăesc vouă, că peste toate avuţiile sale îl va pune pe el.
48. Iar dacă acea sluga, rea (fiind), va zice în inima sa: Stăpânul meu întârziază.
49. Şi va începe să bată pe soţii săi de slugărie, să mănânce şi să bea cu beţivii,
50. Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua când nu se aşteaptă şi în ceasul pe care nu-l cunoaşte,
51. Şi-l va despica în două şi partea lui va pune-o cu făţarnicii. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.

40. Luca 17, 35, sq.
42. Mt. 25, 13; Mc. 13, 33, 35.
43. Lc. 12, 39; I Tes. 5, 2.
45. Matei 25, 21; Luca 12, 42; Evr. 3, 5.
46. Apoc 16, 15.
51. Matei 8, 12 şi 13, 42.

25.

Parabolele cu cele zece fecioare şi cu întrebuinţarea talanţilor. Judecata viitoare.

1. Atunci împărăţia cerurilor va fi asemenea cu zece fecioare, care luând candelele lor, au ieşit întru întâmpinarea mirelui.
2. Cinci, însă, dintre ele erau nebune şi cinci înţelepte.

3. Căci cele nebune, luând candelele, n'au luat cu sine untdelemn.
4. Iar cele înțelepte au luat untdelemn în vase, odată cu candelele lor.
5. Dar mirele întârziind, ațipiră toate și adormiră.
6. Ci la miezul nopții se făcu strigare: Iată mirele vine! Ieșiți întru întâmpinarea lui!
7. Atunci se deșteptară toate acele fecioare și împodobiră candelele lor.
8. Și cele nebune ziseră către cele înțelepte: Dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre.
9. Dar cele înțelepte le răspunseră, zicând: Nu așa; ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vând și cumpărați pentru voi.
10. Deci, plecând ele ca să cumpere, a venit mirele și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa s'a închis.
11. In urmă, sosesc și celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă.
12. Ci el răspunzând, a zis: adevăr grăesc vouă, nu vă cunosc pe voi.
13. Drept aceea, privegbiați, că nu știți ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului.
14. Căci va fi tot așa ca un om care, plecând departe, a chemat slugile sale și le-a dat pe mână avuția sa.
15. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, și a plecat.
16. Mergând cel ce luase cinci talanți, a lucrat cu ei și a făcut alți cinci talanți.
17. Așijderea și cel cu doi, a câștigat încă doi.
18. Iar cel ce luase un talant s'a dus, a săpat o groapă în pământ și a ascuns argintul domnului său.
19. După multă vreme, vine și stăpânul ace-

25 7. Luca 12, 36.
10. Apoc. 19, 7.
11. Luca 13, 25, sq.
13 Matei 24, 42; Marcu 13, 33; Luca 21, 26.
14. Luca 19, 12.

lor slugi și face socoteală cu ei.

20. Apropiindu-se cel care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat în mână, iată, alți cinci talanți am câștigat la ei.

21. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voiu pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Apropiindu-se și cel cu doi talanți, zise: Doamne, doi talanți mi-ai dat în mână, iată alți doi talanți am câștigat la ei.

23. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voiu pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. Apropiindu-se apoi și cel care a fost luat un talant, zise: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n'ai semănat și aduni de unde n'ai vânturat.

25. De aceea, m'am temut și m'am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ai ce este al tău.

26. Ci răspunzând stăpânul său, îi zise: Slugă vicleană și leneșă, știai că secer unde n'am semănat și adun de unde n'am vânturat?

27. Se cuvenea atunci ca tu să pui banii mei la zarafi, și viind eu aș fi luat ce este al meu, cu dobândă.

28. Luați, deci, dela el talantul și dați-l celui ce are zece talanți.

29. Căci tot celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar dela cel ce n'are și ce are i se va lua.

30. Iar pe servitorul cel netrebnic aruncați-l întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

31. Când va veni Fiul

26. Matei 18, 32.
29. Matei 13, 12; Marcu 4, 25; Luca 8, 18 și 19, 26.
30. Matei 8, 12.
31. Mt. 16, 27; I Tes. 4, 16.

Omului întru mărirea Sa,
şi toţi sfinţii îngeri cu
El, atunci şedea-va în je-
ţul slavei Sale.
32. Şi se vor aduna
înaintea Lui toate nea-
murile şi-i va despărţi
pe unii de alţii, precum
desparte ciobanul pe oi
dintre capre.
33. Şi va pune oile
de-a-dreapta Sa, iar ca-
prele de-a-stânga.
34. Atunci va zice Im-
păratul celor de-a-dreap-
ta Lui: Veniţi, binecu-
vântaţii Tatălui Meu,
moşteniţi împărăţia cea
pregătită vouă, dela în-
temeierea lumii.
35. Căci flămând am
fost şi Mi-aţi dat să mă-
nânc; însetat am fost şi
Mi-aţi dat să beau; stră-
in am fost şi M'aţi adus
la voi;
36. Gol am fost şi
M'aţi îmbrăcat; bolnav
am fost şi M'aţi căutat;
în temniţă am fost şi aţi
venit la Mine.
37. Atunci drepţii îi
vor răspunde, zicând:
Doamne, când Te-am vă-
zut flămând şi Te-am
hrănit? Sau însetat şi
Ţi-am dat să bei?
38. Când, iar, Te-am
văzut străin şi Te-am a-
dus la noi, sau gol şi
Te-am îmbrăcat?
39. Şi când Te-am vă-
zut bolnav sau în temni-
ţă şi am venit la Tine?
40. Iar Impăratul răs-
punzând, va rosti către
ei: Adevăr grăesc vouă,
întrucât aţi făcut unuia
dintr'aceşti fraţi ai Mei,
prea mici, Mie Mi-aţi fă-
cut.
41. Atunci va zice şi
celor de-a-stânga: Duce-
ţi-vă dela Mine bleste-
maţilor, în focul cel veş-
nic, care este gătit Dia-
volului şi îngerilor lui.
42. Căci flămând am
fost şi nu Mi-aţi dat să
mănânc; însetat am fost
şi nu Mi-aţi dat să beau;
43. Străin am fost şi
nu M'aţi adus la voi; gol
şi nu M'aţi îmbrăcat,
bolnav şi în temniţă şi
nu M'aţi cercetat.

---

32. Rom. 14, 10.
33. Ezech. 34, 17.
35. Is. 58, 7; Ezech. 18, 7.
40. Pilde 19, 17; Evr. 6, 10
41. Matei 7, 23; Ps. 6, 8; Luca 13, 27; Apoc. 20, 10, 15.

44. Atunci, vor lua şi ei cuvântul şi vor zice: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în închisoare şi nu Ţi-am slujit Ţie?
45. El însă, le va răspunde şi le va zice: adevăr grăesc vouă, întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut.
46. Şi vor merge aceştia la pedeapsă veşnică, iară drepţii la viaţă veşnică.

26.

Vestirea cea din urmă a Patimilor lui Iisus. Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Suferinţele din Ghetsimani. Vânzarea lui Iuda. Prinderea lui Iisus. Infăţişarea înaintea arhiereilor. Lepădarea lui Petru.

1. Iar după ce Iisus a sfârşit toate aceste cuvinte, a rostit către ucenicii Săi:
2. Ştiţi că peste două zile va fi Paştele şi Fiul Omului se va da ca să se răstignească.
3. Atunci mai marii preoţilor şi bătrânii poporului s'au adunat la curtea arhiereului, care se numea Caiafa.
4. Şi împreună s'au sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleşug, şi să-L omoare.
5. Dar ziceau: nu în sărbători, ca să nu se facă turburare în popor.
6. Fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon Leprosul,
7. S'a apropiat de El o femeie, având un alabastru cu mir de mare preţ şi l-a turnat pe capul Lui, pe când şedea la masă.
8. Ci văzând ucenicii, s'au mâniat şi au zis: De ce s'a făcut risipa aceasta?
9. Căci mirul acesta putea să fie vândut scump, iar banii, daţi săracilor.

---

45. Marcu 14, 41.
46. Dan 2, 2; Ioan 5, 29.
26. 2. Mc. 14, 1; Lc. 22, 1.
3. Ioan 11, 47.
5. Mat. 27, 15.
7. Ioan 12, 3

10. Dar Iisus aflând, le-a zis: Pentru ce faceţi femeii supărare? Fapta ei, faţă de Mine, este un lucru bun.

11. Căci pe săraci pururea îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu mă aveţi pururea;

12. Că ea, turnând mirul acesta pe trupul Meu, a făcut-o întru înmormântarea Mea.

13. Adevăr grăesc vouă: ori unde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune şi ce-a făcut ea, spre pomenirea ei.

14. Ci unul din cei doisprezece, care se numea Iuda Iscariotul, s'a fost dus la mai marii preoţilor

15. Şi le-a zis: Ce voiţi să-mi daţi şi eu îl voiu da în mâinile voastre? Iar ei s'au învoit cu el treizeci de arginţi.

16. Şi de atunci căuta un prilej potrivit ca să-L dea în mâinile lor.

17. In cea dintâi zi a Azimilor, au venit ucenicii la Iisus şi L-au întrebat: Unde voeşti să-Ţi gătim, ca să mănânci Paştele?

18. El le-a răspuns: Mergeţi în oraş, la cutare, şi spuneţi-i: Invăţătorul zice: Timpul Meu este aproape; la tine voiu să fac Paştele cu ucenicii Mei.

19. Şi ucenicii au făcut precum le-a poruncit Iisus şi au gătit Paştele.

20. Iar când s'a făcut seară, a şezut la masă cu cei doisprezece ucenici.

21. Şi pe când mâncau, Iisus a zis: adevăr grăesc vouă, unul dintre voi Mă va vinde.

22. Atunci ei, întristându-se foarte, începură să-I zică fiecare, unul după altul: Nu cumva eu sunt, Doamne?

23. Iar El răspunzând, a zis: Cel ce a întins cu

11. A doua Lege 15, 11; Marcu 14, 7; Ioan 12, 8.
14. Mc. 14, 10; Lc. 22, 3, sq.
15. Zah. 11, 12.
17. Mc 14, 12; Lc. 22, 7 sq.
20. Mc. 14, 17 sq.; Lc. 22, 14.
21. Ioan 13, 21
23. Marcu 14, 20.

Mine mâna în blid, acela Mă va vinde.

24. Intr'adevăr, Fiul Omului merge precum scris este pentru El. Vai, însă, acelui om prin care Fiul Omului se vinde. Mai bine era de omul acela dacă nu se mai năștea.

25. Atunci Iuda, cel ce L-a vândut, deschizând gura, a întrebat: Nu cumva sunt eu, Invățătorule? Răspuns-a lui: Tu ai zis-o.

26. Iar pe când mâncau, Iisus luând pâine, a binecuvântat, a frânt și dând ucenicilor, a zis: luați, mâncați, acesta este trupul Meu.

27. Și luând paharul și mulțumind, le-a dat zicând: beți dintru acesta toți.

28. Că acesta este sângele Meu, al Legii celei Nouă, carele pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor.

29. Ci vă spun vouă, nu voiu mai bea de acum din acest rod al viei, până în ziua aceea când îl voiu bea cu voi, nou, întru împărăția Tatălui Meu.

30. Și după ce cântară laude, ieșiră la Muntele Măslinilor.

31. Atunci Iisus grăit-a către ei: Toți vă veți sminti întru Mine în noaptea aceasta, căci scris este: Bate-voiu păstorul și se vor risipi oile turmei.

32. Dar după învierea Mea, voiu merge mai înainte de voi în Galileia.

33. Ci Petru, luând cuvântul, a zis Lui: Dacă toți se vor sminti întru Tine, eu niciodată nu mă voiu sminti.

34. Iisus îi răspunse: Adevăr grăesc ție, că în noaptea aceasta, mai înainte de cântatul cocoșului, de trei ori te vei lepăda de Mine.

35 Petru, însă, rostește: Și de ar fi să mor împreună cu Tine, nu Te

24. Psalm 40, 9, sq.
26. I Cor. 11, 23.
30. Mc. 14, 26 sq.: Lc. 22, 39.
31. Zah. 13, 7.
34. Marcu 14, 30; Luca 22, 34, sq.

voiu tăgădui. Şi toţi ucenicii au zis la fel.

36. Atunci Iisus a mers dimpreună cu ucenicii la un loc ce se cheamă Ghetşimani şi a zis către ei: Şedeţi aici, până ce Mă voiu duce colo şi Mă voiu ruga.

37. Şi luând cu Sine pe Petru şi pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început să se întristeze şi să se turbure.

38. Iar lor le-a zis: Intristat este sufletul Meu până la moarte. Rămâneţi aici şi privegbiaţi împreună cu Mine.

39. Şi mergând puţin mai înainte, a căzut cu faţa la pământ, rugându-se şi zicând: Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă dela Mine paharul acesta! Insă nu precum voesc Eu, ci precum Tu voeşti.

40. Ci venind la ucenici, i-a găsit pe ei dormind şi i-a zis lui Petru: Astfel n'aţi avut putere un singur ceas să privegbiaţi cu Mine!

41. Privegbiaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul, neputincios.

42. Iarăşi, ducându-se, a doua oară, s'a rugat zicând: Părintele Meu, dacă nu este cu putinţă să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta.

43. Şi din nou venind, îi află pe ei adormiţi, căci ochii lor erau îngreuiaţi.

44. Şi lăsându-i, s'a dus încă odată şi a treia oară s'a rugat, acelaşi cuvânt zicând.

45. Atunci a venit la ucenici şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! Iată s'a apropiat ceasul. Şi Fiul Omului este dat în mâinile păcătoşilor.

46. Sculaţi-vă să mergem, iată s'a apropiat cel ce M'a vândut.

47. Şi pe când vorbea

---

36. Ioan 18, 1.
39 Luca 22, 41; Evr. 5, 7.
41. Marcu 14, 38.
45 Marcu 14, 41.
47. Marcu 14, 43, sq.; Luca 22, 47, sq.; Ioan 18, 2.

încă, iată sosit-a Iuda, unul dintre cei doisprezece și împreună cu el gloată multă, cu săbii și cu fuști, trimiși de mai marii preoților și de bătrânii poporului.

48. Iar vânzătorul le-a fost dat un semn, zicând: pe care-L voiu săruta, Acela este: puneți mâna pe El.

49. Deci, venind în clipa aceea cu de grabă la Iisus, zise: Bucură-Te Invățătorule! Și L-a sărutat.

50. Ci Iisus a grăit lui: Prietene, pentru ce ai venit — îndeplinește. Atunci apropiindu-se, ei au pus mâinile pe Iisus și L-au prins.

51. Și iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus întinzând mâna, a tras sabia și lovind pe servitorul arhiereului, i-a tăiat urechea.

52. Dar atunci Iisus i-a zis: întoarce sabia ta la locul ei, că toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri.

53. Au gândești că nu pot să rog pe Tatăl Meu și să-Mi pună Mie acum înainte mai mult decât douăsprezece legiuni de îngeri?

54. Dar cum se vor împlini Scripturile, după care așa trebuie să fie?

55. In ora aceea, zise Iisus mulțimii: Ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu lăncii ca să Mă prindeți. In fiecare zi ședeam în templu și învățam și n'ați pus mâna pe Mine.

56. Dar toate acestea s'au făcut ca să se împlinească Scripturile proorocilor. Atunci toți ucenicii L-au lăsat și au fugit.

57. Cei cari îl prinseră pe Iisus L-au dus la Caiafa arhiereul, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

58. Ci Petru îl urma de departe până a ajuns la curtea arhiereului și pă-

---

49. 2 Imp. 20, 9.
51 Ioan 18, 10.
54. Ps. 21, 7. sq ; Is. 53,10.

57. Marcu 14, 53; Luca 22, 54; Ioan 18, 24.

trunzând înăuntru a șe-
zut printre servitori, ca
să vadă sfârșitul.
59. Iar mai marii pre-
oților, bătrânii și tot si-
nedriul căutau mărturie
mincinoasă împotriva lui
Iisus, ca să-L omoare.
60. Și nu găseau, deși
veniseră mulți martori
mincinoși. In urmă se în-
fățișară doi.
61. Și ziseră: Acesta
a grăit: Pot să dărâm
locașul lui Dumnezeu și
în trei zile să-l clădesc.
62. Sculându-se arhie-
reul, L-a întrebat: nu
răspunzi nimic la ceea
ce mărturisesc împotriva
Ta aceștî oameni?
63. Dar Iisus a tăcut
din gură. Atunci arhie-
reul vorbind iarăși, a zis:
Juru-Te pe Dumnezeul
cel viu, să ne spui nouă
de ești Tu Hristosul, Fiul
lui Dumnezeu.
64. Ci Iisus i-a răs-
puns: Tu ai zis-o. Ci vă
spun încă: de acum veți
vedea pe Fiul Omului șe-
zând de-a-dreapta puterii
și viind pe norii ceru-
lui.
65. Atunci arhiereul își
sfâșie veșmintele zicând:
Hulă a adus lui Dumne-
zeu! Ce trebuință mai a-
vem de martori? Iată
acum ați auzit hula Lui.
66. Ce socotiți? Iar ei
răspunzând, au zis: este
vinovat de moarte.
67. Atunci au scuipat
în obrazul Lui și L-au
bătut cu pumnii, iar unii
îi dădeau palme.
68. Și ziceau: Profe-
țește-ne, Hristoase, cine
este cel ce Te-a lovit.
69. Petru stătea afară
în curte. Dar o servitoa-
re se apropie de el și-i
zise: Și tu erai cu Iisus
Galileianul.
70. El, însă, tăgădui
înaintea tuturor, zicând:
Nu știu ce vorbești.
71. Dar când ieși la
poartă, îl văzu altă ser-
vitoare și zise celor de
acolo: Și acesta era cu
Iisus Nazarineanul.
72. Și încă odată Petru
tăgădui cu jurământ că:

61. Mt. 27, 40; Ioan 2, 19.
63. 3 Imp. 22, 16.
64. Matei 16 ,27; Marcu 14, 62; Ps. 109, 1.
66. Ier. 26, 11.
67. Is. 50, 7.
69. Marcu 14, 66; Luca 22, 55; Ioan 18, 16.

nu cunosc pe omul acesta.

73. Peste o clipă, însă, se apropiară cei ce stăteau în preajmă şi-i ziseră lui Petru: Cu adevărat şi tu eşti dintre ei, căci şi vorbirea ta te dă pe faţă.

74. Atunci el începu să se blesteme şi să se jure că: nu cunosc pe omul acesta. Şi pe dată cântă cocoşul.

75. Atunci Petru îşi aduse aminte de cuvântul lui Iisus, care zisese că: mai înainte de a cânta cocoşul, te vei lepăda de Mine de trei ori. Şi ieşind afară plânse cu amar.

27.

Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se spânzură. Iisus şi Baraba. Iisus dat spre moarte. Biciuirea, batjocorirea, răstignirea, moartea şi înmormântarea.

1. Iar în faptul dimineţii, toţi mai marii preoţilor şi bătrânii poporului au ţinut un sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare.

2. Apoi, legându-L, L-au dus şi L-au predat lui Ponţiu Pilat, procuratorul.

3. Atunci Iuda, cel ce L-a vândut, văzând că a fost osândit la moarte, s'a căit şi a adus înapoi arhiereilor şi bătrânilor cei treizeci de arginţi,

4. Zicând: Greşit-am de am vândut sânge nevinovat. Ei îi răspunseră: Ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedea.

5. Ci el, aruncând arginţii în templu, a plecat. Apoi s'a dus şi s'a spânzurat.

6. Iar mai marii preoţilor luând banii, ziseră: Nu se cuvine să-i punem în vistieria templului, deoarece sunt preţ de sânge.

7. Şi după ce au luat înţelegere împreună, au cumpărat cu ei Ţarina

27 1. Marcu 15, 1; Luca 22, 66; Ioan 18, 28.
2. Luca 23, 1.
5. Fapt. 1, 18.
7. Fapt. 1, 19.

Olarului, pentru îngroparea străinilor.

8. Pentru aceea s'a numit țarina aceea, Țarina Sângelui, până în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a împlinit cuvântul spus de Ieremia proorocul, care zice: Și au luat cei treizeci de arginți, prețul Celui prețuit, care s'a prețuit de fiii lui Israel.

10. Și i-au dat pe țarina olarului, după cum mi-a rânduit mie Domnul.

11. Iar Iisus stătea înaintea procuratorului. Și L-a întrebat procuratorul, zicând: Tu ești împăratul Iudeilor? Ci Iisus i-a răspuns: Tu zici.

12. Dar la pârile aduse Lui de către mai marii preoților și de către bătrâni, nu răspundea nimic.

13. Atunci I-a zis Pilat: Nu auzi câte mărturisesc ei împotriva Ta?

14. Însă nu i-a răspuns lui niciun singur cuvânt, încât procuratorul se mira foarte.

15. La sărbătoarea Paștilor, procuratorul avea obiceiul să dea drumul, pentru popor, la un întemnițat pe care-l voiau ei.

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, care se numea Baraba.

17. Ci adunați fiind laolaltă, Pilat le zise: Pe care voiți să vi-l las vouă slobod, pe Baraba sau pe Iisus, care se zice Hristos?

18. Că știa că din răutate L-au dat în mâna lui.

19. Și pe când stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui a trimis lui acest cuvânt: Nimic să nu aibi cu dreptul Acela; căci mult am suferit, azi, în vis, pentru El.

20. Însă mai marii preoților și bătrânii înduplecară gloatele ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă.

21. Procuratorul luând cuvântul, i-a întrebat: Pe

9. Ier. 32, 9; Zah. 11, 13 11 Ioan 18, 33

15. Marcu 15, 6; Luca 23, 17; Ioan 18, 39.

care voiţi, din amândoi, să vi-l las vouă slobod? Iar ei răspunseră: pe Baraba.

22. Atunci Pilat le zise: Dar ce voiu face cu Iisus, ce se cheamă Hristos? Răspund cu toţii: Să se răstignească!

23. A zis iarăşi Pilat: Dar ce rău a făcut? Ei, însă, mai cu prisos strigau şi ziceau: Răstignească-se!

24. Deci, văzând Pilat că nimic nu foloseşte, ci mai mare turburare se face, a luat apă, s'a spălat pe mâini înaintea mulţimii şi a rostit: Nevinovat sunt eu de sângele Acestui drept. Voi veţi vedea.

25. Iar tot poporul a răspuns şi a zis: Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri!

26. Atunci le-a liberat pe Baraba, iar pe Iisus L-a biciuit şi L-a dat să fie răstignit.

27. Iară ostaşii procuratorului, luând cu ei pe Iisus, în pretoriu, au adunat în jurul Lui toată cohorta.

28. Şi L-au desbrăcat de hainele Lui şi I-au pus o hlamidă roşie.

29. Şi împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap şi în mâna Lui cea dreaptă trestie, apoi îngenunchind înaintea Lui râdeau de El, zicând: Bucură-Te, împăratul Iudeilor!

30. Şi scuipând asupra Lui, luau trestia şi-L băteau peste cap.

31. Iar după ce L-au batjocorit, L-au desbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui şi L-au dus ca să-L răstignească.

32. Ieşind cu El afară, au găsit pe un om din Chirene, cu numele Simon; pe acesta l-au silit să ducă crucea Lui.

33. Şi dacă au venit la locul numit Golgota, ceea ce însemnează: locul căpăţânii,

---

23. Marcu 15, 14.
24. A doua Lege 21, 6.
27. Marcu 15, 16.
30. Is. 50, 7.
31. Marcu 15, 20.

34. I-au dat să bea vin
amestecat cu fiere, dar
gustând, nu a voit să
bea.
35. Iar după ce L-au
răstignit, au împărţit
veşmintele Lui, aruncând
sorţi, ca să se împlinească
ceea ce s'a zis de
proorocul: împărţit-au
hainele Mele loruşi, iar
pentru cămaşa Mea au a-
runcat sorţi.
36. Apoi ostaşii au stat
jos şi-L păzeau acolo.
37. Iar deasupra ca-
pului I-au pus, în slove,
vina Lui: ACESTA ES-
TE IISUS, IMPARATUL
IUDEILOR.
38. Tot atunci, răstig-
niţi au fost împreună cu
El doi tâlhari, unul de-a
dreapta şi celălalt de-a
stânga.
39. Iar trecătorii îl hu-
leau şi clătinau capetele
lor,
40. Zicând: Tu cel ce
dărâmi templul şi în trei
zile îl clădeşti, mântueş-
te-Te pe Tine însuţi! De
eşti Fiul lui Dumnezeu,
pogoară-Te de pe cruce!
41. Aşijderea şi mai
marii preoţilor râdeau de
El, cu cărturarii şi cu
bătrânii, şi ziceau:
42. Pe alţii i-a mântu-
it, iar pe Sine nu poate
să se mântuiască! Dacă
este împăratul lui Israel,
pogoare-se acum de pe
cruce, şi vom crede în-
tr'însul.
43. Increzutu-s'a în
Dumnezeu: Să-L scape
acum, dacă vrea cu El!
Căci a zis că: sunt Fiul
lui Dumnezeu.
44. In acelaşi chip îl
ocărau şi tâlharii cei îm-
preună răstigniţi cu El.
45. Ci dela ceasul al
şaselea (amiază), s'a fă-
cut întuneric peste tot
pământul, până la cea-
sul al nouălea (trei
d. a.).
46. Iar către ceasul al
nouălea, a strigat Iisus
cu glas mare, zicând:
Eli, Eli, lama sabahtani!
adică Dumnezeul Meu,
Dumnezeul Meu, pentru
ce M'ai părăsit?

---

34 Ps. 68, 25.
35. Ps. 21, 20; Ioan 19, 24.
38. Luca 23.
40. Ioan 2, 19.
43 Ps. 21, 7.
44. Luca 23, 39.
46. Ps. 21, 2.

47. Oarecari dintre cei ce stăteau acolo, auzind ziceau că: pe Ilie îl strigă Acesta.

48. Iar unul dintre ei alergă îndată și luând un burete, îl umplu de oțet, îl puse într'o trestie și-I dădu să bea.

49. Iar ceilalți ziceau: lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mântuiască.

50. Ci Iisus, strigând încă odată cu glas mare, și-a dat duhul.

51. Și iată, catapeteasma templului se sfâșie în două, de sus până jos, iar pământul se cutremură și stâncile se despicară.

52. Mormintele se deschiseră și multe trupuri ale sfinților adormiți se sculară.

53. Și ieșind din morminte, după Invierea Lui, intrară în cetatea sfântă și se arătară multora.

54. Iar sutașul și cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul și cele ce s'au f ă c u t, s'au înfricoșat foarte și au zis: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta!

55. Și erau acolo multe femei, privind de departe, c a r e urmaseră din Galileia pe Iisus și îl serveau.

56. Intre care era Maria Magdalina și Maria muma lui Iacov și a lui Iosif, și muma fiilor lui Zevedeu.

57. Iar în amurgul zilei, veni un om bogat, de fel din Arimateia, cu numele Iosif, care era și el ucenic al lui Iisus.

58. Acesta, ducându-se la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să i se dea.

59. Iar Iosif luând trupul L-a înfășurat în giulgiu curat de in

60. Și L-a pus într'un mormânt nou al lui, pe care-l săpase în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră

---

48. Luca 23, 36; Ioan 19, 29.
50. Marcu 15, 37.
51. Eșire 26, 31.
54 Marcu 15, 39; Luca 23, 47, sq.

55. Marcu 15, 40; Luca 8, 2, 3; 28, 49; Ioan 19, 25.
57. Marcu 15, 42, sq.; Luca 23, 50, sq. Ioan 19, 38, sq.
60. Is. 53, 9.

mare la uşa gropniţei şi s'a dus.

61. Iar acolo era Maria Magdalina şi cealaltă Marie, stând în faţa locului unde L-au îngropat.

62. A doua zi care este după Vineri (Sâmbătă), s'au adunat mai marii preoţilor şi Fariseii, la Pilat

63. Şi i-au zis: Doamne, ne-am adus aminte că Acel amăgitor a spus, fiind încă în viaţă: după trei zile Mă voiu scula.

64. Deci, porunceşte ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vie şi să-L fure şi să spună poporului: s'a sculat din morţi. Şi va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi.

65. Ci Pilat le-a grăit: aveţi păzitori; mergeţi şi întăriţi cum ştiţi.

66. Iar ei ducându-se, au întărit mormântul cu pază şi au pecetluit piatra.

28.

Invierea lui Iisus. Arătările Lui. Porunca botezului.

1. Târziu, Sâmbătă (noaptea), când se lumina de ziua întâia a săptămânii, a venit Maria Magdalina şi cealaltă Marie, ca să vadă mormântul.

2. Şi iată s'a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului pogorînd din cer, a venit, a rostogolit piatra şi a stat deasupra ei.

3. Şi înfăţişarea lui era luminoasă ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca omătul.

4. Şi de frica lui s'au cutremurat străjerii şi s'au făcut ca morţi.

5. Iar îngerul vorbind femeilor, le-a zis: Nu vă temeţi voi, că ştiu că pe Iisus cel răstignit îl căutaţi.

6. Nu este aici, că s'a sculat precum a zis; ve-

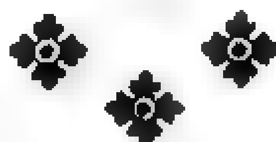
---

66. Dan. 6, 17.
28. 1. Marcu 16, 1; Luca 24, 1; Ioan 20, 1.
3. Marcu 16, 5.
5. Mc. 16, 6; Luca 24, 5.
6. Matei 12, 40

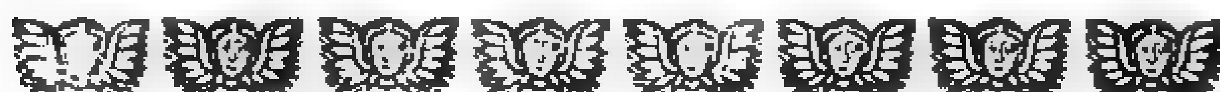
niţi de vedeţi locul unde
a zăcut.
7. Duceţi-vă degrabă şi
spuneţi ucenicilor Lui că
s'a sculat din morţi şi
iată merge înaintea voa-
stră în Galileia; acolo îl
veţi vedea. Iată v'am
spus vouă.
8. Iar ele au plecat în
grabă dela mormânt şi cu
frică şi cu bucurie mare
au alergat să vestească
pe ucenicii Lui.
9. Dar când mergeau
ca să vestească pe uce-
nici, iată Iisus le-a în-
tâmpinat şi le-a zis: Bu-
curaţi-vă. Ci ele venind
aproape, au cuprins pi-
cioarele, Lui şi s'au în-
chinat Lui.
10. Atunci Iisus le-a
zis: Nu vă temeţi. Duce-
ţi-vă şi daţi de veste fra-
ţilor Mei, ca să meargă
în Galileia, şi acolo Mă
vor vedea.
11. Iar dacă au plecat
ele, iată unii din străjeri
venind în oraş, au spus
arhiereilor toate cele ce
s'au făcut.
12. Atunci ei, adunân-
du-se împreună cu bătrâ-
nii şi ţiind sfat, au dat
bani din destul ostaşilor,
13. Zicând: Spuneţi că
ucenicii Lui, venind
noaptea L-au furat, pe
când noi dormeam;
14. Iar de se va auzi
aceasta la procuratorul,
noi îl vom îndupleca şi
pe voi fără grijă vă vom
face.
15. Ei luară arginţii
şi făcură precum i-au în-
văţat. Şi s'a răspândit
vorba aceasta între Iu-
dei, până în ziua de azi.
16. Iar cei unsprezece
ucenici au mers în Gali-
leia, la muntele unde le
rânduise lor Iisus;
17. Şi dacă L-au vă-
zut pe El, s'au închinat
Lui, iar unii s'au îndoit.
18. Şi apropiindu-se Ii-
sus le-a vorbit lor, zi-
când: Datu-Mi-s'a toată
puterea, în cer şi pe pă-
mânt.
19. Drept aceea, mer-
gând învăţaţi toate nea-
murile, botezându-i în

7. Matei 26, 32
8. Marcu 16, 8.
9. Mc. 16, 9; Ioan 20, 14.
10. Ioan 20, 17.
16. Luca 24, 52.
18. Mt. 11, 27; Filip. 2, 9, 10.
19. Marcu 16, 15.

numele Tatălui și al Fi-
ului și al Sfântului Duh,
20. Invățându-i să pă-
zească toate câte v'am
poruncit vouă, și iată Eu
cu voi sunt, în toate zi-
lele, până la sfârșitul
veacului. Amin.

20. Matei 18, 20.

SFÂNTA EVANGHELIE
CEA DELA
MARCU

1.

Ioan Botezătorul și Iisus Hristos. Ispita. Predica. Intâii ucenici. Intâile tămăduiri.

1. Inceputul Evanghe-
liei lui Iisus Hristos, Fi-
ul lui Dumnezeu.
2. Precum este scris
în prooroci: Iată Eu tri-
mit îngerul Meu înain-
tea feței Tale care va
pregăti calea Ta.
3. Glasul celui ce stri-
gă în pustie: gătiți ca-
lea Domnului, drepte fa-
ceți cărările Lui.
4. Așa a fost Ioan,
botezând în pustie și pro-
povăduind botezul pocă-
inței întru iertarea pă-
catelor.
5. Și au ieșit la el tot
ținutul Iudeei și toți cei
din Ierusalim și se bote-
zau de către el, în apa
Iordanului, mărturisin-
du-și păcatele.
6. Ci Ioan era îmbră-
cat cu veșmânt de păr
de cămilă, avea cingă-
toare de piele împrejurul
mijlocului și mânca lă-
custe și miere sălbatică.
7. Și propovăduia, zi-
când: Vine în urma mea
Cel ce este mai tare de-
cât mine, căruia nu sunt
vrednic să mă plec și să-I

---

1. 1. Malah. 3, 1; Matei 11, 10; Luca 7, 27.
3. Is. 40, 3; Matei 3, 3; Luca 3, 4; Ioan 1, 23.
4. Matei 3, 1; Luca 3, 2; Ioan 1, 6, sq.
6. Lev. 11, 22.
7. Matei 3, 11; Luca 3, 16; Ioan 1, 17.

desleg cureaua încălţă-
mintelor.
8. Eu v'am botezat pe
voi cu apă, El, însă,
vă va boteza cu Duhul
Sfânt.
9. Şi a fost în acele
zile, că Iisus a venit din
Nazaretul Galileei şi s'a
botezat în Iordan, dela
Ioan.
10. Şi îndată ieşind din
apă a văzut cerurile des-
chise şi Duhul ca un po-
rumbel pogorînd asupra
Lui.
11. Şi glas porni din
ceruri: Tu eşti Fiul Meu
cel iubit, întru Tine bine
am voit.
12. Iar Duhul L-a mâ-
nat degrabă în pustie.
13. Şi a fost în pustie
patruzeci de zile, ispitin-
du-se de către Satana.
Şi era împreună cu fia-
rele, iar îngerii îi slu-
jeau.
14. După ce Ioan fu
prins, Iisus veni în Ga-
lileia, propovăduind E-
vanghelia împărăţiei lui
Dumnezeu şi zicând:
15. S'a împlinit vremea
şi s'a apropiat împărăţia
lui Dumnezeu. Pocăiţi-vă
şi credeţi în Evanghelie.
16. Şi umblând pe lân-
gă Marea Tiberiadei, a
văzut pe Simon şi pe
Andrei, fratele lui Si-
mon, pe când aruncau
mreaja în mare, că erau
pescari.
17. Şi le-a grăit Iisus:
Veniţi după Mine şi vă
voiu face să fiţi pescari
de oameni.
18. Iar ei au lăsat nu-
maidecât mrejele lor şi
au mers după El.
19. Puţin mai departe
de acolo a văzut pe Ia-
cov al lui Zevedeu, şi pe
Ioan, fratele lui. Ci ei
erau în corabie şi-şi dre-
geau mrejele.
20. Şi i-a chemat pe ei
îndată. Iar ei lăsând pe
tatăl lor Zevedeu, în co-
rabie, cu simbriaşii lor,
s'au dus după El.
21. Şi venind în Caper-

8. Matei 3, 11; Luca 3, 21; Ioan 1, 32.
11. Matei 3, 17; Luca 3, 22; 2 Petru 1, 17.
12. Matei 4, 1; Lc. 4, 1
14. Mt. 4, 17; Lc. 4, 15.
15. Galateni 4, 1.
16. Mt. 4, 18; Lc. 5, 2.
19. Matei 4, 21.

naum, a început numaidecât să-i învețe, Sâmbătă, în sinagogă.

22. Și erau uimiți de învățătura Lui. Căci îi învăța pe ei ca acel ce are putere, iar nu în felul cărturarilor.

23. Acum, era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare,

24. Și zicea: Ce avem noi cu Tine, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi. Te știm cine ești, (Tu) Sfântul lui Dumnezeu.

25. Iar Iisus l-a certat și i-a zis: Amuțește și ieși din el.

26. Și scuturându-l duhul cel necurat și strigând cu glas mare, a ieșit din el.

27. Și s'au spăimântat toți, cât se întrebau între ei și ziceau: Ce este aceasta? Și ce este această învățătură nouă? Că și duhurilor necurate le poruncește cu putere și ascultă de El.

28. Iar vestea Lui s'a răspândit curând pretutindeni, în toată împrejurimea Galileei.

29. După ce au ieșit din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea, prinsă de friguri, și atunci I-au vorbit despre ea.

31. Ci venind la ea, a ridicat-o, apucând-o de mână. Și au lăsat-o frigurile și ea le slujea lor.

32. Iar când s'a făcut seară și soarele apusese, au adus la El pe toți bolnavii și demonizații.

33. Și era tot orașul laolaltă, adunat la ușă.

34. Și a tămăduit pe mulți cari pătimeau de fel de fel de boli și demoni mulți a scos afară. Iar pe demoni nu-i lăsa să vorbească, pentrucă-L știau (că e Hristos).

35. Iar a doua zi, foarte de cu noapte sculându-se, a ieșit și s'a dus într'un loc pustiu și se ruga acolo.

22 Mt. 7, 28; Lc. 4, 32
23. Luca 4, 33.
24. Marcu 5, 7.
25. Marcu 9, 25.
29. Mt. 8, 14; Lc. 4, 38.
32. Mt. 8, 16; Lc. 4, 40.
34. Fapt. 16, 17, sq.
35. Luca 4, 42

36. Dar a mers după El Simon și cei ce erau cu Simon.

37. Și aflându-L, I-au grăit: Toți Te caută pe Tine.

38. Ci El a răspuns lor: Să mergem prin orașele și satele învecinate, ca să propovăduesc și acolo, căci pentru aceasta am venit.

39. Și a purces, propovăduind prin sinagogile lor, în toată Galileia și pe demoni îi scotea afară.

40. Ci un lepros a venit la El, rugându-L și căzând în genunchi înaintea Lui, I-a zis: De voești, poți să mă curățești.

41. Iar lui Iisus făcându-I-se milă, a întins mâna Lui și s'a atins de el și i-a zis: Voesc, curățește-te.

42. Și când a zis (așa), în clipa aceea s'a depărtat lepra dela el și s'a curățit.

43. Și poruncindu-i cu asprime, l-a scos pe loc afară,

44. Și i-a zis: Vezi, nimănui nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului și adu, pentru curățirea ta, ceea ce a rânduit Moise, spre mărturie lor.

45. Dar el ieșind (de acolo) a început să spună mult și tare și să răspândească vorba, încât Iisus nu mai putea să intre pe față în oraș, ci stătea afară, în locuri pustii, și venea (lumea) la El din toate părțile.

2.

Vindecarea paraliticului. Chemarea lui Matei. Postul și smulgerea spicelor, în zi de Sâmbătă.

1. Intrând iarăși în Capernaum, după câteva zile, s'a auzit că este acasă.

2. Și s'au adunat (așa de) mulți, că nu mai era loc nici înaintea ușii, și le grăia lor cuvântul (împărăției).

38. Luca 4, 43.
40. Mt. 8, 1; Lc. 5, 12.
44. Mc. 3, 12; Lev. 14, 2.
45. Luca 5, 15.

3. Şi au venit la El, aducând un slăbănog, pe care-l purtau patru inşi.

4. Ci neputând, din pricina mulţimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperişul casei unde era Iisus şi, prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul.

5. Atunci văzând Iisus credinţa lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iartă-se ţie păcatele tale.

6. Dar erau acolo unii dintre cărturari, cari şedeau şi cugetau în inimile lor:

7. Pentru ce vorbeşte Acesta astfel? El huleşte. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Şi pe dată cunoscând Iisus, cu duhul Lui, că aşa gândesc ei întru sine, le-a grăit: De ce cugetaţi acestea în inimile voastre?

9. Ce este mai lesne: a zice slăbănogului: iartă-se ţie păcatele tale, sau a zice: scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă?

10. Ci ca să ştiţi că Fiul Omului are pe pământ putere ca să ierte păcatele — a zis slăbănogului:

11. Ţie zic: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi mergi la casa ta.

12. Şi s'a sculat îndată şi luându-şi patul a ieşit afară, înaintea tuturor, încât erau toţi uimiţi şi preamăreau pe Dumnezeu, zicând: aşa (lucruri) n'am văzut niciodată.

13. Şi din nou a ieşit la ţărmul mării. Iar tot norodul venea la El şi le dădea învăţătură.

14. Şi trecând, văzu pe Levi al lui Alfeu, şezând la vamă, şi-i zise: Vino după Mine. Iar el, sculându-se, a mers după El.

15. Şi (aşa) a fost că, pe când şedea Iisus în casa lui Levi, mulţi vameşi şi păcătoşi au şezut la masă cu El şi cu ucenicii Lui. Că erau

---

2. 3 Matei 9, 1, sq.; Luca 5, 17, sq

8. Ioan 2, 24.
14. Mt. 9, 9, sq.; Lc. 5, 27

mulţi şi mergeau după El.

16. Iar Cărturarii şi Fariseii văzându-L pe El că mănâncă împreună cu vameşii şi păcătoşii, au zis către ucenicii Lui: Impreună cu vameşii şi cu păcătoşii mănâncă şi bea (Invăţătorul vostru?

17. Dar auzind Iisus, a rostit către ei: Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, dar cei ce pătimesc. N'am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi, la pocăinţă.

18. Ucenicii lui Ioan şi Fariseii erau postitori şi au venit şi I-au zis Lui: Dece ucenicii lui Ioan şi ucenicii Fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc?

19. Ci Iisus le-a răspuns: Pot oare fiii nunţii să ajuneze, până când este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mirele cu ei, nu pot să ajuneze.

20. Dar vor veni zile, când se va lua mirele dela ei şi atunci vor ajuna, întru acele zile.

21. Nimeni nu coase, la haină veche, petec dintr'o fâşie nouă, iar de nu, plinitura aceasta nouă trage din (veşmântul) vechiu şi se face o ruptură şi mai rea.

22. Nimeni, iarăşi, nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar de nu, vinul nou va sparge burdufurile; şi se varsă şi vinul şi se nimicesc şi burdufurile; ci se cade să pună vinul nou în burdufuri noui.

23. S'a întâmplat ca într'o zi de Sâmbătă, Iisus să treacă printre holde, iar ucenicii Lui, mergând pe drum, au început să smulgă spicele.

24. Atunci Fariseii au zis către El: Vezi, pentru ce fac Sâmbăta ce nu se cuvine?

25. Şi Iisus le-a răspuns: Au niciodată n'aţi citit ce a făcut David, când a avut lipsă şi a

18. Matei 9, 14, sq.
21. Mt. 9. 16; Lc. 5. 36.
23. Matei 12, 8; Luca 6, 1; A doua Lege 23, 24, sq.
24. Eşire 20, 10.

flămânzit, el și cei ce
erau cu el?
26. Cum a intrat în
locașul lui Dumnezeu, în
zilele lui Abiatar arhie-
reul, și a mâncat pâini-
le punerii înainte, care
nu se cuvine să le mă-
nânce decât numai preo-
ții și a dat și celor ce
erau cu el?
27. Și le mai zise lor:
Sâmbăta a fost făcută
pentru om, iar nu omul
pentru Sâmbătă.
28. Astfel că Fiul O-
mului este domn și al
Sâmbetei.

3.

Vindecarea celui cu mâna uscată și alte vindecări. Alegerea celor 12 Apostoli. Păcatul împotriva Sf. Duh. Mama și frații lui Iisus.

1. Și iarăși a intrat în
sinagogă. Și era acolo
un om cu o mână us-
cată.
2. Ci îl pândeau pe Ii-
sus (să vadă) de-l tă-
măduește Sâmbăta, ca
să-I găsească vină.
3. El grăiește atunci
celui care avea mâna us-
cată: Stai drept (aici),
în mijloc.
4. Și-i întrebă pe ei:
Cuvine-se, Sâmbăta, a
face bine ori a face rău,
a mântui un suflet, ori
a-l ucide? Dar ei tăceau.
5. Ci privindu-i pe ei
cu mânie și întristându-
se de învârtoșarea inimii
lor, rosti către om: In-
tinde mâna ta. Și o în-
tinse și mâna lui se făcu
la loc sănătoasă ca și
cealaltă.
6. Iar ieșind Fariseii
au făcut îndată, sfat cu
Irodienii, împotriva Lui,
ca să-L piardă.
7. Iisus, împreună cu
ucenicii Lui, a plecat în
spre mare și mulțime de
norod din Galileia și din
Iudeia L-a urmat,
8. Din Ierusalim, din
Idumeia, de dincolo de
Iordan, dimprejurul Ti-

26. 1 Imp. 21, 6; Eșire 29, 32, sq.; Lev. 24, 9.
27. A doua Lege 5, 14.
28. Luca 6, 5.

3. 1. Matei 12, 9, sq. Luca 6, 6.
5. 3 Imp. 13, 6.
6 Matei 12, 14.
7. Lc. 6, 17; Ioan 6, 1.

rului și Sidonului,—mul-
țime mare care, auzind
câte făcea, venea la El.
9. Și de atâta norod,
le-a spus ucenicilor să fie
pentru El o luntre la în-
demână, ca să nu-L
strâmtoreze,
10. Fiindcă tămăduia
pe mulți, așa că năvă-
leau asupra Lui, să se
atingă de El, (toți) câți
aveau beteșuguri.
11. Iar duhurile cele
necurate, când îl vedeau,
cădeau înaintea Lui, stri-
gau și ziceau: Tu ești
Fiul lui Dumnezeu.
12. Ci El le certa mult
ca să nu-L dea pe față.
13. Apoi s'a suit în
munte și, pe cari a voit
El, i-a chemat la Sine și
au venit.
14. Și a făcut pe doi-
sprezece să fie cu El și
să-i trimită să propovă-
duiască,
15. Și să aibă putere
să vindece bolile și să
scoată afară pe demoni.
16. Deci a rânduit pe
cei doisprezece: pe Si-
mon, căruia i-a pus nu-
mele Petru;
17. Pe Iacov al lui Ze-
vedeu și pe Ioan, fratele
lui Iacov și le-a pus lor
numele Boanerghes, adi-
că Fiii Tunetului;
18. Pe Andrei, pe Fi-
lip, pe Vartolomei, pe
Matei, pe Toma, pe Ia-
cov al lui Alfeu, pe Ta-
deu, pe Simon Cananeul,
19. Și pe Iuda Iscario-
teanul, cel ce L-a vân-
dut.
20. Când a venit aca-
să, mulțimea s'a grămă-
dit din nou, așa încât ei
nu puteau nici pâine să
mănânce.
21. Și auzind ai Săi
(despre aceasta), au ie-
șit ca să-L prindă, că
ziceau: Nu-și este în
fire.
22. Iar cărturarii, cari
veneau din Ierusalim, zi-
ceau că are pe Beelze-
bul și cum că, cu dom-
nul demonilor scoate a-
fară pe demoni.
23. Atunci i-a chemat
la Sine și le-a vorbit în

11. Luca 4, 41.
12. Matei 12, 16.
14. Mt. 10, 1; Lc. 6, 13
16. Mt. 10, 2; Ioan 1, 42.
17. Ps. 28, 3 și 63, 36.
20. Marcu 6, 31.
22. Matei 9, 34 și 12, 24; Luca 11, 15.

pilde: Cum poate Satana pe Satana să-l scoată afară?

24. Dacă o împărăţie se va desbina întru sine, acea împărăţie nu poate să mai stea.

25. Şi dacă o casă se va desbina întru sine, casa aceea nu poate să se ţie.

26. Şi dacă Satana s'a sculat însuşi asupra sa, atunci s'a desbinat şi nu poate să dăinuiască, ci are sfârşit.

27. Dar nimeni nu poate, intrând în casa celui tare, să-i răpească sculele, de nu va lega întâi pe cel tare, şi atunci va jefui casa lui.

28. Adevăr grăesc vouă, că toate păcatele ierta-se-vor fiilor oamenilor şi hulele câte vor huli;

29. Dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt, nu are iertare în veac, ci de păcat veşnic va fi vinovat.

30. Pentrucă ziceau: Are duh necurat.

31. Ci au venit muma Lui şi fraţii Lui şi stând afară au trimis la El ca să-L cheme.

32. Iar mulţimea şedea împrejurul Lui. Şi I-au zis unii: Iată muma Ta şi fraţii Tăi şi surorile Tale (sunt) afară; Te caută.

33. Atunci, răspunzând lor, le-a zis: Cine este muma Mea şi fraţii Mei?

34. Şi privind pe cei ce şedeau în jurul Lui, rosti: Iată muma Mea şi fraţii Mei.

35. Că oricine va face voia lui Dumnezeu, acesta este fratele Meu şi sora Mea şi muma Mea.

4.

Felurite pilde despre împărăţia cerurilor. Potolirea furtunii de pe mare.

1. Şi iarăşi a început Iisus să învețe lângă mare şi s'a adunat la El mulţime de norod, astfel că El a intrat în corabie şi stătea pe apă,

24. Luca 11, 17
32. Luca 8, 20

4. 1. Mt. 13, 1-6; Lc. 8, 4.

iar toată mulţimea era
lângă mare, pe uscat.
2. Şi-i învăţa mult în
parabole şi le grăia, în
învăţătura Lui:
3. Ascultaţi: Iată, ie-
şit-a semănătorul să se-
mene.
4. Şi a fost aşa că, pe
când semăna, o sămânţă
a căzut lângă cale şi pă-
sările cerului au venit şi
au mâncat-o.
5. Ci alta a căzut în
loc pietros, unde nu avea
pământ mult şi degrabă
a răsărit, pentrucă nu a-
vea strat adânc,
6. Iar când s'a înăl-
ţat soarele, s'a veştejit
şi neavând rădăcină, s'a
uscat.
7. Altă sămânţă a că-
zut în mărăcini şi au
crescut mărăcinii şi au
înnăbuşit-o şi roadă nu a
dat.
8. Iar altele au căzut
pe pământul cel bun şi
înălţându-se şi crescând
au legat rod şi au adus
una treizeci, alta şase-
zeci, alta o sută.
9. Şi zise: Cine are u-
rechi de auzit, să audă.
10. Iar când a fost
singur, cei ce erau pe
lângă El, împreună cu cei
doisprezece, L-au între-
bat despre parabole.
11. Atunci le-a răs-
puns: Vouă vă e dat (să
ştiţi) tainele împărăţiei
lui Dumnezeu, dar pen-
tru cei de afară totul se
face în pilde.
12. Ca uitându-se cu
ochii, să nu vadă şi au-
zind cu urechile să nu
înţeleagă, ca nu cumva
să se întoarcă şi să li se
ierte păcatele.
13. Apoi le-a zis: Nu
pricepeţi pilda aceasta?
Dar cum veţi cunoaşte
toate pildele (celelalte)?
14. Cel ce seamănă,
seamănă cuvântul.
15. Cei de lângă cale,
aceştia sunt la cari se
seamănă cuvântul, dar
când îl aud, numaidecât
vine Satana şi ia cuvân-
tul cel semănat în ini-
mile lor.
16. Aşijderea cei se-
mănaţi în loc pietros, a-
ceştia sunt cari, când aud
cuvântul, îl primesc de-
grabă cu bucurie.

11. Matei 11, 25

17. Dar n'au rădăcini întru sine, ci sunt până la un timp, apoi când se întâmplă strâmtorare sau goană, pentru cuvânt, îndată se smintesc.

18. Alţii sunt semănaţi între spini: aceştia sunt cei ce ascultă cuvântul,

19. Dar grijile veacului şi înşelăciunea bogăţiei şi poftele după celelalte pătrunzând în ei, înnăbuşesc cuvântul şi se face neroditor.

20. Iar cei semănaţi pe pământul cel bun, aceştia sunt cei ce ascultă cuvântul şi-l primesc şi aduc roadă, unul treizeci, altul şasezeci şi altul o sută.

21. Le-a mai zis lor: Nu cumva aprind făclia ca s'o pună sub obroc, sau sub pat? Oare nu ca să stea în sfeşnic?

22. Că nu e ceva de taină ca să nu se dea pe faţă; nici n'a fost ceva ascuns, decât ca să vie la arătare.

23. De are cineva urechi de auzit, să audă.

24. Apoi le-a zis: luaţi seama ce auziţi. Cu ce măsură măsuraţi, vi se va măsura; iar vouă celor ce ascultaţi, se va da cu adaus.

25. Celui ce are i se va da; dar dela cel ce nu are, şi ce are i se va lua.

26. Le-a mai zis: Aşa e cu împărăţia lui Dumnezeu, cum este cu omul care aruncă sămânţa în pământ.

27. Omul doarme şi se scoală, e noapte, e zi, şi sămânţa încolţeşte şi creşte, el însuşi nu ştie cum.

28. Pământul rodeşte dela sine, mai întâi: iarbă, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic.

29. Iar când rodul a dat (în copt), atunci trimite secerea, că a sosit secerişul.

30. Le-a zis iarăşi: Cui vom asemăna împărăţia lui Dumnezeu sau cu ce pildă ne vom închipui-o?

---

22. Mt. 10, 26; Lc. 8, 17.
23. Mt. 11, 15; Apoc. 2, 7.
24. Mt. 7, 2; Lc. 6, 38.
25. Mt. 13, 12; Lc. 8, 18.

31. Cu grăuntele de muștar care, când se seamănă în pământ, este mai mic decât toate semințele de pe pământ.
32. Dar când s'a semănat, crește și se face mai mare decât toate legumele și face ramuri mari, încât sub umbra lui pot să sălășluiască păsările cerului.
33. Și cu multe pilde ca acestea le grăia cuvântul, după cum puteau să înțeleagă.
34. Ci fără pildă nu le grăia; iar deosebi ucenicilor Săi le lămurea tot.
35. Și în ziua aceea, după ce s'a înserat, a zis către ei: Să trecem pe țărmul celălalt.
36. Lăsând ei mulțimea, L-au luat cu ei, așa cum era în corabie, că erau și alte corăbii împreună.
37. Și s'a pornit pe mare o vifornită puternică de vânt și valurile se prăvăleau peste corabie, încât corabia era aproape să se umple.
38. Iar Iisus era la partea dindărăt a corabiei, dormind pe căpătâi. L-au deșteptat și I-au zis: Invățătorule, n'ai nicio grije că pierim?
39. Atunci El sculându-se, a certat vântul și a poruncit mării: Taci! Incetează! Și vântul s'a potolit și s'a făcut liniște mare.
40. Ci lor le-a zis: Pentru ce sunteți așa de fricoși? Cum de nu aveți credință?
41. Și s'au înfricoșat cu frică mare și ziceau unul către altul: Cine este, oare, Acesta, că și vântul și marea ascultă de El?

5.

Demonizatul din ținutul Gadarenilor. Fiica lui Iair și femeia bolnavă de doisprezece ani.

1. Și a venit pe țărmul celălalt al mării, în ținutul Gadarenilor.

31. Mt. 13, 31; Lc. 13, 19.
36. Matei 8, 23.
39. Matei 8, 26.
40. Luca 24, 38.
41. Ps. 106, 25
5. 1. Mt. 8, 28; Lc. 8, 26.

2. Iar după ce a ieșit din corabie, L-a întâmpinat îndată, din mormintele (de acolo), un om cu duh necurat,

3. Care își avea sălașul în peșterile de îngropăciune și nimeni nu putea să-l lege nici măcar cu lanțuri.

4. Pentrucă de multe ori fusese legat în obezi și lanțuri, și el rupsese lanțurile și obezile dela picioare și le sfărâmase în bucăți. Și nimeni nu putea să-l domolească.

5. Și neîncetat, noaptea și ziua, sbiera prin peșteri și prin munți și se izbea de pietre.

6. Iar văzându-L de departe pe Iisus, a alergat și s'a închinat Lui.

7. Și strigând cu glas puternic, a zis: Ce este între mine și Tine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Cel Prea Inalt? Te jur pe Dumnezeu să nu mă muncești.

8. Pentrucă îi zicea: Ieși, spirit necurat, din omul acesta.

9. Și l-a întrebat: Care îți este numele? Răspunsu-I-a: Legiune este numele meu, căci suntem mulți.

10. Ci se ruga de El stăruitor ca să nu-i trimită afară din acel ținut.

11. Iar acolo, lângă munte, era o turmă mare de porci, care păștea.

12. Deci se rugau de El și ziceau: Trimite-ne pe noi în acești porci, ca să intrăm în ei.

13. Și El le dădu voie. Atunci ieșind duhurile necurate, intrară în porci și turma se repezi, de pe țărmul înalt, în mare (ca la două mii de porci) și se înnecară în ape.

14. Iar cei ce păzeau turma fugiră și dădură de veste în oraș și prin sate. Și veniră oamenii să vadă ce s'a întâmplat.

15. Și s'au dus la Iisus și au văzut pe cel demonizat șezând jos, îmbrăcat și întreg la minte, el care avusese legiunea de (demoni) și s'au înfricoșat.

16. Iar cei ce văzuseră întâmplarea le-au spus cum a fost cu de-

monizatul și (celelalte) despre porci.

17. Atunci ei au început să-L roage, să se ducă din meleagurile lor.

18. Iar când a intrat în corabie, cel ce fusese demonizat se ruga ca să-l ia cu El.

19. Iisus, însă, nu l-a lăsat, ci i-a zis: Mergi în casa ta, la casnicii tăi, și spune-le cât bine ți-a făcut ție Domnul și (cum) te-a miluit.

20. Iar el s'a dus și a început să vestească în Decapole cât bine i-a făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecând Iisus cu corabia, din nou, pe țărmul celălalt, s'a adunat la El norod mult și stătea (și-i învăța) lângă mare.

22. Atunci a venit unul din mai marii sinagogii, anume Iair, și văzându-L pe Iisus, a căzut la picioarele Lui,

23. Și L-a rugat foarte, zicând: fiica mea este pe moarte, ci venind pune mâinile peste ea, ca să scape și să trăiască.

24. Și a mers cu el. Și mulțime mare îl urma pe Iisus și îl împresura.

25. Și era o femeie care avea, de doisprezece ani, curgere de sânge.

26. Și care suferise greu dela mulți doctori, cheltuindu-și toate ale sale, dar nefolosind nimic, ci mai vârtos mergând în spre mai rău.

27. Această femeie, auzind cele (ce se spuneau) despre Iisus, a venit în mulțime și pe la spate s'a atins de veșmântul Lui.

28. Căci își zicea: De mă voiu atinge măcar de hainele Lui, mă voiu tămădui.

29. Și în clipa aceea, izvorul sângelui ei secă, iar ea simți în trupu-i că s'a vindecat de beteșug.

30. Iar Iisus, cunoscând îndată, întru Sine,

---

17. Matei 8, 34.
22. Matei 9, 18; Lc. 8, 41.
25. Lev. 15, 25; Matei 9, 20; Luca 8, 43, sq.
27. Luca 6, 19.

puterea ieșită din El, s'a întors către mulțime și a întrebat: Cine s'a atins de hainele Mele?
31. Ci I-au zis ucenicii Lui: Vezi norodul împresurându-Te și întrebi: cine s'a atins de Mine?
32. Și se uita împrejur să vadă pe aceea care făcuse aceasta.
33. Iar femeia, înfricoșându-se și tremurând, știind ce i se întâmplase, a venit și a căzut înaintea Lui și I-a mărturisit tot adevărul.
34. Ci El i-a zis: fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace și fii sănătoasă de beteșugul tău.
35. Pe când El încă vorbea, au venit unii (din casa) mai marelui sinagogii, zicând: Copila ta a murit. De ce mai ostenești pe Invățătorul?
36. Dar Iisus, îndată ce a auzit cuvântul ce s'a grăit, zise către mai marele sinagogii: Nu te teme. Crede numai.
37. Și nu lăsă pe nimeni să meargă după El, decât numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui Iacov.
38. Și ajungând la casa mai marelui sinagogii, vede turburare și pe cei ce plângeau foarte și se văitau.
39. Și au intrat înăuntru și le-a zis: De ce vă sbuciumați și plângeți? Copila n'a murit, ci doarme.
40. Dar ei L-au luat în râs. Ci Iisus, dându-i pe toți afară, a luat cu Sine pe tatăl fetei, pe muma ei și pe cei ce îl însoțeau și a intrat unde zăcea copila.
41. Și apucând mâna copilei, i-a grăit: *Talita Kumi*, care se tâlcuește: Copilă (ție zic), scoală-te.
42. Iar fata s'a sculat, în clipa aceea, și umbla, căci era de doisprezece ani. Și s'au uimit atunci cei de față, cu adâncă uimire.
43. Dar El le-a poruncit, cu stăruință, ca ni-

36. Luca 8, 50.
38. Fac. 50, 10.
39. Ioan 11, 11.
41. Luca 7, 14

meni să nu afle de aceasta. Apoi le-a zis, să-i dea copilei să mănânce.

6.

Profetul dispreţuit în casa lui. Trimiterea celor doisprezece. Uciderea lui Ioan. Săturarea celor cinci mii. Iisus umblă pe mare.

1. După ce a ieşit de acolo, s'a dus în oraşul Său, iar ucenicii au mers după El.

2. Şi, când a fost ziua Sâmbetei, a început să înveţe în sinagogă. Dar cei mai mulţi, cari ascultau, stăteau miraţi şi ziceau: De unde la El (toate) acestea? Şi ce este înţelepciunea ce I s'a dat şi astfel de minuni care se fac prin mâinile Lui?

3. Au nu este Acesta teslarul, fiul Mariei şi fratele lui Iacov şi al lui Iosie şi al lui Iuda şi al lui Simon? Şi nu sunt oare surorile Lui aici la noi? Şi se sminteau întru El.

4. Ci a zis Iisus către ei: Nu este prooroc dispreţuit, fără numai în patria sa şi între rudeniile sale şi în casa sa.

5. Şi n'a putut acolo să facă nicio minune, afară doar că a tămăduit câţiva bolnavi, punându-şi mâinile peste ei.

6. Şi se mira de necredinţa lor. Şi umbla prin satele dimprejur, învăţând.

7. Apoi a chemat la Sine pe cei doisprezece şi a început să-i trimită câte doi şi le-a dat putere asupra duhurilor necurate.

8. Şi le-a poruncit ca să nu ia nimic cu ei, pe cale, ci numai toiag. Nici pâine, nici traistă, nici bani la încingătoare.

9. Dar să fie încălţaţi cu sandale şi să nu se îmbrace cu două haine.

10. Şi le-a grăit: In orice casă veţi intra, acolo să rămâneţi până când va fi să ieşiţi de acolo.

11. Şi dacă intr'un loc

---

6. 4. Ioan 4, 44.
7. Mt. 10, 1; Lc. 9, 1.

11. Matei 10, 14.

nu vă vor primi pe voi, nici nu vor asculta cuvântul vostru, ieşind de acolo, scuturaţi praful de sub picioarele voastre, spre mărturie lor. Adevăr grăiesc vouă, mai uşor le va fi Sodomiţilor şi Gomoriţilor, în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia.

12. Deci, ieşind, ei au propovăduit (tuturor) ca să se pocăiască.

13. Şi scoteau afară demoni mulţi şi ungeau cu untdelemn pe mulţi bolnavi şi-i făceau sănătoşi.

14. Şi a auzit şi stăpânitorul Irod (căci numele lui Iisus ajunsese cunoscut) şi zicea că Ioan Botezătorul s'a sculat din morţi şi de aceea puterile (acestea) lucrează întru El.

15. Alţii, însă, ziceau că este Ilie şi iarăşi alţii că este profet, ca unul din profeţi.

16. Dar, auzind, Irod zicea: Este Ioan, căruia eu am pus să-i taie capul; el s'a sculat din morţi.

17. Căci el, Irod, a fost trimis de l-a prins pe Ioan, şi l-a legat şi l-a închis, din pricina Irodiadei, nevasta lui Filip, fratele său, fiindcă se însurase cu ea.

18. Iar Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ţi este îngăduit să ţii pe muierea fratelui tău.

19. De aceea Irodiada îl pizmuia şi voia să-l omoare, dar nu putea.

20. Că Irod se temea de Ioan, ştiindu-l bărbat neprihănit şi sfânt, şi-l ocrotea. Şi când îl asculta sta mult pe gânduri şi era bucuros să-l asculte.

21. Ci se ivi o zi cu bun prilej, când Irod, de ziua sa de naştere, făcu ospăţ dregătorilor şi căpitanilor săi şi celor dintâi din Galileia.

22. Atunci fiica Irodiadei intrând şi jucând, plăcu lui Irod şi celor ce şedeau cu el la masă. Iar împăratul zise fetei: Ce-

---

13. Iacov 5, 14.
14 Mt. 14, 1; Luca 9, 7.
17. Luca 3, 19. sq.
18. Lev. 18, 16

re dela mine orice voiești
și îți voiu da.
23. Și s'a jurat ei cu
jurământ: că orice vei
cere dela mine îți voiu
da, până la jumătate din
împărăția mea.
24. Fata a ieșit și a în-
trebat pe muma ei: Ce
să cer? Iar Irodiada i-a
zis: Capul lui Ioan Bo-
tezătorul.
25. Atunci intrând cu
degrabă la împăratul, i-a
cerut și i-a zis: Voiesc
ca numaidecât să-mi dai,
în tipsie, capul lui Ioan
Botezătorul.
26. Ci împăratul s'a în-
tristat adânc, dar pen-
tru jurământ și pentru
conmeseni n'a voit să o
nesocotească.
27. Și trimițând în a-
cel ceas pe paznicul tem-
niței, împăratul porunci
a-i aduce capul lui Ioan
Botezătorul.
28. Și ducându-se, a
tăiat capul lui Ioan, în
temniță, l-a adus pe tip-
sie și l-a dat fetei, iar
fata l-a dat mumei sale.
29. Iar când ucenicii
lui au aflat, au venit, au
luat trupul lui Ioan și
l-au pus în mormânt.
30. Ci apostolii s'au
adunat la Iisus și I-au
spus Lui toate câte au
făcut și au învățat.
31. Atunci El le-a zis:
Veniți voi, deosebi, în loc
singuratic și odihniți-vă
puțin. Căci mulți erau
cari veneau și mulți cari
se duceau și nu mai a-
veau timp nici să mă-
nânce.
32. Și au plecat cu co-
rabia spre un loc singu-
ratic, deosebi.
33. Dar văzându-i că
pleacă și mulți cunos-
cându-i, au alergat pe
jos, de prin toate orașe-
le, încotro se duceau, și
au sosit acolo înaintea
lor.
34. Deci ieșind din co-
rabie, Iisus văzu mulți-
mea de norod și I se făcu
milă de ei, căci erau ca
niște oi fără păstor și în-
cepu să-i învețe temei-
nic.
35. Dar vremea făcân-
du-se târzie, ucenicii Lui

30 Matei 14, 13; Luca 9, 10, sq.; Ioan 6, 1.
34. Matei 9, 36.
35. Matei 14, 15; Mc. 8, 1.

s'au apropiat și I-au zis: locul e pustiu și de acum târzie vremea;

36. Dă-le drumul să se ducă prin orașele și prin satele dimprejur, ca să-și cumpere ce să mănânce.

37. Răspunzând, El le-a zis: Dați-le voi să mănânce. Atunci ei L-au întrebat: Să mergem să cumpărăm pâini de două sute de dinari și să le dăm să mănânce?

38. El însă îi întrebă: Câte pâini aveți? Duceți-vă și vedeți. Și după ce au văzut, I-au spus: Cinci pâini și doi pești.

39. Atunci El le-a poruncit să-i așeze pe toți în rânduri, ca la masă, pe iarbă verde.

40. Și au șezut cete, cete, câte o sută și câte cincizeci.

41. Apoi luând cele cinci pâini și cei doi pești, a căutat la cer, a binecuvântat și a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor, ca să le pună înainte, asemenea și cei doi pești i-a împărțit tuturor.

42. Și au mâncat cu toții și s'au săturat.

43. Și au luat douăsprezece coșuri pline cu fărâmituri de pâine și (cu ce-a rămas) din pești.

44. Iar cei ce au mâncat pâinile erau cinci mii de bărbați.

45. Apoi a zorit pe ucenici să intre în corabie și să meargă înaintea Lui, de cealaltă parte, spre Betsaida, până ce El va da drumul mulțimii.

46. Iar după ce i-a slobozit pe ei, s'a dus în munte ca să se roage.

47. Și înserându-se, era corabia în mijlocul apelor, iar pe țărm, El singur.

48. Ci i-a văzut cum se munceau, vâslind, că vântul le era împotrivă și către a patra strajă a nopții a venit la ei umblând pe mare și voia să treacă pe lângă ei.

49. Dar ei, când L-au văzut umblând pe mare, li s'a părut că este o nălucă și au țipat.

50. Căci toți L-au văzut și s'au înfricoșat.

15. Mt. 14, 22; Ioan 6, 17.

Dar îndată El a vorbit cu ei și le-a grăit: Indrăsniți! Eu sunt; nu vă temeți!

51. Și s'a suit la ei în corabie și vântul s'a potolit. Și foarte mult și cu prisos erau uimiți în cugetele lor;

52. Căci dela pâini nu pricepuseră nimic, deoarece inima lor era învârtoșată.

53. După ce au trecut marea, au venit în laturea Ghenizaretului și au tras la țărm.

54. Și ieșind din corabie, au cunoscut numaidecât că este El.

55. Și au cutreierat (cu vestea) tot ținutul acela și au început să-I aducă pe bolnavi cu tărgile, acolo unde auzeau că este El.

56. Și oriunde intra, în sate, sau în orașe, sau în colibe, puneau la răspântii pe cei neputincioși și-L rugau să le îngăduiască să se atingă măcar de poala hainei Sale. Și câți se atingeau de El se făceau sănătoși.

7.

Iisus osândește poruncile născocite de oameni. Femeia cananeiancă și fiica ei. Vindecarea celui surd și mut.

1. Atunci s'au adunat la El Fariseii și unii dintre Cărturari, cari veniseră din Ierusalim.

2. Și au văzut pe oarecari din ucenicii Lui că mănâncă pâine cu mâinile necurate, adică nespălate.

3. Căci Fariseii și toți Iudeii, dacă nu-și spală mâinile temeinic, nu mănâncă, ținând întru aceasta predania bătrânilor.

4. Și când vin din târg, dacă nu se spală, nu mănâncă; și alte multe sunt pe care au apucat să le țină, precum spălarea paharelor și a urcioarelor și a căldărilor și a paturilor.

5. Deci L-au întrebat pe El Fariseii și Cărtu-

51. Marcu 4, 39
56. Mc. 5, 27, 28; Mt. 9, 21.

7 1. Matei 15, 1, sq.
2. Luca 11, 38.

varii: Pentru ce nu umblă ucenicii Tăi după rânduiala bătrânilor, ci mănâncă pâinea cu mâinile necurate?

6. Dar Iisus le-a răspuns: Bine a proorocit Isaia despre voi, fățarnicilor, precum este scris: Acest popor Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine.

7. Ci în zadar Mă cinstesc, învățând învățături ce sunt porunci omenești.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți predania oamenilor: spălarea urcioarelor și a paharelor și altele ca acestea multe, pe care le faceți.

9. Și le-a zis iar: bine, ați lepădat porunca lui Dumnezeu, ca să țineți rânduiala voastră.

10. Căci Moise a zis: Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta, și cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe muma sa, cu moarte să moară.

11. Voi, însă, ziceți: Dacă un om va spune tatălui sau mumei: Corban! adică: dăruit lui Dumnezeu este cu ce te-ai fi folosit dela mine,

12. Atunci voi nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său, sau pentru muma sa.

13. Și astfel desființați cuvântul lui Dumnezeu cu rânduiala voastră, pe care ați dat-o. Iar de felul acestora faceți multe.

14. Și chemând din nou mulțimea la El, le-a grăit: Ascultați la Mine toți și Mă înțelegeți:

15. Nu este niciun lucru de dinafară care, intrând în om, să poată să-l spurce. Dar cele ce ies din om — acelea sunt care îl spurcă.

16. De are cineva urechi de auzit, să audă.

17. Și când, dela mulțime, a intrat în casă, L-au întrebat ucenicii despre această pildă.

18. Ci El le-a zis: Așa dar, și voi sunteți nepricepuți? Nu înțelegeți oa-

6. Is. 29. 13
10. Eșire 20. 12.
14 Matei 15. 10.

re că tot ce intră în om, de dinafară, nu **poate** să-l spurce?

19. Că nu intră în inima lui, ci în pântece, și iese afară în cloacă, curățind toate bucatele.

20. Deci zicea: ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om.

21. Căci din lăuntru, din inima omului, purced cugetele cele **rele**, desfrânările, hoțiile, omorurile,

22. Preacurviile, poftele de înavuțire, vicleniile, înșelăciunea, necumpătarea, pizma, hula, trufia, ușurătatea.

23. Toate aceste lucruri rele ies din lăuntru și spurcă pe om.

24. După aceea, s'a sculat de acolo și s'a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului și a intrat într'o casă. Și îi era voia ca nimeni să nu știe, dar n'a putut să rămână în taină.

25. Căci îndată, auzind despre El o femeie, a cărei fiică avea duh necurat, a venit și a căzut la picioarele Lui.

26. Iar femeia era elină, născută în Sirofenicia. Și îl ruga să scoată afară demonul din fata ei.

27. Dar Iisus i-a vorbit: Lasă întâi să se sature copiii. Căci nu este bine să iei pâinea copiilor și s'o arunci câinilor

28. Ea, însă, a răspuns și I-a zis: **Adevărat**, Doamne, dar și câinii, sub masă, mănâncă din fărâmiturile copiilor.

29. Atunci Iisus a rostit: Pentru acest cuvânt, mergi (în pace); ieșit-a demonul din fiica ta.

30. Iar ea, ducându-se acasă, a găsit pe copilă culcată în pat, iar demonul ieșise.

31. Și înapoindu-se din părțile Tirului, a venit, prin Sidon, spre marea Tiberiadei, prin mijlocul ținutului Decapole.

32. Atunci I-au **adus** un surd, care era și mut, și L-au rugat ca să-și pună mâna peste el.

---

24. Matei 15, 21.
27. Matei 15, 26.
31. Matei 15, 29.
32. Mt. 9, 32; Lc. 11, 14.

33. Iisus l-a luat din mulțime, la o parte, și-a pus degetele în urechile lui și scuipând, s'a atins de limba lui.

34. Și căutând la cer, a suspinat și a zis lui: *Effatta!*, ceea ce însemnează: deschide-te.

35. Și urechile lui s'au deschis, iar legătura limbii lui, degrabă s'a deslegat, așa încât vorbea bine.

36. Și le poruncea ca să nu spună nimănui. Dar, cu cât le poruncea, cu atât mai vârtos ei dădeau în vileag (minunile făcute).

37. Și uimindu-se peste măsură, ziceau: Toate le-a făcut bine: Pe surzi îi face să audă și pe muți să grăiască.

8.

Săturarea celor patru mii. Acest neam cere semn. Păziți-vă de Farisei și de Irod. Vindecarea unui orb. Mărturisirea lui Petru. Intâia vestire a Patimilor.

1. In zilele acelea, adunându-se iarăși mulțime de norod și neavând ce să mănânce, Iisus a chemat la Sine pe ucenici și le-a zis:

2. Milă îmi este de norod, că sunt trei zile de când așteaptă lângă Mine și n'au ce să mănânce.

3. Și de le voiu da drumul acasă, nemâncați, vor slăbi pe drum, că unii dintre ei au venit de departe.

4. Ucenicii Lui I-au răspuns: De unde puteava cineva să-i sature pe aceștia cu pâine, aici în pustietate?

5. El, însă, i-a întrebat: Câte pâini aveți? Răspuns-au Lui: Șapte.

6. Atunci a poruncit mulțimii să șeadă jos pe pământ. Și luând cele șapte pâini a mulțumit, a frânt și a dat ucenicilor Săi, ca să le pună înainte. Și ei le-au pus mulțimii înainte.

7. Și aveau și puțin pește mic. Și binecuvân-

33. Marcu 8, 23.
34. Ioan 11, 41.
37. Fac. 1, 31.
8. 1. Matei 15, 32.

tând, l-au pus înainte și
pe acesta.
8. Și au mâncat și s'au
săturat și au luat șapte
coșuri cu prisosul fărâ-
miturilor.
9. Iar cei ce au mân-
cat erau ca la patru mii.
După aceea, le-a dat dru-
mul.
10. Apoi, curând, a in-
trat în corabie cu uceni-
cii Săi și a venit în păr-
țile Dalmanutei.
11. Ci Fariseii au ie-
șit (înaintea Lui) și au
început a se sfădi cu El
și a-L ispiti, cerând să
le dea semn din Cer.
12. Dar Iisus, suspi-
nând în cugetul Său, a
zis: Pentru ce neamul a-
cesta cere semn? Ade-
văr grăiesc vouă, că nu
se va da semn acestui
neam.
13. Și lăsându-i, a in-
trat iarăși în corabie și
a trecut de cealaltă
parte.
14. Dar ucenicii au ui-
tat să ia pâine și numai
o pâine aveau cu ei în
corabie.
15. Și Iisus le-a porun-
cit, zicând: Căutați de
vă păziți de aluatul Fa-
riseilor și de aluatul lui
Irod.
16. Iar ei își dădeau cu
socoteala unii către al-
ții: Aceasta o zice, fiind-
că n'avem pâine.
17. Ci Iisus înțelegând,
le-a zis: Ce vă gândiți
că n'aveți pâine? Tot nu
vă dați seama, nici nu
pricepeți? Atât de învâr-
toșată este inima voa-
stră?
18. Aveți ochi și nu ve-
deți, urechi aveți și nu
auziți și nu vă aduceți
aminte.
19. Când am frânt cele
cinci pâini, la cei cinci
mii de oameni, atunci
câte coșuri pline de fă-
râmituri ați luat? Răs-
pund ucenicii: Douăspre-
zece.
20. Și când cu cele
șapte pâini, la cei patru
mii de oameni, câte co-
șuri pline de fărâmituri

8. 4 Imp. 4, 44.
11. Matei 12, 38 și 16, 1.
14. Matei 16, 5, 6.
15. Luca 12, 1.
17. Mc. 6, 52; Lc. 24, 25.
19. Matei 14, 19; Luca 9, 13; Ioan 6, 9, 13.
20. Matei 15, 34.

ați luat? Răspund ei: Șapte.
21. Atunci El le-a zis: tot nu pricepeți?
22. După aceea au venit la Betsaida. Și au adus la El un orb și L-au rugat să se atingă de el.
23. Atunci Iisus, luând pe orb de mână, l-a scos afară din sat și scuipând în ochii lui și punându-și mâinile peste el, l-a întrebat dacă zărește ceva.
24. Ci el deschizând ochii, a răspuns: zăresc pe oameni cum umblă, dar îi văd ca niște copaci.
25. După aceea și-a pus încă odată mâinile pe ochii lui și atunci a văzut bine și s'a îndreptat, căci prindea cu ochii toate, lămurit.
26. Apoi l-a trimis la casa sa, zicându-i: să nu intri în sat, nici să spui cuiva din sat.
27. Ci a ieșit Iisus și ucenicii Lui prin satele din preajma Chesariei lui Filip. Și pe drum a întrebat pe ucenici, grăindu-le: Cine îmi zic oamenii că sunt?
28. Ei au răspuns Lui și au zis: Unii spun că ești Ioan Botezătorul, alții că ești Ilie, iar alții că ești unul dintre profeți.
29. Atunci El i-a întrebat: Dar voi cine îmi ziceți că sunt? Răspunzând Petru, a zis Lui: Tu ești Mesia.
30. Ci El le-a dat poruncă, să nu spună nimănui aceasta despre El.
31. Apoi a început să-i învețe, că Fiul Omului trebuie să pătimească mult și să fie urgisit de bătrâni, de mai marii preoților și de cărturari și să fie omorît, iar după trei zile să învieze.
32. Și spunea acest cuvânt pe față. Atunci Petru, luându-L la sine, a început să-L dojenească.
33. Dar Iisus, întorcându-se și uitându-se la ucenicii Săi, a certat pe

22. Marcu 6, 56.
23. Marcu 7, 32, sq.; Ioan 9, 6.
26. Marcu 6, 36.
27. Matei 16, 13.
29. Ioan 1, 49 și 6, 69
31. Matei 16, 21.
33. 2 Imp. 19, 22.

Petru și i-a zis: Mergi înapoia Mea, Satana! Că tu nu cugeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, dar cele ce sunt ale oamenilor.

34. Apoi a chemat la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi și le-a zis: Oricine voiește să vie după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

35. Că cine va voi să-și mântuiască sufletul, îl va pierde; iar cine va pierde sufletul său, pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va mântui.

36. Ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul!

37. Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul lui?

38. Iar cine se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta preacurvar și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni întru mărirea Tatălui Său, cu sfinții îngeri.

35. Mt. 10. 39: Lc. 17. 33.
36. Matei 16. 26
38. Ier. 9. 2: Matei 10. 33: Lc. 12. 9, 2: Tim. 2. 12.

9.

Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. A doua vestire a Patimilor. Cearta pentru locul întâi. Prilejul de păcat.

1. Apoi a rostit către ei: Adevăr grăiesc vouă, că sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru putere.

2. Iar după șase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru, pe Iacov și pe Ioan și i-a dus într'un munte înalt, pe ei singuri, și s'a schimbat la față înaintea lor.

3. Și veșmintele Lui s'au făcut strălucitoare, prea albe ca omătul, cum nălbitor nu poate nălbi la fel, pe lume.

4. Atunci li s'a arătat Ilie împreună cu Moise și stăteau de vorbă cu Iisus.

1. Matei 16, 28, sq.; Luca 9, 27.

5. Și începând Petru, zis-a lui Iisus: Rabi, bine este nouă ca să fim aici; de aceea să facem trei colibe: ție una și lui Moise una, și lui Ilie una.

6. Căci nu știa ce să spună, fiindcă erau plini de spaimă.

7. Și s'a făcut un nour care i-a învăluit, iar un glas din nour a venit, zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe Acesta să-L ascultați.

8. Dar, deodată, uitându-se împrejur n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe Iisus, singur cu ei.

9. Și pogorîndu-se ei din munte, le-a poruncit ca nimănui să nu spună cele ce văzuseră, fără numai când Fiul Omului va învia din morți.

10. Iar ei au ținut cuvântul întru sine, întrebându-se în de ei: ce înseamnează a învia din morți?

11. Și L-au întrebat pe El zicând: Pentru ce zic Fariseii și Cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie?

12. Atunci El le-a răspuns: Ilie, cu adevărat, mai întâi venind, întocmește iarăși toate, tot așa cum este scris despre Fiul Omului, ca să pătimească mult și să fie socotit drept nimic.

13. Dar vă zic vouă, că Ilie a și venit și au făcut cu el toate câte au voit, după cum scrie despre el.

14. Când au venit (jos) la ucenici, au văzut mulțime mare împrejurul lor și pe cărturari sfădindu-se cu ei.

15. Iar toată acea mulțime, îndată ce L-a văzut, uimită și bucuroasă, a alergat să I se închine.

16. Ci Iisus a întrebat pe cărturari: Ce pricină lămuriți cu ei?

17. Și I-a răspuns Lui unul din mulțime: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are un duh mut.

---

3. Matei 28, 3.
7. Mt. 3, 17; 2 Petr. 1, 17.
11. Mal. 4, 5.
12. Is. 53, 3, sq.
13. Matei 11, 14.
17. Mt. 17, 14; Lc. 9, 38.

18. Şi ori unde-l apucă, il sdrobeşte şi face spume la gură şi scrâşneşte din dinţi şi înţepeneşte. Şi am zis ucenicilor Tăi să-l scoată afară, dar n'au putut.

19. Atunci El, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voiu fi cu voi? Până când vă voiu răbda pe voi? Aduceţi-l la Mine.

20. Şi l-au adus la El. Ci văzându-L pe Iisus, duhul numaidecât a sguduit pe copil şi căzând la pământ, se svârcolea şi spumega.

21. Şi l-a întrebat pe tatăl copilului: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie.

22. De multe ori l-a aruncat şi în foc şi în apă, ca să-l piardă. Ci de poţi ceva, ajută-ne nouă, fie-Ţi milă de noi.

23. Iisus zice către el: De poţi crede, toate sunt cu putinţă pentru cel credincios.

24. Atunci tatăl copilului a strigat cu lacrimi şi a zis: Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele.

25. Dar Iisus, văzând că mulţimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut şi surd, Eu îţi poruncesc, ieşi afară din copil şi să nu mai intri în el.

26. Atunci, răcnind şi sguduindu-l cu putere, duhul a ieşit afară, iar copilul a rămas ca mort, încât mulţi ziceau că a murit.

27. Ci Iisus l-a apucat de mână şi l-a ridicat, iar el s'a sculat în picioare.

28. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, la o parte: Pentru ce noi n'am putut să-l izgonim?

29. El le-a zis: Acest soiu de demoni cu nimic nu poate fi scos afară, fără numai cu rugăciune şi cu post.

30. Şi ieşind ei de acolo străbăteau Galileia, dar El nu voia să ştie nimeni.

23 Luca 17, 6

28. Matei 17, 19.

31. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea, că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor și-L vor omorî, iar după ce-L vor omorî, a treia zi va învia.

32. Dar ei nu înțelegeau cuvântul și se temeau ca să-L întrebe.

33. Și au venit în Capernaum, iar când a fost (intrat) în casă, i-a întrebat: Ce vorbeați, între voi, pe drum?

34. Ei, însă, n'au răspuns nimic, fiindcă pe cale se sfădiseră unul cu altul, cine dintre ei este mai mare.

35. Atunci Iisus, șezând jos, a chemat pe cei doisprezece și le-a zis: de voiește vreunul să fie întâiul, va fi cel din urmă dintre toți și slujitorul tuturor.

36. Și luând un copil, l-a pus în mijlocul lor, l-a luat în brațe și a rostit:

37. Oricine va primi, în numele Meu, pe unul din acești copii, pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește, nu pe Mine Mă primește, dar pe Cel ce M'a trimis pe Mine.

38. Ci Ioan a zis către El: Invățătorule, am văzut pe unul izgonind demoni în numele Tău, dar care nu merge după noi, și l-am oprit, pentrucă nu merge după noi.

39. Iisus, însă, răspunse: Nu-l opriți, căci nu e nimeni care, făcând minuni în numele Meu, să poată, degrabă după aceea, să mă vorbească de rău.

40. Cine nu este împotriva noastră, este pentru noi.

41. Iar oricine vă va da să beți fie și un pahar de apă, în numele Meu, fiindcă sunteți ai lui Hristos, adevăr grăiesc vouă, că nu-și va pierde plata sa.

42. Cine, însă, va fi sminteală unuia din a-

31. Matei 17, 22.
34. Mt. 18, 1; Lc. 9, 46.
35. Marcu 10, 43.
37 Mt. 10, 40; Io. 13, 20.
38. Numeri 11, 27, sq.; Luca 9, 49, sq.
39. 1 Cor. 12, 3.
40. Matei 12, 30.
41. Matei 10, 42.
42 Mt. 18, 6; Lc. 17, 2.

cești **mici**, cari cred întru Mine, mai bine ar fi pentru el să-i atârne cineva de gât o piatră de moară și să-l arunce în mare.

43. Și de te smintește mâna ta, taie-o, că mai bine îți este ție ciung să intri în viață, decât amândouă mâinile având să te duci în Gheena, în focul cel nestins.

44. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește piciorul tău, taie-l, că mai bine îți este ție schiop să intri în viață, decât având amândouă picioarele să fi asvârlit în Gheena, în focul cel nestins,

46. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește ochiul tău, scoate-l, că mai bine îți este ție cu un singur ochiu să intri în împărăția lui Dumnezeu, decât având amândoi ochii să fii svârlit în Gheena focului.

48. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

49. Căci fiecare se va săra cu foc, după cum orice jertfă se va săra cu sare.

50. Bună este sarea, dacă însă sarea își pierde sărătura, cu ce veți mai drege-o? Aveți sare întru voi și fiți în pace unii cu alții.

43. Matei 5, 30.
44. Is. 66, 24.
45. Matei 18, 5.
47. Matei 5, 29.
49. Lev. 2, 13.
50. Mt. 5, 13; Lc. 14, 34.

10.

Despre despărțirea soților. Iisus binecuvintează pe copii. Tânărul cel bogat. A treia vestire a Patimilor. Fiii lui Zevedeu. Bartimeu.

1. Iar de acolo s'a sculat și a venit în ținutul Iudeei, de cealaltă parte a Iordanului, și mulțimile s'au adunat din nou la El și iarăși le dădea învățătură, după cum obișnuia.

2. Atunci s'au apro-

10. 1. Matei 19, 1, sq.

piat Fariseii și, ispitindu-L, L-au întrebat dacă este îngăduit unui bărbat să-și lase femeia.

3. Ci El, răspunzând, le-a zis: Ce v'a poruncit vouă Moise?

4. Iar ei grăiră: Moise a îngăduit să-i scrie carte de despărțire și să o lase.

5. Atunci Iisus rosti: Pentru învârtoșarea inimii voastre v'a scris porunca aceasta.

6. Dar dela începutul făpturii, bărbat și femeie i-a făcut Dumnezeu.

7. De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeia sa,

8. Și vor fi amândoi un trup; astfel că nu mai sunt doi, ci un trup.

9. Deci, ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Dar în casă, ucenicii L-au întrebat încă odată asupra acestui lucru.

11. Atunci El le-a spus: Oricine va lăsa pe femeia sa și se va însura cu alta, preacurvește cu ea.

12. Iar femeia, de-și va lăsa pe bărbatul ei și se va mărita cu altul, preacurvește.

13. Și aduceau la El prunci, ca să-și pună mâinile peste ei, dar ucenicii certau pe cei ce-i aduceau.

14. Ci Iisus, văzând aceasta, s'a mâniat și le-a zis: Lăsați pruncii să vie la Mine, și nu-i opriți pe ei, căci a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

15. Adevăr grăiesc vouă: cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea.

16. Și cuprinzându-i cu brațele, i-a binecuvântat, punându-și mâinile peste ei.

---

4. A doua Lege 24, 1; Matei 5, 31.
6. Fac 1, 27; 2, 24.
8. 1 Cor. 6, 16.
9. Matei 19, 6.

11. Mt.5, 32; Lc. 16, 18.
13 Matei 19, 13, sq ; Luca 8, 15, sq.
15. Matei 18, 30.
16. Marcu 9, 36.

17. Când ieşea în drum, să plece, cineva a alergat la El şi căzând în genunchi înaintea Lui, L-a întrebat: Invăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?

18. Iisus atunci i-a răspuns: Dece îmi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

19. Tu ştii poruncile: Să nu preacurveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, să nu înşeli pe nimeni, cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta.

20. Dar el îi zise: Invăţătorule, acestea toate le-am păzit din tinereţele mele.

21. Ci Iisus, privind la el, îi fu drag şi-i zise: Un lucru îţi mai lipseşte: Mergi, vinde tot ce ai, dă săracilor şi vei avea comoară în cer; apoi vino, ia-ţi crucea şi urmează-Mă.

22. Atunci el, posomorîndu-se la acest cuvânt, a plecat întristat, căci avea multe bogăţii.

23. Iar Iisus, uitându-se în jur, zis-a către ucenicii Săi: Cât de greu vor intra cei avuţi în împărăţia lui Dumnezeu!

24. Dar ucenicii stăteau uimiţi de aceste cuvinte ale Lui. Atunci Iisus, vorbind din nou, le-a spus: Fiilor, ce anevoie este, celor ce se încred în avuţii, să intre în împărăţia lui Dumnezeu!

25. Mai lesne este cămilei să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre întru împărăţia lui Dumnezeu.

26. Ci ei, mai cu prisos uimindu-se, ziceau unii către alţii: Atunci, cine poate să se mântuiască?

27. Iisus, privind în faţa lor, le-a zis: La oameni lucrul e cu neputinţă, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sunt cu putinţă.

28. Petru prinse a-i

17. Mt. 19, 16; Lc. 18, 18.
19 Eşire 20, 12; A doua Lege 5, 16, sq.
21. Mt. 16, 20; Lc. 12, 33.
23. Marcu 4, 18, sq: Matei 19, 23; Luca 18, 24
24. Ps. 61, 10; 1 Tim. 6, 17.
27. Luca 1, 37.
28. Mt. 19, 27; Lc. 18, 28.

zice: Iată, noi am lăsat
totul și am venit după
Tine.
29. Iisus răspunse: A-
devăr grăesc vouă, nu
este nimeni care să-și fi
lăsat casă, sau frați, sau
surori, sau mumă, sau
tată, sau copii, sau ța-
rină, pentru Mine și pen-
tru Evanghelie,
30. Care să nu ia în-
sutit, acum, în vremea
aceasta, case și frați și
surori, și mume și copii
și țarine, (deși) cu pri-
goniri, iar în veacul ce
va să vie, viața veșnică.
31. Mulți, însă, fiind
întâi, vor fi pe urmă, și
cei din urmă, în frunte.
32. Erau acum pe
drum și se suiau la Ie-
rusalim, iar Iisus mer-
gea înaintea lor. Uceni-
cii erau uimiți și cei ce
veneau după ei, cuprinși
de teamă. Și luând la
Sine, iarăși, pe cei doi-
sprezece, începu să le
spună cele ce erau să I
se întâmple:
33. Că, iată, mergem
în sus la Ierusalim și Fi-
ul Omului va fi vândut
arhiereilor și cărturarilor
și-L vor osândi la moarte
și-L vor da în mâna
păgânilor.
34. Și aceștia îl vor
batjocori și-L vor scuipa
și-L vor biciui și-L vor o-
morî, dar după trei zile
va învia.
35. Atunci au venit la
El Iacov și Ioan, fiii lui
Zevedeu, și I-au zis: În-
vățătorule, voim să ne
faci ceea ce vom cere
dela Tine.
36. Ci Iisus i-a între-
bat: ce voiți să vă fac?
37. Iar ei I-au spus:
dă-ne nouă să ședem u-
nul de-a-dreapta Ta și
altul de-a-stânga Ta, în-
tru mărirea Ta.
38. Dar Iisus le-a răs-
puns: Nu știți ce cereți!
Puteți să beți paharul pe
care îl beau Eu, sau să
vă botezați cu botezul
cu care mă botez Eu?
39. Zis-au Lui: Putem.
Iisus le-a zis atunci: Pa-
harul pe care Eu îl beau,

31. Mt. 19, 30; Lc. 13, 30.
32. Mt. 20, 17; Lc. 18, 31.
33. Matei 16, 21.
35. Matei 20, 20.
38. Luca 12, 50.
39. Fapt. 12, 2

îl veți bea, și cu botezul cu care mă botez, vă veți boteza;

40. Dar a ședea de-a dreapta Mea, sau de-a stânga Mea, nu este al Meu să dau, căci (se va da) acelora pentru cari s'a pregătit.

41. Când auziră ceilalți zece ucenici, începură să fie mânioși pe Iacov și pe Ioan.

42. Atunci Iisus, chemându-i la Sine, le-a grăit: Știți, că cei ce se socotesc domnitori peste popoare au asupra lor putere și mai marii lor le țin în mână;

43. Dar nu astfel trebue să fie între voi; ci care dintre voi va vrea să fie mare, va fi slujitorul vostru,

44. Și care va vrea să fie întâi, va fi tuturor slugă.

45. Că și Fiul Omului n'a venit ca să I se slujească, dar ca să slujească și să-și dea sufletul, preț de răscumpărare pentru mulți.

46. Și au sosit în Ierihon. Iar când au pornit din Ierihon, El, ucenicii Lui și mulțime de norod, — Bartimeu, feciorul lui Timeu, un cerșetor orb, ședea jos, pe marginea drumului.

47. Și auzind că este Iisus Nazarineanul, începu să strige și să zică: Fiule al lui David, Iisuse, miluește-mă pe mine!

48. Dar mulți îl dojeneau ca să tacă; el însă cu mult mai vârtos striga: Fiule al lui David, miluește-mă pe mine:

49. Atunci Iisus a stat locului și a zis: Chemați-l. Și l-au chemat pe orb, zicându-i: Ai încredere, scoală-te; te chiamă.

50. Iar orbul, lepădând haina de pe el, a sărit în picioare și a venit la Iisus.

51. Deci l-a întrebat Iisus, zicându-i: Ce voești să-ți fac? Iar orbul I-a

---

40. Matei 25, 34.
42. Matei 20, 25, sq.; Luca 22, 25, sq.
43. Marcu 9, 35.
44. 1 Petru 5, 3.
46. Mt. 20, 29; Lc. 18, 35.

răspuns: Rabuni, să văd.
52. Ci Iisus grăit-a lui: Mergi, credința ta te-a mântuit.
53. Și își căpătă vederea în clipa aceea și porni, după Iisus, pe cale.

11.

Intrarea în Ierusalim. Smochinul neroditor. Curățirea Templului. Puterea credinței. Botezul lui Ioan.

1. Iar când au fost aproape de Ierusalim, la Betfaghe și la Betania, lângă Muntele Măslinilor, a trimis pe doi din ucenicii Săi,
2. Cu această poruncă: Mergeți în satul, care este înaintea voastră și, intrând în el, îndată veți afla un mânz legat, pe care n'a stat până acum niciun om. Dezlegați-l și aduceți-l.
3. Iar de vă va zice cineva: Dece faceți aceasta? Spuneți că Domnului îi trebuește, și degrabă îl va trimite aici.
4. Deci au mers și au aflat mânzul, l e g a t la ușe, afară în uliță, și l-au deslegat.
5. Ci unii din cei ce stăteau acolo, le-au zis: Ce faceți de deslegați mânzul?
6. Ei le-au spus, precum le-a poruncit Iisus, și i-au lăsat.
7. Atunci au a d u s mânzul la Iisus și și-au pus veșmintele pe mânz, iar Iisus a șezut deasupra.
8. Și mulți își așterneau hainele în drumul Lui, iar alții așterneau stâlpări, pe care le tăiaseră de prin grădini.
9. Iar cei ce mergeau înainte și cei ce veneau pe urmă, strigau, zicând: Osana! Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!
10. Binecuvântată este împărăția ce vine a părintelui nostru David! Osana întru cei de sus!
11. Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu

11. 1. Matei 21, 1, sq.; Luca 19, 29, sq.; Ioan 12, 12, sq.
7. Ioan 12, 14.
9. Ps. 117, 24.

și a privit toate de-a-rândul, iar ceasul fiind acum spre seară, a ieșit la Betania cu cei doisprezece.

12. A doua zi, pe când porneau din Betania, a flămânzit.

13. Și văzând de departe un smochin, care avea frunze, a mers acolo, doar va găsi ceva în el; și ajungând la smochin, n'a găsit nimic decât frunze. Căci nu era timpul smochinelor.

14. Atunci Iisus rosti către smochin: De acum înainte, rod din tine nimeni în veac să nu mănânce. Iar ucenicii Lui auziră cuvântul.

15. Și au venit în Ierusalim. Și intrând în templu a început să dea afară pe cei ce vindeau și pe cei ce cumpărau în locașul sfânt, iar mesele zarafilor și băncile negutătorilor de porumbei le-a răsturnat.

16. Și nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu.

17. Și-i învăța și le spunea: Nu este oare scris: Casa Mea, casă de rugăciune se va chema, pentru toate neamurile? Voi, însă, ați făcut din ea peșteră de tâlhari

18. Deci, au auzit mai marii preoților și cărturarii. Și căutau în ce chip să-L piardă. Căci se temeau de El, pentrucă tot norodul era uimit de învățătura Lui.

19. Iar când se înseră, Iisus ieși afară din cetate.

20. Dimineața, a doua zi, trecând pe acolo, văzură smochinul uscat din rădăcini.

21. Atunci Petru își aduse aminte și-I zise lui Iisus: Rabi, privește, smochinul pe care l-ai blestemat, s'a uscat.

22. Și răspunzând Iisus, grăit-a lor: Aveți credință în Dumnezeu.

23. Adevăr grăesc vouă, că oricine va zice acestui munte: ridică-te și

12. Matei 21, 18, sq.
15. Matei 21, 12; Luca 19, 45; Ioan 2, 14.
17. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
18. Luca 19, 47, sq.
20. Matei 21, 20.
21. Evrei 6, 8.
23. Matei 17, 20.

te aruncă în mare, și nu
se va îndoi în inima lui,
ci va crede că ce spune
se va face, fi-va lui ori-
ce va zice.

24. De aceea, vă zic
vouă: toate câte cereți,
rugându-vă, să credeți că
le-ați luat și le veți a-
vea.

25. Iar când stați de
vă rugați, iertați orice
aveți împotriva cuiva, ca
și Tatăl vostru Cel din
Ceruri să vă ierte vouă
greșalele voastre.

26. Că de nu iertați
voi, nici Tatăl vostru Cel
din Ceruri nu vă va ier-
ta vouă greșalele voa-
stre.

27. Și au intrat iarăși
în Ierusalim. Și pe când
se plimba Iisus prin prid-
voarele templului, au ve-
nit la El mai marii preo-
ților, cărturarii și bă-
trânii.

28. Și I-au pus între-
bare: Cu ce putere faci
acestea? Și cine Ți-a
dat Ție puterea aceasta,
ca să le faci?

29. Ci Iisus le-a grăit:
Vă voiu întreba și Eu o
vorbă; răspundeți-mi și
vă voiu spune (pe urmă)
cu ce putere lucrez ace-
stea:

30. Botezul lui Ioan, din
cer a fost, sau dela oa-
meni? Răspundeți-Mi.

31. Atunci ei chibzuiră
între ei, zicând: De vom
zice: din cer — va în-
tâmpina: Pentru ce, dar,
n'ați crezut în el?

32. Iar de vom zice:
dela oameni — se te-
meau de popor, fiindcă
toți aveau despre Ioan
credința, că a fost într'a-
devăr un prooroc.

33. Deci, au răspuns
lui Iisus: Nu știm. A-
tunci le-a zis și Iisus:
Nici Eu nu vă spun vouă
cu ce putere lucrez ace-
stea.

---

24. Matei 7, 7 și 21, 22; Luca 11, 9.
25. Efes. 4, 32
26. Matei 6, 15.
27. Mt. 21, 23; Lc. 20, 1. ș. u.
28. Eșire 2, 14.
31. Luca 7, 30.
32. Matei 14, 5.

12.

Parabola cu lucrătorii cărora li s'a dat via pe mână. Dinarul dajdiei, învierea morţilor şi marea poruncă din Lege. Domnul şi Fiul lui David. Banul văduvei.

1. A început, după aceea, să le vorbească în pilde: Un om a sădit o vie, a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea zăcătoare sub teasc, a clădit un turn (de pază) şi a dat-o lucrătorilor, iar el s'a dus departe.
2. La timp, a trimis la lucrători o slugă, ca să primească dela ei din rodul viei.
3. Dar ei, punând mâna pe el, l-au bătut şi i-au dat drumul fără nimic.
4. A trimis la ei, a doua oară, altă slugă, dar şi pe acela, lovindu-l cu pietre, i-au spart capul şi l-au gonit cu ocară.
5. A trimis pe al treilea; pe acesta l-au omorît; şi apoi pe mulţi alţii. Iară ei, pe unii îi băteau de moarte, pe alţii îi omorau.
6. Mai avea un fiu al său iubit. In cele din urmă, îl trimise la lucrători, zicând: Se vor ruşina de fiul meu.
7. Dar acei lucrători vorbiră între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorîm şi moştenirea va fi a noastră.
8. Atunci au pus mâna pe el, l-au omorît şi l-au aruncat afară din vie.
9. Ce va face acum stăpânul viei? Va veni şi va pierde pe lucrători, iar via va da-o altora.
10. Oare nici Scriptura aceasta n'aţi citit-o: Piatra pe care au aruncat-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în vârful unghiului?
11. Dela Dumnezeu a fost aceasta şi este lucru minunat în ochii noştri.
12. Şi căutau ca să pună mâna pe El, dar se temeau de popor. Căci cunoscuseră, că despre ei

12 1. Matei 21, 33, sq.; Luca 20, 9, sq.; Ps. 79, 9; Is. 5, 1; Ier. 2, 21.
7. Ps. 2, 2; Matei 26, 3.
8. Evr. 13, 12.
10. Ps. 117, 21, 22; Matei 21, 42.
12. Matei 14, 5.

zisese pilda aceasta. Dar
L-au lăsat şi s'au dus.
13. Au trimis, însă, la
El pe unii din Farisei şi
din Irodiani, ca să-L
prindă în cuvânt.
14. Deci, au venit şi
I-au zis: Invăţătorule,
ştim că eşti omul adevă-
rului şi nu-ţi pasă de ni-
meni, fiindcă nu cauţi la
faţa oamenilor, ci cu a-
devărat înveţi calea lui
Dumnezeu. Cuvine-se a
da dajdie Cezarului, sau
nu? S'o dăm, ori să n'o
dăm?
15. El, însă, cunoscând
făţărnicia lor, le-a zis:
Pentru ce mă ispitiţi?
Aduceţi-Mi un dinar ca
să-l văd.
16. Şi I-au adus. Şi i-a
întrebat Iisus: Al cui e
chipul acesta şi scriptu-
ra de deasupra? Răs-
puns-au Lui: Ale Ceza-
rului.
17. Atunci Iisus a ros-
tit: Daţi Cezarului, cele
ce sunt ale Cezarului, iar
lui Dumnezeu, cele ce
sunt ale lui Dumnezeu.
Şi au rămas miraţi în
faţa Lui.
18. După aceea, au ve-
nit la El Saducheii, cari
zic că nu este înviere, şi
L-au întrebat, astfel:
19. Invăţătorule, Moise
ne-a lăsat scris, că de va
muri fratele cuiva şi va
lăsa pe nevastă fără de
copil, atunci fratele să ia
pe văduvă şi să ridice
fratelui mort, urmaşi.
20. Acum, erau şapte
fraţi şi cel dintâi şi-a
luat femeie, dar a murit
şi n'a lăsat urmaş.
21. Atunci pe văduvă
a luat-o cel de al doilea,
şi a murit şi el, fără de
urmaş. Tot aşa al trei-
lea.
22. Şi au luat-o de ne-
vastă toţi şapte, nelăsând
urmaş niciunul. In urma
tuturor, a murit şi fe-
meia.
23. La înviere, când vor
învia, a căruia dintre ei
va fi femeia? Căci toţi
şapte au ţinut-o de ne-
vastă.
24. Iisus atunci le-a

13. Mt. 22, 15: Lc. 20, 20.
17. Rom. 13, 7.
18 Matei 22, 23, sq.; Lu-
ca 20, 27. sq.
19. A doua Lege 25, 5

grăit: Au nu pentru aceasta rătăciți, că nu știți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci după ce vor invia din morți, nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sunt ca îngerii în ceruri.

26. Iar despre morți, cum că inviază, n'ați citit, oare, în cartea lui Moise, când i-a vorbit Dumnezeu din rug, cum a zis: Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov?

27. Dumnezeu nu este Dumnezeul celor morți, ci al celor vii. Sunteți în mare rătăcire.

28. Atunci, unul din cărturari, care auzise vorba cu Saducheii și înțelegea că bine le-a răspuns, s'a apropiat de El și L-a întrebat: Care poruncă este întâia dintre toate?

29. Iisus i a răspuns, că întâia este: Ascultă Israile, Domnul Dumnezeul nostru, Domnul unul este;

30. Apoi: Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta. Aceasta este cea dintâi poruncă.

31. Iar a doua e aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca însuți pe tine. Mai mare decât acestea nu este altă poruncă.

32. Atunci cărturarul I-a zis Lui: Bine, Invățătorule; adevărat grăit-ai, că unul este Dumnezeu și nu este altul afară de El.

33. Și a-L iubi pe El din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul și din toată puterea, și a-l iubi pe aproapele ca însuși pe sine, este mai mult decât toate arderile de tot și decât toate jertfele.

---

26. Eșire 3, 6.
28. Mt. 22, 35; Lc. 10, 27.
29. A doua Lege 6, 4, 5
31. Lev. 19, 18; Ioan 13, 34; 15, 12, 17; Rom. 13, 9; Gal. 5, 6, 14 și 6, 2; Efes. 5, 2, 1; 1 Tes. 4, 9; 1 Petr 1, 22.
32. A doua Lege 4, 35; Is. 45, 6.

34. Iar Iisus, văzându-l că a răspuns cu înțelepciune, i-a grăit: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni nu mai cuteza să-L mai întrebe.

35. Dar învățând în templu, Iisus a prins să vorbească și a zis: Cum spun cărturarii că Mesia este Fiul lui David?

36. Că însuși David zice întru Duhul Sfânt: Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a-dreapta Mea până ce voiu pune pe vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci însuși David îl numește pe el Domn; de unde dar este fiul lui? Iară mulțimea de norod îl asculta cu bucurie.

38. Apoi zicea în învățătura Lui: Feriți-vă de cărturarii cărora le place să se plimbe în veșminte lungi și să li se închine lumea în târguri.

39. Și să stea în băncile dintâi în sinagogi și să stea în capul mesei la ospețe.

40. Ei, cari mănâncă de istov casele văduvelor și de ochi lumii se roagă îndelung, ei, aceștia, prisoselnică osândă vor lua.

41. Și ședea Iisus în dreptul vistieiriei templului și privea cum norodul aruncă bani în vistierie. Și mulți bogați aruncau mult.

42. Ci venind o văduvă sărmană a aruncat doi bani, adică un codrant.

43. Atunci Iisus a chemat la Sine pe ucenicii Săi și le-a zis: Adevăr grăesc vouă, că această văduvă săracă a aruncat în vistierie mai mult decât toți ceilalți.

44. Pentrucă toți au aruncat din ce le prisosește, pe când ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, și-a dat dela gură, tot.

---

34. Mt. 22, 45: Lc 20, 40.
35. Matei 22, 41, sq.: Luca 20, 41, sq.
36. Psalm 109, 1.
38. Matei 23, 6, sq.; Luca 11, 43 și 20, 46.
41. 4 Imp. 12, 9; Lc. 21, 1.

13.

Iisus vorbeşte despre dărâmarea Ierusalimului şi despre viitoarea mărire a Fiului Omului. Indemnuri la priveghere.

1. Iar când a ieşit din templu, unul dintre ucenicii Săi I-a zis: Invăţătorule, priveşte ce lespezi şi ce zidărie!

2. Ci Iisus răspuns-a lui: Te uiţi la aceste mari clădiri? Nu va rămânea piatră peste piatră, care să nu se risipească.

3. Iar după ce a şezut jos, pe Muntele Măslinilor, în faţa Templului, L-au întrebat, deosebi, Petru, Iacov, Ioan şi cu Andrei:

4. Spune-ne nouă, când vor fi acestea? Şi care va fi semnul când va fi să se împlinească toate acestea?

5. Atunci Iisus, răspunzând, a început să le spună: Băgaţi de seamă să nu vă înşele cineva.

6. Căci mulţi vor veni, luând numele Meu, şi zicând că sunt Eu şi pe mulţi îi vor amăgi.

7. Iar când veţi auzi de războaie şi de svonuri de războaie, să nu vă turburaţi, căci trebuie să fie, dar încă nu va fi sfârşitul.

8. Şi se va ridica neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie, vor fi cutremure pe alocurea şi foamete şi turburări vor fi. Iar acestea sunt începutul durerilor.

9. Voi, luaţi seama de voi înşivă. Că vă vor da în puterea sinedriilor şi veţi fi bătuţi în sinagogi până la sânge şi veţi sta înaintea stăpânitorilor şi a împăraţilor, pentru Mine, spre mărturie lor.

10. Ci, mai întâi, Evanghelia trebuie să se propovăduiască la toate neamurile.

11. Iar când vă vor aduce, ca să vă dea în mâna stăpânirilor, nu vă îngrijiţi de mai înainte

---

13. 1. Matei 24, 1.
2. Mt. 24, 1; Lc. 21, 5, sq.
4. Fapt. Ap. 1, 6.
6. Ier. 14, 14.
8. Matei 24, 8.
9. Matei 24, 9.
11. Mt. 10, 19; Lc. 12, 11.

ce veți vorbi: dar ceea ce se va da vouă (de Sus) în ceasul acela, aceea să vorbiți. Căci nu sunteți voi cuvântătorii, ci Duhul Sfânt.

12. Atunci va da fratele pe frate ca să fie ucis și tatăl pe copil și copiii se vor răsvrăti împotriva părinților și le vor fi pricină de moarte.

13. Și veți fi urîți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până la urmă, acela se va mântui.

14. Iar când veți vedea urîciunea pustiirii, ce s'a zis de proorocul Daniil, stând unde nu se cade — cine citește să înțeleagă —, atunci cei ce vor fi în Iudeia să fugă la munți.

15. Și cel ce va fi sus pe acoperiș, să nu se pogoare în casă, nici să intre ca să-și ia ceva din ea.

16. Și cel ce va fi în țarină, să nu se întoarcă îndărăt, ca să-și ia veșmântul său.

17. Dar vai celor însărcinate și celor ce vor alăpta, în zilele acelea!

18. Ci rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna.

19. Căci acele zile vor fi chin, cum nu a fost la fel, de la începutul făpturii, (pe) care a zidit-o Dumnezeu, până acum, și nici va mai fi.

20. Și de nu ar fi scurtat Domnul zilele, n'ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe cari i-a ales, a scurtat acele zile.

21. Iar atunci, dacă vă va zice cineva: Iată, aci este Mesia, iată, acolo —să nu credeți.

22. Căci se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor face semne și minuni, ca să ducă în rătăcire, de se poate, și pe cei aleși.

23. Iară voi luați seama. Că, iată, mai dina-

13. Matei 24, 13.
14. Dan 9, 27.
15. Luca 17, 31.
19. Dan 12, 1; Ioil 2, 2.
21. Mt. 24, 23, sq.; Luca 17, 23.
22. A doua Lege 13, 1.

inte vi le-am spus vouă toate.
24. Ci în acele zile, după suferința aceea, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina ei.
25. Și stelele vor cădea din cer și puterile care sunt în ceruri se vor clătina.
26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere multă și cu slavă.
27. Iar El trimite-va îngerii Săi și aduna-va pe cei aleși, din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.
28. Invățați dela smochin pilda (pe care o dă): Când mlădița lui se face fragedă și înfrunzește, cunoașteți că vara este aproape.
29. Tot așa și voi, când veți vedea împlinindu-se aceste lucruri, să știți că Fiul Omului este aproape, la porți.
30. Adevăr grăesc vouă, că nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate acestea.
31. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.
32. Iar despre ziua aceea și despre ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl.
33. Luați aminte, privegheați și vă rugați, căci nu știți când va fi ziua aceea.
34. Este tocmai ca un om care a plecat în altă țară și lăsându-și casa a dat puterea în mâna robilor, dând fiecăruia lucrul lui, iar portarului i-a poruncit să vegheze.
35. Veghiați, dar, că nu știți când vine stăpânul casei, ori pe înserate, ori la miezul nopții, ori la cântatul cocoșului, ori disdedimineață.

24 Is. 13, 10.
26. Dan. 7, 13.
27. Iez. 32, 7; Ioil 2, 31; 3, 15; Matei 13. 41.
28. Mt. 24, 32, sq.; Luca 21, 29.
31 Matei 24, 35.
32. Matei 24. 36.
33. Mt. 25. 13; Lc. 12. 40.
34. Lc 19. 12; Mt. 25. 14.

36. Ca nu cumva venind, fără de veste, să vă afle pe voi dormind.
37. Iar ceea ce vă zic vouă, zic tuturor: Veghiați.

14.

Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Ghetsemani. Prinderea. Înfățișarea la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

1. După două zile era sărbătoarea Paștelor și Azimile. Ci mai marii preoților și cărturarii căutau ce fel să pună mâna pe Iisus, prin vicleșug, ca să-L omoare.
2. Dar ziceau: Nu în praznic, ca să nu fie gâlceavă în popor.
3. Iar fiind în Betania, în casa lui Simon Leprosul, și șezând la masă, a venit o femee având un alabastru cu mir de nard curat, de mare preț, și spărgând vasul a vărsat mirul pe capul lui Iisus.
4. Dar erau unii, cari erau mâhniți în cugetul lor (și ziceau): Pentru ce s'a făcut această risipă cu mirul?
5. Căci p u t e a să se vândă acest mir cu peste trei sute de dinari și să se dea săracilor. Și erau mânioși pe femee.
6. Dar Iisus le-a zis: Dați-i bună pace. Pentru ce îi faceți supărare? Ce a făcut ea pentru Mine este un lucru bun.
7. Că pe săraci pururea îi aveți cu voi și oricând voiți puteți să le faceți bine, ci pe Mine nu Mă aveți pururea.
8. Ea, ce avea (de făcut), a făcut: mai dinainte a apucat a u n g e trupul Meu, spre înmormântare.
9. Adevăr grăesc vouă, oriunde se va predica Evanghelia, în t o a t ă lumea, se va spune și ce a făcut femeia aceasta, întru pomenirea ei.
10. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, s'a dus la

14. 1. Matei 26, 2, sq.; Luca 22, 1; Ioan 11, 47.
3. Matei 26, 6, sq.; Luca 7, 38; Ioan 12, 1, sq.
7. A doua Lege 15, 11.
10. Mt. 26, 14; Lc. 22, 3.

mai marii preoților, ca
să-L vândă pe Iisus.
11. Și auzind ei s'au
bucurat și au făgăduit
să-i dea bani. Deci Iuda
căuta cum să-L dea, la
timp prielnic, pe Iisus în
mâna lor.
12. Iar în ziua cea dintâi
a Azimelor, când
jertfeau mielul de Paște,
ucenicii Lui L-au întrebat:
Unde vrei să mergem
să-Ți gătim, ca să
mănânci Paștele?
13. Atunci a trimis doi
din ucenicii Lui, zicându-le:
Mergeți în cetate
și vă va întâmpina un
om ducând un urcior cu
apă; luați-vă după el.
14. Și acolo unde va intra,
spuneți stăpânului
casei, că Invățătorul zice:
Unde este odaia de
oaspeți, în care să mănânc
paștele împreună cu
ucenicii Mei?
15. Iar el vă va arăta
o încăpere mare de sus,
așternută și gătită. A-colo
să pregătiți pentru
noi.
16. Și ucenicii au purces
și au venit în oraș
și au găsit așa precum
le-a spus, și au pregătit
paștele.
17. Iar când s'a înserat,
a venit cu cei doisprezece.
18. Pe când ședeau la
masă și mâncau, Iisus
a zis: Adevăr grăesc
vouă, că unul dintre voi,
care mănâncă împreună
cu Mine, Mă va vinde.
19. Atunci ei începură
să se întristeze și să-I
zică, unul câte unul: Nu
cumva sunt eu? Și celălalt:
Nu cumva sunt
eu?
20. Ci El le-a răspuns,
zicând: Unul dintre cei
doisprezece, care întinge
(acum) cu Mine, în blid.
21. Fiul Omului, într'adevăr,
merge precum
scris este despre El; dar
vai de acel om prin care
se vinde Fiul Omului.
Bine era de omul acela,
dacă nu s'ar fi născut.
22. Și mâncând ei, a

12. Matei 26, 17; Luca 22, 7, sq.; Eșire 12, 17.
17. Matei 26, 20; Luca 22, 14, sq.
18. Ps. 40, 9.
22. Matei 26, 26; Luca 22, 19; 1 Cor. 11, 28.

luat Iisus pâine și bine-
cuvântând a frânt și le-a
dat lor și a zis: Luați,
mâncați, acesta este tru-
pul Meu.
23. Și luând paharul,
mulțumind, l-a dat lor
și au băut dintr'însul toți.
24. Și a zis lor: acesta
este sângele Meu, al le-
gii celei nouă, carele pen-
tru mulți se varsă.
25. Adevăr grăesc
vouă, că de acum nu voiu
mai bea din rodul viței,
până în ziua aceea când
il voiu bea nou, întru
împărăția lui Dumnezeu.
26. Și după ce au cân-
tat cântări de laudă, au
ieșit la Muntele Masli-
nilor.
27. Atunci Iisus le-a
zis: Toți vă veți sminti
întru Mine, în noaptea
aceasta, că scris este:
Bate-voiu păstorul și se
vor risipi oile;
28. Ci după învierea
Mea, voiu merge mai
înainte de voi în Galileia.
29. Dar Petru grăi că-
tre Iisus: Chiar dacă toți
se vor sminti întru Tine,
totuși eu nu.
30. Ci Iisus i-a răs-
puns: Adevăr grăesc ție,
că tu acum, în noaptea
aceasta, mai înainte ca să
cânte de două ori cocoșul,
te vei lepăda de Mine de
trei ori.
31. El, însă, spunea
stăruitor: Și de-ar fi să
mor cu Tine, nu Te voiu
tăgădui. Și tot așa au
zis cu toții.
32. Apoi au venit la un
loc împrejmuit al cărui
nume este Ghetsimani și
acolo a zis către ucenicii
Săi: Ședeți aici până ce
mă voiu ruga.
33. Și a luat cu El pe
Petru și pe Iacov și pe
Ioan și a început să se
înspăimânte și să se sbu-
ciume.
34. Și le-a zis lor: In-
tristat este sufletul Meu
până la moarte. Rămâ-
neți aici și privegheați.
35. Apoi mergând pu-

26. Matei 26, 30; Luca 22, 39; Ioan 18, 1.
27. Zah. 13, 7; Ioan 16, 32.
28. Marcu 16, 7; Matei 26, 32 și 28, 10, 16.
29. Lc. 22, 31; Io. 13, 38.
30. Marcu 14, 72.
32. Matei 26, 34, sq.; Luca 22, 34; Ioan 18, 27.
35. Luca 22, 41.

ţin mai 'nainte, a căzut
pe pământ şi se ruga, că
de este cu putinţă, să
treacă dela El ceasul (a-
cela).
36. Şi zicea: A b b a
(Părinte), toate sunt Ţie
cu putinţă; depărtează
paharul acesta dela Mi-
ne. Insă nu ce voiesc Eu,
dar ceea ce Tu voieşti.
37. Şi a venit la uce-
nici şi i-a găsit dormind
şi a grăit către Petru:
Simone, dormi? N'ai a-
vut tărie ca să veghezi
un ceas?
38. Privegheaţi şi vă
rugaţi, ca să nu intraţi în
ispită. Căci duhul este
osârduitor, dar t r u p u l,
neputincios.
39. Şi iarăşi s'a dus
de s'a rugat, spunând a-
celeaşi vorbe.
40. Dar întorcându-se
i-a găsit pe ei din nou
dormind, căci ochii l o r
erau îngreuiaţi de somn
şi nu ştiau ce să-I răs-
pundă.
41. Şi a venit a treia
oară şi le-a zis: Dormiţi
de acum şi vă odihniţi!
Ajunge! A sosit ceasul.
Iată F i u l Omului este
dat în mâinile păcătoşi-
lor.
42. Sculaţi-vă. Să mer-
gem. Iată c e l ce M'a
vândut este aproape.
43. Şi d e g r a b ă, pe
când El încă vorbea, se
ivi I u d a Iscarioteanul,
unul dintre cei doispre-
zece, şi cu el o ceată, cu
săbii şi cu fuşti, dela mai
marii preoţilor, dela căr-
turari şi dela bătrâni.
44. I a r ă vânzătorul
le-a fost dat un semn,
zicând: Pe care-L voiu
săruta, Acela este. Pu-
neţi mâna pe El şi du-
ceţi-L cu bună pază.
45. Şi venind în clipa
aceea şi apropiindu-se de
El, a zis Lui: Rabi! Ra-
bi! şi L-a sărutat.
46. Iar ceilalţi au pus
mâna pe El şi L-au prins.
47. Unul din cei ce stă-
teau pe lângă El, scoţând
sabia, a lovit pe sluga
arhiereului şi i-a tăiat
urechea.
48. Şi Iisus, luând cu-
vântul, le-a vorbit: Ca

38. Matei 26, 41.
43. Mt. 26, 47; Lc. 22, 47
45. II Imp 20, 9

la un tâlhar aţi ieşit cu săbii şi cu lănci, ca să mă prindeţi.
49. In fiecare zi eram la voi în templu, învăţând şi nu M'aţi prins. Dar (toate acestea sunt) ca să se împlinească Scripturile.
50. Atunci L-au lăsat şi au fugit toţi.
51. Ci un tânăr mergea după Iisus, înfăşurat într'un veşmânt de in, pe trupul gol, şi au pus mâna pe el.
52. El, însă, lăsând veşmântul, le-a scăpat din mână, gol.
53. Şi L-au dus pe Iisus la arhiereu şi s'au adunat acolo toate căpeteniile preoţilor, cu bătrânii şi cu cărturarii.
54. Iar Petru, de departe, se ţinea după Iisus, până a intrat înăuntru în curtea arhiereului şi şedea împreună cu slujitorii şi se încălzea la foc.
55. Mai marii preoţilor şi tot sinedriul căutau împotriva lui Iisus mărturie ca să-L dea la moarte, dar nu găseau.
56. Că mulţi mărturiseau mincinos împotriva Lui, dar mărturiile nu se potriveau.
57. Atunci s'au ridicat câţiva, cari mărturisind strâmb împotriva Lui, au zis:
58. Noi L-am auzit zicând aşa: Dărâma-voiu acest templu făcut de mână, şi în trei zile, altul, nefăcut de mână, voiu clădi.
59. Dar nici aşa mărturia lor nu era la fel.
60. Atunci sculându-se, în mijlocul lor, arhiereul L-a întrebat pe Iisus, zicând: Nu răspunzi nimic (la) ce mărturisesc împotriva Ta aceştia?
61. Ci El tăcea şi nu răspundea nimic. Iarăşi L-a întrebat arhiereul şi i-a zis: Eşti Tu Hristosul, Fiul Celui binecuvântat?
62. Atunci Iisus i-a răspuns: Eu sunt şi veţi

49. Ps. 68, 9, sq.
50. Iov 19, 13; Mt. 26, 56.
53. Matei 26, 57; Luca 22, 54; Ioan 18, 13.
55. Matei 26, 59.
58. Ioan 2, 19.
61 Is. 53, 7; Luca 22, 67.
62. Matei 24, 30.

vedea pe Fiul Omului, şezând deadreapta puterii şi viind cu norii cerului.

63. Ci arhiereul, sfâşiind veşmintele sale, a zis: Ce trebuinţă mai avem de martori?

64. Aţi auzit cum a hulit. Ce vi se pare vouă? Iar ei toţi L-au osândit, judecându-L vinovat de moarte.

65. Atunci unii începură să scuipe asupra Lui şi să-I acopere faţa şi dându-I pumni să-I spună: Prooroceşte. Iar slugile L-au luat (la bătaie), cu palmele.

66. Pe când Petru era jos în curte, venit-a una din servitoarele arhiereului,

67. Şi văzându-l pe Petru, care se încălzea, s'a uitat bine la el şi a zis: Şi tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. El, însă, tăgădui, zicând: nici nu ştiu, nici nu înţeleg ce zici. Şi ieşi afară în curtea întâia. Atunci cântă cocoşul.

69. Dar fata îl văzu iarăşi şi începu să spună celor ce stăteau pe aproape că şi acesta este dintre ei.

70. Iar Petru tăgădui încă o dată. Însă peste puţin, cei ce stăteau acolo ziseră către Petru: Cu adevărat că eşti dintre ei; doar eşti galileian şi vorbirea ta este la fel.

71. Atunci Petru începu să se blesteme şi să se jure: că nu ştiu pe omul acesta de care ziceţi.

72. Şi numaidecât cocoşul cântă a doua oară. Şi Petru îşi aduse aminte de cuvânt, cum îi zisese Iisus: că mai 'nainte ca să cânte de două ori cocoşul, te vei lepăda de Mine de trei ori. Şi gândindu-se a început să plângă.

---

66. Matei 26, 69.

71. Matei 26, 74.

15.

Iisus înaintea lui Pilat. Judecata și osânda. Cununa de spini. Răstignirea și înmormântarea.

1. Iar disdedimineață, arhiereii ținură sfat cu bătrânii, cu cărturarii și cu tot sinedriul și după ce îl legară pe Iisus, îl duseră și-L predară lui Pilat.

2. Deci, L-a întrebat Pilat: Tu ești împăratul Iudeilor? Răspuns-a lui Iisus: Tu zici.

3. Iar mai marii preoților îl învinuiau cu înverșunare.

4. Atunci Pilat L-a întrebat din nou: Nu, răspunzi nimic? Iată câte spun împotriva Ta.

5. Că Iisus nimic n'a mai răspuns, încât Pilat era în mirare.

6. Iar la sărbătoarea Paștilor, Pilat le lăsa slobod un închis pe care îl cereau.

7. Și era unul, cu numele Baraba, închis împreună cu niște răsculați, cari în răscoală săvârșiseră un omor.

8. Deci norodul, venind sus la Pilat, a început să ceară (să le facă) precum obișnuia pentru ei.

9. Atunci Pilat le-a răspuns, zicând: Voiți să vă liberez pe împăratul Iudeilor?

10. Fiindcă știa că arhiereii îl dăduseră în mâna lui din ură.

11. Dar mai marii preoților ațâțară mulțimea ca să le lase slobod mai bine pe Baraba.

12. Ci Pilat, luând cuvântul încă odată, le-a zis: Dar ce voiți să fac cu Acesta care ziceți că este împăratul Iudeilor?

13. Ei strigară din nou: Răstignește-L.

14. Pilat zise către ei: Dar ce rău a făcut? Însă ei mai cu prisos strigară: Răstignește-L.

15. Ci Pilat, voind să facă norodului pe voie, le dărui pe Baraba, iar pe Iisus, biciuindu-L, îl

15. 1. Matei 27, 1; Luca 22, 1; Ioan 18, 28, sq.
6. Ioan 18, 39.
14. Matei 27, 23.

dădu ca să se răstignească.

16. Atunci ostaşii L-au dus înăuntru curţii, adică în pretoriu, şi au chemat laolaltă **toată** cohorta.

17. Şi L-au îmbrăcat în purpură şi împletind o cunună de spini I-au pus-o pe cap.

18. Şi au început să se închine Lui (zicând): Bucură-Te, împăratul Iudeilor!

19. Şi-L băteau peste cap cu o trestie şi scuipau asupra Lui şi punându-se în genunchi I se închinau.

20. După ce au râs astfel de El, L-au desbrăcat de purpură şi L-au îmbrăcat cu hainele Lui. Apoi L-au dus afară ca să-L răstignească.

21. Şi au silit pe un trecător, care venea din ţarină, pe Simon Chirineul, tatăl lui Alexandru şi al lui Rufu, ca să ducă crucea Lui.

22. Şi L-au dus la locul zis Golgota, care se tâlmăceşte «locul căpăţânii».

23. Şi I-au dat Lui (să bea) vin amestecat cu smirnă, dar El n'a luat.

24. Şi L-au răstignit şi au împărţit între ei veşmintele Lui, aruncând sorţi pe ele, care ce să ia.

25. Iar când L-au răstignit, era ceasul al treilea (nouă dim.).

26. Şi vina Lui era scrisă deasupra: IMPĂRATUL IUDEILOR.

27. Iar cu El împreună răstignit-au doi tâlhari, unul deadreapta şi altul deastânga Lui.

28. Astfel s'a împlinit Scriptura care zice: cu cei fără de lege s'a socotit.

29. Iar cei ce treceau pe acolo Il huleau, clătinau capetele lor şi ziceau: Uhu! Cel care dărâmi templul şi în trei zile îl clădeşti.

30. Mântueşte-Te pe Tine însuţi şi Te pogoară de pe cruce!

---

16 Mt. 27, 27; Ioan 19, 2.
20. Matei 27, 31
22 Ioan 19, 17, 24; Ps. 21, 20.
28 Is. 53, 12.
30. Luca 23, 35.

31. Așijderea căpetenule preoților și cărturarii îl batjocoreau unii către alții și ziceau: Pe alții a mântuit, dar pe Sine nu poate să se mântuiască!

32. El, Mesia, împăratul lui Israel, să se dea acum jos de pe cruce, ca să vedem și să credem! Cei împreună răstigniți cu El îl ocărau deasemeni.

33. Iar când a fost ceasul al șaselea (12 din zi), întuneric s'a făcut peste tot pământul, până la ceasul al noulea (trei d. a.).

34. Și la al noulea ceas a strigat Iisus, cu glas mare, zicând: Eloi, Eloi, lama sabahtani? care însemnează: Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M'ai părăsit?

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo, auzind, ziceau: iată, îl strigă pe Ilie.

36. Atunci, alergând, unul a umplut un burete de oțet, L-a pus într'o trestie și I-a dat să bea, zicând: lăsați să vedem dacă vine Ilie ca să-L coboare.

37. Ci Iisus, scoțând un strigăt mare, și-a dat duhul.

38. Atunci catapeteasma templului se rupse în două, de sus până jos.

39. Iar sutașul care stătea în dreptul Lui, văzând că astfel și-a dat sufletul, a grăit: Cu adevărat omul Acesta era Fiul lui Dumnezeu!

40. Și erau (de față) și femei, care priveau de departe; între ele: Maria Magdalena și Maria muma lui Iacov cel mic și a lui Iosie și Salomia,

41. Care, pe când Iisus era în Galileia, mergeau după El și îi slujeau cum și altele multe, venite împreună cu El la Ierusalim.

42. Iar acum, făcându-se seară, fiindcă era ziua pregătirii, adică intrarea Sâmbetei,

---

34 Ps. 21, 2; Mt. 27, 46.
36. Ps. 68, 22; Ioan 19, 29, sq.
40. Mt. 27, 55; Lc. 23, 49
42. Matei 27, 57, sq.; Luca 23, 50, sq.; Ioan 19, 38, sq.

43. A venit Iosif cel (de fel) din Arimateia, sfetnic cu mare v a z ă, care aştepta şi el împărăţia lui Dumnezeu şi cutezând a intrat la Pilat şi a cerut trupul lui Iisus.

44. Ci Pilat, mirându-se că Iisus a şi murit, a chemat pe sutaş şi l-a întrebat dacă a murit demult.

45. Şi aflând dela sutaş, a dăruit lui I o s i f trupul mort.

46. Atunci Iosif, cumpărând giulgiu, de in şi luându-L pe Iisus de pe cruce, L-a înfăşurat în giulgiu şi L-a pus într'un mormânt care era săpat în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră la uşa gropniţii.

47. Iar Maria Magdalina şi Maria muma lui Iosie priveau unde L-au pus.

16.

Invierea Domnului. Trei arătări. Porunca botezului. Inălţarea la cer.

1. D u p ă ce a trecut ziua Sâmbetei, M a r i a Magdalina, Maria muma lui Iacov, şi Salomia au cumpărat miresme, ca să vie să ungă trupul lui Iisus.

2. Şi disdedimineaţă, în prima zi a săptămânii, pe când răsărea soarele, au venit la mormânt.

3. Şi ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra dela uşa gropniţii?

4. D a r ridicându-şi ochii au văzut că piatra fusese răsturnată; şi era mare foarte.

5. Şi intrând în gropniţă văzură un tânăr şezând în partea dreaptă, îmbrăcat într'o l u n g ă haină albă, şi se spăimântară.

6. El, însă, le grăi: Nu vă spăimântaţi. Căutaţi pe Iisus Nazarineanul, cel răstignit; a înviat; nu

---

47. Luca 23, 55.
16. 1. Matei 28, 1, sq.; Luca 24, 1, sq.

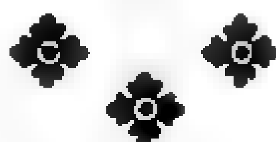
5. Ioan 20, 11, 12.

este aici. Iată locul unde
L-au fost pus.
7. Ci duceți-vă de spu-
neți ucenicilor Lui și lui
Petru, că merge în Gali-
leia, mai 'nainte de voi;
acolo îl veți vedea, după
cum v'a zis.
8. Dar ele, ieșind din
gropniță, au fugit de a-
colo, că le cuprinsese cu-
tremur și uimire și ni-
mic n'au spus, căci se te-
meau.
9. Iar dacă a înviat di-
mineața, în ziua cea din-
tâi a săptămânii, Iisus
s'a arătat întâi Mariei
Magdalina, din care sco-
sese șapte demoni.
10. Maria Magdalina,
mergând, a vestit pe cei
ce fuseseră cu El și cari
acum se tânguiau și
plângeau.
11. Insă ei, auzind că
este viu și că a fost vă-
zut de ea, n'au crezut.
12. După aceea, s'a a-
rătat, în altă înfățișare,
la doi dintr'înșii, cari
mergeau pe drum, ducân-
du-se la câmp.
13. Aceștia au venit și
ei și au spus celorlalți,
dar nici pe ei nu i-au
crezut.
14. La urmă de tot, pe
când cei unsprezece șe-
deau la masă, li s'a ară-
tat și i-a mustrat pen-
tru necredința și împie-
trirea inimii lor, că n'au
crezut pe cei ce-L văzu-
seră înviat.
15. Și a rostit către ei:
Mergeți în toată lumea
și propovăduiți E-
vanghelia la toată făp-
tura.
16. Cel ce va crede și
se va boteza, se va mân-
tui; iar cel ce nu va cre-
de, se va osândi.
17. Iar celor ce vor
crede, le vor urma ace-
ste semne: în numele
Meu, demoni vor isgoni,
în limbi noui vor grăi.
18. Șerpi vor lua în
mână și chiar ceva dă-
tător de moarte de vor
bea nu-i va vătăma, pe-
ste cei bolnavi își vor
pune mâinile și se vor
face sănătoși.

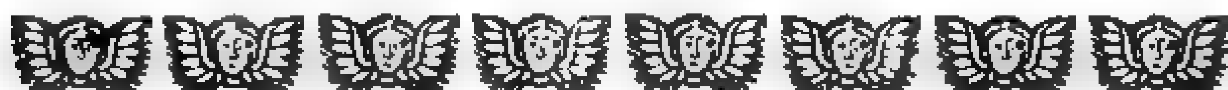
7. Matei 26, 32.
12. Luca 24, 13, sq.
14. Luca 24, 36; Ioan 20, 19; 1 Cor. 15, 5, sq
17. Fapt. 16, 18; 2, 4, 11; 10, 46.
18. Luca 10, 19; Fapte 28, 5, sq.

19. Deci Domnul Iisus,
după ce a vorbit cu ei,
s'a înălțat la cer și a șe-
zut deadreapta lui Dum-
nezeu.
20. Iar ei pornind au
propovăduit pretutindeni
și Domnul lucra cu ei
și întărea cuvântul, prin
minunile care urmau.
Amin.

19. Luca 24, 51; Fapte 1, 9; 1 Tim. 3, 16.

20. Fapte 3, 16; 14. 3; Evrei 2, 4.

SFÂNTA EVANGHELIE

CEA DELA

L U C A

1.

Precuvântare. Gavriil binevesteşte lui Zaharia şi Mariei. Cântarea Mariei. Naşterea lui Ioan Botezătorul. Cântarea lui Zaharia.

1. De vreme ce mulţi s'au încercat să întocmească o istorisire despre faptele deplin adeverite între noi,

2. Aşa cum ni le-au lăsat cei ce le-au văzut dela început şi au fost slujitori ai Cuvântului,

3. Am găsit şi eu cu cale, prea bunule Teofile, după ce, dela obârşie, am urmărit toate cu deamănuntul, să ţi le scriu cu bună rânduială,

4. Ca să te încredinţezi desăvârşit despre temeinicia învăţăturilor ce ai primit.

5. Fost-a în zilele lui Irod împăratul Iudeei, un preot cu numele Zaharia, din ceata preoţească a lui Abia, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron şi se numea Elisabeta.

6. Şi erau amândoi drepţi înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană întru toate poruncile şi rânduelile Domnului.

7. Dar nu aveau (nici

---

1. 2. Evr. 2, 2; I Ioan 1, 1.
3. Fapte 1, 1.
5. Mt. 2, 1; I Par. 24, 10.
6. Iov 1, 1, 8.

un) copil, deoarece Elisabeta era stearpă și amândoi erau înaintați în zilele lor.

8. Și pe când Zaharia săvârșea înaintea lui Dumnezeu cele preoțești, în rândul cetei sale,

9. A ieșit la sorți, după datina preoției, ca să intre să tămâeze în templul Domnului.

10. Iar toată mulțimea norodului, în ceasul tămâierii, era afară și se ruga.

11. Atunci lui Zaharia i se arătă îngerul Domnului, stând deadreapta altarului tămâierii.

12. Ci văzându-l, Zaharia se turbură și-l cuprinse frica.

13. Dar îngerul zise către el: Nu te teme Zaharie, pentrucă rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fecior, pe care-l vei numi Ioan.

14. Bucurie și veselie vei avea, și, de nașterea copilului, bucura-se-vor mulți.

15. Căci va fi mare în fața Domnului; nu va bea nici vin, nici băutură amețitoare și chiar din pântecele mumei sale va fi plin de Duhul Sfânt,

16. Și pe mulți din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeul lor.

17. El va merge înaintea Domnului, cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre copii și pe cei răsvrătiți la înțelepciunea drepților, întocmind Domnului un popor pregătit.

18. Atunci Zaharia vorbi către înger: După ce voiu cunoaște aceasta? Căci eu sunt bătrân și femeia mea înaintată în vârstă.

19. Ci îngerul, răspunzând, îi zise: Eu sunt Gavriil, cel ce stau îna-

---

9. Eșire 30, 7.
10. Lev. 16, 17; III Imp. 7, 12.
12. Jud. 18, 6, 20; Dan. 10, 7.
13. Fapte 10, 31.
17. Malah. 4, 5.
18. Fac. 17, 17.
19. Dan. 8, 16 și 9, 21; III Imp. 17, 1; Ps. 102, 21; Apoc. 7, 11.

intea lui Dumnezeu. Şi
sunt trimis să grăesc
către tine, binevestin-
du-ţi ţie acestea.
20. Deci, iată vei fi
mut, neputând să vor-
beşti, până în ziua când
vor fi acestea, pentrucă
n'ai crezut în cuvintele
mele, care se vor împli-
ni la timpul lor.
21. Iar poporul aştepta
pe Zaharia şi se mira că
zăbovea în templu.
22. Şi ieşind, nu putea
să vorbească. Atunci ei
cunoscură că a văzut în
templu o arătare. Ci le
făcea numai semne şi ră-
mase mut.
23. Şi după ce s'a îm-
plinit vremea slujbei lui
la templu, s'a dus în
casa sa.
24. Iar după aceste
zile, Elisabeta, femeia lui,
a rămas grea şi cinci
luni a ţinut taină, căci
zicea:
25. Aşa mi-a făcut mie
Domnul, în zilele când i-a
fost aminte, să ridice
dintre oameni ocara mea.
26. Iar în a şasea lu-
nă, îngerul Gavriil tri-
mis fu de Dumnezeu, în-
tr'un oraş din Galileia,
numit Nazaret,
27. Către o fecioară lo-
godită cu un bărbat care
se chema Iosif, din casa
lui David; iar numele fe-
cioarei era Maria.
28. Şi intrând îngerul
la ea, a grăit: Bucură-te,
ceea ce eşti plină de dar.
Domnul este cu tine. Bi-
necuvântată eşti tu între
femei.
29. Ci ea, văzându-l, s'a
turburat de cuvântul lui
şi cugeta în sine: ce fel
de închinăciune poate să
fie aceasta?
30. Dar îngerul îi zise:
Nu te teme, Marie, căci
ai aflat har la Dumne-
zeu.
31. Şi iată vei zămisli
în sânul tău şi vei naşte
un fiu şi vei chema nu-
mele lui Iisus.
32. Acesta va fi mare
şi Fiul Celui Prea Înalt
se va chema şi Domnul
Dumnezeu îi va da Lui
tronul părintelui Său Da-
vid.

27. Lc. 2, 5; Mt. 1, 18, sq.
31. Is. 7, 14; Mt. 1, 21.
32. Is. 9, 7; 2 Imp. 7, 12.

33. Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit.

34. Atunci Maria zise către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?

35. Ci îngerul, răspunzând, grăi: Duhul Sfânt va pogorî peste tine și puterea Celui Prea Inalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema.

36. Și iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea fecior, la bătrânețe, și luna aceasta este luna a șasea, pentru ea, cea zisă stearpă.

37. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință.

38. Zis-a atunci Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău! Și îngerul a plecat dela ea.

39. Și în acele zile, sculându-se Maria, s'a dus cu grabă în ținutul muntos, într'un oraș al seminției lui Iuda.

40. Și a intrat în casa lui Zaharia și s'a închinat Elisabetei.

41. Iar când a auzit Elisabeta urarea Mariei, pruncul a săltat în sânul ei și Elisabeta s'a umplut de Duhul Sfânt.

42. Și cu glas puternic a strigat și a zis: Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău.

43. Și de unde mie aceasta, ca să vie la mine Maica Domnului meu?

44. Că iată, cum ajunse la urechile mele glasul urării tale, pruncul a săltat de bucurie, în sânul meu.

45. Și fericită este aceea, care a crezut, că vor fi împlinite întocmai cele spuse ei dela Domnul.

46. Atunci grăi Maria: Mărește sufletul meu pe Domnul,

---

33. Dan. 4, 31 și 7, 14; Mih. 4, 7.
35. Mt. 1, 18, 20; Dan. 9,
36. Is. 54, 6.
37. Luca 18, 27; Fac. 18, 14; Iov 42, 2; Ier. 32, 17, 27; Zah. 8, 6; Rom. 4, 21.
39. Iisus Nav. 21, 11.

47. Şi s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu,
48. Căci a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.
49. Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic și și sfânt este numele Lui.
50. Şi mila Lui în neam și neam, spre cei ce se tem de El.
51. Făcut-a lucruri tari cu braţul Lui; risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor.
52. Răsturnat-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriţi.
53. Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi și a scos afară, deşerţi, pe cei bogaţi.
54. A sprijinit pe Israel, robul Său, și şi-a adus aminte de îndurările Sale,
55. Faţă de Avraam şi de seminţia lui, în veacul veacului, şi după cum a vorbit către părinţii noştri.
56. Şi a rămas Maria cu Elisabeta ca la trei luni; apoi s'a înapoiat la casa ei.
57. Iar Elisabetei, împlinindu-i-se vremea ca să nască, a născut un fecior.
58. Şi au auzit vecinii şi rudele ei, că Domnul a mărit mila Lui faţă de ea şi se bucurau împreună cu Elisabeta.
59. Iar când a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul şi voiau să-i zică Zaharia, după numele tatălui său.
60. Atunci muma pruncului, luând cuvântul, a zis: Nicidecum! Ci se va chema Ioan.
61. Dar zis-au către ea: Nimeni din rudeniile tale nu se numeşte aşa.
62. Şi au făcut semn tatălui său, cum ar vrea să-i fie numele.
63. Atunci el cerând o tăbliţă, scrise astfel:

51 Is. 31, 9.
52. Ps. 32, 5.
53. I Imp. 2, 5; Ps. 33. 11
55. Fac. 17, 7, 19.
58. Is. 41, 8.
59. Fac. 17, 12; Lev. 12, 3.

Ioan este numele lui. Şi
toţi se mirară.
64. Dar în aceeaşi cli-
pă, gura lui se deschise
şi limba lui se deslegă
şi începu să vorbească,
binecuvântând pe Dum-
nezeu.
65. Şi frica îi cuprinse
pe toţi cari locuiau în ju-
rul lor; iar în tot ţinu-
tul muntos al Iudeei, a-
ceste întâmplări treceau
din gură în gură.
66. Şi toţi câţi le au-
zeau, le puneau la ini-
mă, zicând: Ce va fi, oa-
re, acest copil? Căci în-
tr'adevăr mâna Domnu-
lui era cu el.
67. Iar Zaharia, tatăl
lui, plin fiind de Duhul
Sfânt, a proorocit şi a
zis:
68. Bine este cuvântat
Domnul Dumnezeul lui
Israel, că a cercetat şi
a făcut răscumpărare po-
porului Său;
69. Şi ne-a ridicat corn
de mântuire, în casa lui
David, robul Său.
70. Precum a grăit
prin gura sfinţilor Săi
prooroci din vechime,
71. Ca să ne mântuia-
scă de duşmanii noştri
şi din mâna tuturor ce-
lor ce ne urăsc pe noi,
72. Şi să-şi facă milă
cu părinţii noştri, adu-
cându-şi aminte de legă-
mântul Său cel Sfânt;
73. De jurământul pe
care l-a jurat către A-
vraam, părintele nostru,
să ne dăruiască nouă,
74. Ca, izbăviţi din
mâna vrăjmaşilor, să slu-
jim fără frică
75. Inaintea feţei Sale,
întru sfinţenie şi întru
dreptate, în toate zilele
vieţii noastre.
76. Iar tu, pruncule,
prooroc al Celui Prea
Inalt te vei chema, că
vei merge înaintea feţei
Domnului, ca să găteşti
căile Lui,
77. Să dai poporului
Său cunoştinţa mântuirii,
întru iertarea păcatelor,

66. Is. 1, 3 şi 3, 22.
68. Ps. 103, 13 şi 73, 13.
69. Ps. 108, 17.
70. Ier. 23, 6; Fapt. 3, 21.
73. Fac. 22, 16.
74. Ier. 31, 33.
75. Colos. 1, 22.
76. Mal. 3, 1; Matei 3, 3 şi 11, 9.
77. Ier. 31, 34.

78. Din îndurările și din milostivirea Dumnezeului nostru, întru care ne-a cercetat pe noi, de Sus, Soarele ce răsare,

79. Luminând pe cei cari șed în întuneric și în umbra morții și îndreptând picioarele noastre pe calea păcii.

80. Iar copilul creștea și se întărea cu duhul. Și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel.

2.

Nașterea lui Hristos. Tăierea împrejur și aducerea în templu. Simeon și Ana. Iisus de doisprezece ani, vine la Ierusalim.

1. In zilele acelea, ieșit-a poruncă dela Cezarul August, ca să se înscrie toată lumea.

2. Această înscriere s'a făcut întâi pe când Quirinius era ocârmuitorul Siriei.

3. Deci, toți mergeau să se înscrie, fiecare în cetatea sa (de obârșie).

4. Atunci s'a suit și Iosif din Galileia, din orașul Nazaret, în Iudeia, la orașul lui David, care se numește Betleem, pentrucă era din casa și din neamul lui David,

5. Ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită lui, și care era grea.

6. Dar pe când erau ei în Betleem, s'au împlinit zilele ca ea să nască.

7. Și a născut pe Fiul ei cel întâi născut și L-a înfășat și L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc, pentru ei, în casa de popas.

8. Iar în partea locului erau păstori, cari, mâind pe câmp, țineau strajă, noaptea, lângă turmele lor.

9. Și, iată, că îngerul Domnului a stătut lângă ei și mărirea Domnului i-a învăluit în lumină, iar ei s'au înfricoșat cu frică mare.

---

78. Mal. 4, 2; Zah. 3, 9; 6, 12.
79 Is. 9, 2.

2. 4. Mih. 5, 2, sq.; Matei 2, 6.
7. Matei 1, 24.

10. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul;
11. Că, în oraşul lui David, astăzi, vouă s'a născut (un) Mântuitor, care este Hristos, Domnul.
12. Şi acesta este semnul ce vă dau: veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle.
13. Şi deodată s'a făcut, împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând:
14. Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni: bunăvoire!
15. Iar după ce îngerii s'au depărtat dela ei, la cer, păstorii vorbiră unii către alţii: Să mergem, dară, până la Betleem, să vedem lucrul acesta ce s'a făcut şi pe care Domnul ne-a dat să-l cunoaştem.
16. Şi grăbindu-se au venit şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi pe Prunc, culcat în iesle.
17. Iar după ce L-au văzut au destăinuit cuvântul grăit lor despre Acest Copil.
18. Şi toţi, câţi auzeau, se mirau de întâmplarea pe care le-o spuneau păstorii.
19. Ci Maria păstra toate aceste lucruri şi le cumpănea în inima ei.
20. Apoi păstorii s'au întors (la turme), preamărind şi lăudând pe Dumnezeu, pentru toate câte auziseră şi văzuseră, precum li se vestise.
21. Când s'au împlinit opt zile şi a fost să-L taie împrejur, I-au pus numele Iisus, cum a fost numit de înger, mai înainte ca să se zămislească în pântece.
22. Iar când s'au împlinit zilele curăţirii lor, după legea lui Moise, L-au adus pe Prunc la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului,

---

13. Ps. 102, 20. 21.
14. Is. 57, 19; Efes. 2, 14.
21. Fac. 17, 12; Lev. 12, 3; Luca 1, 31.
22. Lev. 12, 4.

23. (Precum scrie în
Legea Domnului, că toată partea bărbătească, deschizând pântecele, sfânt Domnului se va chema).
24. Și să dea jertfă,
cum zice în Legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel.
25. Și, iată, era un om
în Ierusalim, anume Simeon, și omul acela era drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângâierea lui Israel și Duhul Sfânt era asupra lui.
26. Ci lui i se vestise
de către Duhul Sfânt, că nu va gusta moartea, până ce nu va vedea pe Unsul Domnului.
27. Și din îndemnul
Duhului veni la templu, tocmai când părinții aduceau acolo pe Pruncul Iisus, ca să facă pentru El după datina Legii.
28. Atunci Simeon a
luat Pruncul în brațele sale, a binecuvântat pe Dumnezeu și a zis: .
29. Acum, slobozește
pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace;
30. Că ochii mei văzu-
ră mântuirea Ta,
31. Care ai gătit-o ina-
intea feței tuturor noroadelor.
32. Lumină spre lumi-
narea neamurilor și spre slava poporului Tău Israel.
33. Iar Iosif și muma
Lui se mirau de cele grăite despre Prunc.
34. Și Simeon i-a bi-
necuvântat, iar către Maria, muma Lui, a zis: Iată, Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și ca un semn de tăgadă, —
35. Iar prin sufletul
tău va trece sabie — ca să se dea pe față gândurile multor inimi.
36. Mai era o prooro-
ciță, anume Ana, fiica lui Fanuil, din seminția lui Așer, ajunsă la adânci bătrânețe și care

---

23. Es. 13, 2
24 Lev. 12, 8.
32 Isaia 42, 6.
34. Is. 8, 14; Rom. 9, 33; 1 Petr. 2, 7.

trăise cu bărbatul ei nu-
mai șapte ani dela căsă-
torie.
37. Iar de optzeci și
patru de ani era văduvă
și nu se depărta de tem-
plu, slujind ziua și noap-
tea, în post și în rugă-
ciune.
38. In ceasul ace-
sta, venind și ea acolo
și aducând, de față cu
toți, slavă lui Dumnezeu,
vorbea despre Prunc tu-
turor celor ce așteptau
mântuirea lui Israel.
39. După ce au săvâr-
șit toate, potrivit Legii
Domnului, s'au întors în
Galileia, în Nazaret, ora-
șul lor.
40. Iar Copilul creștea
și se întărea cu duhul,
umplându-se de înțelep-
ciune și harul lui Dum-
nezeu era cu El.
41. Ci părinții Lui, în
fiecare an, se duceau, de
sărbătoarea Paștelui, la
Ierusalim.
42. Iar când a fost Ii-
sus de doisprezece ani,
s'au suit la Ierusalim,
după datina sărbătorii.
43. Sfârșindu-se zilele
și pornind ei înapoi, co-
pilul Iisus a rămas în
Ierusalim, și părinții Lui
n'au știut.
44. Și socotind că este
împreună cu ceilalți soți
de drum, au venit cale
de-o zi, căutându-L prin-
tre rude și printre cunos-
cuți.
45. Insă nu L-au găsit.
Atunci s'au întors la Ie-
rusalim și L-au căutat
(aici).
46. Iar după trei zile
L-au aflat în templu, șe-
zând în mijlocul învăță-
torilor, pe care îi asculta
și-i întreba.
47. Și toți cari îl au-
zeau se minunau de pri-
ceperea și de răspunsu-
rile Lui.
48. Ci văzându-L răma-
seră uimiți, iar muma
Lui zise către El: Fiu-
le, de ce ne-ai făcut no-
uă astfel? Iată tatăl Tău
și eu, îngrijorați, Te cău-
tăm.
49. Atunci El le-a răs-

37. 1 Imp. 1, 22; 1 Tim. 5, 5.
41. Eșire 34, 23; A doua Lege 16, 16.
47. Matei 7, 21; Marcu 1, 22; Ioan 7, 46.

puns: Ce este de Mă căutați? Oare nu știați că întru cele ale Părintelui Meu se cădea ca Eu să fiu?

50. Dar ei n'au priceput cuvântul pe care l-a spus lor.

51. Apoi au plecat cu ei și a venit în Nazaret și le era supus. Iar muma Lui păstra, în inima ei, toate aceste lucruri și cuvinte.

52. Și Iisus sporea în țelepciune, creștea cu trupul, și har avea la Dumnezeu și la oameni.

3.

Predica lui Ioan Botezătorul. Mărturia lui despre Hristos. Botezul și spița neamului lui Iisus.

1. In al cincisprezecelea an al împărăției Cezarului Tiberiu, pe când Ponțiu Pilat era procuratorul Iudeei, Irod, tetrarh al Galileei, Filip, fratele său, tetrarh al Itureei și al ținutului Trahonitidei, iar Lisanias, tetrarh al Abilenei,

2. In zilele arhiereilor Ana și Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3. Atunci el a umblat prin toată împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinței, întru iertarea păcatelor.

4. După cum scrie în cartea cuvintelor lui Isaia proorocul: Este glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.

5. Orice prăpastie se va umplea și orice munte și orice deal se va pogorî; căile cele strâmbe se vor face drepte și cele cu anevoie de umblat, drumuri netede.

6. Și toată făptura va vedea mântuirea lui Dumnezeu.

7. Deci, zicea Ioan mulțimilor care ieșiseră să se boteze dela el: Pui ne năpârcă, cine v'a ară-

52. 1 Imp. 2, 27.
3. 3. Matei 3, 1; Marcu 1, 4; Ioan 1, 6.
4. Is. 40, 3
6. Is. 52, 10.
7. Matei 3, 7, sq

tat că veţi scăpa de mâ-
nia ce va să fie?
8. Faceţi, dar, roade
vrednice de pocăinţă şi
nu începeţi a zice în voi
înşivă: Părintele nostru
este Avraam, căci vă
spun, că Dumnezeu poa-
te şi din pietrele aces-
tea să ridice fii lui A-
vraam.
9. Acum securea stă la
rădăcina pomilor; deci,
orice pom care nu face
fruct bun se taie şi se a-
runcă în foc.
10. Ci mulţimile îl în-
trebau, zicând: Atunci,
ce să facem?
11. Răspunzând Ioan,
le grăia: Cel ce are două
haine să dea celui ce nu
are şi cel ce are de mân-
care să facă deasemenea.
12. Şi au venit şi va-
meşii să se boteze şi
i-au spus: Invăţătorule,
noi ce să facem?
13. El le-a răspuns: Nu
luaţi dela nimeni nimic
mai mult peste ce vă
este hotărît.
14. Şi îl întrebau şi os-
taşii, zicând: Dar noi ce
să facem? Rostit-a şi că-
tre ei: Nu asupriţi pe ni-
meni, nu năpăstuiţi pe
nimeni şi fiţi mulţumiţi
cu plata voastră.
15. Iar poporul, fiind
în aşteptare şi întrebân-
du-se toţi, despre Ioan
în cugetele lor: Să nu fie
el cumva Hristos?
16. Ioan le răspunse
tuturor, zicând: Eu unul
vă botez cu apă, dar vine
Cel ce este mai tare de-
cât mine, Căruia nu sunt
vrednic să-I desleg cu-
reaua încălţămintelor. El
vă va boteza cu Duhul
Sfânt şi cu foc.
17. El ţine lopata în
mâinile Sale, şi-şi va cu-
răţi aria şi va aduna grâ-
ul Său în grânar, iar
pleava va arde-o cu foc
nestins.
18. Acestea şi alte
multe îndemnuri dând
poporului, Ioan îi vestea
vestea cea bună.
19. Insă Irod tetrar-
hul, mustrat de el pen-
tru Irodiada, femeia lui
Filip, fratele său, şi pen-
tru toate relele care le
făcuse Irod,
20. Adaugă la toate şi

20. Mat. 11. 2.

acestea, că închise pe
Ioan în temniță.
21. Și pe când se bo-
teza tot norodul, s'a bo-
tezat și Iisus. Ci El ru-
gându-Se, cerurile s'au
deschis,
22. Și Duhul Sfânt, în
trupească înfățișare, ca
un porumbel, a pogorît a-
supra Lui, și din cer s'a
făcut glas: Tu ești Fiul
Meu cel iubit, întru Tine
bine am voit.
23. Iar Iisus, când a
început să predice, era ca
de treizeci de ani, fiind
— după cum se credea
— fiul lui Iosif, (în fap-
tă însă) al lui Eli,
24. Fiul lui Matat, fiul
lui Levi, fiul lui Melhi,
fiul lui Ianai, fiul lui
Iosif,
25. Fiul lui Matatai,
fiul lui Amos, fiul lui
Naum, fiul lui Esli, fiul
lui Nagai,
26. Fiul lui Maat, fiul
lui Matatia, fiul lui Se-
mein, fiul lui Ioseh, fiul
lui Ioda,
27. Fiul lui Ioanan, fiul
lui Resa, fiul lui Zoroba-
bel, fiul lui Salatiil, fiul
lui Neri,
28. Fiul lui Melhi, fiul
lui Adi, fiul lui Cosam,
fiul lui Elmadam, fiul
lui Er,
29. Fiul lui Iisus, fiul
lui Eliezer, fiul lui Io-
rim, fiul lui Matat, fiul
lui Levi,
30. Fiul lui Simeon, fi-
ul lui Iuda, fiul lui Iosif,
fiul lui Ionam, fiul lui E-
liachim,
31. Fiul lui Melea, fiul
lui Menan, fiul lui Mata-
tai, fiul lui Natam, fiul
lui David,
32. Fiul lui Iesai, fiul
lui Iobed, fiul lui Booz,
fiul lui Sala, fiul lui Naa-
son,
33. Fiul lui Aminadav,
fiul lui Admin, fiul lui
Arni, fiul lui Esrom, fiul
lui Fares, fiul lui Iuda,
34. Fiul lui Iacov, fiul
lui Isaac, fiul lui Avra-
am, fiul lui Tara, fiul lui
Nahor,
35. Fiul lui Saruh, fiul
lui Ragav, fiul lui Falec,

---

21. Matei 3, 16; Marcu 1, 10; Ioan 1, 32.
22. Luca 9, 35.
31. 2 Imp. 5, 14.
32. Rut. 4, 22.
33. Fac. 29, 35.

fiul lui Eber, fiul lui Sala,
36. Fiul lui Cainam, fiul lui Arfaxad, fiul lui Sem, fiul lui Noe, fiul lui Lameh,
37. Fiul lui Matusala, fiul lui Enoh, fiul lui Iared, fiul lui Malaleil, fiul lui Kainam,
38. Fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, făptura lui Dumnezeu.

4.

Ispita din muntele Carantaniei. Iisus începe să predice în Capernaum și în Nazaret, vindecă pe soacra lui Petru și pe alți.

1. Iar Iisus, întorcându-se dela Iordan, plin de Duhul Sfânt, a fost purtat de Duhul în pustie,
2. Timp de patruzeci de zile și acolo a fost ispitit de Diavolul. In acele zile nu a mâncat nimic, ci sfârșindu-se zilele, Iisus a flămânzit.
3. Atunci îi zise Diavolul: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâine.
4. Dar Iisus îi răspunse: Scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu.
5. Diavolul îl sui, după aceea, pe un munte înalt și arătându-i, într'o clipă, toate împărățiile lumii,
6. Zise către Iisus: Ție îți voiu da toată puterea aceasta și strălucirea ei, căci mie îmi este dată și o dau cui voiesc;
7. Deci, dacă Tu Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta.
8. Ci răspunzând, Iisus i-a zis: Scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini și numai pe El Unul să-L slujești.
9. Atunci Diavolul îl duse în Ierusalim și așezându-L pe aripa templului, îi zise: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici, jos;
10. Căci este scris că: îngerilor Săi va porunci,

4. 1. Matei 4, 1, sq.; Marcu 1, 12, sq.
4. A doua Lege 8, 3.
5. Matei 4, 8.
8. A doua Lege 6, 13.
10. Ps. 90, 11.

pentru Tine, ca să Te păzească;
11. Şi Te vor ridica pe mâini, ca nu cumva să Te izbeşti cu piciorul de vreo piatră.
12. Atunci Iisus răspunse Diavolului: S'a zis (în Lege) să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul Tău.
13. Şi după ce sfârşi toată ispita, Diavolul se depărtă dela El, până la o vreme.
14. Iar Iisus s'a înapoiat, întru puterea Duhului, în Galileia şi faima Lui s'a răspândit în toată acea împrejurime.
15. Şi învăţa în sinagogile lor şi toţi îl lăudau.
16. Ci a venit în Nazaret, unde fusese crescut şi, după obiceiul Lui, a intrat în ziua Sâmbetei în sinagogă şi s'a sculat să citească.
17. Şi I-au dat cartea profetului Isaia şi, desfăşurând El sulul, a găsit locul unde era scris:
18. Duhul Domnului este asupra Mea, pentru care M'a uns să binevestesc săracilor, M'a trimis să tămăduesc pe cei sdrobiţi cu inima,
19. Să propovăduesc celor luaţi robi, desrobirea, şi celor orbi căpătarea vederii, să dau drumul celor apăsaţi, şi să vestesc anul plăcut Domnului.
20. Şi înfăşurând la loc sulul cărţii şi dându-l slujitorului, a şezut, iar ochii tuturor din sinagogă erau aţintiţi asupra Lui.
21. Şi a început să cuvânteze către ei, că: astăzi s'a împlinit Scriptura aceasta, în urechile voastre.
22. Şi toţi îi dădeau (bună) mărturie şi se mirau de cuvintele harului care ieşeau din gura Lui şi ziceau: Nu este oare, Acesta, fiul lui Iosif?
23. Atunci El le-a zis: Cu adevărat, îmi veţi

12. A doua Lege 6, 16.
14. Mt. 4, 12; Mc. 1, 14.
16. Matei 13, 53, sq; Marcu 6, 1; Neem. 8, 4, sq.
18. Is. 61, 1.
23. Matei 4, 13.

spune această pildă: Doctore, vindecă-Te pe Tine însuți! Câte am auzit că ai făcut în Capernaum, fă și aici în patria Ta.
24. Apoi le-a zis: Amin grăiesc vouă, că niciun profet nu este bine primit în patria sa.
25. In dreptate vă spun, că multe văduve erau în zilele lui Ilie, în Israel, când s'a încuiat cerul trei ani și șase luni, încât a fost foamete mare peste tot pământul.
26. Și la niciuna dintre ele n'a fost trimis Ilie, fără numai la o femeie văduvă, din Sarepta Sidonului.
27. Și mulți leproși erau în Israel în zilele proorocului Eliseu, dar niciunul dintre ei nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.
28. Ci toți, în sinagogă, auzind acestea, s'au umplut de mânie.
29. Și sculându-se, L-au scos afară din oraș și L-au dus până în sprânceana muntelui, pe care era zidit orașul lor, ca să-L arunce în prăpastie;
30. El însă, trecând prin mijlocul lor, s'a dus de acolo.
31. A venit apoi devale la Capernaum, oraș al Galileei, și într'o zi de Sâmbătă îi învăța.
32. Și se minunau de învățătura Lui, căci cuvântul Lui era plin de putere.
33. Dar în sinagogă era un om, care avea duh de demon necurat și a strigat cu glas tare:
34. Lasă! Ce avem noi cu tine, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne p'erzi? Te știm cine ești: Sfântul lui Dumnezeu.
35. Atunci Iisus l-a certat și i-a zis: Amuțește și ieși afară din el. Iar demonul, aruncându-l în mijlocul (sinagogii), a ieșit din el, fără ca să-l vatăme.

24. Ioan 4, 44.
25. 3 Imp. 17, 1, 9 și 18, 1; Iac. 5, 17.
27. 4 Imp. 5, 14.
30. Ioan 8, 59.
31. Matei 4, 13; Marcu 1, 21; Ioan 2, 12.
32. Matei 7, 38 și 22, 23; Ioan 7, 46.
34. Luca 1, 35; Mc. 1, 22.

36. Şi frică li s'a făcut tuturor şi spuneau unii către alţii şi ziceau: Ce vorbă e aceasta? Că porunceşte duhurilor necurate, cu stăpânire şi cu putere, şi ele se duc!

37. Şi a mers svonul despre El în tot locul prin împrejurime.

38. După ce s'a sculat din sinagogă, a venit în casa lui Simon. Ci soacra lui Simon era prinsă de nişte friguri rele şi L-au rugat pentru ea.

39. Atunci Iisus, plecându-se deasupra ei, a certat frigurile şi frigurile au lăsat-o. Iar ea degrabă sculându-se, îi slujea pe ei.

40. După scăpătatul soarelui, toţi câţi aveau bolnavi, cu fel şi fel de boli, i-au adus la El; ci El, punându-şi mâinile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoşi.

41. Din mulţi ieşeau şi demoni, cari strigau şi ziceau: Tu eşti Fiul lui Dumnezeu. Dar El, certându-i, nu-i lăsa să vorbească, fiindcă ştiau că El este Hristos.

42. Făcându-se ziuă, a ieşit şi s'a dus într'un loc pustiu. Dar mulţimile îl căutau şi au venit până la El şi ţineau ca să nu plece dela ei.

43. Ci Iisus le-a grăit: Se cade să binevestesc împărăţia lui Dumnezeu şi altor cetăţi, fiindcă pentru aceasta sunt trimis.

44. De aceea propovăduia în (toate) sinagogile Galileei.

5.

Pescuirea minunată. Vindecarea unui lepros şi a unui paralitic. Chemarea lui Levi. Iisus se rosteşte asupra postului.

1. Pe când mulţimea se grămădea la El, ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu, şi El şedea lângă lacul Ghenizaret,

2. A văzut două bărci oprite lângă ţărm, iar pescarii din ele coborîseră şi-şi spălau mrejile.

38. Matei 8, 14, sq.
40. Marcu 1, 32, sq.

5. 1. Marcu 1, 16.

3. Ci urcându-Se într'una din bărci, care era a lui Simon, l-a rugat s'o depărteze puţin dela uscat. Apoi, şezând în barcă, învăţa, din ea, mulţimile.

4. Iar când a încetat de a vorbi, i-a zis lui Simon: Mână la adânc şi lăsaţi în jos mrejele voastre, ca să pescuiţi.

5. Atunci răspunzând Simon, I-a grăit: Invăţătorule, toată noaptea ne-am trudit şi nimic nu am prins, dar după cuvântul Tău, voiu lăsa mrejele în jos.

6. Şi făcând ei aşa, prinseră mulţime mare de peşte, că li se rupeau mrejele.

7. Deci, au făcut semne tovarăşilor din cealaltă barcă să vie să le ajute. Şi au venit şi au umplut amândouă bărcile, de erau gata să se afunde.

8. Iar Simon Petru, văzând aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus şi I-a zis: Du-Te dela mine, Doamne, că sunt om păcătos.

9. Căci spaima îl cuprinsese pe el şi pe toţi cei ce erau cu el, de pescuitul atâtor peşti pe cari îi prinseseră.

10. Tot aşa şi pe Iacov şi pe Ioan, feciorii lui Zevedeu, cari erau tovarăşii lui Petru. Atunci Iisus a rostit către Petru: Nu-ţi fie frică. De acum înainte vei fi pescar de oameni.

11. Şi trăgând bărcile la uscat, au lăsat totul şi au mers după El.

12. Pe când erau într'unul din oraşe, iată că un om plin de lepră, văzând pe Iisus, a căzut cu faţa la pământ şi s'a rugat, zicând: Doamne, dacă vrei, poţi să mă curăţeşti.

13. Atunci El, întinzând mâna, s'a atins de lepros şi a grăit: Vreau, curăţeşte-te. Şi îndată s'a dus lepra de pe el.

14. Iar Iisus i-a poruncit să nu spună la ni-

---

12. Matei 8, 2; Marcu 1, 40, sq.

14. Lev. 14, 2.

meni, ci — mergând, a-
rată-te preotului și, pen-
tru curățirea ta, du jert-
fa, precum a orânduit
Moise, spre mărturie lor.
15. Dar cu atât mai
vârtos străbătea vorba
despre El și noroade mul-
te se adunau ca să as-
culte și să se tămăduias-
că de suferințele lor.
16. Ci El se depărta în
locuri pustii și se ruga.
17. Și a fost așa, că în-
tr'o zi Iisus învăța. Iar de
față ședeau Farisei și în-
vățători ai Legii, veniți
din toate satele Galileii,
din Iudeia și din Ierusa-
lim. Și puterea Domnu-
lui era (cu El) și El tă-
măduia.
18. Și iată, că niște
bărbați aduceau cu patul
pe un om, care era slă-
bănog și căutau să-l a-
ducă înăuntru și să-l pu-
nă înaintea Lui;
19. Dar negăsind pe
unde să-l ducă, din pri-
cina mulțimii, s'au suit
pe acoperiș și printre că-
rămizi l-au lăsat în jos
cu patul, la mijloc, în
fața lui Iisus.
20. Deci, văzând cre-
dința lor, a zis: Omule,
iertate îți sunt păcatele
tale.
21. Dar Fariseii și Căr-
turarii începură să-și dea
cu socoteala și să zică:
Cine e Acesta, care vor-
bește (asemenea) hule?
Cine poate să ierte păca-
tele, decât unul Dumne-
zeu?
22. Iisus, însă, cunos-
când gândurile lor, lu-
ând cuvântul, a grăit că-
tre ei: Ce vă întrebați
în inimile voastre?
23. Ce este mai ușor?
A zice: iartă-se ție păca-
tele tale, sau a zice:
scoală-te și umblă?
24. Iar ca să știți, că
Fiul Omului are pe pă-
mânt putere să ierte pă-
catele — zis-a celui slă-
bănog: ție grăiesc, scoa-
lă-te, ia patul tău și te
du la casa ta.
25. Și numaidecât scu-
lându-se înaintea lor, lu-
ând patul pe care zăcu-

16. Marcu 1, 35, sq.
18. Matei 9, 2; Marcu 2, 3
21. Is. 43, 25.

se, s'a dus la casa sa, mărind pe Dumnezeu.

26. Şi uimirea i-a cuprins pe toţi şi lăudau pe Dumnezeu, şi plini de frică, ziceau: Văzut-am astăzi lucruri de necrezut.

27. In urma acestora, ieşind, a văzut un vameş, cu numele Levi, care şedea la vamă, şi i-a zis: Vino după Mine.

28. Ci el, lăsând toate, s'a sculat şi a mers după Iisus.

29. Şi Levi I-a făcut un ospăţ mare, la el acasă. Şi era mulţime multă de vameşi şi de alţii, cari şedeau cu ei la masă.

30. Dar Fariseii şi Cărturarii lor murmurau către ucenicii Lui, spunând: Dece mâncaţi şi beţi împreună cu vameşii şi cu păcătoşii?

31. Ci Iisus, răspunzând, grăit-a către ei: N'au trebuinţă de doctor cei sănătoşi, ci doar cei care suferă.

32. N'am venit să chem pe drepţi, ci pe păcătoşi, la pocăinţă.

33. Atunci au zis Lui: Ucenicii lui Ioan postesc adesea şi fac rugăciuni, aşijderea şi ai Fariseilor, iar ai Tăi mănâncă şi beau.

34. Iisus, însă, le-a răspuns: Nu cumva puteţi, pe fiii nunţii să-i faceţi să postească pe cât timp Mirele este cu ei?

35. Ci vor veni zile când Mirele se va lua dela ei; atunci vor posti întru acele zile.

36. Le-a spus lor şi o pildă: Nimeni nu smulge petec dela haină nouă, ca să-l cârpească la una veche, altfel rupe haina cea nouă, iar petecul luat din ea nu se potriveşte la cea veche.

37. Şi nimeni, iarăşi, nu pune vin nou în burduf uri vechi, altfel vinul nou va sparge burdufurile; şi se varsă şi vinul şi se nimicesc şi burdufurile.

38. Ci vinul nou trebue pus în burduf uri noi şi împreună se vor păstra.

---

27. Mt. 9, 9; Mc. 2, 14.

33. Mt. 9, 14; Mc. 2, 18.

39. Apoi nimeni, după ce a băut vin vechiu, nu voieşte degrabă de cel nou, fiindcă zice: E bun cel vechiu.

6.

Smulgerea spicelor. Cel cu mâna uscată, tămăduit. Sâmbăta. Alegerea celor doisprezece Apostoli. Predica de pe munte.

1. Intr'o Sâmbătă – a doua după Paşte – Iisus mergea printre holde, iar ucenicii Lui smulgeau spice, le frecau cu mâinile şi mâncau.
2. Dar oarecari dintre Farisei au zis: Dece faceţi ce nu se cade să facă (nimeni) Sâmbăta?
3. Atunci Iisus le-a răspuns: Oare n'aţi citit ce a făcut David, când a flămânzit el şi cei ce erau cu el?
4. Cum a intrat în locaşul lui Dumnezeu şi a luat pâinile punerii înainte şi a mâncat şi a dat şi soţilor lui, din ele, pe care nu se cuvine să le mănânce decât numai preoţii?
5. Apoi le-a zis: Fiul Omului este Domn şi al Sâmbetei.
6. Intr'altă Sâmbătă, a intrat în sinagogă şi învăţa. Şi era acolo un om a cărui mână dreaptă era uscată.
7. Ci cărturarii şi Fariseii îl pândeau (să vadă) de tămădueşte în ziua Sâmbetei, ca să-I găsească cuvânt de învinuire.
8. Dar El cunoştea gândurile lor. A zis, deci, omului, care avea mâna uscată: Scoală-te şi stai aici la mijloc. El s'a sculat şi a stat.
9. Atunci Iisus a grăit către ei: Vă întreb pe voi, ce se cade Sâmbăta? A face bine, sau a face rău, a scăpa un suflet, sau a-l pierde?
10. Şi rotindu-şi privirile peste ei toţi, a zis omului: Intinde mâna ta. Iar el făcu aşa şi mâna lui se făcu la loc sănătoasă, ca şi cealaltă.
11. Ei însă se umplură

6. 1. Mt. 12, 1; Mc. 2, 23. 4. I Imp. 21, 6.

de nebunia (urii) și unii
cu alții vorbeau ce să-I
facă lui Iisus.
12. In zilele acelea, Iisus a ieșit la munte ca
să se roage și a petrecut
noaptea în rugăciune către Dumnezeu.
13. Iar dacă s'a făcut
ziuă, a chemat la Sine
pe ucenicii Săi și a ales
din ei doisprezece, pe cari
i-a numit Apostoli.
14. Pe Simon, căruia
i-a zis Petru, pe Andrei,
fratele lui, pe Iacov, pe
Ioan, pe Filip, pe Vartolomei,
15. Pe Matei, pe Toma, pe Iacov al lui Alfeu, pe Simon numit Zilotul,
16. Pe Iuda al lui Iacov și pe Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut
vânzător.
17. Iar după ce a coborît împreună cu ei, a
stat în loc șes și (erau
acolo mulți ucenici ai Săi
și mulțime mare de norod, din toată Iudeia din
Ierusalim și de pe țărmul Tirului și al Sidonului, cari veniseră ca
să-L asculte și să se vindece de bolile lor.
18. Și cei bântuiți de
duhuri necurate, se tămăduiau.
19. Și tot norodul căuta să se atingă de El,
căci din El ieșea o putere care lecuia pe toți.
20. Atunci El, ridicându-și ochii spre ucenicii
Săi, le-a cuvântat: Fericiți (voi) cei săraci, că
a voastră este împărăția
lui Dumnezeu.
21. Fericiți voi cari
flămânziți acum, că vă
veți sătura. Fericiți cei
ce plângeți acum, că veți
râde.
22. Fericiți veți fi
când oamenii vă vor urî
pe voi și vă vor izgoni
dintre ei, și vă vor batjocori și vor lepăda numele vostru ca urît, din
pricina Fiului Omului.
23. Bucurați-vă în ziua
aceea și săltați, că iată,
plata voastră multă este
în cer; pentrucă tot așa
făceau părinții lor cu
proorocii.

---

13. Lc. 9, 1; Mc. 3, 13, sq

17. Marcu 3, 7, sq.; Matei 4, 24, sq.

24. Dar vai vouă bogaţilor, că vă luaţi (pe pământ) mângâierea voastră.

25. Vai vouă celor acum sătui, că veţi flămânzi; vai vouă celor ce astăzi râdeţi, că veţi fi în întristare şi veţi plânge.

26. Vai vouă, când toţi oamenii vă vor zice: Bine de voi! Căci tot aşa părinţii lor făceau cu proorocii mincinoşi.

27. Iar vouă, celor ce ascultaţi, vă spun: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă urăsc pe voi;

28. Binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, rugaţi-vă pentru cei ce vă aduc vătămare.

29. Celui ce te loveşte peste obraz, întoarce-i şi pe celălalt; şi cu cel care îţi ia veşmântul, nu te pune în pricină nici pentru cămaşe;

30. Oricui îţi cere, dă-i; şi dela cel care ia lucrurile tale, nu cere înapoi.

31. Şi ce fel voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi lor, tot aşa.

32. Căci de iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce mulţumită puteţi avea? Doară şi păcătoşii au iubire pentru cei ce le poartă iubire.

33. Şi dacă faceţi bine la cei ce vă fac bine, ce mulţumită puteţi avea? Doară şi păcătoşii acelaşi lucru fac.

34. Şi dacă împrumutaţi pe acela dela cari nădăjduiţi să luaţi înapoi, ce mulţumită puteţi avea? Doară şi păcătoşii dau cu împrumut păcătoşilor, ca să primească înapoi întocmai.

35. Ci iubiţi pe duşmanii voştri, faceţi bine şi daţi cu împrumut, fără să nădăjduiţi nimic în schimb, şi răsplata voastră va fi multă şi veţi fi fiii Celui Prea Inalt, că El este bun către cei nemulţumitori şi răi.

24. Amos 6, 1: Iac. 5, 1
25. Is. 65, 13, 14.
30. A doua Lege 15, 7.
31. Matei 7, 12.
32. Matei 5, 46.
34. Mt. 5, 42: Lev. 25, 35.
35. Ps. 36, 26.

36. Fiţi milostivi, precum şi Tatăl vostru este milostiv.
37. Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi; nu osândiţi şi nu veţi fi osândiţi; iertaţi şi veţi fi iertaţi.
38. Daţi şi vi se va da. Turna-vor în sânul vostru o măsură bună, îndesată, clătinată şi plină să se verse, căci cu ce măsură măsuraţi, cu ea se va măsura şi vouă.
39. Apoi le-a spus şi o parabolă: Poate, oare, orb la orb să arate calea? Nu vor cădea în râpă amândoi?
40. Nu se poate ucenic mai presus decât învăţătorul său; adus la desăvârşire, fi-va fiecare (ucenic) deabia ca învăţătorul său.
41. Dece vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o simţi?
42. Cum poţi să zici fratelui tău: Frate, stai să scot paiul din ochiul tău — nevăzând tu însuţi bârna care este în ochiul tău? Făţarnice, scoate mai întâi bârna din ochiul tău şi atunci vei vedea să scoţi gunoiul din ochiul fratelui tău.
43. Căci nu se poate pom bun care să facă roade rele şi iarăşi, nici pom rău care să facă roade bune.
44. Iar fiecare pom se cunoaşte după roadele lui. Că nu din scaeţi culeg oamenii smochine, nici struguri din mărăcini.
45. Omul bun, din visteria cea bună a inimii sale scoate cele bune, pe când omul rău, din visteria cea rea a inimii lui scoate cele rele. Căci din prisosinţa inimii grăeşte gura lui.
46. Deci, pentru ce-mi ziceţi: Doamne, Doamne, dacă nu faceţi ce vă spun?
47. Oricine vine la Mine şi aude cuvintele Mele şi le îndeplineşte — vă

36. Eşire 34, 6; Ps. 102, 8, 13.
37. Rom. 2, 1
38. Marcu 4, 24.
40. Ioan 15, 20.
41. Matei 7, 3.
45. Matei 12, 35.
47. Rom. 2, 13; Iac. 1, 22.

voiu arăta cui este asemenea:

48. Asemenea este unui om care, zidindu-și casă, a săpat, a adâncit și i-a pus temelia în stâncă. Și venind apele mari și puhoiul izbind în casa aceea, n'a putut s'o clintească, fiindcă era temeinic clădită.

49. Iar cel ce aude, dar nu îndeplinește, este asemenea omului care și-a zidit casa pe pământ, fără de temelie, și izbind în ea puhoiul, s'a prăbușit degrabă și prăbușirea acelei case a fost mare.

7.

Servitorul sutașului. Tânărul din Nain. Solii lui Ioan Botezătorul și ungerea lui Iisus de către femeia păcătoasă.

1. După ce a încheiat toate aceste cuvinte ale Sale, în auzul poporului, a intrat în Capernaum.

2. Acolo, servitorul unui sutaș era bolnav pe moarte, iar stăpânul lui îl iubea.

3. Auzind, deci, despre Iisus, a trimis la El pe bătrânii Iudeilor, rugându-L ca să vie și să scape pe sluga lui.

4. Ci ei sosind la Iisus, L-au rugat cu dinadinsul, zicând: Vrednic este să-i faci lui aceasta;

5. Căci iubește neamul nostru și sinagoga chiar el ne-a clădit-o.

6. Atunci Iisus a pornit cu ei. Și fiind El acum nu departe de casa (sutașului), a trimis la El prieteni și I-a zis: Doamne, nu Te osteni, că nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu.

7. De aceea, nici pe mine nu m'am socotit vrednic să viu la Tine. Ci spune un cuvânt și se va tămădui robul meu.

8. Că și eu sunt om pus sub poruncă și am (la rândul meu), ostași sub mine și spun acestuia: du-te, și se duce, și altuia: vino, și vine, și

7. 2. Matei 8, 5, sq.

slugii mele: fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus, auzind acestea, s'a mirat de sutaș și întorcându-se, a zis mulțimii care venea după El: Vă spun, că nici în Israel n'am aflat atâta credință.

10. Și când cei trimiși au venit înapoi, acasă, l-au găsit sănătos pe servitor.

11. In ziua următoare, s'a dus într'un târg numit Nain și cu El împreună mergeau mulți ucenici de-ai Lui și mult norod.

12. Iar când s'a apropiat de porțile târgului, iată, scoteau un mort, singurul fecior al maicii sale, și ea era văduvă, iar popor din târg era cu ea destul.

13. Și văzând-o pe ea Domnul, I s'a făcut milă de ea și i-a zis: Nu mai plânge!

14. Atunci apropiindu-se, s'a atins de raclă, iar cei ce o duceau au stat locului. Și a rostit: Tânărule, ție zic, scoală-te.

15. Iar cel ce fusese mort s'a ridicat și a început să vorbească. Iar Iisus l-a dat mamei sale.

16. Și frica i-a cuprins pe toți și preamăreau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s'a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat norodul Său.

17. Iar vorba aceasta despre El a mers în toată Iudeia și în toată împrejurimea.

18. Ucenicii lui Ioan i-au adus lui (în închisoare), veste despre toate acestea.

19. Atunci el, chemând la sine pe doi dintre ucenicii săi, i-a trimis către Domnul, zicând: Ești Tu Cel ce va să vie sau să așteptăm pe altul?

20. Ajungând la Iisus, acei bărbați au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine cu acest cuvânt: Ești Tu Cel ce va să vie sau să așteptăm pe altul?

21. Iar în acel ceas, Iisus vindeca pe mulți de

13. Matei 9, 36; Ier. 31, 16.

17. Matei 9, 26.

boli și de răni și de duhuri rele și multor orbi le dăruia vederea.
22. Deci, răspunzând, Iisus le-a zis: Duceți-vă și spuneți lui Ioan ce ați văzut și ce ați auzit; Orbii văd, ologii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește.
23. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.
24. Iar după ce trimișii lui Ioan plecară, Iisus a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce ați ieșit să priviți în pustie? Oare trestie clătinându-se de vânt?
25. (Nu!) ce-ați ieșit, dar, să vedeți? Oare om îmbrăcat în veșminte moi? (Nu!) iată, cei ce petrec în haine scumpe și'n desfătare sunt în casele împăraților.
26. Atunci ce-ați ieșit să vedeți? Oare prooroc? Da! vă spun, și mai mult decât un prooroc.
27. Acesta este cel despre care s'a scris: Iată trimit, înaintea feței Tale, pe îngerul Meu, care va găti calea Ta, înaintea Ta.
28. Căci vă spun: între cei născuți din femei, nici unul nu este mai mare prooroc decât Ioan Botezătorul; dar cel mai mic din împărăția lui Dumnezeu este mai mare de cât el.
29. Și tot norodul care l-a ascultat și chiar vameșii au dat dreptate lui Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.
30. Iar Fariseii și învățătorii legii, cari nu s'au botezat dela el, au lepădat, pentru sufletul lor, sfatul lui Dumnezeu.
31. Cu cine voiu asemăna pe oamenii acestui neam? Și cu cine sunt ei asemenea?
32. Sunt asemenea copiilor cari șed în târg și strigă unii către alții, zicând: V'am cântat din fluer și n'ați jucat; v'am

22. Is. 35, 5.
24. Matei 11, 7.
30. Fapt. 13, 16.
31. Matei 11, 16, sq.

cântat de jale și n'ați
plâns.
33. Căci a venit Ioan
Botezătorul, nemâncând
pâine și negustând vin și
spuneți: Are demon!
34. A venit și Fiul O-
mului, mâncând și bând,
și spuneți: Iată om
mâncăcios și băutor de
vin, prieten al vameșilor
și al păcătoșilor!
35. Dar Înțelepciunea
a fost găsită dreaptă de
către toți fiii ei.
36. Unul din Farisei
L-a rugat pe Iisus să
mănânce la el. Și a in-
trat în casa Fariseului
și a șezut la masă.
37. Și, iată, o femeie
păcătoasă care era în ce-
tate, prinzând de veste
că șade la masă, în casa
Fariseului, a adus un ala-
bastru cu mir.
38. Și stând la spa-
te, lângă picioarele lui
Iisus și plângând, a în-
ceput să ude cu lacrimi
picioarele Lui și cu părul
capului ei să le șteargă.
Și săruta picioarele Lui
și le ungea cu mir.
39. Văzând aceasta,
Fariseul care-L chemase,
a zis întru sine: Acesta,
de-ar fi prooroc, ar ști
cine e și ce fel e femeia
care se atinge de El, că
este păcătoasă.
40. Atunci Iisus, luând
cuvântul, a grăit către
el: Simone, am să-ți spun
ceva. Învățătorule, spu-
ne — rostește el.
41. Un cămătar avea
doi datornici. Unul era
dator cu cinci sute de di-
nari, iar celălalt cu cinci-
zeci.
42. Dar neavând ei cu
ce să plătească, i-a ier-
tat pe amândoi. Spu-
ne-mi: care dintre ei, îl
va iubi mai mult?
43. Simon, răspunzând,
a zis: Gândesc că acela
căruia i-a fost iertat mai
mult. Răspuns-a lui, Ii-
sus: Drept ai judecat.
44. Apoi, întorcându-
se către femeie, i-a zis
lui Simon: Vezi pe feme-
ia aceasta? Am intrat la
tine în casă: apă (de
spălat) pe picioare nu
Mi-ai dat; ea însă, cu la-
crimi Mi-a udat picioa-
rele și le-a șters cu pă-
rul ei.
45. Sărutare nu Mi-ai

dat: ea, însă, de când am intrat, n'a contenit să-Mi sărute picioarele.

46. Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea, însă, cu mir Mi-a uns picioarele.

47. Drept aceea, îți spun: iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui puțin se iartă, puțin iubește.

48. Și a rostit către ea: Iertate îți sunt păcatele.

49. Atunci conmesenii începură să se întrebe în gândul lor: Cine este Acesta, care iartă și păcatele?

50. Ci Iisus a zis către femeie: Credința ta te-a mântuit; mergi în pace.

8.

Femeile ucenice. Parabola Semănătorului. Muma și frații lui Iisus. Furtuna de pe lac. Demonizatul din ținutul Gherghesenilor. Fiica lui Iair. Femeia bolnavă de doisprezece ani.

1. Și a fost, după aceea, că Iisus călătorea din oraș în oraș și din sat în sat, propovăduind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, iar cei doisprezece (Apostoli) erau cu El.

2. Asemenea, oarecare femei, care fuseseră tămăduite de duhuri rele și de boli: Maria, numită Magdalina, din care ieșiseră șapte demoni,

3. Și Ioana, femeia lui Huza, îngrijitorul lui Irod, și Susana și multe altele, care îl ajutau din averile lor.

4. In vremea aceea, adunându-se mult norod și cei cari, de prin toate orașele, veneau la El, a vorbit, în parabolă:

5. Ieșit-a semănătorul să semene sămânța sa. Și când semăna el, o (parte) a căzut lângă drum și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mâncat-o.

6. Altă (parte) a căzut în loc pietros, și dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă nu avea umezeală.

48. Matei 9, 2.
8. 2. Marcu 15, 40 și 16, 9

4. Mt. 13, 3; Mc. 4, 2.

7. Altă (parte) a căzut în mijlocul spinilor și spinii, crescând cu ea odată, au înăbușit-o.

8. Iar altă (parte) a căzut în pământul cel bun, și, crescând, a făcut rod însutit. Și după ce a spus acestea, a strigat: Cine are urechi de auzit, să audă.

9. Ci ucenicii Lui L-au întrebat: Ce este pilda aceasta?

10. El, atunci, a răspuns: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, dar celorlalți în pilde, ca, văzând să nu vadă și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Cei de lângă cale sunt cei cari aud, dar vine Diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască.

13. Cei din loc pietros sunt aceia cari, auzind cuvântul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar în ceasul ispitei, se leapădă.

14. Cea căzută între spini: aceștia sunt cei ce aud (cuvântul), dar umblând sub povara grijilor, a bogăției și a plăcerilor vieții, se înnăbușesc și nu rodesc desăvârșit.

15. Iar cea de pe pământ bun, aceștia sunt cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvântul, îl păstrează și fac rod, întru răbdare.

16. Nimeni, dacă aprinde făclie, n'o ascunde sub un vas, sau n'o pune sub pat, ci o așează în sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina.

17. Căci nu este nimic ascuns, care să nu se dea pe față și nimic tainic, care să nu se cunoască și să nu vie la arătare.

18. Luați seama, deci, cum auziți: Celui ce are

---

10. Is. 6, 9, 10; Matei 13, 14; Marcu 4, 12; Ioan 12, 40; Fapt. 28, 26.
15. Fapt. 16, 14; Evrei 10, 36.
16. Mt. 5, 15; Mc. 4, 21.
17. Matei 10, 26.
18. Matei 13, 12.

i se va da, iar dela cel ce nu are, și ce i se pare că are, se va lua dela el.

19. Atunci au venit la El muma Lui și frații Lui; dar nu puteau să se apropie de El din pricina mulțimii norodului.

20. Și i-au dat Lui de veste: Muma Ta și frații Tăi stau afară și voiesc să Te vadă.

21. Ci El, răspunzând, grăit-a către ei: Muma Mea și frații Mei sunt aceștia cari ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l îndeplinesc.

22. Intr'o zi (astfel), a fost că Iisus a intrat în corabie, cu ucenicii Lui, și le-a zis: Să trecem de partea cealaltă a lacului. Și au plecat.

23. Dar pe când ei vâsleau, Iisus a adormit. Atunci o vifornițā de vânt se porni pe lac, iar ei se umplură (de apă) și stătură în cumpăna primejdiei.

24. Ci venind la El, ucenicii L-au deșteptat și I-au zis: Invățătorule, Invățătorule, pierim! Atunci El, sculându-se, a certat vântul și volbura apei și ele au încetat și s'a făcut liniște.

25. Iar ucenicilor le-a zis: Unde este credința voastră? Ei, însă, înspăimântați și uimiți, ziceau uni către alții: Oare cine este Acesta? Că poruncește și furtunilor și apei, și-L ascultă!

26. Apoi au ajuns cu corabia în ținutul Gherghesenilor, care este dincolo de apă, în fața Galileei.

27. Când a ieșit pe uscat, L-a întâmpinat un om din cetate, care avea demon și care de multă vreme nu mai punea haină pe el și în casă nu mai sălășluia, ci în peșterile de ingropăciune.

28. Văzându-L pe Iisus, a răcnit și a căzut înaintea Lui și cu glas puternic a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu, Celui Prea Inalt? Rogu-Te, nu mă munci.

---

19. Matei 12, 46; Mc. 3, 31.
22. Mt. 8, 23; Mc. 4, 35

26. Mt. 8, 28, sq.; Marcu 5, 1.

29. Că Iisus poruncea duhului necurat să iasă afară din om, pentrucă de mulţi ani îl stăpânea, şi-l legau în lanţuri şi în obezi şi-l puneau sub pază, dar el, sfărâmând legăturile, era mânat de demon, în pustie.

30. Şi l-a întrebat Iisus, zicând: Care-ţi este numele? El a răspuns: Legiune. Căci demoni mulţi intraseră în el.

31. Şi se ruga de El să nu le poruncească să meargă întru adânc.

32. Iar acolo era o turmă mare de porci, care păşteau pe munte. Şi L-au rugat să le îngăduiască lor să intre în porci; şi le-a îngăduit.

33. Şi ieşind demonii din om, au intrat în porci, iar turma s'a repezit de pe povârniş în lac, şi s'a înnecat.

34. Iar păstorii, văzând ce s'a întâmplat, au fugit şi au dat de veste în cetate şi prin sate.

35. Atunci locuitorii au ieşit să vadă ce a fost şi au venit la Iisus şi au găsit pe omul din care ieşiseră demonii, îmbrăcat şi cuminte, şezând jos, la picioarele lui Iisus, şi s'au înfricoşat.

36. Şi cei ce văzuseră, le-au spus cum a fost mântuit demonizatul.

37. Şi L-a rugat pe El toată mulţimea din ţinutul Gherghesenilor, să se ducă dela ei, căci frică mare îi cuprinsese. Ci El, intrând în corabie, s'a înapoiat.

38. Iar bărbatul din care ieşiseră demonii se ruga de El să-l lase lângă Sine. Iisus, însă, i-a dat drumul, zicând:

39. Intoarce-te în casa ta şi spune cât bine ţi-a făcut ţie Dumnezeu. Şi el s'a dus, vestind prin tot oraşul cât bine i-a făcut Iisus, lui.

40. Când s'a întors Iisus, l-a primit mulţime de norod, căci toţi îl aşteptau.

41. Şi iată, a venit un bărbat, al cărui nume era Iair, şi care era mai marele sinagogii. Şi căzând

41. Matei 9, 18.

la picioarele lui Iisus, îl
ruga să între în casa lui.
42. Că avea numai o
fată, ca de doisprezece
ani, şi ea era pe moarte.
Şi pe când se ducea Ii-
sus, mulţimile îl împresu-
rau.
43. Ci o femeie, care
de doisprezece ani avea
scurgere de sânge şi
cheltuise cu doctorii toa-
tă averea ei, neputând să
se vindece de către ni-
meni,
44. S'a apropiat de Ii-
sus, pe la spate, şi s'a
atins de ciucurii hainei
Lui şi în aceeaşi clipă,
curgerea sângelui ei a
stat.
45. Atunci Iisus a zis:
Cine este cel ce s'a atins
de Mine? Dar toţi au tă-
găduit. Petru şi ceilalţi
soţi, răspunseră: Invăţă-
torule, mulţimile Te îm-
presoară şi Te îmbulzesc,
şi Tu spui: Cine este cel
ce s'a atins de Mine?
46. Dar Iisus zise
(iar): S'a atins de Mine
cineva. Căci am simţit
puterea care a ieşit din
Mine.
47. Atunci femeia, vă-
zându-se vădită, a venit
tremurând, şi căzând la
picioarele Lui, a spus, de
faţă cu tot norodul, din
care pricină s'a atins de
El şi cum s'a tămăduit
numaidecât.
48. Iar Iisus a rostit
către ea: Indrăzneşte,
fiică, credinţa ta te-a
mântuit. Mergi în pace.
49. Pe când El vorbea
încă, vine cineva din (ca-
sa) mai marelui sinago-
gii, şi spune: A murit
copila ta. Nu mai osteni
pe Invăţătorul.
50. Dar Iisus, auzind,
a zis către Iair: Nu te
teme; crede numai, şi se
va mântui.
51. Şi intrând în casă,
n'a lăsat pe nimeni să
intre cu El, decât numai
pe Petru, pe Ioan, pe Ia-
cov, pe tatăl copilei şi pe
mamă.
52. Ci toţi plângeau şi
se tânguiau pentru copi-
lă. Iisus le zise: Nu plân-

43. Marcu 5, 25.
49 Matei 9, 23, sq.; Mar-
cu 5, 35, sq.
52. Luca 7, 13.

șeți, că n'a murit, ci doarme.

53. Dar ei l-au luat în râs, știind (bine) că a murit.

54. Atunci El, (după ce i-a scos pe toți afară), apucând mâna copilei, a strigat, zicând: Copilă, deșteaptă-te!

55. Și duhul ei s'a întors și a înviat degrabă; și a orânduit Iisus să-i dea ei să mănânce.

56. Iar părinții ei au rămas uimiți. Și Iisus le-a poruncit să nu spună nimănui ce s'a întâmplat.

9.

Trimiterea celor doisprezece Apostoli. Săturarea celor cinci mii de oameni. Mărturisirea lui Petru. Intâia și a doua vestire a Patimilor. Schimbarea la față. Vindecarea copilului demonizat. Care este întâiul, între Apostoli? Urmarea lui Iisus.

1. După acestea, a chemat la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi și le-a dat putere și stăpânire peste toți demonii și putere să tămăduiască boalele.

2. Și i-a trimis să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi.

3. Și le-a zis: Să nu luați nimic pe drum, nici toiag, nici traistă, nici pâine, nici argint și nici câte două haine.

4. Și în oricare casă veți intra, acolo să rămâneți și de acolo să plecați.

5. Și dacă nu vor să vă primească, ieșind din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie asupra lor.

6. Iar ei, pornind, au străbătut sat cu sat, vestind vestea cea bună și tămăduind pretutindeni.

7. Ci a auzit Irod tetrarhul de toate aceste fapte și era în nedumerire, că se zicea de către unii cum că Ioan s'a sculat din morți;

8. Iară de către alții,

---

9. 1. Mt. 10, 1; Mc. 6, 7.
4. Luca 10, 5, sq.
5. Luca 10, 11
7. Mt. 14, 1; Mc. 6, 14.

că Ilie s'a arătat, și iarăși de către alții, că un profet dintre cei vechi a înviat.

9. Irod însă, zicea: lui Ioan eu i-am tăiat capul. Cine, dar, este Acesta despre care aud astfel de fapte? De aceea, căuta să-L vadă.

10. Ci apostolii, înapoindu-se, I-au spus lui Iisus (toate) câte au făcut. Atunci El i-a luat cu Sine și s'a dus de o parte (într'un loc pustiu), spre un oraș numit Betsaida.

11. Dar mulțimile prinzând de veste, au mers după El și El, primindu-le, le grăia despre împărăția lui Dumnezeu, iar pe cei cari aveau trebuință de tămăduire, îi făcea sănătoși.

12. Dar ziua a început să se plece spre seară. Atunci, venind la El cei doisprezece, I-au spus: Dă drumul mulțimii să se ducă prin satele și prin orașele dimprejur, ca să poposească și să-și găsească de mâncare, pentrucă aici suntem în loc pustiu.

13. Iisus, însă, le-a răspuns: Dați-le voi să mănânce. Ci ei au zis: Nu avem mai mult decât cinci pâini și doi pești, afară numai dacă, ducându-ne noi (înșine), vom cumpăra merinde la tot acest norod.

14. Căci erau ca la cinci mii de bărbați. Dar El a zis către ucenicii Lui: Așezați-i jos, în cete de câte cincizeci de inși.

15. Și au făcut așa și i-au așezat pe toți.

16. Iar Iisus, luând cele cinci pâini și cei doi pești și căutând la cer, le-a binecuvântat, a frânt și a dat ucenicilor, ca să pună mulțimii înainte.

17. Și au mâncat și s'au săturat toți și au luat ce le-a rămas din fărâmituri, douăsprezece coșuri.

18. Odată, când Iisus era singur și se ruga, iar ucenicii erau cu El, i-a întrebat pe ei, zicând: Cine spun mulțimile că sunt Eu?

10. Ioan 6, 1, sq.

12. Ioan 6, 5.

19. Atunci ei au răspuns: Ioan Botezătorul, iar alţii Ilie, alţii, însă, că a înviat unul dintre proorocii din vechime.

20. Ci El i-a întrebat: Dar voi cine ziceţi că sunt Eu? Răspunzând atunci Petru a rostit: Hristosul lui Dumnezeu.

21. Dar El le-a poruncit, cu străşnicie, să nu spună nimănui aceasta;

22. Şi a mai zis: că Fiul Omului trebue să pătimească mult şi să fie defăimat de către bătrâni, de către mai marii preoţilor şi de către cărturari şi să fie omorît, iar a treia zi să învieze.

23. Apoi a vorbit către toţi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să-Mi urmeze Mie;

24. Căci cine va voi să-şi mântuiască sufletul, îl va pierde; iar cine-şi va pierde sufletul său, pentru Mine, şi-l va mântui.

25. Că ce foloseşte omului să câştige lumea toată, iar pe sine să se piardă, ori să se păgubească?

26. Iar cine se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, (şi) Fiul Omului se va ruşina de el, când va veni întru mărirea Sa şi a Tatălui şi a sfinţilor îngeri.

27. Cu adevărat, vă spun vouă, că sunt unii dintre cei ce stau aici, cari nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăţia lui Dumnezeu.

28. Iar după cuvintele acestea, ca la opt zile, Iisus a luat cu Sine pe Petru, pe Ioan şi pe Iacov şi s'a suit în munte, ca să se roage.

29. Şi pe când se ruga El, chipul feţei Sale s'a făcut altul şi îmbrăcămintea Lui albă strălucitoare.

20. Matei 16, 16, sq.; Marcu 8, 29; Ioan 6, 69.
22. Mt. 17, 22 şi 20, 18, sq.
23. Mt. 16, 24; Mc. 8, 34.
24. Luca 17, 33.
26. Matei 10, 33; Marcu 8, 38; Luca 12, 9; II Tim. 2, 12.
28. Mt. 17, 1; Mc. 9, 2.

30. Și iată doi bărbați vorbeau cu El, cari erau Moise și Ilie.

31. Și cari, arătându-se întru slavă, spuneau sfârșitul pe care El avea să-l împlinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și soții lui erau îngreuiați de somn, dar stăruind ei în veghe au văzut mărirea Lui și pe cei doi bărbați, cari stăteau împreună cu El.

33. Și când a fost să se despartă aceștia de Iisus, zis-a Petru către El: Invățătorule, bine este ca noi să fim aici. Să facem trei colibe: una Ție, una lui Moise și una lui Ilie — neștiind ce să spună.

34. Dar pe când vorbea acestea, s'a făcut un nor și i-a umbrit; ci ei intrând în nor s'au spăimântat.

35. Atunci, din nor, o voce a rostit: Acesta este Fiul Meu cel ales, de El să ascultați!

36. Iar, când a trecut glasul, s'a aflat Iisus singur. Ci ei au tăcut și nimănui n'au spus nimic, în zilele acelea, din cele ce au văzut.

37. In ziua următoare, când s'au pogorît din munte, I-a ieșit înainte mulțime de norod.

38. Și, iată, un bărbat din mulțime a strigat și a zis: Invățătorule, rogu-mă Ție, caută spre fiul meu, că îl am numai pe el;

39. Și, iată, un duh îl apucă și deodată răcnește și-l sgudue cu spume și-l sdrobește și cu greu se duce dela el.

40. Ci m'am rugat de ucenicii Tăi ca să-l scoată afară, dar n'au putut.

41. Atunci Iisus, răspunzând, a zis: O neam fără credință și stricat! Până când voiu fi la voi și vă voiu îngădui? Adu aici pe fiul tău.

42. Dar când venea către Iisus, demonul îl trânti și-l sgâlțâi. Atunci Iisus certă duhul necurat, vindecă pe copil și-l dădu tatălui său.

43. Iar toți au rămas

35. II Petr. 1, 17; Mt. 3, 17.

37. Mt. 17, 14; Mc. 9, 14

uimiți de mărețla lui Dumnezeu. Și pe când ei toți se mirau de câte le făcea, a rostit către ucenicii Săi:

44. Puneți în urechile voastre cuvintele acestea: că Fiul Omului va să fie dat în mâinile oamenilor.

45. Dar ei nu înțelegeau rostirea aceasta, căci era ascunsă pentru ei, ca să n'o priceapă, și le era teamă să-L întrebe pe Iisus despre acest cuvânt.

46. Ci în ei s'a ivit gândul: cine între ei este mai mare?

47. Iisus, însă, cunoscând cugetul inimii lor, a luat un copil, l-a pus lângă Sine,

48. Și le-a zis: oricine va primi pruncul acesta, întru numele Meu, pe Mine Mă primește; iar oricine Mă va primi pe Mine, primește pe Cel ce M'a trimis pe Mine. Căci cine este mai mic între voi toți, acesta este (mai mare).

49. Atunci Ioan a început să spună: Invățătorule, am văzut pe unul care, în numele Tău, scotea afară demoni și l-am oprit, pentrucă nu-Ți urmează împreună cu noi.

50. Dar Iisus i-a răspuns: Nu-l opriți; căci cine nu este împotriva voastră, este pentru voi.

51. Iar când a fost să se împlinească zilele înălțării Sale, atunci El îndreptă statornic fața Sa ca să meargă la Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea feței Sale. Ci ei, mergând, au intrat într'un târg al Samaritenilor, ca să-I gătească de popas,

53. Dar ei nu L-au primit, pentrucă îndreptarea feței Sale era spre Ierusalim.

54. Atunci Iacov și Ioan, ucenicii Lui, văzând aceasta, I-au grăit: Vrei, Doamne, să zicem să pogoare foc din cer și să-i mistuiască (precum a făcut și Ilie)?

55. Dar Iisus, întorcân-

44. Matei 17, 22.
45. Luca 18, 34.
46. Marcu 9, 34.
48. Mt. 10, 40; Ioan 13, 20.
52. Ioan 4, 4.
54. 4 Imp. 1, 10, sq.

du-se, i-a certat și le-a zis: Nu știți, oare, fiii cărui duh sunteți? Că Fiul Omului n'a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască.

56. Și s'au dus într'un alt sat.

57. Și pe când mergeau pe cale, zis-a unul către El: voiu merge după Tine oriunde Te vei duce.

58. Atunci Iisus i-a spus: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; dar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul.

59. Și a grăit către altul: Vino după Mine. Ci el a zis: Doamne, lasă-mă, întâi, să merg să îngrop pe tatăl meu.

60. Răspuns-a lui, Iisus: Lasă morții să-și îngroape morții lor, iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumnezeu.

61. Zis-a și un altul: Voiu merge, Doamne, după Tine, dar mai întâi îngădue-mi ca să-mi iau rămas bun dela cei din casa mea.

62. Iisus, însă, a rostit către el: Niciunul, care pune mâna lui pe plug și se uită îndărăt, nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu.

10.

Trimiterea și înapoierea celor șaptezeci de ucenici. Vai de orașele împietrite. Iisus se bucură cu Duhul. Parabola cu Samariteanul milostiv. Marta și Maria.

1. După acestea, Domnul a rânduit alți șaptezeci (de ucenici) și i-a trimis, câte doi, înaintea feței Sale, în fiecare târg și loc, unde Insuși avea să vie.

2. Și a vorbit către ei: Secerișul este mult, dar lucrătorii sunt puțini; rugați-vă, deci, Domnului secerișului, ca să scoată lucrători, la secerișul Său.

---

56. Ioan 3, 17 și 12, 47.
57. Matei 8, 19.

10. 2. Ioan 4, 35; Matei 9, 37, sq.

3. Mergeţi; iată, Eu vă trimit pe voi, ca niște miei, în mijlocul lupilor.

4. Nu purtaţi pungă cu bani, nici traistă, nici încălţăminte; și nimănui, pe cale, bineţe să nu-i daţi.

5. Iar în orice casă veţi intra, mai întâi spuneţi: Pace casei acesteia!

6. Și de va fi acolo fiul păcii, odihni-va pacea voastră asupra lui; iar de nu, se va întoarce către voi.

7. Și în aceeași casă să rămâneţi, mâncând și bând ce au ei acolo, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu vă mutaţi din casă în casă.

8. Când intraţi într'un oraș și vă primesc, mâncaţi cele ce vă pun înainte.

9. Tămăduiţi pe bolnavi și spuneţi-le: S'a apropiat de voi împărăţia lui Dumnezeu.

10. Iar când aţi intrat într'un oraș și nu vă primesc pe voi, atunci ieșiţi din uliţele lui și ziceţi:

11. Și pulberea care s'a lipit din orașul vostru de picioarele noastre, o ștergem (să rămâie) la voi! Dar aceasta să știţi, că s'a apropiat împărăţia lui Dumnezeu.

12. Ci, vă spun că, în ziua aceea, mai ușor va fi Sodomei, decât acelui oraș.

13. Vai ţie, Chorazine! Vai ţie, Betsaido! Căci dacă în Tir și în Sidon s'ar fi făcut minunile care s'au făcut la voi, de mult s'ar fi pocăit stând în sac și în cenușe.

14. Dar Tirului și Sidonului mai ușor le va fi la judecată, decât vouă.

15. Și tu, Capernaume, nu te-ai înălţat oare, până la cer? Până la iad te vei pogorî!

16. Cine ascultă de voi, de Mine ascultă și cine vă nesocotește pe voi, pe Mine Mă nesocotește; iar cel ce Mă nesocotește pe Mine, nesocotește pe Cel ce M'a trimis pe Mine.

---

3. Matei 10, 16.
4. Matei 10, 9.
7. A doua Lege 24, 14; Mt. 10, 10; 1 Cor. 9, 14.
13. Matei 11, 21.
16. Ioan 13, 20.

17. Iară cei șaptezeci s'au înapoiat cu bucurie și I-au spus: Doamne, și demonii ni se supun întru numele Tău.

18. Atunci Iisus le-a răspuns: Văzut-am pe Satana ca un fulger căzând din cer.

19. Iată, datu-v'am vouă putere să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu vă va aduce vătămare.

20. Dar nu vă bucurați de aceasta, că duhurile se pleacă vouă, ci vă bucurați, că numele voastre sunt scrise în ceruri.

21. In ora aceea, Iisus a tresăltat de bucurie, întru Duhul Sfânt, și a rostit: Mulțumescu-Ți Ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și de cei pricepuți și le-ai descoperit copiilor. Așa, Părinte, căci așa a fost înaintea Ta, bunăvoința Ta.

22. Și întorcându-se către ucenici, a grăit: Toate-Mi sunt Mie date de către Tatăl Meu și nimeni nu cunoaște cine este Fiul, fără numai Tatăl și cine este Tatăl, fără numai Fiul și căruia voiește Fiul să-i descopere.

23. Apoi (iarăși) s'a întors către ucenici, de o parte, și a mai zis: Fericiți sunt ochii, cari văd ce vedeți voi!

24. Că zic vouă: mulți prooroci și împărați au voit să vadă ceea ce voi vedeți, dar n'au văzut, și să audă ceea ce auziți, dar n'au auzit.

25. Ci, iată, un învățător al Legii, ispitind pe Iisus, s'a sculat și a zis: Invățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?

26. Iisus a grăit către

---

18. Apoc. 12, 8, sq.
19. Ps 90, 13.
20. Filip. 4, 3.
21. Matei 11, 25, sq.
22. Ioan 1, 18 și 6, 46.
23. 3 Imp. 10, 8; Matei 13, 16.
24. 1 Petru 1, 10
25. Matei 22, 35, sq.; Matei 12, 28, sq.

el: Ce este scris în Lege? Cum citești?

27. Iar el, răspunzând, a zis: Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, și din tot sufletul tău, și din toată virtutea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele ca însuți pe tine.

28. Atunci Iisus i-a spus: Drept ai răspuns; fă aceasta și vei fi viu.

29. Dar el, voind să se îndrepteze pe sine însuși, zis-a către Iisus: Și cine este aproapele meu?

30. Dând răspuns, Iisus a zis: Un om mergea de vale, dela Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tâlhari, cari, după ce l-au desbrăcat și l-au rănit, au plecat, lăsându-l pe jumătate mort.

31. Din întâmplare, un preot cobora, pe calea aceea, dar văzându-l, a trecut pe alăturea.

32. Tot așa și un levit, ivindu-se pe acolo, a venit, l-a văzut și a trecut pe alăturea.

33. Un Samaritean care călătorea, însă, sosind în dreptul lui și văzându-l, i s'a făcut milă de el,

34. Și a venit la el, i-a legat rănile, turnând pe ele untdelemn și vin și, punându-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și i-a purtat de grije.

35. Iar a doua zi, la plecare, scoțând doi dinari, i-a dat gazdei și i-a zis: Ai grije de el și ce vei mai cheltui, eu, când mă voiu întoarce, îți voiu da înapoi.

36. Care din acești trei, ți se pare că a fost aproapele celui ce a fost căzut între tâlhari?

37. El răspunse: Cel care a avut milă de el. Atunci Iisus i-a zis: Du-te și fă și tu la fel.

38. S'a întâmplat, apoi, pe când mergeau ei, că Iisus a intrat într'un sat, iar o femeie, cu numele Marta, L-a primit în casa ei.

39. Și aceasta avea o soră, ce se numea Maria,

---

27. Lev. 19, 18.
28. Lev. 18, 5; Ioan 11, 1.
29. Eșire 2, 13.
38. Ioan 11, 1 și 12, 2

care, stând jos lângă picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui.
40. Marta însă era împovărată de multă slujbă. Deci, stând locului, a grăit: Doamne, au nu socotești că sora mea m'a lăsat singură să slujesc? Ci spune-i ca să-mi ajute.
41. Dar Domnul, răspunzând, i-a zis: Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești.
42. Ci un lucru trebuește. Maria partea cea bună și-a ales, care nu se va lua dela ea.

11.

Rugăciunea domnească. Semnul lui Ionà. Cuvântarea împotriva Fariseilor și a Cărturarilor.

1. Odată, fiind Iisus într'un loc și rugându-se, când a încetat, unul dintre ucenicii Lui I-a spus: Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum a învățat și Ioan pe ucenicii lui.
2. Atunci Iisus le-a grăit: Când vă rugați, să ziceți: Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfințească-se numele Tău. Vie împărăția Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ.
3. Pâinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă în fiecare zi.
4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm oricui ce ne e dator. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.
5. Apoi a zis către ei: Cine dintre voi, (dacă) va avea un prieten și se va duce la el în miez de noapte și-i va spune: Prietene, împrumută-mă cu trei pâini,
6. Că a venit, din cale, un prieten la mine și n'am ce să-i pun înainte.
7. Iar cel din lăuntru să răspundă: Nu mă da de osteneală. Acum ușa e încuiată și copiii mei sunt în pat cu mine. Nu pot să mă scol să-ți dau.
8. Zic vouă: chiar când nu s'ar scula să-i dea, fiindcă îi este prieten, pentru cutezanța lui se

11. 2. Matei 6, 9.

8. Luca 18, 5.

va scula și-i va da cât
are trebuință.
9. Drept aceea, grăesc
vouă: cereți și se va da
vouă, căutați și veți afla,
bateți și vi se va deschide.
10. Că oricine cere, ia;
și cine caută, găsește;
și celui care bate i se va
deschide.
11. Cine dintre voi,
tată fiind, dacă îi va cere
fiul pâine, oare piatră îi
va da? Sau pește dacă
va cere, oare îi va da, în
loc de pește, șarpe?
12. Sau un ou dacă-i
va cere, scorpie îi va da
lui?
13. Deci dacă voi, cari
sunteți răi, știți să dați
fiilor voștri lucruri bune,
cu cât mai vârtos Tatăl
vostru, Cel din Ceruri,
va da Duhul Sfânt celor
cari cer dela El?
14. In vremea aceea,
a scos afară un demon
care era mut. Și când a
ieșit demonul, mutul a
prins să vorbească, iar
mulțimile s'au minunat.
15. Unii, însă, dintre
ei, ziceau: Cu Beelzebul,
căpetenia demonilor, dă
afară pe demoni.
16. Iară alții, ispitindu-L,
cereau dela El să
le dea semn din cer.
17. Dar El, știind gândurile
lor, le-a zis: Orice
împărăție, desbinându-se
în sine, se pustiește
și casă peste casă se
răstoarnă.
18. Și dacă Satan s'a
desbinat în sine, cum va
mai sta împărăția lui?
Fiindcă spuneți că Eu izgonesc
pe demoni cu Beelzebul.
19. Iar dacă Eu îi izgonesc
cu Beelzebul, feciorii
voștri cu cine îi izgonesc?
De aceea, ei vă
vor fi judecători.
20. Dacă, însă, Eu, cu
degetul lui Dumnezeu,
scot afară pe demoni, atunci
a ajuns la voi împărăția
lui Dumnezeu.
21. Când un om tare
și într'armat păzește
curtea lui, avuțiile lui
stau în bună pace.

---

9. Matei 7, 7: Marcu 11, 24: Ioan 16, 23, sq.
14. Mt. 12, 22, sq. Marcu 3, 22.
16. Matei 16, 10, sq.
20. Eșire 8, 19.

22. Dar, când unul mai tare decât el vine asupra lui și-l înfrânge, îi ia toate armele, în care se bizuise, iar prada ridicată dela el o împarte.

23. Cel ce nu este cu Mine, împotriva Mea este; și cel ce nu strânge cu Mine, risipește.

24. Când duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri sterpe, căutându-și odihnă, dar negăsind, își zice: Mă voiu întoarce la casa mea, de unde am ieșit.

25. Și venind, o află măturată și împodobită.

26. Atunci, se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el și intrând, își face aci sălaș; și starea acelui om ajunge, acum în urmă, mai rea ca la început.

27. Iar când vorbea Iisus acestea, o femeie din mulțime, ridicându-și glasul, I-a grăit: Fericit este pântecele care Te-a purtat și fericiți sânii pe cari i-ai supt!

28. Ci El a răspuns: Așa este, dar fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc.

29. In vremea aceea, grămădinduse mulțimile norodului, Iisus a început să le vorbească: Neamul acesta este un neam viclean; cere semn, dar semn nu i se va da, fără numai semnul proorocului Iona.

30. Căci, precum a fost Iona, semn Ninivitenilor, tot așa și Fiul Omului va fi semn acestui neam.

31. Impărăteasa dela Miază-zi ridica-se-va la judecată cu oamenii acestui veac și-i va osândi, pentrucă a venit dela marginile pământului, ca să asculte înțelepciunea lui Solomon și, iată, mai mult decât Solomon este aici.

32. Bărbații din Ninive scula-se-vor la judecată cu neamul acesta, și-l vor osândi, pentrucă s'au pocăit cu propoveduirea

22. Coloseni 2, 15.
23. Marcu 9, 40.
26. Ioan 5, 14.
28. Matei 7, 21.
31. 3 Imp. 10, 1; 2 Paral. 9, 1; Matei 12, 42.
32. Iona 2, 1; 3, 5; Matei 12, 41.

lui Ionà, şi iată, mai mult decât Ionà este aici.

33. Nimeni, aprinzând făclie nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sfeşnic, aşa încât cei cari intră să vadă lumina ei.

34. Luminătorul trupului e ochiul tău. Când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău e în lumină; dar când ochiul tău e rău, atunci şi trupul tău e plin de întuneric.

35. Ia seama, deci, ca lumina dintru tine să nu fie întuneric.

36. Aşa dar, dacă tot trupul tău e luminat, neavând nicio latură întunecată, luminat va fi în întregime, ca şi când te luminează făclia cu razele ei.

37. Pe când Iisus ţinea acest cuvânt, un Fariseu L-a rugat să prânzească la el; deci, intrând în casa lui, a şezut la masă.

38. Ci Fariseul s'a mirat, văzând că Iisus nu s'a spălat întâi, până a nu sta la masă.

39. Atunci Domnul a zis către el: Acum, voi, Fariseilor, curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, dar lăuntrul vostru este plin de hrăpire şi de viclenie.

40. Nebunilor! Oare cel ce a făcut partea din afară n'a făcut şi partea dinăuntru?

41. Curăţiţi, deci, cele dinăuntru şi, iată, toate vă sunt curate vouă.

42. Dar vai vouă, Fariseilor! Că daţi zeciuială din izmă şi din untariţă şi din orice legume şi lăsaţi la o parte dreptatea şi iubirea lui Dumnezeu; pe acestea se cădea să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi (nefăcute).

43. Vai vouă, Fariseilor! Că vă place să staţi în băncile dintâi în sinagogi şi să vi se închine lumea în târguri.

44. Vai vouă, Cărturarilor şi Fariseilor făţarnici! Că sunteţi ca mor-

33. Marcu 4, 21.
38. Matei 15, 2.
39. Matei 23, 25.

mintele ce nu se văd și oamenii, cari umblă peste ele, nu le știu.

45. Atunci, unul dintre învățătorii Legii, luând cuvântul, I-a zis Lui: Invățătorule, cu vorbele acestea ne faci de ocară și pe noi.

46. El a rostit: Vai și vouă, învățătorilor de Lege! Că împovărați pe oameni cu sarcini anevoe de purtat, iară voi nu le atingeți nici cu unul din degetele voastre.

47. Vai vouă! Că zidiți mormintele proorocilor pe cari părinții voștri i-au ucis.

48. Așa dar, mărturisiți și încuviințați faptele părinților voștri, pentrucă ei i-au omorît, iar voi le clădiți mormintele.

49. De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: Trimite-voiu la ei prooroci și Apostoli și dintre ei vor ucide și vor prigoni;

50. Ca să se ceară, dela neamul acesta, sângele tuturor proorocilor, care s'a vărsat de când s'a întemeiat lumea:

51. Dela sângele lui Abel, până la sângele lui Zaharia, care a pierit între altar și templu. Adevăr vă spun, se va cere dela neamul acesta.

52. Vai vouă, învățătorilor de Lege! Că ați luat cheia cunoștinței; voi înșivă n'ați intrat, iar pe cei ce au vrut să intre, i-ați oprit.

53. Iar după ce a ieșit Iisus de acolo, Cărturarii și Fariseii au început să-L strâmtoreze cu îndârjire și să-L silească să vorbească despre multe,

54. Pândindu-L și căutând să prindă ceva din gura Lui, ca să-I găsească vină.

12.

Să ne ferim de fățărnicie, de șovăială și de sgârcenie. Indemnuri la veghere și la îngăduială. Semnele vremii.

1. In vremea aceea, adunându-se mulțime ma-

46. Is. 10, 1; Matei 23, 4; Fapte 15, 10.
47. Matei 23, 29, sq.

51. Fac. 4, 8; 2 Parul. 24, 21.
12. 1. Matei 16, 6, sq.

re de oameni, încât se călcau unii pe alții, Iisus a început să vorbească mai întâi către ucenicii Săi: Feriți-vă de aluatul Fariseilor, care este fățărnicia.

2. Că nimic nu este acoperit, care să nu se descopere și (nimic) ascuns, care să nu vie la știința (tuturor).

3. Drept aceea, câte ați spus la întuneric se vor auzi la lumină și ceea ce ați grăit la ureche, în odăi, se va vesti de pe acoperișuri.

4. Ci vă spun vouă, prietenilor Mei: nu vă temeți de cei ce omoară trupul și după aceasta n'au ce să mai facă.

5. Vă voiu arăta, însă, de cine să vă temeți: Temeți-vă de acela care, după ce a ucis, are putere să arunce în Gheena: da, vă ziuc vouă, temeți-vă de acesta.

6. Nu se vând, oare, cinci vrăbii la doi bani? Și niciuna dintre ele nu este uitată, înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru, toți, sunt numărați. Nu vă temeți; voi sunteți mai de preț, decât multe vrăbii.

8. Și zic vouă: oricine va mărturisi pentru Mine, înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi pentru el, înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

9. Iar cel ce se va lepăda de Mine, în fața oamenilor, lepădat va fi în fața îngerilor lui Dumnezeu.

10. Oricine va spune vreun cuvânt împotriva Fiul Omului, i se va ierta; dar celui ce va huli împotriva Sfântului Duh, nu i se va ierta.

11. Iar când vă vor duce la sinagogi și la dregători și la stăpânitori, nu vă îngrijiți cum sau ce veți răspunde, sau ce veți cuvânta.

12. Pentrucă Sfântul Duh vă va învăța, chiar

---

3. Matei 10, 27.
4. Is. 8, 13 și 51, 12.
7. Luca 21, 18.
8. Matei 10, 32.
10. Mt. 12, 31; Mc. 3, 29.
11. Mt. 10, 19; Mc. 13, 11.

în ceasul acela, ce trebue să spuneţi.

13. Atunci, cineva din mulţime a **grăit** către **Iisus**: Invăţătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moştenirea.

14. Ci El a răspuns lui: Omule, cine M'a pus pe Mine judecător sau împărţitor peste voi?

15. Apoi a zis către ei: Luaţi aminte şi vă păziţi de orice poftă de avere, căci viaţa cuiva nu stă în prisosul ce-l are din avuţiile sale.

16. Şi le-a spus lor aceastǎ pildă: Unui om bogat i-a rodit moşia cu belşug.

17. Ci el cugeta în sine şi zicea: Ce voiu face, că n'am unde să adun roadele mele?

18. Dar şi-a zis: Aceasta voiu face: Dărâmavoiu jitniţele mele şi mai mari le voiu zidi şi voiu strânge acolo toate rodurile mele şi bunătăţile mele;

19. Şi voiu spune sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăţi, puse spre mulţi ani; odihneşte-te, mănâncă, bea, înveseleşte-te.

20. Dumnezeu, însă i-a rostit: Nebune! Intru această noapte, vor cere dela tine sufletul tău. Şi cele ce ai pregătit ale cui vor mai fi?

21. Aşa se întâmplă cu cel ce-şi adună comori sieşi, iar pentru Dumnezeu nu se înavuţeşte.

22. Apoi a vorbit către ucenicii Săi: Drept aceea zic vouă: nu vă îngrijiţi pentru **viaţa** voastră ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca.

23. Viaţa este mai mult decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea.

24. Uitaţivă la corbi, că nici nu seamănă, nici nu seceră; ei n'au celar, nici grânar, şi Dumnezeu îi hrăneşte. Cu cât mai de preţ sunteţi voi decât păsările!

25. Şi cine dintre voi, oricât şi-ar pune mintea,

15. I Tim. 6, 9, sq.; Matei 4, 4.

22. Matei 6, 25, sq.

poate să adaoge la sta-
tul lui, un cot?
26. Deci dacă nu pu-
teţi să faceţi nici ce este
prea puţin, de celelalte
de ce vă îngrijiţi?
27. Priviţi la crini cum
cresc: nici nu torc, nici
nu ţes. Totuşi zic vouă,
că nici Solomon, în toată
slava lui, nu se înveş-
mânta ca unul dintre ei.
28. Şi atunci, dacă iar-
ba, care este azi pe
câmp, iar mâine se a-
runcă în cuptor, Dumne-
zeu aşa o îmbracă, cu
cât mai vârtos pe voi,
puţin credincioşilor!
29. Şi voi, deci, nu cău-
taţi ce veţi mânca sau
ce veţi bea, şi nu fiţi cu
grija în inimă.
30. Căci după toate a-
cestea se străduesc pă-
gânii acestei lumi. Ci Ta-
tăl vostru ştie că aveţi
nevoie de ele.
31. Aşa dar, căutaţi îm-
părăţia lui Dumnezeu, şi
toate acestea se vor a-
dăoga vouă.
32. Nu te teme, turmă
mică, pentrucă Tatăl
vostru bine a voit să vă
dea vouă împărăţia.
33. Vindeţi averile
voastre şi daţi-le în mi-
lostenii; faceţi-vă pungi
care nu se învechesc,
comoară neîmpuţinată în
ceruri, unde furul nu se
apropie, nici molia nu o
strică;
34. Fiindcă unde este
comoara voastră, acolo
fi-va şi inima voastră.
35. Să fie mijloacele
voastre încinse şi făcliile
voastre aprinse.
36. Fiţi asemenea (a-
celor) oameni, cari aş-
teaptă pe domnul lor,
când se va întoarce dela
nuntă, ca, venind şi bă-
tând, îndată să-i des-
chidă.
37. Fericiţi acei servi-
tori, pe cari, la venirea
lui, stăpânul îi va afla
veghind. Adevăr grăesc
vouă, că se va încinge
şi-i va pune la masă şi,
venind lângă ei, îi va
sluji.
38. Fie că va veni la
straja a doua, fie că va
veni la straja a treia, fe-

33. Matei 6, 19, sq.

35. Ier. 1, 17; I Petr. 1, 13; Matei 25, 1, sq.

riciţi sunt (acei servitori) de-i va găsi aşa.
39. Aceea cunoaşteţi (prea bine), că de-ar şti stăpânul casei la ce oră vine hoţul, ar veghea şi n'ar lăsa să i se spargă casa.
40. Deci şi voi, fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului vine.
41. Atunci Petru L-a întrebat: Doamne, către noi zici pilda aceasta, sau către toţi?
42. Răspuns-a Domnul: Cine este iconomul credincios şi înţelept, pe care stăpânul îl va pune peste slugile sale, ca să le dea tainul, la timpul cuvenit?
43. Fericit este robul acela, pe care stăpânul, la venirea lui, îl va găsi făcând aşa.
44. Adevărat vă spun, că îl va pune (iconom) peste toată avuţia sa.
45. Dacă, însă, acel rob va zice întru sine: Stăpânul meu zăboveşte să vină şi va începe să bată pe robi şi pe roabe, să mănânce, să bea şi să se îmbete;
46. Veni-va domnul acelui rob, în ziua când el nu se aşteaptă, şi în ceasul când el nu ştie, şi-i va tăia capul, iar partea lui va pune-o cu cei necredincioşi.
47. Acel rob, care a ştiut voia stăpânului şi nu s'a pregătit, nici n'a făcut după voinţa lui, va fi cumplit bătut.
48. Dar cel ce n'a ştiut şi a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătut mai puţin. Căci mult i se va cere oricui i s'a dat mult şi dela cine au încredinţat întru belşug, vor cere cu prisos.
49. Foc venit-am să arunc pe pământ şi cât aş vrea să fie acum aprins!
50. Dar cu botez am a Mă boteza, şi câtă nerăbdare am până ce se va îndeplini!
51. Socotiţi că am venit să dau pace pe pă-

39. Mt. 24, 43; Tes. 5, 2.
42. Matei 24, 45.
47. Iac. 4, 17.
51. Matei 10, 34.

mânt? Vă spun că nu, ci desbinare.
52. Căci de acum înainte, cinci desbinați vor fi într'o casă: trei impotriva a doi și doi impotriva a trei.
53. Desbinați vor fi: tatăl împotriva fiului și fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei și fiica împotriva mamei, soacra impotriva norei sale și nora împotriva soacrei.
54. A vorbit apoi și către noroade: Când vedeți un nor, ridicându-se dinspre Apus, numaidecât spuneți că vine ploaie mare, și așa este.
55. Iar când vedeți că suflă vântul cel de la Miază-zi, atunci ziceți: va fi zăpușeală, și așa este.
56. Fățarnicilor! Fața pământului și a cerului știți să o tâlcuiți, dar ceasul acesta cum de nu-l înțelegeți?
57. De ce dar, de la voi înșivă, nu judecați ce este drept?
58. Ci, când mergi cu pârâșul tău la dregător, nevoiește-te pe cale să te izbăvești de el, ca nu cumva să te târască la judecător și judecătorul să te dea în mâna temnicerului, iar temnicerul să te arunce în temniță.
59. Zic ție, nu vei ieși de acolo, până ce nu vei plăti și paraua cea mai de pe urmă.

13.

Pilda Galileenilor. O femeie vindecată în ziua Sâmbetei. Pilde și cuvinte despre împărăția lui Dumnezeu. Ierusalimul și jalea-i viitoare.

1. In vremea aceea, erau câțiva acolo, cari dădură de știre lui Iisus despre acei Galileeni al căror sânge Pilat îl amestecase cu jertfele lor.
2. Atunci El, răspunzând, le-a zis: Credeți, oare, că acești Galileeni, fiindcă au pățit acestea, au fost ei mai păcătoși decât toți Galileenii?

53. Mih. 7, 6.
54. Matei 16, 2.
56. Ioan 4, 35.
58. Pilde 25, 8; Matei 5, 25, sq.

3. Nu! zic vouă; dar
de nu vă veţi pocăi, toţi
veţi pieri la fel.
4. Sau acei optsprezece inşi, peste cari s'a
surpat turnul în Siloam
şi i-a omorît, gândiţi,
oare, că au fost ei mai
greşiţi decât toţi locuitorii din Ierusalim?
5. Nu! zic vouă; dar
de nu vă veţi pocăi, toţi
veţi pieri la fel.
6. Apoi le-a spus această parabolă: Un om avea un smochin, sădit în
via lui, şi a venit să caute
rod în el, dar n'a găsit.
7. Şi a zis către vier:
Iată că sunt trei ani de
când viu şi caut rod în
smochinul acesta şi nu
găsesc. Taie-l; de ce mai
cuprinde pământul în zadar?
8. Ci răspunzând, vierul i-a grăit: Doamne,
lasă-l şi anul acesta,
până ce îl voiu săpa împrejur şi voiu pune gunoiu.
9. Şi de va rodi în viitor, (bine); iar de nu,
atunci îl voiu tăia.
10. Odată, în zi de
Sâmbătă, Iisus învăţa într'o sinagogă.
11. Şi iată, o femee
care avea, de optsprezece
ani, un duh de slăbiciune
şi era gârbovă şi nu putea să se ţină dreaptă,
cu nici un preţ.
12. Ci văzând-o Iisus,
a chemat-o la Sine şi i-a
zis: Femee, eşti dezlegată de neputinţa ta.
13. Şi şi-a pus mâinile
asupra ei şi îndată s'a
îndreptat şi a început să
preamărească pe Dumnezeu.
14. Atunci mai marele sinagogii, mâniindu-se
foarte, că Iisus a tămăduit Sâmbăta, a luat cuvântul şi a grăit mulţimii: Şase zile sunt întru
care se cuvine a lucra;
venind, deci, întru acestea, faceţi-vă sănătoşi,
dar nu în ziua Sâmbetei!
15. Ci Domnul i-a răspuns şi a zis: Făţarnicilor! Fiecare dintre voi
nu desleagă, oare, în
ziua Sâmbetei, boul lui

13. 3. Ps. 7, 13
6. Matei 21, 19
15 Mt 12, 11; Lc. 14, 5.

sau asinul, dela iesle, şi nu-l duce să-l adape?

16. Iar această femee, care este fiica lui Avraam şi pe care a legat-o Satana, iată, de optsprezece ani, nu se cădea, oare, să fie deslegată de legătura ei, în ziua Sâmbetei?

17. La atari cuvinte ale Lui, toţi protivnicii Lui se simţeau ruşinaţi, iar norodul întreg se bucura de toate faptele mărețe, săvârşite de El.

18. Apoi zicea: Cu ce este asemenea împărăţia lui Dumnezeu şi cu ce voiu asemăna-o?

19. Asemena este grăuntelui de muştar, pe care luându-l omul, l-a sămănat în grădina sa, şi a crescut şi s'a făcut copac, iar păsările cerului s'au sălăşluit în ramurile lui.

20. Zicea iarăşi: Cu ce voiu asemăna împărăţia lui Dumnezeu?

21. Asemenea este cu aluatul, pe care luându-l femeia, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s'a dospit totul.

22. Şi mergea Iisus, din oraş în oraş şi din sat în sat, învăţând şi ţinând drumul spre Ierusalim.

23. Iar cineva L-a întrebat: Doamne, puţini sunt, oare, cei ce se mântuesc? Ci El a zis către ei:

24. Străduiţi-vă să intraţi prin poarta cea strâmtă, că mulţi, zic vouă, vor căuta să intre şi nu vor izbuti.

25. Odată ce stăpânul casei s'a ridicat şi a închis uşa, veţi începe să staţi afară şi să bateţi la uşă şi să ziceţi: Doamne, Doamne, deschide-ne! Dar el, răspunzând, vă va grăi: Nu vă ştiu pe voi de unde sunteţi.

26. Atunci voi veţi prinde a zice: Mâncat-am în faţa ta şi am băut şi în uliţele noastre ai propovăduit.

27. El, însă, va rosti: Vă spun, nu vă ştiu pe

19. Matei 13, 31, sq.; Marcu 4, 31.

24. Mt. 7, 13; Filip. 3, 12.
27. Ps. 6, 9; Matei 7, 23 şi 25, 41.

voi de unde sunteţi. De-
părtaţi-vă dela mine, voi
toţi lucrători ai nedrep-
tăţii.
28. Acolo va fi plân-
gerea şi scrâşnirea din-
ţilor, când veţi vedea pe
Avraam, pe Isaac şi pe
Iacov şi pe toţi proorocii
în împărăţia lui Dum-
nezeu, iar pe voi aruncaţi
afară.
29. Şi veni-vor dela Ră-
sărit şi dela Apus, dela
Miază-noapte şi dela Mia-
ză-zi şi vor şedea la masă
întru împărăţia lui Dum-
nezeu.
30. Că iată, sunt unii
pe urmă, cari vor fi în-
tâiu, şi sunt alţii întâi,
cari vor fi pe urmă.
31. In ceasul acela, au
venit la El unii din Fa-
risei şi I-au zis: Ieşi şi
Te du de aici, că Irod
vrea să Te ucidă.
32. El le-a răspuns:
Duceţi-vă şi spuneţi vul-
pei acesteia: Iată, izgo-
nesc demoni şi săvârşesc
vindecări astăzi şi mâine,
iar a treia zi sfârşesc.
33. Insă şi azi şi mâi-
ne şi în ziua următoare
trebuie să călătoresc, fi-
indcă nu este cu putinţă
să piară prooroc afară
din Ierusalim.
34. Ierusalime, Ierusa-
lime, care omori pe proo-
roci şi ucizi cu pietre pe
cei trimişi la tine, de câte
ori am voit să adun pe
fiii tăi, cum adună găina
puii săi sub aripi, dar
n'aţi voit.
35. Iată, vi se lasă ca-
sa voastră (pustie), că
adevăr grăesc vouă: nu
Mă veţi mai vedea, până
ce va veni vremea ca să
ziceţi: Binecuvântat este
Cel cel vine întru numele
Domnului!

14.

Bolnavul de idropică vindecat Sâmbăta. Indemn la umilinţă şi la milostenie. Parabola cu marele ospăţ. Lepădarea de sine.

1. Intr'o zi de Sâmbă-
tă, intrând Iisus în casa
unuia dintre fruntaşii
Fariseilor, ca să ospăte-
ze, ei erau (acolo) cu o-
chii aţintiţi asupra Lui.
2. Şi iată I se înfăţi-

30. Mt 19, 30; Mc. 10, 31.

șează un om, care era bolnav de idropică;

3. Atunci Iisus, luând cuvântul, a vorbit către învățătorii Legii și către Farisei, zicându-le: Cuvine-se a vindeca în zi de Sâmbătă, ori nu? Ei, însă, au tăcut.

4. Dar El, apucând pe bolnav, l-a tămăduit și i-a dat drumul.

5. Și (iarăși), vorbind către ei, a zis: Care dintre voi, de-i va cădea în fântână f e c i o r u l sau boul, nu-l va scoate degrabă, în ziua Sâmbetei?

6. Și n'au putut, la acestea, să-I dea niciun răspuns.

7. Apoi, luând seama cum își alegeau la masă cele dintâi locuri, a spus oaspeților o pildă, zicându-le:

8. Când ești chemat de cineva la nuntă, nu te așeza în fruntea mesei, ca nu cumva vreunul, mai de cinste ca tine, să se afle poftit și el de gazdă.

9. Și venind cel ce te-a chemat pe tine și pe el, să-ți zică: Dă acestuia locul. Și atunci, cu rușine, te vei duce să stai pe locul cel mai de pe urmă.

10. Ci când ești poftit, du-te și te așează în cel din urmă loc, așa încât, când va veni cel ce te-a chemat, el să-ți zică: Prietene, urcă-te mai sus. Atunci vei avea cinste în fața tuturor mesenilor ce sunt cu tine.

11. Fiindcă oricine se î n a l ț ă pe sine, se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine, se va înălța.

12. Zis-a și celui ce L-a fost poftit: C â n d faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii cu stare, ca nu cumva și ei să te poftească, la rândul lor, și să ți se facă răsplătire.

13. Ci când faci un ospăț, cheamă s ă r a c i betegi, ologi, orbi.

14. Și fericit vei fi

14. 3. Matei 12, 10, sq.
5. Luca 13, 15.
11. Matei 23, 12.

că nu pot să-ți răsplătească. Ci răsplătit vei fi întru învierea drepților.

15. Unul dintre cei ce ședeau cu El la masă, auzind acestea, I-a grăit: Fericit este cel ce ospătează întru împărăția lui Dumnezeu!

16. Atunci El i-a răspuns: Un om a făcut cină mare și a poftit pe mulți;

17. Și a trimis, la ceasul cinei, pe robul său ca să spună celor poftiți: Veniți că (totul) acum e gata.

18. Dar toți, laolaltă, au început să-și ceară iertare. Cel dintâi a zis: Am cumpărat un ogor și trebue să mă duc să-l văd; mă rog ție, iartă-mă.

19. Un altul a zis: Am cumpărat cinci perechi de boi, și mă duc să-i încerc; mă rog ție, iartă-mă.

20. Al treilea a zis: Mi-am luat femeie și pentru aceea nu pot veni.

21. Și a venit robul și a spus domnului său acestea. Atunci, mâniindu-se stăpânul casei, a rostit către rob: Ieși, degrabă, pe străzile și ulițele cetății și adu aici săraci și betegi și orbi și ologi.

22. Zi-a robul (în urmă): Doamne, s'a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc.

23. Atunci, stăpânul a poruncit robului: Ieși la drumuri și la garduri și silește-i (pe toți) să intre, așa încât să-mi fie casa plină.

24. Căci, vă spun: niciunul din acei oameni, cari au fost poftiți, nu vor gusta din cina mea.

25. Ci mulțime de norod meregea cu El, și s'a întors și le-a vorbit lor:

26. Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său și pe muma sa și pe femeia sa și pe copiii săi și pe frații săi și pe surorile sale, ba încă și viața sa, nu poate să fie ucenicul Meu.

16. Matei 22, 1. sq.

26. Matei 10, 37. sq.

27. Și cel ce nu-și poartă crucea sa și vine după Mine, nu poate să fie ucenicul Meu.
28. Că cine dintre voi, vrând să clădească turn, nu stă mai întâi jos și nu-și face socoteala cheltuelii, d a c ă are cu ce să-l isprăvească?
29. Ca nu cumva, punându-i temelia, și neputând să-l termine, toți cei ce vor privi să înceapă să-l ia 'n râs,
30. Și să spună: acest om a început să zidească, dar n'a putut săvârși.
31. Sau care împărat, pornit să se bată în război, cu alt împărat, nu stă mai întâi, să țină sfat, dacă îi dă mâna să întâmpine cu zece mii, pe cel ce vine asupra lui, cu douăzeci de mii?
32. Iar de nu, cât e celălalt departe, îi trimite solie și se roagă de pace.
33. Astfel dar, oricine dintre voi, care nu se leapădă de tot ce are, nu p o a t e să fie ucenicul Meu.
34. Bun lucru este sarea, dar dacă și sarea se strică, cu ce o vor mai drege?
35. Nici în p ă m â n t, nici în gunoi, nu mai are vreun rost, ci o aruncă afară. Cel ce are urechi de auzit să audă.

15.

Parabola despre oaia cea pierdută, despre drahma cea pierdută și despre fiul risipitor.

1. Iar toți vameșii și p ă c ă t o ș i i stăteau, în preajma Lui ca să-L asculte.
2. Ci Fariseii și Cărturarii cârteau, zicând: Acesta primește la Sine pe păcătoși și stă cu ei la masă.
3. Atunci a rostit către ei parabola a c e a s t a și le-a spus:
4. Care om dintre voi, având o sută de oi și

27. Marcu 8, 34.
34. Mt. 5, 13; Mc. 9, 50.
35. Luca 8, 8
15. 1. Matei 9, 10.
2. Luca 7, 39.
4. Ezech 34, 11, 16; Matei 18, 12; Luca 19, 10.

pierzând din ele una, nu le lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustie și nu pornește după cea pierdută, până ce o găsește?

5. Și dacă a găsit-o, o pune pe umerii săi cu bucurie,

6. Și sosind acasă, cheamă pe prieteni și pe vecini, zicându-le: Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia mea cea pierdută.

7. Zic vouă: că tot așa va fi (mai multă) bucurie în cer, pentru un păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, cărora nu le trebuește pocăință.

8. Sau care femeie, având zece drahme, dacă pierde o drahmă, nu aprinde lumină și nu mătură casa și nu caută cu dinadinsul, până ce o găsește?

9. Și dacă o găsește, cheamă pe prietene și pe vecine, spunându-le: Bucurați-vă cu mine, căci am găsit drahma ce pierdusem.

10. Astfel, zic vouă: bucurie este înaintea îngerilor lui Dumnezeu, pentru un păcătos care se pocăește.

11. Apoi a zis: Un om avea doi feciori.

12. Și cel mai tânăr dintre ei a spus tatălui său: tată, dă-mi partea ce mi se cade din avere. Atunci el a împărțit averea între ei.

13. Dar nu după multe zile, feciorul cel mai mic, strângându-și toate, a a plecat într'o țară depărtată și acolo și-a risipit avutul, viețuind în destrăbălare.

14. După ce a cheltuit totul, s'a întâmplat, în țara aceea, o foamete mare și el a început să ducă lipsă.

15. S'a dus atunci și s'a aciuiat pe lângă unul din locuitorii acelei țări și acesta l-a trimis pe moșia sa, ca să păzească porcii.

16. Și dorea să-și sature pântecele din roșcovele pe care le mân-

7. Luca 5, 32.

13. Pilde 19, 3.

cau porcii, însă nimeni nu-i dădea.

17. Dar venindu-şi întru sine, el şi-a zis: Câţi argaţi ai tatălui meu au prisos de pâine, iar eu aici, pier de foame!

18. Scula-mă-voiu şi mă voiu duce la tatăl meu şi-i voiu spune: Tată, greşit-am la cer şi înaintea ta;

19. Nu mai sunt vrednic să mă chem fiul tău Fă-mă ca pe unul din argaţii tăi.

20. Şi s'a sculat şi a venit la tatăl său. Ci pe când era el încă departe, l-a văzut tatăl său şi s'a înduioşat, şi alergând (la el) a căzut pe grumajii lui şi l-a sărutat.

21. Atunci i-a zis feciorul: Tată, greşit-am la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău.

22. Dar tatăl a rostit către slugile sale: Aduceţi degrabă, haina cea mai bună şi îmbrăcaţi-l pe el; şi puneţi-i inel în deget şi încălţăminte în picioare.

23. Apoi, aduceţi viţelul cel gras, de-l tăiaţi. Şi să mâncăm, să ne veselim.

24. Căci acest fecior al meu, mort a fost şi a înviat, pierdut a fost şi s'a aflat. Şi au început să se veselească.

25. Iară feciorul lui cel mare era la câmp. Ci când a venit şi s'a apropiat de casă a auzit cântece şi jocuri.

26. Atunci, chemând la sine pe unul dintre robi. a întrebat ce însemnează aceasta.

27. Şi el i-a spus: Fratele tău a venit, şi tatăl tău, pentrucă l-a primit sănătos, a jertfit viţelul cel îngrăşat.

28. Şi s'a mâniat feciorul cel mare şi nu voia să intre; dar tatăl său, ieşind afară, îl îmbuna.

29. Atunci, răspunzând. el a zis către tatăl său: Iată atâţia ani, de când îţi slujesc şi niciodată n'am călcat porunca ta.

17. Pilde 23, 21.
18. Ier. 3, 12; Ps. 50, 4
24. Efes. 2, 1, 5 şi 5, 14.

Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. Dar, când veni acest fecior al tău, care ți-a mâncat averea cu curvele, junghiași, pentru el, vițelul îngrășat.

31. Tatăl, însă, i-a grăit: Fiule, tu pururea ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt.

32. Se cuvenea, însă, să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta, mort a fost și a înviat, pierdut a fost și s'a aflat.

16.

Parabola despre iconomul necredincios. Parabola despre bogatul nemilostiv și despre săracul Lazăr.

1. Zis-a, apoi și către ucenicii Săi: Era un om bogat, care avea un iconom; și acesta fu pârît la el, că i-ar fi risipind avuțiile.

2. Deci, l-a chemat și i-a zis: Ce este aceasta, ce aud despre tine? Dă-mi socoteala dregătoriei tale, căci nu mai poți să fii iconom.

3. Atunci iconomul a zis întru sine: Ce voiu face, că stăpânul meu ia iconomia dela mine? Să sap, n'am putere; să cerșesc, mi-e rușine.

4. Știu ce voiu face, ca să mă primească în casele lor, când voiu fi scos din iconomie.

5. Și chemând la sine, unul câte unul, pe datornicii stăpânului său, a întrebat pe cel dintâi: Cât ești dator domnului meu?

6. Răspuns-a el: o sută de vedre de untdelemn. Iconomul a zis: Ia-ți zapisul, șezi jos și scrie degrabă cincizeci.

7. După aceea, a întrebat pe altul: Dar tu, cât ești dator? El i-a spus: O sută de banițe de grâu. Zis-a iconomul: Ia-ți zapisul și scrie optzeci.

8. Iar stăpânul a lăudat pe iconomul cel nedrept, căci a lucrat cuminte. Pentrucă fiii ace-

16. 8. Efes. 5, 8; I Tes. 5, 5.

stei lumi sunt față de însuși neamul lor mai înțelepți decât fiii luminii.

9. Deci, vă zic vouă: agonisiți-vă prieteni, cu ajutorul bogățiilor nedrepte, ca atunci când se vor isprăvi, să vă primească pe voi în corturile cele veșnice.

10. Cel ce este credincios întru puțin și întru mult e credincios, și cel ce e nedrept întru puțin și întru mult este nedrept.

11. Deci, dar, dacă n'ați fost credincioși în bogățiile nedrepte, cine vă va încredința pe cele adevărate?

12. Și dacă în cele străine nu ați fost credincioși, cine vă va da ce este al vostru?

13. Nicio slugă nu poate să slujească la doi domni. Fiindcă sau pe unul va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ținea și de celălalt nu-i va păsa. Nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui Mamona.

14. Toate acestea le ascultau și Fariseii, cari erau iubitori de argint și-L luau în bătaie de joc.

15. Atunci El le-a grăit: Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepți înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre; căci ceea, ce la oameni este înalt, urâciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și proorocii au ținut până la Ioan; de atunci, împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare dă năvală în ea.

17. Iar mai lesne e să treacă cerul și pământul, decât să cadă din Lege un cornișor de slovă.

18. Oricine lasă pe femeia sa și se însoară cu alta, preacurvește, și cel ce se însoară cu cea lăsată de bărbat, preacurvește și el.

19. Era odată un om

9. Matei 6, 20; 19, 21; 1 Tim. 6, 19.
10. Luca 19, 17.
13. Matei 6, 24.
14. Matei 23, 14.
15. Luca 18, 9; Ps. 7, 10.
16. Matei 11, 13.
17. Lc. 21, 33; Mt. 5, 18.
18. Matei 5, 31.

bogat, care se îmbrăca
în porfiră și în in de
mare preț și petrecea
în fiecare zi, înconjurat
de slavă.
20. Iar un sărac, anu-
me Lazăr, zăcea la por-
țile lui, plin de bube.
21. Și ar fi poftit să
se sature din ce cădea
dela masa bogatului. Ci
câinii venind, lingeau bu-
bele lui.
22. Și a murit săracul
și a fost dus de către în-
geri în sânul lui Avra-
am. A murit apoi și bo-
gatul, și l-au înmormân-
tat.
23. Și în iad, ridicân-
du-și ochii, el care era
în chinuri, a v ă z u t, de
departe, pe Avraam, și
pe Lazăr în sânul lui.
24. Atunci strigat-a el
și a zis: Părinte Avraa-
me, fie-ți milă de mine
și trimite pe L a z ă r,
să-și întingă în apă vâr-
ful degetului și să-mi ră-
corească limba, căci mă
chinuesc în această vă-
paie.
25. Dar Avraam a gră-
it: Fiule, adu-ți aminte,
că ai primit cele bune ale
tale în viața ta și Lazăr,
așijderea, pe cele rele;
ci acum, aici, el se mân-
gâie, iar tu te chinuiești.
26. Și peste toate ace-
stea, între noi și voi stă
prăpastie adâncă, încre-
menită, astfel că cei ce
ar vrea să treacă de aici
la voi, ori de acolo la noi,
să nu poată să treacă.
27. Ci el a zis: Atunci
rogu-te, părinte, să-l tri-
miți acasă la tatăl meu,
28. Fiindcă am cinci
frați, să le spună lor a-
cestea, ca să nu vie și
ei în acest loc de chin.
29. Avraam a răspuns:
Au pe Moise și pe pro-
feți; să asculte de ei.
30. Dar el zise. Nu așa,
părinte Avraame, ci da-
că cineva dintre morți
se va duce la ei, se vor
pocăi.
31. Atunci a rostit A-
vraam: Dacă de Moise și
de profeți nu ascultă, nu
se vor îndupleca n i c i
când va î n v i a vreunul
dintre morți.

22. Ps. 90, 11.
24. Is. 66, 24.
29. Is. 8, 20.

17.

Despre sminteli, pornirea la iertare, credinţă şi fapte. Vindecarea celor zece leproşi. Când va veni împărăţia lui Dumnezeu.

1. Zis-a Iisus către ucenicii Săi: Nu se poate să nu vină prilejuri de păcat, dar vai de acela prin care ele vin!
2. Mai de folos i-ar fi, dacă cineva i-ar pune de gât o piatră de moară şi l-ar prăbuşi în mare, decât să smintească pe unul din aceştia mici.
3. Luaţi aminte de voi înşivă. De va greşi fratele tău, dojeneşte-l, şi dacă se va pocăi, iartă-l.
4. Şi chiar dacă îţi va greşi de şapte ori, într'o zi, şi de şapte ori se va întoarce către tine, zicând: Rău îmi pare, — tu să-l ierţi.
5. Atunci Apostolii grăit-au către Domnul: Dă-ne mai multă credinţă.
6. Iar Domnul a răspuns: De aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi zice acestui sicomor: Desrădăcinează-te şi te sădeşte în mare, şi v'ar asculta.
7. Cine dintre voi, dacă are o slugă, la arat ori la păscut (oile), îi va zice, când vine acasă dela câmp: Treci degrabă şi şezi la masă?
8. Oare nu-i va zice: Găteşte ca să cinez şi încinge-te şi serveşte-mă, până ce voiu mânca şi voiu bea, şi după aceea mănâncă şi bea şi tu?
9. Nu cumva are să mulţumească slugii, pentrucă a făcut ce i s'a poruncit? Socotesc că nu.
10. Aşa şi voi, când veţi face toate cele poruncite vouă, ziceţi: slugi netrebnice suntem! Ce eram datori să facem, am făcut.
11. Iar pe când Iisus mergea spre Ierusalim şi trecea prin mijlocul Samariei şi al Galileii,
12. Intrând într'un sat,

17. 2. Matei 18, 6; Marcu 9, 42.
3. Matei 18, 15.
5. Marcu 9, 24.
6. Matei 17, 20.
10. 1 Cor. 9, 16.
11. Ioan 4, 4.

L-au întâmpinat zece leproşi, cari se ţineau departe,

13. Şi cari au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Invăţătorule, fie-Ţi milă de noi!

14. Ci văzându-i, El le-a spus: Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor. Dar pe când ei se duceau, s'au curăţit de lepră.

15. Iar unul dintre ei, văzând că s'a vindecat, s'a întors şi cu glas mare slăvea pe Dumnezeu.

16. Şi a căzut la picioarele lui Iisus, cu faţa la pământ, şi I-a mulţumit. Iar el era Samaritean.

17. Răspunzând atunci Iisus, a zis: Au nu zece s'au curăţit? Dar cei nouă unde sunt?

18. Nu s'a găsit să se întoarcă, să dea mărire lui Dumnezeu, decât numai acesta, de neam străin?

19. Apoi a rostit: Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit.

20. Odată, Iisus, fiind întrebat de Farisei: când va veni împărăţia lui Dumnezeu, le-a răspuns, zicând: Impărăţia lui Dumnezeu nu vine pe văzutele.

21. Şi nici nu vor spune: Iată-o aici, sau dincolo. Fiindcă, iată, împărăţia lui Dumnezeu este în lăuntrul vostru.

22. Zis-a către ucenici: Veni-vor zile, când veţi dori să vedeţi una din zilele Fiului Omului, şi nu veţi vedea.

23. Şi vă vor spune vouă: Iată, acolo (este), iată, aici; nu vă duceţi şi nu vă luaţi după ei.

24. Căci după cum fulgerul, fulgerând dintr'o parte de sub cer, luminează până la cealaltă parte de sub cer, aşa va fi Fiul Omului, în ziua Lui.

25. Dar mai întâi, El trebue să sufere mult şi să fie lepădat de neamul acesta.

26. Şi ce fel a fost în zilele lui Noe, astfel va

14. Lev. 14, 2.
21. Mt. 24, 23; Mc. 13, 21.
24. Matei 24, 27, sq.
25. Lc. 9, 22; Mt. 16, 21.

fi și în zilele Fiului Omului:

27. Mâncau, beau, se însurau, se măritau, până în ziua când a intrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a prăpădit pe toți.

28. Așijderea precum a fost în zilele lui Lot: mâncau, beau, târguiau, vindeau, sădeau și clădeau.

29. Iar în ziua când a ieșit Lot din S o d o m a, plouat-a d n cer foc și pucioasă și i-a prăpădit pe toți.

30. In acelaș chip va fi în ziua în care este să se arate Fiul Omului.

31. In ziua aceea, cine va fi pe acoperiș, iar odoarele lui în casă, să nu se coboare (înăuntru) ca să le ia; de asemenea cel ce va fi în țarină, să nu se întoarcă îndărăt.

32. Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot.

33. Cine va căuta să mântuiască viața sa, va pierde-o; iar c i n e va pierde-o, va păstra-o vie.

34. Zic vouă: In noaptea aceea vor fi doi într'un pat; unul se va lua și altul se va lăsa.

35. Două vor râșni împreună; una se va lua și alta se va lăsa.

36. Doi vor fi în țarină; unul se va lua și altul se va lăsa.

37. Atunci, luând cuvântul, I-au zis Lui: Unde, Doamne? Ci El răspuns-a lor: Unde e s t e stârvul, acolo aduna-se-vor și vulturii.

18.

Parabolele despre văduva stăruitoare și despre fariseu și v a m e ș. Iisus cheamă pe copii la Sine. Primejdiile bogăției. A treia vestire a Patimilor. Vindecarea unui orb.

1. Le-a spus, apoi, o pildă, cum că se cuvine

27. Fac. 7, 7.
28. Fac. 18, 20.
31. Matei 24, 17.
32. Fac. 9, 26
33. Luca 9, 24: Matei 10. 39; Marcu 8, 35: Ioan 12, 25.
34. Matei 24, 40, sq
37. Matei 24, 28.
18. 1, 1 Tes. 5, 17; Rom. 12, 12.

să se roage pururea și să nu se lenevească.

2. Și a zis: Intr'o cetate era un judecător, care de Dumnezeu nu se temea și de oameni nu se rușina.

3. Era, însă, în cetatea aceea și o văduvă care venea la el și-i zicea: fă-mi dreptate, față de potrivnicul meu.

4. Și o bucată de vreme n'a voit; dar pe urmă a zis întru sine: deși de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mă rușinez,

5. Totuși, fiindcă văduva aceasta îmi face supărare, îi voiu face dreptate, ca să nu mă obosească, până la urmă, cu venirile ei.

6. Deci, rostit-a Domnul: Auziți ce grăește judecătorul cel nedrept?

7. Dar Dumnezeu, oare, nu va face dreptate aleșilor Săi, cari strigă către El ziua și noaptea, și pentru cari rabdă îndelung?

8. Zic vouă: că le va face dreptate în curând. Dar Fiul Omului, când va veni, afla-va, oare, credință pe pământ?

9. Către unii, cari aveau despre sine încredințarea că sunt drepți și priveau de sus pe ceilalți, a rostit parabola aceasta:

10. Doi oameni s'au suit în templu, ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș.

11. Fariseul stătea drept și se ruga astfel: Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, hrăpitori, nedrepți, necredincioși în căsătorie, sau ca și vameșul acesta.

12. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte agonisesc.

13. Iar vameșul, de departe, de unde sta, nu voia nici măcar ochii să-i ridice către cer, ci-și bătea pieptul și zicea: Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului.

14. Zic vouă: că acesta

---

3. Luca 11, 7, 8.
11. Mt. 5, 20; Is 58, 2.
14. Is. 66, 2; Matei 23, 12; 1 Petru 5, 5.

s'a pogorit mai îndreptat, la casa sa, decât acela. Fiindcă oricine se înalţă pe sine, se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine, se va înălţa.

15. Şi aduceau la El şi pruncii, ca să se atingă de ei. Ci văzând aceasta, ucenicii îi dojeneau.

16. Iisus, însă, i-a chemat la Sine şi a zis: Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci împărăţia lui Dumnezeu este a unora ca aceştia.

17. Adevăr grăiesc vouă: cine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra în ea.

18. După aceea, un dregător L-a întrebat pe El, zicând: Bunule Invăţător, ce să fac, ca să moştenesc viaţa cea de veci?

19. Atunci Iisus i-a zis: Pentru ce mă numeşti bun? Nimeni nu este bun, decât numai unul: Dumnezeu.

20. Ştii (prea bine) poruncile: să nu preacurveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, cinsteşte pe tatăl tău şi pe muma ta.

21. El, însă, răspunse: Toate acestea le-am păzit din tinereţele mele.

22. Auzind, Iisus, i-a spus: Iţi mai lipseşte un lucru: Vinde toate câte ai şi împarte la săraci, şi vei avea comoară în ceruri; apoi vino de Mă urmează.

23. Ci el, dacă a auzit acestea, s'a întristat, că era bogat foarte.

24. Şi văzându-l (astfel) Iisus, a grăit: Cât de greu vor intra cei ce au averi, în împărăţia lui Dumnezeu!

25. Că mai lesne este pentru cămilă să treacă prin urechile acului, decât pentru bogat să intre în împărăţia lui Dumnezeu.

26. Zis-au cei ce ascultau: Atunci, cine poate să se mântuiască?

---

15. Is. 49, 22; Matei 19, 13; Marcu 10, 13.
18. Mt. 19, 16; Mc. 10, 17.
20. Eşire 20, 12.
22. Matei 6, 20.

27. Răspuns-a El: Cele ce la oameni sunt cu neputinţă, cu putinţă sunt la Dumnezeu.

28. Atunci Petru a grăit: Iată, noi, lăsând toate ale noastre, am venit după Tine.

29. Ci El rostit-a către ei: Adevăr grăiesc vouă: Nu este niciunul care a lăsat casă, ori femeie, ori fraţi, ori copii, pentru împărăţia lui Dumnezeu,

30. Şi care să nu ia înmulţit în vremea de acum, iar în veacul ce va să vie, viaţă veşnică.

31. Apoi a luat la Sine pe cei doisprezece şi le-a zis: Iată, ne suim la Ierusalim şi se vor împlini toate cele ce s'au scris de prooroci, despre Fiul Omului.

32. Căci va fi dat în mâna păgânilor şi va fi batjocorit şi va fi înfruntat ruşinos şi va fi scuipat.

33. Şi după ce îl vor biciui, îl vor ucide; dar a treia zi va învia.

34. Ei, însă, n'au înţeles nimic din acestea, căci vorba aceasta era ascunsă pentru ei şi nu-şi dădeau seama de cele spuse.

35. Iar când s'a apropiat Iisus de Ierihon, un orb stătea la marginea drumului şi cerşea.

36. Şi auzind el mulţimea în mers, a întrebat ce e aceasta.

37. Şi i-au spus: Trece Iisus din Nazaret.

38. Atunci el a început să strige şi să zică: Iisus, Fiule al lui David, fie-Ţi milă de mine!

39. Dar cei ce mergeau înainte îl certau ca să tacă, el însă cu atât mai vârtos striga: Fiule al lui David, fie-Ţi milă de mine!

40. Ci Iisus s'a oprit şi a poruncit să-l aducă la El; şi când a fost aproape, l-a întrebat:

41. Ce vrei să-ţi fac? Iar el a spus: Doamne, să-mi capăt vederea!

---

27. Iov 42, 2.
28. Mt. 19, 27; Mc. 10, 28.
31. Mt. 20, 17; Mc. 10, 32.
32. Matei 27, 2.
34. Luca 9, 45.
35. Mt. 20, 29; Mc. 10, 46

42. Atunci Iisus i-a zis: Deschide ochii. Credința ta te-a mântuit.
43. Și în aceeași clipă deschise ochii și mergea după Iisus, slăvind pe Dumnezeu. Iar tot poporul, care văzuse, dădea laudă lui Dumnezeu.

19.

Zaheu. Parabola cu talanții. Intrarea în Ierusalim. Iisus jelește Ierusalimul și curățește Templul.

1. După aceea, intrând în Ierihon, străbătea orașul.
2. Și iată că un bărbat, cu numele Zaheu, care era mai mare peste vameși și era bogat,
3. Căuta să vadă cine este Iisus, dar nu putea de mulțime, pentrucă era mic de stat.
4. Atunci el, alergând înainte, s'a suit într'un sicomor, ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă.
5. Dar când a sosit la locul acela, Iisus cătând în sus, a rostit către el: Zaheu, grăbește-te și dă-te jos, căci astăzi trebue să rămân în casa ta.
6. Ci el s'a dat jos degrabă și L-a primit cu bucurie.
7. Văzând, însă, aceasta, toți murmurau și ziceau: a intrat să poposească la un om păcătos.
8. Atunci, Zaheu, stând în fața Domnului, a zis: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.
9. Zis-a către el Iisus: Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia, căci și el este fiu al lui Avraam.
10. Pentrucă Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut.
11. Și după ce au auzit acestea, Iisus a adăugat să le spună o pildă, fiindcă El era aproape de Ierusalim, iar ei credeau că împărăția lui Dumnezeu se va arăta numaidecât.

---

42. Matei 9, 22.
43. Ps. 145, 8.

19. 10. 1 Tim. 1, 15; Matei 18, 11.

12. Deci, a zis: Un om de neam mare s'a dus într'o ţară depărtată, ca să-şi ia întărire crăiască şi să se înapoieze.
13. Şi a chemat pe zece robi ai săi şi le-a dat zece talanţi, şi a zis către ei: Negustoriţi (cu ei), până viu.
14. Dar cetăţenii lui aveau ură pe el, şi au trimis solie în urma lui, zicând: Nu voim ca acesta să fie craiu peste noi.
15. Şi când a venit el înapoi, cu întărirea de craiu, a poruncit să-i cheme pe acei robi, cărora le dăduse banii, ca să afle cine, ce negustorie a făcut.
16. Şi s'a înfăţişat cel dintâi şi a zis: Doamne, talantul tău a adus câştig zece talanţi.
17. Atunci i-a zis stăpânul: Prea bine, slugă bună, fiindcă întru puţin ai fost credincios, să aibi putere peste zece cetăţi.
18. A venit, apoi, al doilea, şi a zis: Talantul tău, stăpâne, a făcut cinci talanţi.
19. Zis-a către acesta: Să fii şi tu (stăpânitor) peste cinci cetăţi.
20. A venit şi al treilea, şi a zis: Doamne, iată talantul tău, pe care l-am ţinut, pus de o parte, în maramă.
21. Că m'am temut de tine, pentrucă eşti om aspru: iei ce nu ai pus şi seceri ce n'ai semănat.
22. Zis-a lui stăpânul: Din cuvintele tale te voiu judeca, slugă vicleană. Ai ştiut că eu sunt om aspru: iau ce nu am pus şi secer ce nu am semănat;
23. Atunci, de ce n'ai dat banii mei la zărăfie? Şi eu, la venirea mea, i-aş fi cerut cu dobândă.
24. Apoi a poruncit celor ce stăteau de faţă: Luaţi dela el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi.
25. Dar ei au zis lui: Doamne, acela are zece talanţi.
26. Grăesc vouă: celui

12. Matei 25, 14, sq.; Marcu 13, 34.
22. Matei 12, 37.
26. Luca 8, 18; Matei 13, 12; Marcu 4, 25.

ce are i se va da, iar dela cel ce nu are şi ce are i se va lua.
27. Iară pe acei vrăjmaşi ai mei, cari n'au voit ca să domnesc peste ei, aduceţi-i aici şi tăiaţi-i în faţa mea.
28. După ce a cuvântat acestea, a mers înainte, în sus, spre Ierusalim.
29. Iar când a fost să se apropie de Betfaghe şi de Betania, către muntele care se zice Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenici,
30. Zicându-le: Duceţi-vă în satul dinaintea voastră şi, intrând în el, veţi găsi un mânz legat, pe care nimeni dintre oameni n'a şezut vreodată. Dezlegaţi-l şi aduceţi-l.
31. Şi de vă va întreba cineva: Pentru ce-l deslegaţi? Veţi zice aşa: Pentrucă trebueşte Domnului.
32. Şi ducându-se cei trimişi, au aflat precum le-a spus.
33. Iar când deslegau mânzul, au grăit stăpânii lui către el: Dece deslegaţi mânzul?
34. Atunci ei au răspuns: Pentrucă trebueşte Domnului.
35. Şi l-au adus la Iisus şi, aruncându-şi veşmintele lor pe mânz, au pus pe Iisus deasupra.
36. Iar pe când mergea, (alţii) îşi aşterneau veşmintele în calea Lui.
37. Şi dacă s'a apropiat (de Ierusalim), la coborîşul Muntelui Măslinilor, toată mulţimea ucenicilor, bucurându-se, a început să laude pe Dumnezeu, cu voce tare, pentru toate minunile pe care le văzuse.
38. Şi ziceau: Binecuvântat este Impăratul care vine întru numele Domnului! In ceruri fie pace, şi slavă întru înălţimi!
39. Dar oarecari Farisei din mulţime, I-au zis

28. Marcu 10, 32.
29. Matei 21, 1; Marcu 11, 1, sq.; Ioan 12, 12, sq.
38. Luca 2, 14.

Lui: Invăţătorule, ceartă-Ţi ucenicii.
40. Atunci El le-a răspuns: Zic vouă: de vor tăcea aceştia, pietrele vor striga!
41. Şi când a fost aproape şi a văzut cetatea, a plâns de mila ei şi a rostit:
42. Dacă ai fi cunoscut şi tu, măcar în această zi a ta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tăi.
43. Căci veni-vor zile peste tine, când duşmanii tăi vor trage şanţ în jurul tău şi te vor împresura şi te vor strâmtora de toate părţile,
44. Şi te vor face una cu pământul, şi pe fiii tăi în tine, şi nu vor lăsa întru tine piatră peste piatră, pentrucă nu ai cunoscut vremea cercetării tale.
45. Apoi, intrând în templu, a început să dea afară pe cei ce vindeau şi cumpărau în el.

40 Avac. 2, 11; Is. Navi 24, 27.
44. 3 Imp. 9, 7; Is. 29, 3; Mih. 3, 12; Matei 24, 2; Marcu 13, 2.

46. Şi le-a spus: Scris este: Şi va fi casa Mea casă de rugăciune; dar voi aţi făcut din ea peşteră de tâlhari.
47. Şi în fiecare zi era în templu, şi învăţa. Dar mai marii preoţilor şi cărturarii şi fruntaşii poporului căutau să-L piardă.
48. Şi nu găsiau ce să-i facă, pentrucă tot norodul se ţinea după El şi-L asculta.

20.

De unde a fost botezul lui Ioan? Pilda viei celei date lucrătorilor răi. Dinarul Cezarului şi învierea morţilor. Al cui fiu e Mesia?

1. Dar într'o zi, pe când Iisus învăţa poporul în templu, vestindu-i vestea cea bună, se înfăţişară preoţii şi cărturarii, împreună cu bătrânii.
2. Şi luând cuvântul, îi vorbiră: Spune nouă

45. Mt. 21, 12; Mc. 11, 15.
46. Is. 56, 7; Ier. 7, 11.
20. 1. Matei 21, 23, sq.; Marcu 11, 27.
2. Fapt. 4, 7

cu ce putere faci acestea, sau cine este cel care Ți-a dat puterea aceasta?

3. Ci El, răspunzând, le-a zis: Vă voiu întreba pe voi și Eu o vorbă. Ci spuneți-Mi:

4. Botezul lui Ioan, din cer a fost, ori dela oameni?

5. Atunci ei chibzuiră întru sine, zicând: De vom zice: din cer, ne va spune: Pentru ce n'ați crezut în el?

6. De vom zice: dela oameni, întreg norodul ne va omorî cu pietre, fiindcă este încredințat că Ioan a fost profet.

7. Deci, au răspuns că nu știu de unde a fost.

8. Atunci Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere lucrez acestea.

9. A început apoi, către norod, să spună această pildă: Un om a sădit vie, a dat-o cu învoială unor lucrători și a plecat, pe multă vreme, în altă țară.

10. La timpul (roadelor), a trimis la lucrători un rob, ca să-i dea din rodul viei. Lucrătorii, însă, după ce l-au bătut, l-au trimis fără nimic.

11. Și a mai trimis al doilea rob, dar ei, bătându-l și pe acela, și făcându-l de ocară, l-au trimis fără nimic.

12. Și a trimis pe al treilea; ei însă, după ce l-au rănit și pe acesta, l-au aruncat afară.

13. Atunci a zis stăpânul viei: Ce să fac? Voiu trimite pe fiul meu cel iubit; poate că pe el văzându-l, se vor rușina.

14. Însă lucrătorii, când l-au văzut, au vorbit între ei și au zis: Acesta este moștenitorul: veniți să-l omorîm, ca moștenirea să fie a noastră.

15. Și scoțându-l afară din vie, l-au omorît. Ce va face, dar, acestora, stăpânul viei?

16. Va veni și va pierde pe lucrătorii aceia, iar via va da-o altora.

---

6. Matei 14, 5.
9. Ps. 79, 9, sq; Is. 5, 1; Mt. 21, 33; Marcu 12, 1
14. Ps. 2, 1

Dar ei când au auzit, au
răspuns: Ferească Dum-
nezeu!
17. Ci Iisus, privindu-i
în față, le-a zis: Atunci
ce însemnează scriptura
aceasta: Piatra pe care
n'au luat-o în seamă zi-
ditorii, aceasta a ajuns
să fie vârful unghiului?
18. Oricine va cădea
pe această piatră, se va
sfărâma, iar pe cine (pia-
tra) va cădea, îl va spul-
bera.
19. Iar Cărturarii și
mai marii preoților cău-
tau să pună mâna pe El,
în ceasul acela, dar se
temură de norod. Căci
ei au înțeles că Iisus spu-
sese pilda aceasta împo-
triva lor.
20. Atunci ei s'au pus
la pândă și I-au trimis
iscoade care se prefăceau
că sunt drepți, ca să-L
prindă în cuvânt și să-L
dea în mâna stăpânirii
și în puterea procurato-
rului.
21. (Aceștia) L-au în-
trebat, zicând: Invățăto-
rule, știm că vorbești și
înveți drept și nu cauți
la fața omului, ci cu ade-
vărat înveți calea lui
Dumnezeu:
22. Cuvine-se ca noi să
dăm dajdie Cezarului,
sau nu?
23. Dar Iisus, pătrun-
zând vicleșugul lor, le-a
răspuns: De ce Mă ispi-
tiți?
24. Arătați-Mi un di-
nar. Al cui chip și scrie-
re are pe el? Ei au zis:
Ale Cezarului.
25. Atunci El a rostit
către ei: Așa dar, dați
cele ce sunt ale Cezaru-
lui, Cezarului, și cele ce
sunt ale lui Dumnezeu,
lui Dumnezeu.
26. Și n'au putut, din
vorba Lui, să-i scoată
vină, înaintea poporului,
și mirându-se de răspun-
sul Lui, au tăcut.
27. Atunci au venit la
El unii d'intre Saducheii
cari tăgăduesc că este
înviere și L-au întrebat,
28. Cu aceste vorbe:
Invățătorule, Moise ne-a

17. Ps. 117, 21; Mt. 21, 42.
19. Luca 19, 48.
20. Mt. 22, 15; Mc. 12, 13.
21. Matei 22, 16.
27. Mt. 22, 23, sq.; Mar-
cu 12, 18.
28. A doua Lege 25, 5

lăsat scris: Dacă cineva
are un frate însurat și
acesta va muri fără copii,
atunci fratele să ia pe
femeia (văduvă) și să
ridice urmași fratelui său.
29. Acum, erau șapte
frați. Și cel dintâi luân-
du-și femee, a murit
fără de copii.
30. A luat-o atunci al
doilea, și a murit și el
fără de copii.
31. A luat-o și al trei-
lea; și tot așa câteși șap-
te, cari n'au lăsat copii
și au murit.
32. La urmă, a murit
și femeia.
33. Deci, femeia, la în-
viere, a căruia dintre ei
va fi femee? Căci câte
șapte au ținut-o de ne-
vastă.
34. Atunci a răspuns
lor Iisus: Fiii veacului
acestuia se însoară și se
mărită;
35. Dar cei ce se vor
învrednici să dobândea-
scă veacul acela și în-
vierea cea din morți, nici
nu se însoară, nici nu se
mărită.
36. Și nici să moară
nu mai pot, căci sunt la
fel cu îngerii, și sunt
fiii lui Dumnezeu, de
vreme ce sunt fiii învierii.
37. Dar cum că morții
înviază, chiar Moise a
arătat-o, acolo unde vor-
bește despre rug, când
numește pe Domnul:
Dumnezeu lui Avraam,
și Dumnezeul lui Isaac și
Dumnezeul lui Iacov.
38. Dumnezeu, deci, nu
este Dumnezeu al morți-
lor, ci al viilor, căci toți
sunt vii în El.
39. Iar unii dintre căr-
turari răspunzând, au
zis: Învățătorule, bine ai
vorbit.
40. Și nu mai cutezau
să-L mai întrebe nimic.
41. Atunci a zis către
ei: Cum spun (cărtura-
rii) că Hristos este fiul
lui David?
42. Când însuși David
zice în Cartea Psalmilor:
Zis-a Domnul Domnului
Meu: șezi deadreapta
Mea,
43. Până ce voiu pune

36. Mt. 22, 30; 1 Ioan 3, 2.
37. Eșire 3, 6.
41. Mt. 22, 42; Mc. 12, 36
42. Ps. 109, 1; Fapte 2, 34.

pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale .
44. David, astfel, îl numește pe El domn; deci cum este Fiul Său?
45. Apoi, în auzul întregului norod, a zis către ucenici:
46. Păziți-vă de cărturari, cărora le place să se plimbe în haine lungi, și le place să li se închine lumea în târguri și să stea în băncile dintâi în sinagogi, și să stea în capul mesei la ospețe.
47. Ei, cari mănâncă de istov casele văduvelor și de ochii lumii se roagă îndelung, ei, aceștia, prisoselnică osândă vor lua.

21.

Banul văduvei. Cuvântarea lui Iisus despre dărâmarea Ierusalimului și parusia Sa.

1. Ci Iisus, ridicând privirea, a văzut pe bogați cum puneau în vistieria templului darurile lor.
2. Și a văzut și pe o văduvă sărmană, care a pus acolo doi bani.
3. Atunci a zis: Cu adevărat vă spun, că această văduvă săracă a pus mai mult ca toți.
4. Pentrucă toți aceștia au aruncat la daruri din ce le prisosește, aceasta, însă, din sărăcia ei a aruncat tot avutul ei.
5. Iară unii vorbind de templu, că este împodobit cu lespezi frumoase și cu podoabe, Iisus a zis:
6. Aceste lucruri pe care le vedeți, veni-vor zile întru care nu va rămânea piatră peste piatră, care să nu se risipească.
7. Ci ei L-au întrebat, zicând: Învățătorule, când oare vor fi acestea? Și care este semnul când va fi să fie acestea?
8. El a răspuns: Băgați de seamă să nu fiți amăgiți; căci mulți vor veni întru numele Meu, spunând: Eu sunt (Me-

46. Luca 11, 43.
21. 1. Marcu 12, 41.
5. Mt. 24, 1, sq.; Marcu 13, 1, sq.
8. Marcu 13, 22.

sia) și ceasul e aproape. Nu vă duceți după ei.
9. Iar când veți auzi de războaie și de răsmerițe, să nu vă spăimântați; căci acestea trebue să fie întâi, dar sfârșitul nu va fi curând.
10. Apoi le-a cuvântat: Se va scula neam peste neam și împărăție peste împărăție.
11. Și vor fi cutremure mari și pe alocurea foamete și molime, prevestiri spăimântătoare și mari semne din cer.
12. Dar mai înainte de toate acestea, vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni, dându-vă prinși în sinagogi și în închisori, și târându-vă la împărați și la stăpânitori, pentru numele Meu.
13. Și aceasta se va întoarce pentru voi în (fericită) mărturie.
14. Puneți, deci, în inimile voastre, să nu cugetați de mai înainte ce veți răspunde;
15. Căci Eu vă voiu da vouă gură și înțelepciune, căreia nu vor putea să stea împotrivă sau să răspundă toți protivnicii voștri.
16. Și veți fi vânduți și de părinți și de frați și de neamuri și de prieteni, și unii dintre voi vor fi dați la moarte.
17. Și veți fi urâți de toți oamenii, pentru numele Meu.
18. Dar nici un păr din capul vostru nu se va prăpădi.
19. Întru răbdarea voastră, dobândi-veți sufletele voastre.
20. Iar când veți vedea Ierusalimul înconjurat de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui.
21. Atunci cei din Iudeia să fugă la munți, cei din mijlocul ei să plece aiurea, iar cei de prin ținuturile (vecine) să nu se ducă în ea.
22. Căci acestea sunt

12 Matei 10, 17, 24, 9; Marcu 13, 9, sq.;
14. Lc. 12, 11; Mt. 10, 19.
15. Fapte 6, 10.
16. Fapte 7, 58.
18. Lc 12, 7; Mt 10, 30.
19. 2 Paral. 15, 7; Evr. 10, 30.
20. Matei 24, 15, sq.

zilele răzbunării, ca să se împlinească toate cele scrise.

23. Dar vai de cele ce vor avea în pântece și de cele ce vor alăpta întru acele zile! Pentrucă va fi în țară strâmtorare mare și urgie asupra acestui popor.

24. Și vor cădea de ascuțișul săbiei și vor fi duși robi la toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat în picioare de păgâni, până ce se vor împlini vremile păgânilor.

25. Și vor fi semne în soare, în lună și în stele, iar pe pământ noroadele vor fi cu inima strânsă întru nedumerire, de vuietul mării și al valurilor.

26. Iar oamenii vor sta să-și dea sufletul, de spaimă și de așteptarea celor pornite să vină peste lume; căci tăriile cerului vor fi sguduite.

27. Atunci vor vedea pe Fiul Omului, venind în nori cu putere și cu mărire multă.

28. Iar când vor începe să fie acestea, prindeți suflet și ridicați capetele voastre, pentrucă răscumpărarea voastră s'a apropiat.

29. Apoi le-a spus această pildă: Uitați-vă la smochin și la toți arborii:

30. Când scot frunze, voi privind știți, din capul vostru, că vara este de acum aproape.

31. Așa și voi, când veți vedea făcându-se acestea, să știți că apoape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Adevăr grăesc vouă: că nu va trece neamul acesta, până ce nu vor fi toate acestea.

33. Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

34. Luați seama de voi înșivă, să nu se îngreoaie inimile voastre de îmbuibare și de băutură și de

25. Is. 13, 10; Ez. 13, 7
26. Is. 64, 7; Ez. 24, 28; Ioil 3, 15.
27. Dan. 7, 13.
28. Rom. 8, 23.
29. Matei 24, 32, sq.
33. Luca 16, 17; Ps. 101, 27; Is 51, 6; Matei 5, 18.
34. Rom. 13, 13; Gal. 5, 21; Efes. 5, 18.

grijile lumești, și ziua aceea să vie peste voi fără de veste,
35. Ca un laț. Căci veni-va peste toți cei ce locuesc pe fața a tot pământul.
36. Drept aceea, priveghiați în toată vremea și vă rugați, ca să vă învredniciți să scăpați de toate acestea care vor să vie și să stați înaintea Fiului Omului.
37. Și ziua era în templu și învăța, apoi ieșind (din cetate), petrecea noaptea pe muntele numit Muntele Măslinilor.
38. Și tot norodul venea disdedimineață, la El, în templu, ca să-L asculte.

22.

Vânzarea lui Iuda. Cina cea de Taină. Râvna la întâietate: Suferințele din grădina Ghetsimani. Prinderea și aducerea la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

1. Iar acum se apropia praznicul Azimilor, care se cheamă Paște.
2. Și mai marii preoților și cărturarii căutau cum să-L răpue; dar le era teamă de norod.
3. Ci Satana intră în Iuda, numit Iscariotul, care era din numărul celor doisprezece.
4. Și ducându-se Iuda, vorbi cu mai marii preoților și cu căpeteniile oastei, ca să-L dea în mâna lor.
5. Aceștia s'au bucurat și s'au legat cu el ca să-i dea bani.
6. Iar el s'a învoit și căuta prilej să-L dea lor pe Iisus prins, fără să știe noroadul.
7. A sosit, deci, ziua Azimilor, când se cădea să se jertfească mielul de Paște.
8. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, zicând: Duceți-vă și gătiți-ne nouă Paștele, ca să mâncăm.
9. Iar ei L-au întrebat: unde voești să-Ți gătim?

35. 1 Tes. 5, 3.
37. Ioan 8, 1, 2.
22. 1. Marcu 14, 1, sq.; Ioan 13, 2.
3. Matei 26, 14.
7. Mt. 26, 17; Mc. 14, 12.

10. Ci El le-a răspuns: Iată, când veți intra în cetate, vă va întâmpina un om ducând un urcior cu apă; mergeți după el, până la casa unde intră.
11. Și stăpânului acelei case îi veți spune: Învățătorul îți grăește: Unde este odaia de oaspeți în care să mănânc Paștele, cu ucenicii Mei?
12. Și acela vă va arăta un foișor mare, așternut; acolo să gătiți.
13. Iar ei, ducându-se, au aflat precum le zisese și au gătit Paștele.
14. Și când a sosit ceasul, s'a așezat la masă, împreună cu Apostolii.
15. Și a grăit către ei: Cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paște, mai înainte de patima Mea.
16. Că zic vouă, că de acum nu voiu mai mânca dintru acestea, până când nu se vor împlini întru împărăția lui Dumnezeu.
17. Și luând paharul, mulțumind a zis: Luați acesta și împărțiți-l între voi.
18. Că zic vouă: nu voiu mai bea de acum din rodul viței, până ce nu va veni împărăția lui Dumnezeu.
19. Și luând pâinea, mulțumind, a frânt și le-a dat lor, zicând: Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceți întru pomenirea Mea.
20. Așijderea și paharul, după cină, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi.
21. Totuși, iată mâna celui ce Mă vinde este cu Mine, la masă.
22. Ci Fiul Omului merge precum a fost orânduit, dar vai acelui om, prin care e vândut!
23. Iar ei au început să se întrebe, unul cu altul, cine dintre ei să fie acela, care avea să săvârșească această faptă.
24. Apoi s'a iscat între ei și o pricire, cine dintre

13. Luca 19, 32.
14. Matei 26, 20
18. Matei 26, 29.
19. 1 Cor. 11, 23.
21. Marcu 14, 18; Ioan 13, 21, sq.

ei se pare că e mai mare?
25. Atunci El le-a zis: Impărații păgânilor îi stăpânesc pe aceștia și cei ce au putere asupra lor se numesc făcătorii lor de bine.

26. Dar voi să nu fiți astfel: ci care este mai mare între voi, să fie ca cel mai mic, și care este căpetenie, să fie ca unul ce slujește.

27. Căci, cine este mai mare, cel care stă la masă, sau cel care slujește? Oare nu cel ce stă la masă? Iară, Eu, în mijlocul vostru, sunt ca unul ce slujește.

28. Căci voi sunteți aceia, cari ați rămas cu Mine în ispitele Mele.

29. Și Eu vă rânduesc vouă împărăție, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu,

30. Ca să mâncați și să beți, la masa Mea, întru împărăția Mea și să ședeți în tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

31. Apoi Domnul a zis: Simone, Simone, iată Satana v'a cerut pe voi ca să vă cearnă ca pe grâu.

32. Iară Eu M'am rugat pentru tine să nu scadă credința ta. Și tu, oarecând, întorcându-te, întărește pe frații tăi.

33. Dar Petru I-a răspuns: Doamne, gata sunt să merg cu Tine și la temniță și la moarte.

34. Grăit-a Iisus lui: Zic ție, Petre, că astăzi nu va cânta cocoșul, până ce nu te vei lepăda de Mine, de trei ori, că nu Mă cunoști.

35. După aceea, l-a întrebat: Când v'am trimis pe voi fără de pungă, fără de traistă și fără de încălțăminte, dus-ați lipsă de ceva? Iar ei au răspuns: De nimic.

36. Atunci El le-a zis: Acum, însă, cel ce are pungă să o ia, tot așa și traista, și cel ce nu are

24. Luca 9, 46, sq.
25. Matei 20, 25, sq.; Marcu 10, 42.
26. 1 Petr. 5, 3 și 5, 6.
28. Luca 18, 28.
30. Matei 19, 28.
33. Matei 26, 33, sq.; Marcu 14, 29; Ioan 13, 37.
35. Ps. 22, 1; 32, 18; Matei 10, 9.

(sabie)) să-şi vândă veşmântul şi să-şi cumpere sabie.
37. Căci vă spun, că trebuie să se împlinească întru Mine Scriptura care zice: Şi cu cei fără de lege s'a socotit. Pentrucă ce este despre Mine ajunge acum la capăt.
38. Ei au zis atunci: Doamne, iată aici două săbii. El le-a răspuns: E destul.
39. După ce a ieşit (de la cină), s'a dus ca de obicei în Muntele Măslinilor. Iar ucenicii L-au urmat.
40. Şi când a sosit în acest loc, le-a spus: Rugaţi-vă, ca să nu cădeţi în ispită.
41. Iar El s'a depărtat de ei, ca la o aruncătură de piatră şi îngenunchind, se ruga,
42. Zicând: Părinte, de voeşti, înlătură dela Mine acest pahar. Dar nu voia Mea, ci voia Ta împlinească-se.
43. Iar un înger din cer s'a arătat Lui şi-L întărea.
44. Şi fiind în zbuciumul durerii, cu mai mare stăruinţă se ruga. Iar sudoarea Lui, ca picături mari de sânge, picura pe pământ.
45. Şi ridicându-se din rugăciune, a venit la ucenicii Lui şi i-a aflat adormiţi de mâhnire.
46. Şi le-a grăit: De ce dormiţi? Sculaţi-vă şi vă rugaţi, ca să nu cădeţi în ispită.
47. Nu isprăvise bine vorba şi iată o mulţime (de oameni) şi cel ce se numeşte Iuda, unul dintre cei doisprezece, venea în fruntea lor. Şi el s'a apropiat de Iisus, ca să-L sărute.
48. Atunci Iisus i-a zis: Iuda, prin sărutare vinzi pe Fiul Omului!
49. Iar cei din preajma Lui, văzând ce era să fie, L-au întrebat: Doamne, să tragem cu sabia?
50. Şi unul dintre ei a lovit pe sluga arhiereului

37. Is. 53, 12.
39. Matei 26, 30; Marcu 14, 26; Ioan 18, 1.
47. Matei 26, 47. sq.

şi i-a tăiat urechea dreaptă.

51. Ci Iisus răspunzând, a grăit: Lăsaţi, până aici! Şi atingându-se de urechea lui, l-a vindecat.

52. Iar către mai marii preoţilor, către căpeteniile templului şi către bătrânii cari veniseră asupra Lui, Iisus a rostit: Ca la un tâlhar ieşit-aţi cu săbii şi cu lănci.

53. Zilnic am fost cu voi în templu şi n'aţi întins mâinile asupra Mea. Dar acesta este ceasul vostru şi puterea întunericului.

54. Şi punând mâna pe El, L-au dus şi L-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru se ţinea după El, de departe.

55. Şi au aprins foc în mijlocul curţii şi au şezut la foc şi a şezut şi Petru între ei.

56. Văzându-l o servitoare, cum sta în lumina (focului), s'a uitat bine la el şi a zis: Şi acesta era cu El.

57. Ci Petru s'a lepădat de Iisus, zicând: Femee, nu-L cunosc.

58. Dar peste puţin l-a văzut altul şi i-a spus: Şi tu eşti dintre ei. Petru, însă, a răspuns: Omule, nu sunt.

59. Iar când a trecut ca un ceas, un altul adeverind cu putere, a rostit: Cu adevărat, şi acesta era cu El, că e, doar, Galileean.

60. Atunci Petru a zis: Omule, nu ştiu ce spui. Şi numaidecât, când nu sfârşise bine vorba, cocoşul a cântat.

61. Ci Domnul s'a întors şi s'a uitat la Petru; şi Petru şi-a adus aminte de cuvântul Domnului, cum îi zisese, că mai înainte ca să cânte, azi, cocoşul, tu te vei lepăda de Mine de trei ori.

62. Şi ieşind afară, Petru a plâns cu amar.

63. Iar oamenii cari îl păzeau pe Iisus îl batjocoreau şi-L băteau.

64. Şi acoperindu-I faţa, îl întrebau zicând:

---

54. Matei 26, 57; Marcu 14, 53; Ioan 18, 13.

63. Mt. 26, 67; Mc. 14, 65.

Prooroceşte, cine este cel ce Te-a lovit?

65. Şi hulind (aşa), alte multe spuneau Lui împotrivă.

66. Când s'a făcut ziuă, adunatu-s'au bătrânii poporului, mai marii preoţilor şi cărturarii şi L-au dus pe El în sinedriul lor. Şi I-au zis: Spune-ne de eşti Tu Mesia.

67. Atunci El le-a grăit: Dacă v'o spun, nu veţi crede-o;

68. Iar dacă vă întreb, nu-Mi veţi răspunde.

69. De acum, însă, Fiul Omului va şedea deadreapta puterii lui Dumnezeu.

70. Zis-au ei cu toţii: Eşti Tu, aşa dar, Fiul lui Dumnezeu? Iisus a rostit către ei: Voi (singuri) ziceţi că Eu sunt.

71. Atunci ei au vorbit: Ce ne mai trebueşte mărturie, când noi înşine am auzit din gura Lui?

66. Matei 27, 1; Marcu 15, 1; Ioan 18, 24.
67. Mt. 26, 63; Mc 14, 61.
69. Matei 24, 30; 26, 64; Marcu 15, 1

23.

Iisus înaintea lui Pilat şi înaintea lui Irod. Judecata, răstignirea, moartea şi îngropăciunea.

1. Apoi toată mulţimea lor s'a sculat în picioare şi L-a dus înaintea lui Pilat.

2. Şi au început să-L pârască şi să zică: Pe Acesta L-am aflat răsvrătind neamul nostru şi împiedicând să dăm dajdie Cezarului, iar despre Sine spune că este Hristos, împărat.

3. Pilat L-a întrebat, zicând: Eşti Tu împăratul Iudeilor? Iar El răspunzându-i, a grăit: Tu (singur) zici că sunt.

4. Atunci Pilat a rostit către mai marii preoţilor şi către mulţime: Nu găsesc nici o vină în Acest om.

5. Dar ei, mai cu putere stăruiau în spusa lor, că răsvrăteşte norodul, cu învăţătura Lui,

23. 1. Matei 27, 2; Marcu 15, 1; Ioan 18, 28.
2. Luca 20, 25.

prin toată Iudeia, din Galileia, de unde a început și până aici.

6. Auzind Pilat (de Galileia) a întrebat dacă Omul este Galileean.

7. Iar dacă a aflat, că este de sub stăpânirea lui Irod, L-a trimis la Irod, care era și el în Ierusalim, întru acele zile.

8. Irod, când a văzut pe Iisus, s'a bucurat foarte, că de multă vreme voia să-L cunoască, pentrucă auzise (multe) despre El și nădăjduia să-L vadă săvârșind vreo minune.

9. Și L-a întrebat Irod despre multe lucruri, dar El nu i-a răspuns nimic.

10. Iar mai marii preoților și cărturarii erau de față și-L învinuiau din răsputeri.

11. Atunci și Irod, cu ostașii săi, L-a disprețuit și L-a luat în râs și îmbrăcându-L cu o haină bătătoare la ochi, L-a trimis înapoi la Pilat.

12. Și în ziua aceea, Irod și Pilat s'au făcut prieteni, unul cu altul, căci mai înainte erau între ei în vrăjmășie.

13. Pilat a chemat laolaltă pe mai marii preoților, pe căpetenii și norodul,

14. Și a vorbit către ei: Ați adus la Mine pe omul Acesta, ca pe un răsvrătitor al poporului; dar, iată, eu cercetându-L, față cu voi, nicio vină n'am găsit în Acest om, din toate câte I le puneți în sarcină.

15. Și nici Irod (n'a găsit), căci L-a trimis înapoi la noi. Vedeți, dar, că n'a săvârșit nimic vrednic de moarte.

16. Astfel că îi voiu da o pedeapsă și-L voiu slobozi.

17. (Că trebuia, la praznic, să le lase slobod un vinovat).

18. Dar ei, cu toții, au strigat și au zis: Să piară Acesta! Iar pentru noi, dă drumul lui Baraba;

7. Luca 3, 1.
8. Lc. 9, 9; Matei 14, 1.
14. Mt. 27, 33; Ioan 18, [illegible]
17. Matei 27, 15, sq.

19. — Unul care era aruncat în temniță, pentru o răscoală ce se făcuse în oraș și pentru omor. —

20. Și din nou Pilat le-a vorbit, voind să slobozească pe Iisus.

21. Dar ei ridicau glasul și strigau: Răstignește-L! Răstignește-L!

22. Atunci el a zis a treia oară către ei: Dar ce rău a săvârșit Acesta? Nicio vină de moarte nu am aflat întru El. Astfel că îi voiu da o pedeapsă și îi voiu da drumul.

23. Dar ei, cu strigăte răzbătătoare, se țineau dârji și cereau să-L răstignească, iar glasurile lor și ale marilor preoți precumpăniră.

24. Căci Pilat dădu hotărîre, să se facă precum voiau.

25. Deci, a lăsat slobod pe cel închis în temniță, pentru răscoală și ucidere, pe care îl cereau ei, iar pe Iisus L-a dat cum le-a fost voia.

26. Și pe când îl duceau (ostașii), au pus mâna pe unul Simon Chirineul, care venea dela câmp, și i-au pus crucea în spinare, ca s'o ducă în urma lui Iisus.

27. Iar după El venea mulțime multă de norod și de femei, care se băteau în piept și se jeleau.

28. Atunci Iisus s'a întors către ele și a grăit: Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeți pe Mine, ci vă plângeți pe voi și pe copi'i voștri.

29. Căci, iată, vin zile întru care vor zice: Ferice de cele sterpe! Ferice de pântecele care n'au născut și de sânii cari n'au alăptat!

30. Atunci vor începe să spună munților: Cădeți peste noi; iar dealurilor: Acoperiți-ne pe noi.

31. Căci, acestea de le fac cu lemnul verde, ce va fi cu cel uscat?

---

23. Ioan 19, 12.
26. Matei 27, 32; Marcu 15, 21; Ioan 19, 17.
30. Is. 2, 19; Osie 10, 8; Apoc. 6, 16 și 9, 6.
31. Ier. 53, 12; I Petr. 4. 17.

32. Iar împreună cu El
duceau, la moarte, și doi
făcători de rele.
33. Și când au sosit la
locul care se cheamă Că-
pățâna, acolo L-au răs-
tignit pe El și pe cei
(doi) făcători de rele, pe
unul deadreapta și pe al-
tul deastânga.
34. Iară Iisus zicea:
Părinte, iartă-le lor, că
nu știu ce fac. Și veș-
mintele Lui le-au împăr-
țit între ei, aruncând pe
ele sorți.
35. Ci norodul sta și
se uita. Iar căpeteniile
(lui) își făceau râs de
Iisus, zicând: Pe alții i-a
mântuit; mântuiască-se
și pe Sine însuși, dacă
El este Hristosul lui
Dumnezeu, Cel ales.
36. Râdeau de El și
ostașii, cari veneau adu-
cându-I oțet,
37. Și zicând: De ești
Tu împăratul Iudeilor,
mântuește-te pe Tine în-
suți!
38. Iar deasupra (cru-
cii) Lui stătea scris cu
slove elinești, latinești și
evreești: ACESTA ESTE
IMPĂRATUL IUDEI-
LOR.
39. Unul dintre tâl-
harii pironiți hulea îm-
potriva Lui, zicând: Nu
ești Tu oare Mesia?
Mântuește-Te pe Tine în-
suți și pe noi.
40. Insă celălalt, răs-
punzând, l-a certat și a
grăit: Nu te temi tu de
Dumnezeu? Că ești în
aceeași osândă.
41. Ci noi cu dreptate,
căci luăm vrednica plată
a celor ce am făcut; pe
când Acesta n'a săvâr-
șit nimic nedrept.
42. Apoi a zis către
Iisus: Pomenește-mă,
Doamne, când vei veni
întru împărăția Ta.
43. Ci Iisus i-a răs-
puns: Adevăr grăesc ție,
astăzi vei fi cu Mine în
Rai.
44. Și era acum ca la

32. Is. 53, 12; Ioan 19, 18.
33. Matei 27, 33; Marcu 15, 22; Ioan 19, 17.
34. Matei 5, 44; Ps. 21, 20 sq.
35. Matei 27, 39, sq.
38. Matei 27, 37.
42. Matei 16, 28.
44. Mt. 27, 46; Mc. 15, 33.

ceasul al şaselea (miezul
zilei) şi întuneric s'a fă-
cut peste tot pământul,
până la ceasul al noulea,
45. Căci soarele s'a în-
tunecat; iar catapeteas-
ma templului s'a sfâşiat
pe mijloc.
46. Atunci Iisus, stri-
gând cu glas mare, a ro-
stit: Părinte, în mâinile
Tale dau duhul Meu. Şi
aceasta zicând, şi-a dat
duhul.
47. Iar sutaşul, văzând
cele ce s'au făcut, a mă-
rit pe Dumnezeu şi a zis:
Cu adevărat, omul Ace-
sta drept a fost.
48. Şi toată mulţimea,
care venise la această
priveliştе, şi văzuse cele
întâmplate, s'a întors
acasă, bătându-se în
piept,
49. Iar toţi cunoscuţii
lui şi femeile, care veni-
seră după El din Gali-
leia, stăteau departe,
martori la acestea.
50. Şi iată un bărbat
cu numele Iosif, sfetnic
(în sinedriu), om bun şi
drept,
51. De fel din Arima-
teia, oraş al Iudeilor,
care nu se învoise cu ho-
tărîrea şi cu fapta lor,
şi care aştepta împără-
ţia lui Dumnezeu,
52. S'a dus la Pilat şi
i-a cerut trupul lui Iisus.
53. Şi pogorîndu-L (de
pe cruce), L-a înfăşurat
în giulgiu de in şi L-a
pus într'un mormânt să-
pat în stâncă, unde ni-
meni, niciodată, nu mai
fusese pus.
54. Şi ziua aceea era
Vineri, şi se lumina spre
Sâmbătă.
55. Ci femeile, care ve-
niseră cu Iisus din Ga-
lileia, s'au ţinut după
Iosif şi au văzut mor-
mântul şi cum a fost pus
trupul lui Iisus.
56. Şi după ce s'au îna-
poiat, au pregătit miro-
denii şi miruri; iar Sâm-
bătă s'au odihnit, după
lege.

---

46. Matei 27, 54; Ps. 30, 5; Fapt. 7, 60.
50. Matei 27, 57; Marcu 15, 42; Ioan 19, 38.
54. Matei 27, 62.
56. Eşire 20, 10.

24.

Invierea Domnului. El se arătă ucenicilor cari mergeau la Emaus şi apoi Apostolilor. Inălţarea la cer.

1. Iar în cea dintâi zi a săptămânii, foarte de dimineaţă, au venit la mormânt, aducând miresmele ce pregătiseră.

2. Şi au aflat piatra răsturnată (dela uşa) mormântului.

3. Şi intrând (înăuntru) nu au găsit trupul Domnului Iisus.

4. Dar pe când ele erau în mare nedumerire despre aceasta, iată că doi bărbaţi au stat în faţa lor, în veşminte strălucitoare.

5. Atunci ele, de spaimă, şi-au plecat feţele la pământ; ei însă au rostit către ele: Pentru ce căutaţi pe Cel viu între cei morţi?

6. Nu este aici, ci a înviat. Aduceţi-vă aminte cum v'a vorbit, de pe când era în Galileia,

7. Zicând, că Fiul Omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor păcătoşi şi să fie răstignit, iar a treia zi să învieze.

8. Ci ele şi-au adus aminte de cuvintele Lui,

9. Şi întorcându-se dela mormânt au vestit toate acestea celor unsprezece şi tuturor celorlalţi.

10. Iar ele erau: Maria Magdalina şi Ioana şi Maria lui Iacov şi celelalte împreună cu ele, care au spus acestea către apostoli.

11. Dar vorbele acestea, arătau în faţa lor ca un basm şi n'au dat femeilor nicio crezare.

12. Totuşi, Petru s'a sculat şi a alergat la mormânt, şi aplecându-se (înainte) a văzut giulgiurile singure, zăcând. Şi s'a dus acasă, mirându-se de această întâmplare.

13. Iată, apoi, că doi dintr'înşii mergeau întru

---

24. 1. Matei 28, 1; Marcu 16, 1; Ioan 20, 1.
4. Ioan 20, 12; Fapt. 1, 10.
7. Matei 17, 22.
10. Luca 8, 2, 3.
13. Marcu 16, 12.

aceeași zi la un sat, depărtat de Ierusalim, ca la șaizeci de stadii, al cărui nume este Emaus.
14. Și aceia vorbeau între ei despre toate aceste (fapte) petrecute.
15. Ci pe când vorbeau și căutau lămuriri, s'a apropiat de ei Iisus însuși și a mers cu ei în cale.
16. Dar ochii lor erau ținuți, ca să nu-L cunoască.
17. Atunci El i-a întrebat: Ce sunt cuvintele acestea pe care le schimbați unul cu altul, în drumul vostru? Dar ei stăteau cu fețele întristate.
18. Răspunzând, unul cu numele Cleopa, a grăit către El: Tu singur ești străin în Ierusalim și n'ai aflat de faptele întâmplate în el, întru aceste zile?
19. El le-a zis: Ce fel (de fapte)? Atunci ei I-au răspuns: Cu Iisus Nazarineanul, care era prooroc puternic în faptă și în cuvânt, înaintea lui Dumnezeu și a tot norodul.
20. Iar arhiereii și boerii noștri L-au dat la osânda morții și L-au răstignit.
21. Ci noi nădăjduiam, că El este Cel ce va să izbăvească pe Israel; și cu toate acestea, astăzi merge pe a treia zi de când s'au petrecut acestea.
22. Ba ne-au mai pus în uimire și niște femei de ale noastre, care au fost de cu noapte la mormânt,
23. Și n'au mai găsit trupul Lui și au venit, zicând, că au văzut arătare de îngeri, cari le-au spus că este viu.
24. Iar câțiva dintre noi s'au dus la mormânt și au aflat așa cum au povestit femeile, dar pe El nu L-au văzut.
25. Atunci El a zis către ei: O, nepricepuților și zăbavnici cu inima ca să credeți toate câte au grăit proorocii!

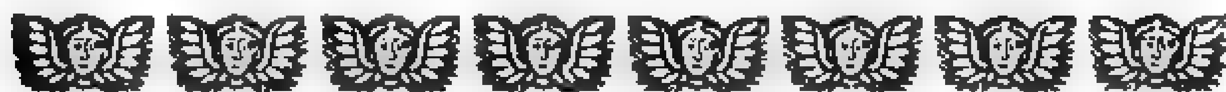
19. Matei 21, 11.
21. Fapte 1, 6.
22. Matei 28, 8; Marcu 16, 10; Ioan 20, 1, 18.
25. Gal. 3, 1.

26. Nu trebuia oare,
ca Hristos să pătimească
acestea și să intre întru
mărirea Sa?
27. Și începând dela
Moise și dela toți profeții,
le-a tâlcuit lor, din toate
Scripturile, locurile des-
pre El.
28. Ci s'au apropiat de
satul unde se duceau, iar
El se făcea că merge
mai departe.
29. Dar (cei doi) au
stăruit de El, zicând:
Rămâi cu noi, că ceasul
e în deseară și ziua se
înclină. Și a intrat ca
să rămână cu ei.
30. Și când a stat îm-
preună cu ei la masă,
luând El pâinea a bine-
cuvântat și frângând le-a
dat lor.
31. Atunci s'au deschis
ochii lor și au cunoscut
că este El; ci El s'a fă-
cut nevăzut de lângă ei.
32. Iar ei și-au spus
unul altuia: Oare nu ar-
dea în noi inima noastră,
când ne vorbea pe cale
și când ne tâlcuia Scrip-
turile?
33. Și în același ceas
sculându-se, au venit îna-
poi la Ierusalim și au gă-
sit adunați pe cei un-
sprezece, împreună cu cei
ce se țineau de ei,
34. Cari ziceau, că în-
tr'adevăr Domnul a în-
viat și s'a arătat lui Si-
mon.
35. Atunci au povestit
cele petrecute în cale și
cum a fost cunoscut de
ei la frângerea pâinii.
36. Și pe când vorbeau
ei acestea, (Iisus) însuși
stătu în mijlocul lor și
le zise: Pace vouă!
37. Ci ei, încremeniți
și înfricoșați, gândeau că
văd un duh.
38. Dar El le-a grăit:
Ce sunteți turburați și
pentru ce (aceste) gân-
duri se ridică în cugetele
voastre?
39. Vedeți mâinile Mele
și picioarele Mele, că Eu
însumi sunt; pipăiți-Mă
și vedeți, că duhul nu
are carne și oase, cum

26. Is. 50, 6.
27. Fac. 3, 15; Iov. 19, 25; Ps. 15, 10; Is. 53, 1; Osie 6, 1.
34. 1 Cor. 15, 4, 5.
36. Mc. 16, 14; Ioan 20, 19.
39. Ioan 20, 20.

Mă vedeţi pe Mine
având.
40. Şi zicând acestea,
le-a arătat mâinile şi pi-
cioarele Sale.
41. Iar ei încă necre-
zând de bucurie şi de mi-
rare, El le-a spus: Aveţi
aici ceva de mâncare?
42. Iar ei i-au pus îna-
inte o bucată de peşte
fript şi un fagure de
miere.
43. Şi a luat şi a mân-
cat în faţa lor.
44. Apoi a vorbit că-
tre ei: Acestea sunt cu-
vintele pe care le-am
grăit către voi, pe când
eram cu voi, că trebuie
să se împlinească toate
cele scrise despre Mine
în legea lui Moise, în pro-
oroci şi în psalmi.
45. Atunci le-a deschis
mintea ca să priceapă
Scripturile.
46. Şi (iarăşi) le-a zis,
că aşa este scris şi aşa
se cădea să pătimească
Hristos şi să învieze din
morţi a treia zi,
47. Şi în numele Său
să se propovăduiască po-
căinţa spre iertarea pă-
catelor, la toate neamu-
rile, începând dela Ieru-
salim.
48. Iar voi sunteţi mar-
torii acestora.
49. Şi iată, Eu trimit
peste voi făgăduinţa Pă-
rintelui Meu; voi, însă,
şedeţi în Cetate (Ieru-
salim), până ce vă veţi
îmbrăca, de Sus, cu pu-
tere.
50. Apoi i-a dus afară,
până spre Betania, şi ri-
dicându-şi mâinile i-a
binecuvântat.
51. Şi pe când îi bine-
cuvânta, s'a despărţit de
ei şi s'a ridicat la cer.
52. Iar ei, închinân-
du-se Lui, s'au întors în
Ierusalim, cu bucurie
mare.
53. Şi erau pururea în
biserică, lăudând şi bine-
cuvântând pe Dumnezeu.
Amin.

42 Ioan 21, 10.
46 Ps. 21, 7, 16.
49. Ioan 15, 26; 16, 8; Fapte 1, 4.
50. Fapte 1, 12.
51. Marcu 16, 19.

SFÂNTA EVANGHELIE

CEA DELA

I O A N

1.

Cuvântul lui Dumnezeu s'a făcut trup. Mărturia lui Ioan Botezătorul despre Mielul lui Dumnezeu. Cei dintâi ucenici ai lui Iisus.

1. La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

3. Toate printr'însul s'au făcut; și fără El nimic nu s'a făcut (din tot) ce s'a făcut.

4. Intru El era viață și viața era lumina oamenilor.

5. Și lumina luminează în întuneric și întunericul n'a cuprins-o.

6. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, iar numele lui era Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți, prin el, să creadă.

8. Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească despre Lumină.

9. Era Lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul, venind în lume.

10. In lume era și lumea printr'însul s'a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut.

---

1. 3. Ps. 32, 6; Col 1, 16; Evr. 1, 2.
4. Ioan 5, 26 și 12, 46.
5. Ioan 8, 12 și 9, 5.
6. Matei 3, 1 și 11, 10; Marcu 1, 4; Luca 3, 2.

11. Intru ale Sale a
venit, dar ai Săi nu L-au
primit.
12. Iar câţi L-au pri-
mit, le-a dat putere ca
să fie fiii lui Dumnezeu,
(adică) celor cari cred
întru numele Lui,
13. Cari nu din sânge,
nici din poftă trupească,
nici din poftă bărbătea-
scă, ci dela Dumnezeu
s'au născut.
14. Şi Cuvântul s'a fă-
cut trup şi s'a sălăşluit
între noi şi am văzut
mărirea Lui (mărire ca
a unuia-născut din Ta-
tăl) plin de har şi de
adevăr.
15. Ioan mărturisea
despre El şi striga, zi-
când: Acesta era despre
care am grăit: Cel care
vine după mine a fost
înaintea mea, pentrucă
era mai înainte de mine.
16. Că din plinătatea
Lui, noi toţi am luat, şi
har peste har.
17. Pentrucă legea da-
tu-s'a prin Moise, iar ha-
rul şi adevărul au fost
(venit) prin Iisus Hri-
stos.
18. Pe Dumnezeu ni-
meni nu L-a văzut vreo-
dată; Fiul Unul-Născut,
care este în sânul Tată-
lui, Acela a spus (despre
El).
19. Aceasta este măr-
turia lui Ioan, când au
trimis Iudeii, din Ierusa-
lim, preoţi şi leviţi ca
să-l întrebe: Cine eşti
tu?
20. El a mărturisit şi
n'a tăgăduit, ci a măr-
turisit că: Nu sunt eu
Hristos.
21. Ei l-au întrebat:
Dar ce eşti? Eşti Ilie?
Zis-a el: Nu sunt Ilie:
Eşti tu Proorocul? A
răspuns: Nu.
22. Atunci i-au zis:
Cine eşti? Ca să dăm un
răspuns celor ce ne-au
trimis. Ce spui tu despre
tine?

---

13. Ioan 3, 6; 1 Ioan 5, 4; Iac. 1, 18.
14. Is. 7, 14; Matei 1, 16; Luca 1, 31 şi 2, 7; Is. 40, 5; Matei 17, 2.
15. Mt. 3, 1; Mc. 1, 7.
17. Eşire 20, 1.
18. Eş. 33, 20; 1 Ioan 4, 12; 1 Tim. 6, 16; Lc. 10, 22.
19. Ioan 5, 33.
21. A doua Lege 18, 15; Matei 16, 11.

23. El a rostit: Eu
sunt glasul celui ce strigă
în pustie: Indreptați calea Domnului, după cum
a grăit Isaia proorocul.
24. Iară cei trimiși erau dintre Farisei.
25. Apoi l-au întrebat
și i-au zis: Atunci, de
ce botezi, dacă nu ești
Hristos, nici Ilie, nici
Proorocul?
26. Ioan le-a răspuns,
următoarele: Eu botez
cu apă; dar în mijlocul
vostru se află (unul) pe
care voi nu-L știți;
27. El este cel care
vine după mine, (Care a
fost înaintea mea) și Căruia eu nu sunt vrednic
să-I desleg cureaua încălțămintei.
28. Acestea se petreceau în Betania, dincolo
de Iordan, unde boteza
Ioan.
29. A doua zi, Ioan
vede pe Iisus venind la
el, și grăește: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce
ridică păcatul lumii.
30. Acesta este despre
care eu am spus: După
mine vine unul, Care a
fost înaintea mea, fiindcă era mai înainte de
mine.
31. Ci eu nu-L știam;
dar ca să se arate lui Israel, pentru aceea am venit eu, cel ce botez cu
apă.
32. Iar Ioan a mărturisit, zicând: Văzut-am
Duhul coborîndu-se, din
cer, ca un porumbel și
rămânând deasupra Lui.
33. Ci eu nu-L știam,
dar Cel ce m'a trimis să
botez cu apă, Acela mi-a
vorbit: Peste care vei
vedea Duhul pogorîndu-se și rămânând deasupra Lui, Acesta este
cel ce botează cu Duhul
Sfânt.
34. Iar eu am văzut
și am mărturisit, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.
35. A doua zi, din nou
stătea Ioan și doi dintre
ucenicii lui;
36. Și privind pe Iisus,
care trecea (pe acolo),

23. Is. 40, 3; Matei 3, 3; Marcu 1, 3; Luca 3, 4.
26. Matei 3, 11.
28. Ioan 10, 40
32. Matei 3, 16.

a rostit: Iată Mielul lui Dumnezeu.

37. Cei doi ucenici l-au auzit spunând (aceasta) şi au pornit după Iisus.

38. Iisus, întorcându-se şi văzându-i că merg după El, i-a întrebat:

39. Ce căutaţi? Ci ei au răspuns: Rabi (adică, în tâlcuire, Invăţătorule) unde sălăşlueşti?

40. El le-a zis: Veniţi şi veţi vedea. Deci, au mers şi au văzut unde sălăşluia; şi au rămas la El, în ziua aceea. Era ca la ceasul al zecelea (patru după amiază).

41. Andrei, fratele lui Simon Petru, era unul dintre cei doi cari auziseră pe Ioan şi veniseră după Iisus.

42. Acesta găseşte mai întâi pe Simon, fratele său, şi-i spune: am Găsit pe Mesia (adică, în tâlcuire, pe Hristos).

43. Şi l-a adus la Iisus. Iisus privind în faţa lui, i-a zis: Tu eşti Simon, feciorul lui Ionà; tu te vei numi Chefa (adică, în tâlcuire, Petru).

44. In ziua următoare, voind să plece în Galileia, a găsit pe Filip. Şi i-a grăit Iisus: Vino după Mine.

45. Iar Filip era din Betsaida, din oraşul lui Andrei şi al lui Petru.

46. Filip găseşte pe Natanail şi-i grăeşte: Am găsit (pe Acela) despre care a scris Moise în lege şi au scris profeţii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.

47. Natanail a răspuns lui: Din Nazaret poate să fie ceva bun? Filip îi zice: Vino şi vezi.

48. Iisus a văzut pe Natanail venind la Sine şi a spus despre el: Iată, cu adevărat, Israelit, întru care nu este vicleşug.

49. Natanail îl întrebă: De unde mă cunoşti? Iisus, răspunzând, i-a zis: Te-am văzut, când erai sub smochin, mai

40. Matei 4, 18.
42. Matei 16, 18.
45. Fac. 49, 10; A doua Lege 18, 18; Is. 40, 10; Ier. 23, 5; Iezech. 34, 23; Dan. 9, 24; Matei 2, 23.
47. Ps. 31, 2.
49. Ioan 6, 69; Matei 14, 33 şi 16, 16; Marcu 8, 20.

înainte ca Filip să te chteme.

50. Răspunsu-i-a Natanail: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Impăratul lui Israel.

51. Iisus, luând cuvântul, i-a grăit: Pentrucă ți-am spus, că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.

52. Apoi i-a zis: Amin, amin grăesc vouă, (de acum) veți vedea cerul deschizându-se și pe îngerii lui Dumnezeu, suindu-se și pogorîndu-se peste Fiul Omului.

2.

Nunta din Cana. Curățirea Templului.

1. A treia zi, s'a făcut nuntă în Cana Galileei, iar muma lui Iisus era acolo.

2. Și a fost chemat la nuntă și Iisus cu ucenicii Săi.

3. Și nu mai avea vin, căci s'a fost sfârșit vinul de nuntă. Atunci, muma lui Iisus, a zis către El: Nu mai este vin.

4. Zis-a ei Iisus: Ce este Mie și ție, femee? Ceasul Meu n'a venit încă.

5. Muma Lui a zis celor ce slujeau: Faceți ceea ce vă va spune.

6. Ci erau acolo șase vase de apă, făcute din piatră, puse pentru curățirea Iudeilor și care luau câte două sau trei vedre.

7. Iisus le-a poruncit: Umpleți vasele cu apă. Și le-au umplut până sus.

8. Apoi le-a zis: Acum scoateți și duceți nunului. Iar ei i-au dus.

9. Și când nunul a gustat apa care se făcuse vin și nu știa de unde este (ci slujitorii cari scoseseră apa știau), nunul a strigat pe mire,

10. Și i-a spus: Orice om pune întâi vinul cel bun și când (nuntașii) au băut bine, pune pe cel mai slab. Dar tu ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Acest început al minunilor l-a făcut Iisus

51. Fac. 28, 12.

2. 6. Marcu 7, 3.

în Cana Galileei, dând pe
față mărirea Sa; și ucenicii
Săi au crezut într'însul.
12. După aceasta, a
mers de vale în Capernaum,
El și muma Lui
și frații Lui și ucenicii
Lui, dar n'au rămas acolo
decât puține zile.
13. Ci Paștele Iudeilor
era aproape și Iisus
s'a suit în Ierusalim.
14. Și a găsit în templu
ș e z â n d (negustorește)
pe vânzătorii de boi și
de oi și de porumbei și
pe schimbătorii de bani.
15. Atunci făcându-și
un biciu de ștreanguri,
i-a scos pe toți afară din
locașul sfânt cu oile și
cu boii lor, iar banii zarafilor
i-a risipit și mesele
lor le-a răsturnat.
16. Și vânzătorilor de
porumbei le-a zis: Luați
acestea de aici. Nu faceți
casa Tatălui Meu,
casă de negustorie.
17. Și și-au adus aminte
ucenicii Lui, că este
scris: Râvna casei Tale
M'a mâncat.
18. Atunci Iudeii au
luat c u v â n t u l și I-au
grăit: Ce semn ne arăți
că (ai dreptul) să faci
acestea?
19. Iisus, răspunzându-le,
le-a zis: Dărâmați
templul acesta și-l voiu
ridica (la loc) în trei
zile.
20. Dar Iudeii au rostit:
In patruzeci și șase
de ani clăditu-s'a templul
acesta! Și Tu îl vei ridica
în trei zile?
21. Ci El vorbea de
templul trupului Său.
22. Deci, când s'a sculat
din morți, ucenicii
Lui și-au adus aminte, că
aceasta o zicea și au crezut
Scripturii și cuvântului
pe care l-a fost spus
Iisus.
23. Și fiind în Ierusalim,
la Paște, în sărbătoare,
mulți au crezut
întru numele Lui, văzând
minunile pe care le făcea.
24. Ci Iisus nu se încredea
în ei, pentrucă îi
cunoștea pe toți,
25. Și pentrucă nu avea
nevoie să-i mărturi-

14. Matei 21, 12; Marcu 11, 13; Luca 19, 45.
17. Ps. 68, 11.
19. Matei 26, 61.
22. Lc. 24, 8; Ps. 15, 10.
25. Ps. 7, 10; Apoc. 2, 23.

sească cineva despre om (ce fel este), că știa El însuși ce era în (inima) omului.

3.

Vorbirea lui Iisus cu Nicodim. Ioan mărturisește despre Hristos.

1. Era un om din tagma Fariseilor, care se numea Nicodim și care era fruntaș între Evrei.

2. Acesta a venit noaptea la Iisus și i-a vorbit: Rabi, știm că dela Dumnezeu ai venit învățător; căci nimeni nu poate face aceste minuni, pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el.

3. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Amin, amin grăesc ție: de nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Dar Nicodim îi grăește: Cum poate omul să se nască, odată ce e bătrân? Oare poate să intre a doua oară în pântecele maicii sale și să se nască?

5. Iisus răspunse: Amin, amin grăesc ție, de nu se va naște cineva din din apă și din Duh nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din carne, carne este și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ți-am zis: trebuie să vă nașteți de Sus.

8. Vântul suflă, unde vrea și tu auzi vuetul lui, dar nu știi de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul.

9. Răspunzând Nicodim, L-a întrebat: Cum pot să fie acestea?

10. Iisus a răspuns și a zis: tu ești învățătorul lui Israel și nu le știi acestea?

11. Amin, amin grăesc ție, că noi ceea ce știm vorbim și ce am văzut mărturisim; dar mărturia noastră nu o primiți.

---

3. 1. Ioan 7, 50 și 19, 39.
3. Tit. 3, 5.
5. Iezech. 36, 25, 27; Efes. 5, 26.
8. Iov 38, 24.

12. Dacă v'am spus lucruri pământești și nu credeți, cum veți crede de vă voiu spune lucruri cerești?
13. Nimeni nu s'a suit în cer, fără numai Cel ce s'a pogorît din cer, Fiul Omului, care este în cer.
14. Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului,
15. Pentru ca oricine crede într'însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică.
16. Că Dumnezeu așa a iubit lumea, încât a dat pe Fiul Său Unul-Născut, pentru ca oricine crede într'însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică.
17. Căci n'a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume, ca să osândească lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea.
18. Cel ce crede întru El, nu se osândește, iară cel ce nu crede a și fost osândit, fiindcă nu a crezut întru numele Celui unu'a-născut, Fiul lui Dumnezeu.
19. Și judecata de osândă e aceasta: că Lumina a venit în lume și oamenii au iubit întunericul mai mult decât Lumina. Căci faptele lor erau rele.
20. Că oricine făptuește cele rele, urăște Lumina și nu vine la Lumină, pentru ca faptele lui să nu fie dovedite (ca rele).
21. Cine, însă, lucrează adevărul, vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că sunt săvârșite în Dumnezeu.
22. După acestea, a venit Iisus și ucenicii Lui în pământul Iudeei și stătea cu ei acolo și boteza.
23. Și boteza și Ioan, la Enon, aproape de Salim, că erau acolo ape multe și (oamenii)) veneau și se botezau.

---

14. Numeri 21, 8.
15. Mc. 16, 16; Lc. 19, 10.
16. Ioan 15, 13; Rom. 5, 8 și 8, 32; I Ioan 3, 16 și 4, 9.
17. Ioan 12, 47.
18. Ioan 5, 24.
20. Efes. 5, 8, sq.

24. Căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare.

25. Atunci s'a iscat din partea ucenicilor lui Ioan o neînțelegere cu un Iudeu, asupra curățirii.

26. Și au venit la Ioan și i-au spus: Rabi, Acela care era cu tine dincolo de Iordan și căruia I-ai dat mărturia ta, iată El botează și toți se duc la El.

27. Ioan a răspuns cu aceste vorbe: Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s'a dat lui din cer.

28. Voi, înșivă îmi sunteți martori, că am zis: Nu sunt eu Hristos, dar sunt trimis înaintea Lui.

29. Cine are mireasă, acela este mirele, iar prietenul mirelui, care stă și ascultă pe mire, se bucură cu bucurie (mare) de glasul lui. Deci, această bucurie a mea s'a împlinit.

30. Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez.

31. Cel ce vine de Sus este deasupra tuturor; cel ce este de pe pământ: de pe pământ este și de pe pământ vorbește. Cel ce vine din cer este deasupra tuturor.

32. Și ce a văzut și auzit, aceea mărturisește, dar mărturia Lui nu o primește nimeni.

33. Cine a primit mărturia Lui, a pecetluit că Dumnezeu este adevărat.

34. Căci pe cine l-a trimis Dumnezeu, vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentrucă Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură.

35. Tatăl iubește pe Fiul și toate le-a dat în mâna Lui.

36. Cela ce crede în Fiul are viață veșnică; cine nu ascultă de Fiul, nu va vedea Viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.

---

24. Matei 14, 3; Luca 3, 19, sq.
28. Ioan 1, 20, 30.
30. 2 Imp. 3, 1, sq.
31. Ioan 8, 23.
35. Matei 11, 27.
36. 1 Ioan 5, 12.

4.

Vorbirea lui Iisus cu femeia samariteană. Iisus tămădueşte pe feciorul unui slujbaş împărătesc.

1. Inţelegând Domnul, că Fariseii au auzit că El face şi botează mai mulţi ucenici decât Ioan,
2. (Măcar că Iisus însuşi nu boteza, ci ucenicii Lui),
3. A lăsat Iudeia şi s'a dus iarăşi în Galileia.
4. Dar trebuia să treacă prin Samaria.
5. Şi a venit la un oraş al Samariei numit Sihar, aproape de câmpul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, feciorul său;
6. Şi fântâna lui Iacov era acolo. Ci Iisus era ostenit de călătorie şi aşa a şezut lângă fântână. Iar ceasul era aproape şase (amiaza).
7. Atunci, o femeie samariteancă veni să scoată apă. Iisus îi zise: Dă-Mi să beau.
8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate, ca să cumpere merinde.
9. Femeia samariteancă îi răspunse: Cum ceri să bei, Tu care eşti Iudeu, dela mine, care sunt samariteancă? (Pentrucă Iudei nu se îngăduesc cu Samaritenii).
10. Iisus i-a spus aceste vorbe: Dacă cunoşteai darul lui Dumnezeu şi Cine este Cel care ţi-a zis: Dă-Mi să beau, ai fi cerut dela El şi ţi-ar fi dat apă vie.
11. Femeia îi grăeşte: Doamne, nici nu ai cu ce să scoţi, iară puţul e adânc. De unde, dar, ai apa cea vie?
12. Nu cumva eşti Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână şi a băut şi el din ea, şi feciorii lui şi turmele lui?
13. Iisus i-a răspuns şi a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta din nou.
14. Dar cel ce va bea din apa pe care-i voiu

4. 1. Ioan 3, 22, 26.
5. Fac. 48, 22; Iisus Navi 24, 32.
9. Lc. 9, 52; Fapt. 10, 28.
10. Ioan 7, 38.
13. Ioan 6, 58.
14. Isaia 48, 21; Ioan 7, 38.

da-o Eu, nu va mai înseta în veac, căci apa pe care-i voiu da-o Eu se va face în el izvor de apă izvorîtoare întru viaţa veşnică.
15. Femeia atunci îi spuse: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai viu aici să scot.
16. Iisus îi porunceşte: Mergi şi cheamă pe bărbatul tău şi vino aici.
17. Dar femeia, răspunzând, a zis: N'am bărbat. Iisus i-a răspuns: Bine ai zis: N'am bărbat,
18. Că cinci bărbaţi ai avut şi acum pe care îl ai nu este bărbatul tău. Aceasta adevărat ai spus.
19. Femeia îi zice lui Iisus: Doamne, văd că Tu eşti prooroc.
20. Părinţii noştri s'au închinat pe acest munte, iar voi ziceţi că în Ierusalim este locul cuvenit pentru închinare.
21. Ci Iisus îi grăeşte: Femee, crede-Mă, că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim, vă veţi închina Tatălui.
22. Voi vă închinaţi la ce nu ştiţi, noi ne închinăm la ce ştim, pentrucă mântuirea este dela Iudei.
23. Dar vine ceasul şi acum este, când adevăraţii închinători se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr, căci şi Tatăl voieşte astfel de închinători.
24. Duh este Dumnezeu şi cei ce I se închină, cade-se să I se închine în duh şi în adevăr.
25. Femeia rosteşte către El: Ştim că vine Mesia — care se zice Hristos —; când va veni Acela, ne va spune nouă toate.
26. Iisus îi răspunde: Eu sunt, cel ce vorbesc cu tine.
27. Dar atunci sosiră ucenicii Lui. Şi se mirau că vorbea cu o femee (samariteancă). Insă nimeni n'a întrebat: Ce

19. Ioan 6, 14; 9, 17.
20. A doua Lege 12, 5; 3 Imp. 8, 29 şi 9, 3.
22. 4 Imp. 17, 29; Isa. 2, 3; Luca 24, 47.
24. 2 Cor. 3, 17.
26. Ioan 8, 25; 9, 37.

vcești? Sau: Ce grăești
cu ea?
28. Atunci femeia și-a
lăsat găleata, s'a dus în
cetate și a zis oamenilor:
29. Veniți de vedeți un
om, care mi-a spus toate
câte am făcut. Nu cumva
acesta e Mesia?
30. Și au ieșit din ce-
tate și veneau către El.
31. Intre aceasta, uce-
nicii Lui îl rugau, zicând:
Rabi, mănâncă.
32. El atunci le-a grăit:
Am de mâncat o mân-
care, pe care voi nu o
știți.
33. Ci ucenicii se în-
trebau între ei: Adusu-
i-a oare cineva să mă-
nânce?
34. Iisus rostește că-
tre ei: Mâncarea Mea
este: să fac voia Celui
ce M'a trimis pe Mine
și să săvârșesc lucrul Lui.
35. Nu ziceți voi, că
mai sunt patru luni și
vine secerișul? Eu vă
zic: iată, ridicați ochii
voștri și priviți câmpiile,
că sunt albe pentru se-
ceriș.
36. Iar cel ce seceră
primește plată și adună
roadă întru viața de veci,
ca să se bucure împre-
ună și cel ce seamănă și
cel ce seceră.
37. Căci aici se adeve-
rește cuvântul: că unul
este sămănătorul și altul
secerătorul.
38. Eu v'am trimis să
secerați ce n'ați muncit
voi; alții au muncit și
voi ați intrat în munca
lor.
39. Și mulți dintre Sa-
maritenii din acel oraș au
crezut într'însul, pentru
cuvântul femeii, care
mărturisea: Mi-a spus
toate câte am făcut.
40. Deci, după ce au
venit la El Samaritenii,
L-au rugat ca să rămâie
la ei. Și a rămas acolo
două zile.
41. Și mult mai mulți
au crezut pentru cuvân-
tul Lui.
42. Iar femeii îi zi-
ceau: Credem nu numai

34. Ioan 5, 30; 17, 4.
35. Matei 9, 37.
42. Ioan 17, 18.

din pricina vorbelor tale,
dar fiindcă noi înșine am
auzit și știm că Acesta
este cu adevărat Hristos,
Mântuitorul lumii.
43. Și după cele două
zile, a ieșit de acolo (și
s'a dus) în Galileia.
44. Ci Iisus însuși mărturisise, că un prooroc
nu e cinstit în țara lui.
45. Deci, când a venit
în Galileia, L-au primit
Galileenii, cei ce văzuseră toate câte făcuse în
Ierusalim, la praznic; căci
și ei veniseră la praznic;
46. Apoi iarăși s'a dus
în Cana Galileei, unde
făcuse apa, vin. Și era un
dregător împărătesc, al
cărui fiu era bolnav, în
Capernaum.
47. Acesta, auzind că
Iisus a venit din Iudeia
în Galileia, a mers la El
și L-a rugat să se pogoare și să tămăduiască
pe fiul lui, căci era (bolnav) pe moarte.
48. Atunci Iisus i-a zis:
Dacă nu vedeți semne și
minuni, nu credeți.
49. Omul împărătesc
I-a răspuns: Doamne, pogoară-Te, până a nu
muri copilul meu.
50. Iisus rostește către
el: Du-te, feciorul tău
trăiește. Și omul a crezut în cuvântul pe care
i l-a zis Iisus și s'a dus.
51. Iar pe când el venea de vale, robii lui i-au
ieșit înainte și l-au vestit
că feciorul lui trăiește.
52. Atunci a întrebat
pe robi de ceasul întru
care i-a fost mai bine.
Iar ei i-au spus: Eri, la
al șaptelea ceas (unu
d. a.), frigurile l-au lăsat.
53. Deci tatăl cunoscu,
că la ceasul acela a fost,
întru care Iisus a rostit
către el: Copilul tău trăiește. Și a crezut el și
casa lui întreagă.
54. Acest al doilea
semn, Iisus l-a făcut, iarăși, când a venit din
Iudeia în Galileia.

44. Matei 13, 57; Marcu 6, 4; Luca 4, 24
46. Ioan 2, 1.
48. I Cor. 1, 22.

5.

Vindecarea slăbănogului dela scăldătoarea Vitesda. Iisus vorbeşte despre Sine, cel ce judecă lumea şi pe morţi îi înviază.

1. După acestea, era o sărbătoare a Iudeilor și Iisus s'a suit la Ierusalim.
2. Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare, care se numește pe evreește Vitesda și are cinci pridvoare.
3. In aceste pridvoare zăceau mulțime de bolnavi, de orbi, de ologi, de uscați, așteptând mișcarea apei.
4. Căci un înger se pogora, la vreme, în scăldătoare, și turbura apa și cine intra întâi, după turburarea apei, se făcea sănătos, ori de ce boală era ținut.
5. Și era acolo un om, care era bolnav de treizeci și opt de ani.
6. Iisus, văzându-l pe acesta zăcând și știind că este așa încă de multă vreme, i-a grăit: Vrei să te faci sănătos?
7. Răspuns-a lui bolnavul: Doamne, nu am pe nimeni ca să mă bage în scăldătoare, când se turbură apa; că până când vin eu, altul se pogoară înaintea mea.
8. Iisus i-a poruncit: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă.
9. Iar omul s'a făcut sănătos în clipa aceea și a luat patul și umbla. Ci în ziua aceea era Sâmbătă.
10. Deci, ziceau Iudeii către cel vindecat: Este zi de Sâmbătă și nu-ți este iertat să iei patul.
11. El le-a răspuns: Cel ce m'a făcut sănătos, Acela mi-a zis, ia-ți patul tău și umblă.
12. Ei l-au întrebat: Cine este omul care ți-a zis: Ia-ți patul tău și umblă?
13. Dar cel tămăduit nu știa cine este, căci

1. Eșire 23, 17; Lev. 23, 5.
2. Neem. 3, 1.
9. Ioan 9, 14.
10. Eșire 20, 10.

Iisus se dăduse la o parte din mulțimea care era în acel loc.

14. După acestea, Iisus l-a aflat în templu și i-a zis: Iată că te-ai făcut sănătos. De acum nu mai păcătui, ca să nu ți se întâmple și mai rău.

15. Atunci omul s'a dus și a spus Iudeilor, că cel ce l-a făcut sănătos este Iisus.

16. Pentru aceasta, Iudeii prigoneau pe Iisus și căutau să-L omoare, că făcea acestea în zi de Sâmbătă.

17. Dar Iisus le-a răspuns: Tatăl Meu până acum lucrează; lucrez și Eu.

18. Deci pentru acest cuvânt, căutau și mai mult Iudeii să-l omoare, că nu numai deslega Sâmbăta, dar și pe Dumnezeu îl numea Tatăl Său, făcându-se pe Sine la fel cu Dumnezeu.

19. Ci Iisus a răspuns și le-a zis: Amin, amin grăesc vouă, Fiul nu poate să facă nimic dela Sine, de nu va vedea pe Tatăl făcând; căci cele ce Tatăl le face, acestea și Fiul le face întocmai;

20. Pentrucă Tatăl iubește pe Fiul și-I arată toate câte face El și lucruri mai mari decât acestea va arăta Lui, ca voi să vă mirați.

21. Căci după cum Tatăl scoală pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață celor ce voiește.

22. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci judecata toată a dat-o Fiului,

23. Ca toți să cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl. Cine nu cinstește pe Fiul, nu cinstește pe Tatăl, care L-a trimis.

24. Amin, amin grăesc vouă: cine ascultă cuvântul Meu și crede în Cel ce M'a trimis pe Mine, are viață veșnică. și la judecată nu vine, ci s'a mutat din moarte la viață.

14. A doua Lege 18, 15.
15. Ioan 9, 11.
16. Mt. 14, 22; Mc. 6, 45
22. Matei 11, 27; Fapte 17, 31.
23. 1 Ioan 2, 23.
24. Ioan 6, 40, 47 și 8, 51

25. Amin, amin grăesc
vouă, că vine ceasul şi
acum este, când morţii
vor auzi glasul Fiului lui
Dumnezeu şi cari vor
auzi, vor învia.
26. Căci precum Tatăl
are viaţă întru Sine, aşa
I-a dat şi Fiului să aibă
viaţă întru Sine;
27. Şi I-a dat putere
să facă judecată, pentru-
că este Fiul Omului.
28. Nu vă miraţi de a-
ceasta; că vine ceasul
când toţi cei din mor-
minte vor auzi glasul Lui,
29. Şi vor ieşi — cei ce
au făcut cele bune spre
învierea v i e ţ i i, iar cei
ce au făcut cele rele spre
învierea osândei.
30. Eu nu pot să fac
dela Mine nimic; precum
aud, judec; dar judecata
Mea este dreaptă, pen-
trucă nu caut voia Mea,
ci voia Tatălui, care M'a
trimis.
31. De mărturisesc Eu
pentru M i n e, mărturia
Mea nu este adevărată.
32. Altul este Cel ce
mărturiseşte pentru Mi-
ne; şi ştiu că adevărată
este mărturia, pe care o
mărturiseşte p e n t r u
Mine.
33. Voi aţi trimis la
Ioan şi el a dat mărtu-
rie adevărului.
34. Dar Eu nu dela om
iau mărturie, ci vă spun
acestea, ca să vă mân-
tuiţi.
35. Ioan era f ă c l i a,
care arde şi luminează,
şi voi aţi fost voioşi să
vă veseliţi un timp in-
tru lumina lui.
36. Iar Eu am măr-
turie mai mare decât a
lui Ioan; căci lucrurile
pe care Mi le-a dat Ta-
tăl ca să le săvârşesc,
lucrurile acestea pe care
le fac Eu, mărturisesc
pentru Mine că Tatăl
M'a trimis.
37. Şi Tatăl, care M'a
trimis, Acela mărturisit-a
pentru Mine. Nici glasul
Lui nu l-aţi auzit vreo-
dată, nici faţa Lui n'aţi
văzut-o;
38. Şi cuvântul L u i

25. Ioan 11, 43.
29. Ioan 6, 40; Mt. 25, 46.
32. Matei 3, 17
33. Ioan 1, 19.
34. Ioan 7, 31 şi 10, 25
37. Lev. 23, 26.

nu-l aveți sălășluit în
voi, fiindcă voi nu cre-
deți în Cel pe care Tatăl
L-a trimis.
39. Voi cercetați Scrip-
turile, căci socotiți că în
ele aveți viață veșnică.
Și tocmai ele sunt, care
mărturisesc despre Mine.
40. Și nu voiți să veniți
la Mine, ca să aveți
viață!
41. Slavă dela oameni
nu primesc;
42. Dar v'am cunoscut,
că n'aveți întru voi dra-
gostea lui Dumnezeu.
43. Eu am venit în nu-
mele Tatălui Meu, și voi
nu Mă primiți; dar să
vină altul întru numele
său, pe acela îl veți primi.
44. Cum puteți voi să
credeți, când primiți mă-
rire unul dela altul, și
mărirea care vine dela
Unul Dumnezeu, n'o cău-
tați?
45. Să nu gândiți, că
Eu vă voiu învinui la
Tatăl: are cine să vă în-
vinuiască — Moise, în
care voi v'ați pus nădej-
dea.
46. Că dacă ați fi cre-
zut pe Moise, M'ați crede
și pe Mine, căci el des-
pre Mine a scris.
47. Iar dacă în scri-
sele lui nu credeți, în cu-
vintele Mele cum veți
crede?

6.

Săturarea celor cinci mii de oameni. Iisus umblă pe mare. Pâinea care se pogoară din cer. Mărturisirea lui Petru.

1. In urma acestora,
Iisus s'a dus dincolo de
marea Galileei, adică de
marea Tiberiadei.
2. Iar după El a mers
norod mult, pentrucă ve-
dea minunile pe care le
făcea cu cei bolnavi.
3. Și Iisus s'a suit în
munte și acolo a șezut cu
ucenicii Săi.
4. Ci Paștele, praznicul
Iudeilor, era aproape.
5. Și ridicându-și Iisus

39. Is. 34, 16; 1 Tim. 4, 13.
44. Ioan 12, 43.
45. A doua Lege 18, 15.
46. Fac. 3, 15 și 22, 18 și 49, 10; Ps. 39, 9.

6. 4. Lev. 23, 5.
5. Matei 14, 15; Marcu 6, 34; Luca 9, 10.

ochii și văzând că mult norod vine la El, a rostit către Filip: De unde vom cumpăra pâine, ca să mănânce aceștia?

6. (Dar aceasta o zicea ca să-l încerce, că El știa ce avea să facă).

7. Ci Filip îi răspunde: De două sute de dinari (să avem) pâine, și nu le ajunge, ca să ia fiecare câte puțin.

8. Unul dintre ucenicii lui Iisus, Andrei, fratele lui Simon Petru, îi spune:

9. Este aici un băiat, care are cinci pâini de orz și doi pești. Dar ce sunt acestea la atâția inși?

10. Poruncit-a Iisus: Puneți-i pe oameni să stea jos. Iar în locul acela era multă iarbă. Deci, oamenii au șezut (pe iarbă), în număr ca la cinci mii.

11. Atunci Iisus a luat pâinile și, mulțumind, a dat ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; asijderea și din pești, cât au voit.

12. Iar după ce s'au săturat, a zis ucenicilor Săi: Strângeți fărâmiturile ce au rămas, ca nimic să nu se piardă.

13. Deci au strâns și au umplut douăsprezece coșuri de fărâmituri, rămase dela cei ce au mâncat din cele cinci pâini de orz.

14. Iar norodul, văzând minunea pe care a făcut-o, zicea: Acesta este într'adevăr Proorocul, Carele va să vie în lume.

15. Iisus, însă, cunoscând că vor să vină și să-L ia, cu sila, ca să-L ridice împărat, s'a dus iarăși în munte, El singur.

16. Când s'a făcut seară, ucenicii Lui s'au pogorît la mare,

17. Și intrând în corabie, mergeau spre Capernaum, dincolo de mare. Și i-a apucat întunericul. Dar Iisus, până atunci, nu venise la ei.

---

10. Marcu 6, 39.
14. A doua Lege 18, 15, 18.
17. Mt. 14, 22; Mc. 6, 45.

18. Ci marea era întărîtată, fiindcă (peste ea) sufla un vânt puternic.
19. După ce au vâslit ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii (5-6 Km.), zăresc pe Iisus, umblând pe apă și apropiindu-se de corabie. Atunci s'au înfricoșat.
20. Dar El le-a grăit: Eu sunt; nu vă temeți!
21. Deci, voiau ca să-L ia în corabie, însă îndată corabia a sosit la țărmul la care se duceau.
22. A doua zi, mulțimea, care rămăsese de cealaltă parte a mării, își dădu seama că altă corabie nu fusese acolo, fără numai una, și că Iisus nu intrase în ea, împreună cu ucenicii Lui, ci plecaseră numai ucenicii.
23. (Dar alte bărci dela Tiberiada veniră în apropiere de locul unde ei mâncaseră pâinea, după ce Domnul mulțumise).
24. Deci, văzând cei din mulțime că Iisus nu este acolo, cum nici ucenicii Lui, au intrat și ei în bărci și au venit la Capernaum, căutându-L pe Iisus.
25. Și dacă L-au aflat pe țărmul celălalt, L-au întrebat: Rabi, când ai ajuns aici?
26. Iisus le-a răspuns și a zis: Amin, amin grăiesc vouă: Mă căutați nu pentrucă ați văzut minuni, ci pentrucă ați mâncat din pâini și v'ați săturat.
27. Agonisiți-vă nu mâncarea cea pieritoare, dar mâncarea ce rămâne spre viața veșnică și pe care v'o va da-o Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Tatăl, adică Dumnezeu.
28. Ei atunci i-au zis: Ce să facem, ca să săvârșim lucrurile lui Dumnezeu?
29. Iisus, răspunzând, a rostit către ei: Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți în Acela, pe care L-a trimis.
30. Ei, însă, i-au răspuns: Dar ce minune faci Tu, ca să vedem și să

27. Ioan 3, 16 și 4.

14. Matei 6, 33.

credem în Tine? Ce lucrezi?
31. Părinţii noştri au mâncat manna în pustie, precum este scris: Pâine din cer datu-le-a lor ca să mănânce.
32. Dar Iisus le-a spus: Amin, amin grăesc vouă, nu Moise v'a dat pâinea cea din cer; ci T a t ă l Meu vă va da, din cer, pâinea cea adevărată.
33. Căci p â i n e a lui Dumnezeu este a c e e a, care se pogoară din cer şi dă viaţă lumii.
34. Deci, au zis către El: D o a m n e, pururea dă-ne nouă această pâine.
35. Atunci Iisus a rostit către ei: Eu sunt pâinea vieţii; cine vine la Mine nu va flămânzi şi cine crede în Mine niciodată nu va înseta.
36. Dar am spus vouă, că M'aţi şi văzut şi (tot) nu credeţi.
37. Tot ce-Mi dă Tatăl, la Mine vine; şi pe cel ce vine la Mine, nu-l voiu da afară;
38. Pentrucă m'am pogorît din cer, nu ca să fac v o i a Mea, ci voia Celui ce M'a trimis pe Mine.
39. Iar voia Celui ce M'a trimis pe Mine, aceasta este, ca din toţi pe cari Mi i-a dat Mie, să nu pierd pe nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi.
40. Că a c e a s t a este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul şi crede în El să aibă viaţă veşnică şi Eu să-l înviez în ziua cea de apoi.
41. Dar Iudeii cârteau împotriva Lui, că zisese: Eu sunt pâinea ce s'a pogorît din cer.
42. Şi ziceau: Au nu este Acesta Iisus, Fiul lui Iosif, şi nu ştim noi pe tatăl Său şi pe muma Sa? Atunci cum spune El: M'am p o g o r î t din cer?
43. Ci Iisus a răspuns şi le-a vorbit: Nu cârtiţi între voi.
44. Nimeni nu poate

31. Eşire 16, 4 şi 15; Ps. 77, 24.
37. Ioan 17, 6, 9.
38. Ioan 4, 34; Mc. 14, 36.
42. Luca 4, 22.

să vie la Mine, de nu-l
va trage Tatăl, carele
M'a trimis, (iar Eu în-
via-l-voiu în ziua cea de
apoi).
45. Este scris în pro-
oroci: Şi vor fi toţi în-
văţaţi de Dumnezeu.
Deci, oricine a auzit şi
a învăţat dela Tatăl, la
Mine vine.
46. Nu doar că pe Ta-
tăl L-a văzut cineva,
fără numai Cel ce este
dela Dumnezeu; Acesta
L-a văzut pe Tatăl.
47. Amin, amin grăesc
vouă: Cel ce crede în
Mine are viaţă veşnică.
48. Eu sunt pâinea
vieţii.
49. Părinţii voştri au
mâncat manna în pustie,
dar au murit.
50. Pâinea ce se po-
goară din cer este aceea,
din care, dacă mănâncă
cineva, nu mai moare.
51. Eu sunt pâinea cea
vie, care s'a pogorît din
cer. Cine mănâncă din
pâinea aceasta, viu va
fi în veci. Iar pâinea pe
care Eu o voiu da, este
trupul Meu, (pe care da-l-
voiu) pentru viaţa lumii.
52. Deci, Iudeii se cer-
tau între ei şi ziceau:
Cum poate Acesta să ne
dea trupul Lui ca să-l
mâncăm?
53. Dar Iisus le-a zis:
Amin, amin grăesc vouă,
de nu veţi mânca trupul
Fiului Omului şi nu veţi
bea sângele Lui, nu veţi
avea viaţă întru voi.
54. Cela ce mănâncă
trupul Meu şi bea sân-
gele Meu, are viaţă veş-
nică şi Eu îl voiu învia
în ziua cea de apoi.
55. Căci trupul Meu
este adevărată mâncare
şi sângele Meu, adevăra-
tă băutură.
56. Cela ce mănâncă
trupul Meu şi bea sân-
gele Meu rămâne întru
Mine şi Eu întru el.
57. Precum Tatăl cel
viu M'a trimis pe Mine
şi Eu viez prin Tatăl,
aşa şi cel ce Mă mănân-
că va fi prin Mine viu.
58. Aceasta este pâi-

45. Is. 54, 13; Ier. 31, 34
46. Matei 11, 27.
49. Ioan 6, 31.
53. Matei 26, 26, 28.
56. Ioan 15, 4; I Ioan 3,
24; I Cor. 11, 29.

nea care s'a pogorît din
cer, nu ca manna pe care
au mâncat-o părinții vo-
ștri și au murit. Cine
mănâncă această pâine
va fi viu deapururi.
59. Acestea le-a vorbit
pe când învăța în sina-
goga din Capernaum.
60. Insă mulți din uce-
nicii Lui au zis: Greu
este cuvântul acesta! Ci-
ne poate să-l asculte?
61. Ci Iisus știind, în
cugetul Său, că ucenicii
Lui cârtesc pentru acea-
sta, le-a grăit: Aceasta
vă aminteşte?
62. Dar când veți ve-
dea pe Fiul Omului suin-
du-se acolo unde era mai
înainte?
63. Duhul este carele
dă viață; trupul nu fo-
losește nimic. Cuvintele
pe care vi le-am spus
sunt duh și sunt viață.
64. Ci sunt unii dintre
voi cari nu cred. Pentru-
că Iisus știa dela început
cine sunt cei ce nu cre-
deau și cine este acel ce
avea să-L vândă.
65. De aceea zicea:
V'am spus vouă, că ni-
meni nu poate să vie la
Mine, dacă nu îi este
dat dela Tatăl.
66. Și de atunci, mulți
dintre ucenicii Săi s'au
dat înapoi și nu mai
umblau cu El.
67. Deci, a întrebat
Iisus pe cei doisprezece:
Nu vreți și voi să vă
duceți?
68. Simon Petru I-a
răspuns: Doamne, la cine
ne vom duce? Tu ai cu-
vintele vieții celei veș-
nice.
69. Și noi am crezut
și am cunoscut că Tu
ești Sfântul lui Dumne-
zeu.
70. Iisus răspuns-a lor:
Oare nu v'am ales Eu
pe voi, doisprezece? Și
unul dintre voi este dia-
vol!
71. Iar El zicea de
Iuda al lui Simon Isca-
rioteanul, căci acesta
avea să-L vândă, deși
era unul din cei doispre-
zece.

---

62. Ioan 3, 13; Marcu 16, 19; Efes. 4, 8.
63. 2 Cor. 3, 6.
69. Ioan 11, 27; Mt. 16, 16.
70. Ioan 15, 16; Lc. 6, 13.

7.

Iisus învață în templu, la sărbătoarea Corturilor.

1. După acestea, Iisus umbla prin Galileia. Căci nu voia să umble prin Iudeia, deoarece Iudeii căutau să-L ucidă.

2. Și era aproape sărbătoarea Iudeilor: Infigerea Corturilor.

3. Atunci frații Lui I-au zis: Treci de aici și du-Te în Iudeia, pentru ca și ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci.

4. Că nimeni nu lucrează într'ascuns, când voește să se facă cunoscut. Dacă faci acestea, arată-Te pe Tine lumii.

5. Pentrucă nici frații Lui nu credeau într'însul.

6. Iisus le răspunde: Timpul Meu n'a sosit încă; dar timpul vostru este gata pururea.

7. Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăște, pentrucă Eu îi spun în față că lucrurile ei sunt rele.

8. Voi duceți-vă la praznic. Eu nu Mă duc la praznicul acesta, căci timpul Meu nu s'a împlinit încă.

9. Spunându-le acestea, a rămas în Galileia.

10. Dar după ce frații Săi s'au dus la sărbătoare, atunci s'a dus și El, dar nu în văzul tuturor, ci cam pe ascuns.

11. In praznic, Iudeii îl căutau și ziceau: Unde este El?

12. Și în privința Lui era în mulțime turburare mare, fiindcă unii spuneau: Este bun. Iar alții răspundeau: Nu e așa; ci amăgește norodul.

13. Totuși, de frica Iudeilor, nimeni nu vorbea de El pe față.

14. Când a fost praznicul la jumătate, Iisus s'a suit în templu și a început să învețe.

15. Ci Iudeii se mirau și se întrebau: Cum știe carte Acesta, fără să fi învățat?

---

7. 1. Ioan 5, 18 și 6, 1.
2. Lev. 23, 34.
3. Matei 12, 46.
15. Mt. 13, 54; Mc. 6, 3.

16. Atunci Iisus le-a
răspuns și a vorbit: In-
vățătura Mea nu este a
Mea, ci a Celui ce M'a
trimis pe Mine.
17. De vrea cineva să
facă voia Lui, va cu-
noaște despre această în-
vățătură dacă este dela
Dumnezeu sau dacă Eu
o rostesc dela Mine.
18. Cine vorbește dela
el, își caută mărirea sa.
Cine însă caută mărirea
celui ce l-a trimis pe el,
acela este adevărat și în
el nu este nedreptate.
19. Oare nu Moise v'a
dat legea? Și nimeni din-
tre voi nu ține legea. De
ce căutați să Mă omo-
rîți?
20. Ci norodul îi răs-
punse: Ai demon. Cine
caută să Te omoare?
21. Iisus a luat cuvân-
tul și le-a zis: Un lucru
am făcut și toți vă mi-
rați de el.
22. Moise v'a dat vouă
tăierea împrejur (nu că
este dela Moise, ci dela
părinți), și în zi de Sâm-
bătă tăiați împrejur
pe om.
23. Dacă omul prime-
ște tăierea împrejur în zi
de Sâmbătă, ca să nu se
strice legea lui Moise, pe
Mine (de ce) vă mâniați
că am făcut sănătos un
om întreg, în zi de Sâm-
bătă?
24. Nu judecați după
înfățișare, ci judecați du-
pă dreapta judecată.
25. Dar unii din Ieru-
salimiteni ziceau: Nu es-
te oare Acesta pe care
vor să-L omoare?
26. Și iată că vorbește
pe față și ei nu-I zic ni-
mic. Nu cumva căpete-
niile au cunoscut cu ade-
vărat, că Acesta e Hris-
tos?
27. Ci pe Acesta îl
știm de unde este. Insă
Hristos, când vine, ni-
meni nu știe de unde
este.
28. Atunci Iisus, care
învăța în templu, a ridi-
cat glasul și a zis: Mă
știți pe Mine și știți de
unde sunt? Eu n'am ve-

16. Ioan 14, 24.
19. Eș. 24, 3; Fapt. 7, 53.
20. Ioan 8, 48, 52.
22. Lev. 12, 3.
24. A doua Lege 1, 18.
25. Ioan 5, 18.
28. Ioan 8, 14.

nit dela Mine. Dar adevărat este Cel ce M'a trimis pe Mine și pe care voi nu-L știți.

29. Eu, însă, Îl știu, căci dela El sunt și El M'a trimis pe Mine.

30. Atunci au vrut să-L prindă, dar nimeni n'a pus mâna pe El, pentrucă nu venise încă ceasul Lui.

31. Dar mulți din norod au crezut într'însul, și ziceau: Mesia, când va veni, săvârși-va El minuni mai multe, decât săvârșește Acesta?

32. Aceste glasuri ale norodului, pentru Iisus, au ajuns la urechile Fariseilor. Atunci mai marii preoților și Fariseii au trimis servitorii (templului) ca să-L prindă.

33. Dar Iisus le-a zis: Puțin timp mai sunt cu voi și Mă duc la Cel ce M'a trimis.

34. Căuta-Mă-veți și nu Mă veți afla; și unde sunt Eu, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au zis Iudeii, unii către alții: Unde are să se ducă El, ca noi să nu-L aflăm? Se va duce, oare, la cei risipiți printre Elini și va învăța pe Elini?

36. Ce însemnează acest cuvânt care l-a zis: Căuta-Mă-veți și nu Mă veți afla și unde sunt Eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ziua cea din urmă — ziua cea mare a praznicului — Iisus a stat între ei, și cu glas puternic a rostit: Cui îi este sete, să vie și să bea.

38. Cela ce crede în Mine: râuri de apă vie — precum a zis Scriptura — vor curge din pântecele lui.

39. Iar aceasta a fost zis-o despre Duhul pe care aveau să-l primească acei ce cred într'insul. Căci până atunci, Duhul nu fusese (dat), pentrucă Iisus nu fusese încă preamărit.

---

30. Ioan 8, 20; Lc. 22, 54.
33. Ioan 13, 33.
37. Lev. 23, 36.
38. Is. 44, 3; Zah. 14, 8; Ioil 2, 28.

40. Deci (mulți) din norod auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul.

41. Iar alții ziceau: Acesta este Hristos. Alții însă, întâmpinau: Oare din Galileia va să vie Hristos?

42. N'a zis oare Scriptura, că Hristos va să vie din sămânța lui David și din Betleem, orașul lui David?

43. Și astfel, în norod s'a făcut pentru El desbinare.

44. Și unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n'a pus mâna pe El.

45. Deci servitorii templului au venit înapoi la mai marii preoților și la Farisei. Aceștia i-au întrebat: Dece nu L-ați adus (aici)?

46. Dar servitorii au răspuns: Niciodată n'a vorbit vreun om așa cum vorbește Omul Acesta.

47. Atunci Fariseii le-au zis: Nu cumva ați căzut și voi în amăgire?

48. Nu cumva crezut-a în El cineva dintre fruntași sau dintre Farisei?

49. Dar gloata aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată!

50. Nicodim, cel ce venise noaptea la Iisus, și era unul din rândul lor, le-a grăit:

51. Osândește, oare, Legea noastră pe un om, până când nu-l ascultă și nu știe mai întâi ce a făcut?

52. Dar ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileia? Cercetează și vezi, că din Galileia nu se ridică prooroc.

53. Și s'a dus fiecare la casa sa.

8.

Femeia păcătoasă. Iisus este lumina lumii. Cuvânt împotriva necredinței Iudeilor.

1. Iar Iisus s'a dus la Muntele Măslinilor.

42. Ps. 131, 11; Mih. 5, 1; Matei 2, 5.
46. Matei 7, 28.
51. A doua Lege 1, 17 și 19, 15.

2. Și disdedimineață iarăși a venit în templu. Și tot norodul venea la El și El, șezând, îi învăța.

3. Dar Fariseii și Cărturarii aduseră pe o femeie, prinsă în preacurvie, și punând-o la mijloc,

4. Grăiră către Iisus: Învățătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de preacurvie.

5. Moise ne-a poruncit în Lege, ca pe unele ca acestea să le omorîm cu pietre. Dară Tu ce zici?

6. Aceasta o ziceau ca să-L ispitească și ca să aibă ce cleveti împotriva Lui. Ci Iisus s'a aplecat jos și scria cu degetul pe pământ.

7. Ei, însă, stăruiau cu întrebarea lor. Atunci El s'a ridicat și le-a zis: Cine dintre voi este fără păcat, să arunce cel dintâi piatra asupra ei.

8. Și din nou s'a aplecat jos și scria pe pământ.

9. Când au auzit aceasta, mustrați de cuget, au ieșit unul câte unul, începând dela cei mai bătrâni și până la cei din urmă, și a rămas Iisus singur și femeia, stând în mijloc.

10. Ridicându-se Iisus și nevăzând pe nimeni, fără numai pe femeie, a întrebat-o: Femeie, unde sunt pârâșii tăi? Nu te-a osândit niciunul?

11. Ea răspunse: Niciunul, Doamne. Iisus atunci i-a zis: Nu te osândesc nici Eu. Du-te; de-acum să nu mai păcătuești.

12. Iisus a luat cuvântul iarăși și le-a vorbit: Eu sunt lumina lumii; cel ce vine după Mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.

13. Dar Fariseii I-au răspuns: Tu îți dai singur mărturie; mărturia Ta nu este adevărată.

14. Iisus a întâmpinat și le-a grăit: Cu toate că

8. 5. Lev 20, 10; A doua Lege 20, 20-24.
7. Rom. 2, 1.
9. Rom. 2, 22.
12. Ioan 1, 5, 9; Is. 49. 6

mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea este adevărată, fiindcă știu de unde am venit și unde Mă duc. Voi nu știți de unde vin, nici unde Mă duc.

15. Voi judecați după trup; Eu nu judec pe nimeni.

16. Și dacă și Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentrucă nu sunt singur, ci Eu și Tatăl, Carele M'a trimis pe Mine.

17. Iar în Legea voastră este scris, că mărturia a doi oameni este adevărată.

18. Eu sunt cel ce mărturisesc pentru Mine și mai mărturisește pentru Mine Cel ce M'a trimis pe Mine, Tatăl.

19. Ci ei L-au întrebat: Unde este Tatăl Tău? Răspuns-a Iisus: Nu Mă știți nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu; dacă M'ați ști pe Mine, ați ști și pe Tatăl Meu.

20. Cuvintele acestea le-a grăit Iisus la vistierie, pe când învăța în templu; și nimeni nu L-a prins, că încă nu venise ceasul Lui.

21. Apoi din nou a început să le vorbească: Eu Mă duc și Mă veți căuta și veți muri în păcatul vostru. Unde Mă duc Eu, voi nu puteți să veniți.

22. Deci, ziceau Iudeii: Nu cumva își va ridica singur viața? Că zice: unde Mă duc Eu, voi nu puteți să veniți.

23. Iisus le-a grăit: voi sunteți din cele de jos; Eu sunt din cele de sus. Voi sunteți din lumea aceasta; Eu nu sunt din lumea aceasta.

24. Drept aceea, v'am spus vouă că veți muri în păcatele voastre. Căci dacă nu credeți că Eu sunt, în păcatele voastre veți muri.

25. L-au întrebat atunci pe El: Cine ești Tu? Iisus rostit-a către

16. Ioan 16, 32.
17. A doua Lege 17, 6; Matei 18, 16.
20. Ioan 7, 30; Lc. 22, 53.
21. Ioan 13, 33.
23. Ioan 3, 31; I Ioan 4, 5.
24. Marcu 16, 16, 25.

ei: Ceea ce vă spun dela început.

26. Multe am de zis şi de judecat despre voi. Dar Cel ce M'a trimis pe Mine, adevărat este, şi cele ce am auzit dela El, Eu acestea le grăiesc în lume.

27. Insă ei n'au înţeles că le vorbea de Tatăl.

28. Deci Iisus le-a spus: Când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte cine sunt Eu şi că dela Mine însumi nu fac nimic, ci precum M'a învăţat Tatăl, aşa vorbesc.

29. Iar Cel ce M'a trimis este cu Mine; nu M'a lăsat singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui.

30. Din aceste vorbe ale Lui, mulţi au crezut în El.

31. Iisus a zis către Iudeii cari crezuseră în El: De rămâneţi în cuvântul Meu, sunteţi cu adevărat ucenicii Mei;

32. Şi veţi cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va face liberi.

33. Ei, însă, I-au răspuns: Noi suntem sămânţa lui Avraam şi niciodată, nimănui n'am fost robi; cum zici Tu că: veţi fi liberi?

34. Iisus atunci a rostit către ei: Amin, amin grăiesc vouă: oricine săvârşeşte păcatul, rob este păcatului.

35. Iar robul nu rămâne în casă deapururi: Fiul, însă, rămâne deapururi.

36. Aşa dar, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veţi fi într'adevăr.

37. Ştiu că sunteţi sămânţa lui Avraam, dar căutaţi să Mă omorîţi, pentrucă cuvântul Meu nu încape în (inimile) voastre.

38. Eu vorbesc ceea ce am văzut la Tatăl Meu, iar voi faceţi ceea ce aţi auzit dela tatăl (vostru).)

39. Ei au răspuns şi I-au zis: Avraam este

28. Ioan 3, 14.
31. Ioan 15, 10. 14.
34. Rom. 6, 16; II Petr. 2. 19; I Ioan 3, 8.
35. Fac 21, 10.
36. I Cor. 7, 22; Gal. 5, 1.
39. Matei 3, 9.

Tatăl nostru. Iisus a întâmpinat: Dacă aţi fi fiii lui Avraam, aţi face faptele lui Avraam.

40. Dar voi acum căutaţi să Mă ucideţi, pe Mine care v'am vorbit adevărul, aşa cum l-am auzit dela Dumnezeu. Avraam n'a făcut aceasta.

41. Voi faceţi faptele tatălui vostru. Zis-au Lui: Nu ne-am născut din curvie. Un tată avem, pe Dumnezeu.

42. Răspuns-a lor Iisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M'aţi iubi (şi) pe Mine, căci dela Dumnezeu am ieşit şi sunt venit. Pentrucă, n'am venit dela Mine, ci Dumnezeu M'a trimis.

43. Dece nu înţelegeţi graiul Meu? Fiindcă nu puteţi să auziţi cuvântul Meu.

44. Voi aveţi pe Diavol de tată şi ţineţi să faceţi poftele tatălui vostru. El, dela început, a fost omoritor de oameni şi cu adevărul nu stă laolaltă, pentrucă nu este adevăr într'însul. Când spune minciuna, grăieşte dintru ale sale, căci este mincinos şi părintele minciunii.

45. Dar pe Mine, fiindcă spun adevărul, nu Mă credeţi.

46. Cine dintre voi poate să Mă dovedească de păcat? Dacă spun adevărul, dece nu Mă credeţi?

47. Cine este dela Dumnezeu, ascultă de vorbele lui Dumnezeu; voi pentru aceea nu ascultaţi, pentrucă nu sunteţi dela Dumnezeu.

48. Atunci au răspuns Iudeii şi I-au zis: Nu zicem noi, oare, bine, că Tu eşti Samaritean şi ai demon?

49. Ci Iisus a rostit: Nu am demon, dar cinstesc pe Tatăl Meu, pe când voi Mă necinstiţi pe Mine.

50. Ci Eu nu mă îngrijesc de slava Mea. Are

44. Ioan 3, 8.
46. Is. 53, 9; 2 Cor. 5, 21; I Ioan 3, 5.
47. I Ioan 4, 6.
48. Matei 10, 25.

Cine să se îngrijească
și să judece.
51. Amin, Amin gră-
iesc vouă, dacă păzește
cineva cuvântul Meu, nu
va vedea m o a r t e a în
veac.
52. Iudeii I-au răspuns:
Acum știm bine că ai de-
mon. Avraam a murit,
proorocii de asemeni, și
Tu zici: Dacă păzește ci-
neva cuvântul Meu, nu
va gusta m o a r t e a în
veac.
53. Nu cumva ești Tu
mai mare decât t a t ă l
nostru Avraam, care (to-
tuși) a murit? Și au mu-
rit și proorocii. Drept ci-
ne Te dai Tu?
54. Iisus a grăit: Dacă
Mă preamăresc Eu în-
sumi, preamărirea Mea
nimic nu este. Tatăl Meu
este care Mă preamăre-
ște, despre care z i c e ț i
voi că e Dumnezeul vo-
stru,
55. Dar pe care nu-l
cunoașteți. Eu îl cunosc.
Că de ași zice că nu-L
cunosc, aș fi mincinos la
fel cu voi. Ci îl cunosc
și păzesc cuvântul Lui.
56. Avraam, părintele
vostru, a fost bucuros să
vadă ziua Mea și a vă-
zut-o și s'a veselit.
57. Atunci Iudeii I-au
zis: N'ai încă cincizeci
de ani și l-ai văzut pe
Avraam?
58. Iisus a rostit către
ei: Amin, Amin grăiesc
vouă: Maj înainte de a
fi fost Avraam, sunt Eu.
59. Ei atunci, l u a r ă
pietre ca să arunce în El.
Dar Iisus s'a ascuns și a
ieșit din templu.

9.

Vindecarea orbului din naștere, în zi de Sâmbătă.

1. Pe când trecea, Ii-
sus a văzut un orb din
naștere.
2. Iar ucenicii Lui L-au
întrebat, zicând: R a b i,
cine a păcătuit, acesta,
sau părinții lui, de s'a
născut orb?
3. Iisus a răspuns: Nici
el n'a păcătuit, nici pă-
rinții lui, ci (s'a născut
orb) ca să se arate în-

51. Ioan 5, 24; 11, 25.
56. Fac. 18, 17
59. Ioan 10, 31; Lc. 4, 30.
9. 1. Luca 13, 2.

tr'însul lucrurile lui Dumnezeu.

4. Cuvine-se să fac, până este ziuă, lucrurile Celui ce M'a trimis pe Mine; că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze.

5. Câtă vreme sunt în lume, Eu sunt lumina lumii.

6. După ce a zis așa, a scuipat jos și a făcut tină din scuipat, și a uns cu tină ochii orbului;

7. Apoi i-a poruncit: Mergi de te spală la izvorul Siloamului (care se tâlcuește: trimis). Deci, s'a dus și s'a spălat și a venit văzând.

8. Iară vecinii și cei ce-l văzuseră mai înainte — că era cerșetor — se întrebau: Nu este el, care ședea și cerșea?

9. Unii ziceau: el este. Alții ziceau: Nu este el, ci seamănă cu el. Dar el zicea: Eu sunt.

10. Deci, îl întrebară: Atunci, cum s'au deschis ochii tăi?

11. El le-a răspuns: Omul care se numește Iisus, a făcut tină și a uns ochii mei; apoi mi-a zis: Mergi la izvorul Siloamului și te spală. Și m'am dus, m'am spălat și am dobândit vederea.

12. I-au mai zis: Unde este Acela? Nu știu, le-a răspuns el.

13. L-au dus la Farisei pe cel ce fusese oarecând orb.

14. Ci era într'o zi de Sâmbătă, când Iisus a făcut tină și a deschis ochii orbului.

15. Deci, din nou l-au întrebat Fariseii, cum a dobândit vederea. El le-a spus: Tină a pus pe ochii mei, și m'am spălat, și văd.

16. Unii dintre Farisei ziceau: Acest om nu este dela Dumnezeu, fiindcă nu păzește Sâmbăta. Dar alții întâmpinau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minuni? Astfel, era desbinare între ei.

---

4. Miheia 3, 6.
5. Ioan 8, 12.
7. Neem. 3, 15.

17. Şi iar au pus întrebare celui (ce fusese) orb: Dar tu ce zici despre El, căci a deschis ochii tăi? Răspuns-a el: Eu zic că e prooroc.

18. Dar Iudeii n'au crezut despre el că a fost orb şi şi-a căpătat vederea, până ce n'au chemat pe părinţii celui vindecat de orbire.

19. Aşa dar, i-au întrebat şi le-au zis: Acesta este feciorul vostru, despre care ziceţi că s'a născut orb? Deci, cum vede el acum?

20. Atunci părinţii lui au răspuns aceste vorbe: Ştim că acesta este feciorul nostru şi că s'a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, noi nu ştim; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu ştim. Intrebaţi-l pe el; este în vârstă; va vorbi singur despre sine.

22. Acestea le-au spus părinţii lui, pentrucă se temeau de Iudei. Căci Iudeii puseseră acum la cale că, dacă vreunul va mărturisi despre Iisus că e Hristos, să fie dat afară din sinagogă.

23. Pentru aceea au zis părinţii lui: Este în vârstă; întrebaţi-l pe el.

24. Deci Fariseii au chemat, a doua oară, pe omul care fusese orb şi i-au vorbit: Dă mărire lui Dumnezeu. Noi ştim că Omul Acesta e păcătos.

25. El, însă, a întâmpinat: De este păcătos, nu ştiu. Un lucru ştiu: că eram orb şi acum văd.

26. Deci, au zis către el: Ce ţi-a făcut? Cum a deschis ochii tăi?

27. El le-a răspuns: Acum v'am spus şi n'aţi auzit! Dece voiţi să auziţi încă odată? Nu cumva voiţi şi voi să vă faceţi ucenicii Lui?

28. Atunci l-au ocărît şi i-au zis: Tu eşti ucenicul Lui. Noi suntem ucenicii lui Moise.

29. Noi ştim, că Dumnezeu a vorbit cu Moise; pe Acesta însă nu-L ştim de unde este.

30. Omul le-a răspuns acest cuvânt: Tocmai în aceasta stă minunea, că

22. Ioan 7, 13; 12, 42.

29. Ex. 3, 4.

voi nu știți de unde este;
și (totuși), El a deschis
ochii mei.
31. Ci noi știm, că
Dumnezeu nu ascultă de
păcătoși; iar de este ci-
neva temător de Dumne-
zeu și face voia Lui, pe
acesta îl ascultă.
32. Din veac nu s'a au-
zit să fi deschis cineva
ochii celui născut orb.
33. De n'ar fi Acesta
dela Dumnezeu, nimic
n'ar fi putut face.
34. Ei, însă, au răspuns
și i-au zis: Intru păca-
te tu te-ai născut întreg;
și tu ne înveți pe noi?
Și l-au dat afară (din si-
nagogă).
35. Și a auzit Iisus că
l-au dat afară. Deci, gă-
sindu-l, l-a întrebat:
Crezi tu în Fiul Omului?
36. El a răspuns și a
zis: Dar cine este, Doam-
ne, ca să cred într'însul?
37. Iisus grăit-a către
el: L-ai și văzut! Că este
Cel care vorbește cu tine.
38. Iar el a zis: Cred,
Doamne. Și s'a închinat
Lui.
39. Apoi Iisus a rostit:
Venit-am în lumea acea-
sta spre judecată, ca să
vadă cei fără vederi, iar
cei cu ochi, să orbească.
40. Acei dintre Farisei,
cari erau cu El, au auzit
și I-au zis: Oare și noi
suntem orbi?
41. Iisus le-a vorbit:
Dacă ați fi orbi, n'ați a-
vea păcat. Acum, însă,
fiindcă ziceți: Noi vedem,
păcatul vostru rămâne
(întreg).

10.

Păstorul cel bun și oile Sale.

1. Amin, amin grăiesc
vouă: cine nu intră pe
ușe, în staulul oilor, ci
sare pe aiurea, acela e
fur și tâlhar.
2. Iar cine intră pe ușe,
este păstorul oilor.
3. Acestuia, portarul îi
deschide și oile ascultă
de glasul lui, și oile sale

31. Iov 27, 9; Ps. 65, 18; Is. 1, 15; Pilde 15, 29, 32.
37. Ioan 4, 26.
39. Mt. 13, 13; Is. 42, 19.
10. 8. Ier. 23, 2.

le cheamă pe nume și afară le mână.
4. Și când pe ale sale, pe toate, afară le-a scos, în fruntea lor merge, și oile merg după el, că știu glasul lui.
5. Iar după un străin, ele nu se vor duce, ci vor fugi de el, pentrucă nu cunosc glasul străinilor.
6. Această pildă a rostit-o Iisus către ei, dar ei n'au priceput ce însemnau cuvintele Lui.
7. Și iarăși vorbit-a Iisus: Amin, Amin grăiesc vouă: Eu sunt ușa oilor.
8. Toți câți au venit mai înainte de Mine sunt furi și tâlhari, ci oile n'au ascultat de (glasul) lor.
9. Eu sunt ușa; de va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși, și pășune va afla.
10. Furul nu vine decât ca să fure, să junghie și să prăpădească. Eu am venit, ca oile Mele să aibă viață și să aibă belșug.
11. Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun, viața și-o pune pentru oile Sale.
12. Iar năimitul și care nu este păstor, și ale cui oile nu sunt, vede lupul venind și lasă oile și fuge; iar lupul le hrăpește și le împrăștie.
13. Ci năimitul fuge, pentrucă este năimit și nu-l doare inima de oi.
14. Eu sunt păstorul cel bun și cunosc (oile) Mele și ale Mele Mă cunosc pe Mine.
15. Precum Mă cunoaște Tatăl, și Eu cunosc pe Tatăl. Și viața Mea o dau pentru oi.
16. Mai am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta, și trebuie să le aduc și pe acelea, și de glasul Meu vor asculta și va fi o turmă și un păstor.
17. Pentru aceasta, Tatăl Mă iubește pe Mi-

11. Ps. 22, 1, sq.; Is. 40, 11; Iez. 34, 23; I Petr. 2, 25.
14. 2 Tim. 2, 19.
16. Mich. 2, 12; Fapte 2, [illegible].

ne, fiindcă Eu îmi dau viața Mea, ca iarăși s'o iau.

18. Nimeni n'o ia dela Mine, ci Eu dela Mine o pun. Putere am Eu ca s'o pun și putere am iarăși s'o iau. Această poruncă am primit-o dela Părintele Meu.

19. Din nou s'a făcut desbinare între Iudei, pentru aceste cuvinte.

20. Deci, mulți dintre ei ziceau: Are demon și și-a ieșit din minți. Dece ascultați la El?

21. Dar alții răspundeau: Vorbele acestea nu sunt vorbe de demonizat. Și cum poate un demon să deschidă ochii orbilor?

22. Era acum, în Ierusalim, sărbătoarea Târnosirii Templului și era iarnă.

23. Iar Iisus se plimba în templu, prin pridvorul lui Solomon.

24. Atunci Iudeii au făcut ocol în jurul Lui și I-au zis: Până când ne ții sufletul în îndoială? Dacă Tu ești Mesia, spune-o nouă pe față.

25. Iisus a răspuns: V'am spus-o și nu credeți. Lucrurile pe care le fac în numele Tatălui Meu: acestea mărturisesc pentru Mine.

26. Dar voi nu credeți, pentrucă nu sunteți dintre oile Mele.

27. Oile Mele ascultă de glasul Meu și Eu le cunosc pe ele, și ele vin după Mine.

28. Eu le dau viață veșnică și nu vor pieri în veac, și din mâna Mea nimeni nu le va hrăpi.

29. Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți, și nimeni nu poate să le smulgă din mâna Tatălui Meu.

30. Iar Eu și Tatăl Meu, una suntem.

31. Atunci Iudeii luară iarăși pietre, ca să arunce asupra Lui.

32. Iisus le-a grăit: V'am arătat, dela Tatăl Meu, multe lucruri bu-

---

18. Ioan .14, 31.
25. Ioan 5, 36.
26. Ioan 8, 46.
29. Ioan 14, 28.
31. Ioan 8, 59.

ne. Pentru care din ele, aruncați cu pietre asupra Mea?

33. Ci Iudeii I-au întors cuvântul: Nu aruncăm cu pietre asupră-Ți pentru lucruri bune, ci pentru hulă și pentrucă Tu, om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu.

34. Iisus le-a dat răspuns: Nu e scris în legea voastră: Zis-am Eu: dumnezei sunteți?

35. Dacă le-a zis dumnezei, celor către cari a fost cuvântul lui Dumnezeu (și Scriptura nu se poate desființa);

36. Voi îi ziceți: Tu hulești — Aceluia pe care Tatăl L-a sfințit și L-a trimis în lume — căci am spus: Sunt Fiul lui Dumnezeu?

37. Dacă nu fac lucrurile Tatălui Meu, să nu credeți în Mine;

38. Iar dacă le fac, deși nu credeți în Mine, credeți în (aceste) lucruri, ca să știți și să cunoașteți că Tatăl este întru Mine și Eu întru El.

39. Atunci ei voiră ca să-L prindă, dar Iisus se strecură din mâna lor.

40. Și iarăși s'a dus dincolo de Iordan, în locul unde Ioan boteza la început, și a rămas acolo.

41. Iar mulți veneau la El și ziceau: E drept că Ioan n'a făcut nicio minune, dar toate câte Ioan le-a spus despre Acesta, au fost adevărate.

42. Și acolo au crezut mulți în El.

11.

Invierea lui Lazăr. Mai marii preoților adună sfat împotriva lui Iisus.

1. Și era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei și al Martei, sora ei.

2. (Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul și I-a șters picioarele cu părul capului

34. Ps. 81, 6.
36. Ioan 6, 27.
38. Ioan 14, 10, 11 și 17, 21.

11, 1. Luca 10, 38.
2. Ioan 12, 3; Mt. 26, 7.

ei, iar Lazăr cel bolnav era fratele lor).

3. Deci, trimis-au surorile (vorbă) la Iisus, zicând: Doamne, iată, acela pe care îl iubeşti, este bolnav.

4. Dar Iisus auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru mărirea lui Dumnezeu, ca prin ea, Fiul lui Dumnezeu să se preamărească.

5. Ci Iisus iubea pe Marta şi pe sora ei, şi pe Lazăr.

6. Dar după ce a aflat că e bolnav, a rămas două zile în locul unde se găsea.

7. In urmă, a zis către ucenici: Să mergem iarăşi în Iudeia.

8. Ucenicii I-au răspuns: Rabi, acum voiau Iudeii să Te omoare cu pietre, şi iar Te duci acolo?

9. Iisus a întâmpinat: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într'o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se poticneşte, pentrucă el vede lumina acestei lumi.

10. Dacă, însă, umblă cineva noaptea, se poticneşte, fiindcă lumina nu mai este într'însul.

11. A zis acestea, iar pe urmă a adăugat: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; ci mă duc ca să-l deştept.

12. Dar ucenicii Lui I-au spus: Doamne, dacă a adormit, se va face bine.

13. Iisus vorbise despre moartea lui Lazăr, iar ei credeau că vorbeşte despre adormirea somnului.

14. Atunci Iisus le-a spus lor deschis: Lazăr a murit.

15. Şi pentru voi — ca să credeţi — Mă bucur că n'am fost acolo. Ci să mergem la el.

16. Toma, numit Geamănul, zis a către ceilalţi ucenici: Să mergem şi noi şi să murim cu el.

17. Dar venind Iisus, îl află pe Lazăr îngropat de patru zile.

18. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii (3 Km.).

19. Şi mulţi dintre Iu-

dei veniseră în casa Martei și a Mariei, ca să le mângâe de moartea fratelui lor.
20. Deci Marta, când a auzit că Iisus vine, a ieșit întru întâmpinarea Lui, iar Maria ședea jos, în casă.
21. Și Marta a grăit către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.
22. Pentrucă bine știu, că ori câte vei cere dela Dumnezeu, Dumnezeu îți va da Ție.
23. Iisus rostește către ea: Fratele tău va învia.
24. Marta îi răspunde: Știu că va învia, în ziua cea de apoi, la Inviere.
25. Atunci i-a zis Iisus: Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine va fi viu, chiar dacă va muri.
26. Și oricine viază și crede întru Mine, în veac nu va muri: Crezi tu aceasta?
27. Marta îi grăește: Da, Doamne, cred că Tu ești Mesia, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia să vie în lume.
28. Și după ce a spus aceasta, s'a dus și a chemat în taină pe Maria, sora ei, zicându-i: Invățătorul este aici și Te chiamă.
29. Când a auzit Maria, s'a sculat degrabă și a venit la Iisus.
30. Iar Iisus nu sosise încă în sat, ci era în locul unde îl întâmpinase Marta.
31. Iudeii cari erau cu ea, în casă, și-i spuneau vorbe de mângâere, văzând pe Maria că s'a sculat în grabă, și a ieșit afară, au mers după ea, socotind că se duce la mormânt, ca să plângă acolo.
32. Deci Maria, când a ajuns unde era Iisus și L-a văzut, a căzut la picioarele Lui și I-a zis: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.
33. Ci Iisus, când o văzu plângând, și pe Iudeii cari veniseră cu ea

22. Ioan 9, 31, 33.
24. Dan. 12, 2; Ioan 5, 29 și 6, 40; Luca 14, 14.
25. Ioan 8, 51.
27. Ioan 6, 69.

plângând și ei, se sgudui
în duhul Său și se tur-
bură.
34. Apoi îi întrebă:
Unde l-ați pus? I-au răs-
puns: Doamne, vino și
vezi.
35. Și Isus a lăcrămat.
36. Iar Iudeii ziceau:
Iată, cât de mult îl iu-
bea.
37. Ci unii dintre ei
vorbeau: Nu putea oare,
Acesta, care a deschis
ochii orbului, să facă și
pe Lazăr să nu moară?
38. Iisus însă, sgu-
duindu-se iarăși, în lăun-
trul Său, a mers la mor-
mânt, care era o peșteră,
și o piatră stătea la
(gura) ei.
39. Iisus a poruncit:
ridicați piatra. Marta,
sora celui răposat, îi zice
atunci: Doamne, a înce-
put să miroasă, că este
de patru zile.
40. Iisus grăește către
ea: Nu ți-am spus oare
că, de vei crede, vei ve-
dea slava lui Dumnezeu?
41. Atunci au dat pia-
tra la o parte, iar Iisus
și-a ridicat ochii în sus
și a zis: Părinte, mulțu-
mescu-Ți Ție că M'ai
ascultat.
42. Ci Eu știam că pu-
rurea Mă asculți, dar
grăit-am pentru mulți-
mea care stă împrejur,
ca să creadă că Tu M'ai
trimis pe Mine.
43. Iar după ce a zis
acestea, a strigat cu glas
mare: Lazăre, vino a-
fară!
44. Și mortul a ieșit
(la lumină) cu picioa-
rele și cu mâinile legate
în fâșii de pânză și cu
fața acoperită de o ma-
hramă. Iisus le-a porun-
cit: Deslegați-l și lăsa-
ți-l să meargă.
45. Deci mulți din Iu-
deii, cari veniseră la Ma-
ria și au văzut ce a fă-
cut Iisus, au crezut în-
tr'însul.
46. Dar unii din ei s'au
dus la Farisei și le-au
povestit ce a săvârșit
Iisus.
47. Atunci mai marii
preoților și Fariseii au
adunat sinedriul și au
zis: Ce ne facem? Pen-
trucă Omul Acesta să-
vârșește multe minuni.
48. Dacă-L lăsăm așa,

vor crede toți într'însul
și vor veni Romanii și ne
vor lua și țara și poporul.
49. Iar Caiafa, unul
dintre ei, care în anul
acela era arhiereu, le-a
vorbit: Voi nu vă price-
peți la nimic;
50. Nici nu cumpăniți
cu mintea, că mai de fo-
los ne este ca să moară
un om pentru popor, de-
cât tot neamul să ne
piară.
51. Dar aceasta n'a
zis-o dela sine, ci arhie-
reu fiind al anului ace-
luia, a proorocit că Iisus
era să moară pentru nea-
mul lor.
52. Și nu numai pentru
neamul lor, dar și ca să-i
adune laolaltă pe fiii lui
Dumnezeu cei risipiți.
53. Deci, din ziua a-
ceea, s'au hotărît ca să-L
omoare;
54. Așa încât Iisus nu
mai umbla pe față prin-
tre Iudei, ci a plecat de
acolo într'o lature, a-
proape de pustie, într'un
oraș numit Efraim și a-
colo petrecea cu ucenicii
Săi.
55. Ci Paștele Iudeilor
era aproape și mulți din
țară au venit sus la Ie-
rusalim, mai 'nainte de
Paște, ca să se cură-
țească.
56. Deci căutau pe Iisus
și, pe când stăteau în
templu, vorbeau între ei:
Credeți oare că nu va
veni la praznic?
57. Iar mai marii preo-
ților și Fariseii dăduseră
poruncă, cum că, de va
ști cineva unde este,
să-L dea pe față, ca să-L
prindă.

12.

Ungerea lui Iisus în Betania. Intrarea în Ierusalim. Elinii vor să vadă pe Iisus. Glasul din cer. Necredința Iudeilor.

1. Cu șase zile mai
înainte de Paște, Iisus a
venit în Betania, unde
era Lazăr, cel pe care
îl înviase din morți.

---

50. Ioan 18, 14.
52. Ioan 10, 16; Efes. 2, 16.

12. 1. Matei 26, 6; Marcu 14, 3.

2. Acolo, făcutu-I-au
um ospăț, iar Marta slu-
jea. Și Lazăr era unul
dintre cei ce ședeau cu
El la masă.
3. Ci Maria, luând o
litră de mir foarte scump,
de nard adevărat, a uns
picioarele lui Iisus și le-a
șters apoi cu părul ei,
iar casa s'a umplut de
mirosul mirului.
4. Atunci Iuda Iscario-
teanul, unul dintre uce-
nicii Lui, cel ce era să-L
vândă, a grăit.
5. Pentru ce nu s'a
vândut mirul acesta pe
trei sute de dinari și (ba-
nii) să se fi dat la să-
raci?
6. Dar el a zis aceasta,
nu pentrucă îi pasă de
săraci, ci pentrucă era
fur și, având punga la
el, dădea la o parte din
cele puse într'însa.
7. Iisus a răspuns:
Las-o, că pentru ziua în-
gropării Mele l-a păstrat.
8. Căci pe săraci puru-
rea i-aveți cu voi, dar pe
Mine nu Mă aveți pu-
rurea.
9. Și din Iudei, mul-
țime mare a aflat că este
acolo și au venit nu nu-
mai pentru Iisus, ci să-l
vadă și pe Lazăr, pe ca-
re-l înviase din morți.
10. Atunci, mai marii
preoților s'au sfătuit ca
și pe Lazăr să-l omoare.
11. Fiindcă, din pricina
lui, mulți dintre Iudei
plecau și credeau în Iisus.
12. A doua zi, mulți-
me de norod, care venise
la praznic, auzind cum
că Iisus vine în Ierusalim,
13. Au luat stâlpări de
finic și au ieșit întru în-
tâmpinarea Lui și stri-
gau: Osana! Bine este
cuvântat Cel ce vine în-
tru numele Domnului,
Impăratul lui Israel!
14. Iar Iisus, aflând un
asin tânăr a șezut pe el,
precum este scris:
15. Nu te teme fiica
Sionului. Iată împăratul
tău vine, șezând pe mân-
zul asinei.

2. Ioan 11, 14, 43; Luca 10, 38.
8 A doua Lege 15, 11; Matei 26, 11.
10. Ioan 11, 53.
12. Matei 21, 9; Marcu 11, 8; Luca 19, 29.
13 Ps. 117, 24, 25; Matei 23, 39.
15. Zach. 9, 9.

16. Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui, la început, dar când s'a preamărit Iisus, atunci şi-au adus aminte (şi şi-au dat seama), că acestea erau scrise pentru El şi acestea I le-au făcut Lui.

17. Iar mulţimea care fusese cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi, mărturisea (cum a fost).

18. De aceea I-a ieşit norodul înainte, pentrucă auzise că a săvârşit minunea aceasta.

19. Deci Fariseii ziceau între ei: Vedeţi că nimic nu folosiţi! Iată lumea (cum) s'a dus după El.

20. Dar erau unii Elini (trecuţi la legea Iudeilor) dintre cei ce se suiseră să se închine la praznic.

21. Şi aceştia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileei, şi l-au rugat, zicând: Doamne, voim să vedem pe Iisus.

22. Venit-a Filip şi i-a spus lui Andrei şi iarăşi Andrei şi Filip au venit şi I-au spus lui Iisus.

23. Ci Iisus le-a răspuns, zicând: A venit ceasul ca să se preamărească Fiul Omului.

24. Amin, amin grăesc vouă: grăunţul de grâu, când cade în pământ, dacă nu va muri, rămâne numai el; iar dacă va muri, aduce multă roadă.

25. Cine îşi iubeşte sufletul, îl va pierde; iar cine-şi urăşte sufletul în lumea aceasta, îl va păstra spre viaţa veşnică.

26. Dacă-Mi slujeşte cineva, să vie după Mine şi unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu. Dacă-Mi slujeşte cineva, Tatăl îl va cinsti.

27. Acum sufletul Meu e turburat, dar ce voiu zice? Părinte, izbăveşte-Mă pe Mine de ceasul acesta. Ci pentru aceasta am venit, (ca să ajung) la ceasul acesta.

---

17. Ioan 11, 43.
24. 1 Cor. 15, 36, 37.
25. Mt. 10, 39; Lc 17, 33.
26. Ioan 14, 3.
27. Mt. 26, 38; Mc. 14, 34.

28. Părinte, preamărește numele Tău! Atunci glas din cer a venit: L-am preamărit și iarăși îl voiu preamări.
29. Iar norodul, care era de față și a auzit, zicea: A fost tunet! Alții ziceau: A vorbit cu El un înger!
30. Iisus a răspuns și a zis: Nu pentru Mine a venit glasul acesta, ci pentru voi.
31. Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul acestei lumi va fi gonit afară.
32. Iar Eu, când voiu fi înălțat de pe pământ, îi voiu trage pe toți la Mine.
33. Cu aceste cuvinte, El arăta de ce moarte avea să moară.
34. Atunci norodul i-a răspuns: Noi am auzit din Lege, că Hristos rămâne în veac; deci cum zici Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălțat? Cine este acesta, Fiul Omului?

28. Ioan 17, 4.
30. Ioan 11, 42
31. Ioan 16, 11.
32. Ioan 3, 14.

35. Iisus a grăit lor: Incă puțină vreme lumina e la voi. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă apuce întunericul. Căci cel ce umblă pe întuneric nu știe încotro merge.
36. Până când aveți lumina, credeți în lumină, ca să fiți fiii luminei. Acestea le-a vorbit Iisus și ducându-se s'a ascuns de ei.
37. Dar deși a făcut atâtea minuni înaintea lor, ei nu credeau în El,
38. Ca să se împlinească cuvântul proorocului Isaia, pe care l-a zis: Doamne, cine a crezut în ceea ce a auzit dela noi? Și: brațul Domnului, cui s'a descoperit?
39. De aceea nu puteau să creadă, pentrucă Isaia a zis iarăși:
40. A orbit ochii lor și a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii și să nu înțeleagă cu inima, ca (nu cumva) să se în-

34. Ps. 109, 4, 5.
38. Is. 53, 1; Rom. 10, 16.
40. Is. 6, 9; Lc. 8, 10.

toarcă și eu să-i tămăduesc pe ei.
41. Zis-a Isaia acestea, fiindcă a văzut slava Lui și a grăit despre El.
42. Însă și dintre fruntași, mulți au crezut în El, dar nu mărturiseau din pricina Fariseilor, ca să nu fie goniți din sinagogă;
43. Căci au iubit mărirea omenească, mai mult decât mărirea lui Dumnezeu.
44. Iisus a strigat și a zis: Cine crede în Mine, nu crede în Mine, dar în Cel ce M'a trimis pe Mine.
45. Și cine Mă vede pe Mine, vede pe Cel ce M'a trimis pe Mine.
46. Eu, lumină am venit în lume, ca oricine crede în Mine, să nu rămână în întuneric.
47. Și dacă aude cineva vorbele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec; căci n'am venit ca să judec lumea, ci ca să izbăvesc lumea.
48. Cine Mă nesocotește pe Mine și nu primește cuvintele Mele, are judecător ca să-l judece: cuvântul pe care l-am grăit; acela îl va judeca în ziua cea de apoi.
49. Pentrucă Eu n'am vorbit dela Mine, dar Cel ce M'a trimis pe Mine, Tatăl, El însuși Mi-a dat poruncă, ce să spun și ce să vestesc.
50. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. Deci cele ce vorbesc Eu, precum Mi-a spus Mie Tatăl, așa vorbesc.

13.

Iisus spală picioarele ucenicilor Săi, la Cina cea de Taină. Arată cine este vânzătorul. Porunca iubirii. Petru îl va tăgădui.

1. Mai înainte de sărbătoarea Paștelor, știind Iisus că a sosit ceasul Lui, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, și iubind pe ai Săi, cari

41. Is. 6, 1.
43. Ioan 5, 44.
44. I Petr. 1, 21.
45. Ioan 8, 19.
46. Ioan 1, 9.
49. Ioan 14, 10.
13. 1. Matei 26, 2; Marcu 14, 1; Luca 22, 1.

erau în lume, i-a iubit
până la urmă.
2. Și când a fost Cina,
iar Diavolul pusese acum
în inima lui Iuda, fiul lui
Simon Iscarioteanul, cu-
getul vânzării,
3. Știind Iisus, că Ta-
tăl I-a dat Lui toate în
mână și cum că dela
Dumnezeu a ieșit și la
Dumnezeu merge,
4. S'a sculat dela cină,
s'a desbrăcat de haine și
luând un ștergar, s'a în-
cins cu el.
5. După aceea, a tur-
nat apă în vasul de spă-
lat și a început să spele
picioarele ucenicilor și să
le șteargă cu ștergarul
cu care era încins.
6. Și a venit la Simon
Petru. El I-a zis: Doam-
ne, au Tu să-mi speli mie
picioarele?
7. A răspuns Iisus și
i-a zis: Ceea ce fac Eu,
tu nu înțelegi acum, dar
vei înțelege după aceasta.
8. Petru, însă, I-a
grăit: Nu, niciodată
nu-mi vei spăla picioa-
rele. Iisus i-a răspuns:
Dacă nu te voiu spăla,
nu ai parte cu Mine.
9. Zis-a lui Simon Pe-
tru: Doamne, nu numai
picioarele mele, ci și
mâinile și capul.
10. Iisus a rostit că-
tre el: Cine s'a scăldat
nu trebuește să se mai
spele (fără numai pe pi-
cioare), fiindcă este cu-
rat în întregime. Și voi
sunteți curați, însă nu
toți.
11. Căci știa pe cel ce
avea să-L vândă; de
aceea a zis: Nu toți sun-
teți curați.
12. Iar după ce a spă-
lat picioarele ucenicilor
și și-a luat veșmintele,
s'a așezat iar la masă și
a vorbit către ei: Înțe-
legeți ce v'am făcut Eu?
13. Voi Mă numiți pe
Mine: Învățătorul și
Domnul, și bine ziceți,
căci sunt.
14. Deci, dacă Eu,
Domnul și Învățătorul,
v'am spălat vouă picioa-
rele, și voi sunteți datori
ca să spălați picioarele
unul altuia;

---

3. Matei 11, 27 și 28, 18.
10. Ioan 15, 3.
11. Ioan 6, 64.
14. Luca 22, 27.

15. Căci v'am dat vouă pildă, ca, precum v'am făcut Eu, să faceţi şi voi.
16. Amin, amin grăesc vouă: nu este sluga mai mare decât stăpânul său, nici solul mai mare decât cel ce l-a trimis pe el.
17. Dacă le ştiţi acestea, fericiţi sunteţi când le veţi face.
18. Nu zic despre voi toţi; Eu ştiu pe care i-am ales. Dar trebuia ca Scriptura să se împlinească: Cel ce mănâncă pâinea cu Mine, ridicat-a călcâiul împotriva Mea.
19. Vă spun vouă acum — mai nainte ca să fie — ca să credeţi, când se va îndeplini, că Eu sunt (Acela de care au vorbit proorocii).
20. Amin, amin grăesc vouă: cine primeşte pe care-l voiu trimite Eu, pe Mine Mă primeşte; iar cine Mă primeşte pe Mine, primeşte pe Cel ce M'a trimis pe Mine.
21. Iisus, zicând acestea, s'a turburat cu duhul şi a spus pe faţă şi a grăit: Amin, amin grăesc vouă, că unul dintre voi Mă va vinde.
22. Ci ucenicii se uitau unul la altul, nepricepând despre cine vorbeşte.
23. Iar la masă, sta culcat, la sânul lui Iisus, unul dintre ucenicii Lui, pe care-l iubea Iisus.
24. Deci Simon Petru i-a făcut semn acestuia şi i-a zis: Intreabă cine este, despre care vorbeşte.
25. Astfel acela, răzimându-se de pieptul lui Iisus, l-a întrebat: Doamne, cine este?
26. Iisus i-a răspuns: Acela este, căruia Eu, întingând pâinea, îi voiu da-o. Deci, întingând pâinea, a luat-o şi a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.
27. Şi după pâine, intrat-a atunci Satana în el. Iar Iisus i-a spus: Ce

15. 1 Petr. 2, 21; 1 Ioan 2, 6
16. Ioan 15, 20; Mt. 10, 24.
18. Ps. 40, 9.
20. Mt. 10, 40; I Tes. 4, 8.
21. Matei 26, 20, sq.
23. Ioan 21, 20
26. Matei 26, 23.

vrei să faci, fă mai curând.

28. Dar nimeni, din cei cari ședeau la masă, n'a înțeles pentru ce i-a zis aceasta.

29. Ci unii gândeau, (fiindcă Iuda ținea punga), că Iisus îi zice: Cumpără cele ce avem de lipsă la praznic, sau (că îi poruncește) să dea ceva săracilor.

30. Deci după ce Iuda a lua pâinea, a ieșit numaidecât. Și era noapte.

31. Iar când a ieșit, a zis Iisus: Acum s'a preamărit Fiul Omului și Dumnezeu s'a preamărit întru El.

32. Iar dacă s'a preamărit Dumnezeu întru El, și Dumnezeu îl va preamări pe El, în El însuși, și-L va preamări îndată.

33. Fiilor, puțin timp mai sunt cu voi. Voi Mă veți căuta, dar după cum am spus Iudeilor — că unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni — vă spun și vouă, acum.

34. Poruncă nouă dau vouă: să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v'am iubit pe voi, așa și voi unul pe altul să vă iubiți.

35. Intru aceasta vor cunoaște toți, că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea iubire unii către alții.

36. Doamne, L-a intrebat Simon Petru, unde Te duci? Răspuns-a Iisus: Unde Mă duc Eu, tu nu poți acum să vii după Mine, dar mai târziu vei veni.

37. Intrebat-a (iarăși) Petru: Doamne, de ce nu pot să merg după Tine chiar acum? Viața mea voiu pune-o pentru Tine.

38. Atunci Iisus răspunse: Viața ta vei pune-o pentru Mine? Amin, amin grăesc ție, că nu va cânta cocoșul, până ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori!

---

29. Ioan 12, 6.
32. Ioan 12, 23; 17, 1.
33. Ioan 7, 34.
34. Lev. 19, 18; Mc. 12, 31.
36. Ioan 7, 34.

14.

Cuvântarea de despărțire. Făgăduința Duhului Sfânt.

1. Să nu se turbure inima voastră; aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine.
2. In casa Tatălui Meu, multe lăcașuri sunt. Iar de nu, v'ași fi spus: pentrucă tocmai Mă duc să vă gătesc vouă loc.
3. Și dacă Mă voiu duce și vouă loc vă voiu găti, iarăși viu; și vă voiu lua pe voi la Mine, ca să fiți și voi unde sunt Eu.
4. Și unde Mă duc Eu, voi știți și știți și calea.
5. Zis-a Toma către El: Doamne, nu știm unde Te duci; și calea cum s'o știm?
6. Iisus a răspuns lui: Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu, fără numai prin Mine.
7. Dacă M'ați fi cunoscut pe Mine și pe Tatăl Meu l'ați fi cunoscut; dar de acum îl cunoașteți pe El și L-ați și văzut.
8. Filip îi zise (atunci): Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne este de ajuns.
9. Ci Iisus îi răspunse: Sunt cu voi de atâta vreme, Filipe, și tu nu M'ai cunoscut? Cel ce M'a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl?
10. Nu crezi tu că eu în Tatăl (sunt) și că Tatăl este întru Mine? Vorbele pe care vi le grăesc nu le spun dela Mine, ci Tatăl — care sălășluește întru Mine — face lucrurile Lui.
11. Credeți-Mă, că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl întru Mine, iar de nu, credeți-Mă pentru lucrurile acestea.
12. Amin, amin grăesc vouă, cel ce crede întru Mine va face și el lucrurile pe care le fac Eu și va face mai mari decât acestea, pentrucă Eu Mă duc la Tatăl.

---

14. 3. Ioan 17, 24.
6. Evr. 9, 8; I Petr. 1, 21.
10. Ioan 10, 38
12. Matei 21, 21.

13. Şi orice veţi cere întru numele Meu, aceea voiu face, ca să se preamărească T a t ă l întru Fiul.

14. De veţi cere ceva întru numele M e u, Eu voiu face.

15. Dacă Mă iubiţi pe M i n e, păziţi poruncile Mele.

16. Iar Eu voiu ruga pe Tatăl şi alt Mângâetor, vă va da vouă, ca să fie pururea cu voi:

17. Duhul adevărului, pe care lumea nu poate să-L primească, pentrucă nu-L vede, nici nu-L ştie, ci voi îl cunoaşteţi, căci rămâne la voi şi va fi întru voi.

18. Nu vă voiu lăsa singuri pe lume, ci voiu veni la voi.

19. Incă puţin timp şi lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veţi vedea, pentrucă Eu sunt viu şi voi veţi fi vii.

20. In ziua aceea, veţi înţelege că Eu sunt întru Tatăl Meu şi voi întru Mine şi Eu întru voi.

21. Cine are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este care Mă iubeşte; iar cine Mă iubeşte pe Mine, iubit va fi de către Tatăl Meu şi-l voiu iubi şi Eu, şi Mă voiu arăta lui.

22. Zis-a I u d a către El (nu Iscarioteanul): Doamne, cum se face că nouă voieşti să Te arăţi, iar lumii nu?

23. Răspuns-a Iisus şi i-a zis: Dacă Mă iubeşte cineva, păzi-va cuvântul Meu şi Tatăl Meu îl va iubi pe el, şi vom veni la el şi la el ne vom face locaş.

24. Cine nu Mă iubeşte, nu ţine cuvintele Mele. Dar c u v â n t u l pe care l-aţi auzit nu este al Meu, ci al Tatălui care M'a trimis.

25. Acestea le-am spus vouă, fiind încă la voi;

26. Dar Mângâetorul, Duhul cel Sfânt, pe care-L va trimite T a t ă l, întru numele Meu, Acela

13. Marcu 11, 24.
15. Ioan 15, 10; I Ioan 5, 3.
17. Ioan 7, 39.
18. Ier. 51, 8.
20. Ioan 17, 21, sq.
23. Ioan 13, 34.
24. Ioan 7, 28.
26. Ioan 15, 26.

vă va învăţa pe voi toate şi vă va aduce aminte despre toate cele ce v'am spus.

27. Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se turbure inima voastră, nici să se înfricoşeze.

28. Auzit-aţi că v'am spus: Mă duc, dar viu (iar) la voi. De M'aţi iubi, v'aţi bucura că v'am spus: Mă duc la Tatăl, pentrucă Tatăl este mai mare decât Mine.

29. Şi acum v'am spus (acestea) mai 'nainte ca să fie, ca să credeţi când vor fi.

30. Nu voiu vorbi multe cu voi, căci vine stăpânitorul acestei lumi. Cu Mine nu are niciun amestec;

31. Dar lumea va cunoaşte, că Eu iubesc pe Tatăl şi precum Tatăl Mi-a poruncit, aşa lucrez. —Sculaţi-vă, să mergem de aici.

27. Filip. 4, 7.
28. Ioan 10, 29

15.

Viţa cea adevărată. Porunca lui Hristos şi iubirea cea mai mare. Ura şi vina lumii. Mângâietorul, Duhul Adevărului.

1. Eu sunt viaţa cea adevărată şi Tatăl Meu este lucrătorul.

2. Orice mlădiţă, care nu aduce roadă întru Mine, El, o dă la o parte şi orice mlădiţă care aduce roadă, El o curăţeşte, ca şi mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi sunteţi curaţi, pentru cuvântul pe care vi l-am spus.

4. Rămâneţi întru Mine şi Eu întru voi. Precum mlădiţa nu poate să aducă roadă dela sine, dacă nu rămâne în viţă, tot aşa nici voi, dacă nu rămâneţi întru Mine.

5. Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cine rămâne întru Mine şi Eu întru el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteţi face nimic.

6. Dacă unul nu rămâne întru Mine, este lepă-

30. Ioan 12, 31.
31. Ioan 10, 18.

dat ca o mlădiță ce s'a
uscat; și o adună (lu-
mea) și o aruncă în foc
și arde.
7. Dacă rămâneți întru
Mine și cuvintele Mele
rămân întru voi, veți
cere orice veți vrea și se
va împlini vouă.
8. Intr'aceasta Tatăl
Meu s'a preamărit, că
aduceți roadă multă și
îmi sunteți Mie ucenici.
9. Precum M'a iubit
pe Mine Tatăl, așa v'am
iubit și Eu pe voi; ră-
mâneți întru iubirea Mea.
10. Dacă păziți porun-
cile Mele, veți rămânea
întru iubirea Mea, după
cum și Eu păzit-am po-
runcile Tatălui Meu și
rămân întru iubirea Lui.
11. Acestea vi le-am
spus, ca bucuria Mea să
fie întru voi și ca bu-
curia voastră să fie de-
plină.
12. Aceasta este po-
runca Mea: să vă iubiți
unul pe altul, cum v'am
iubit și Eu pe voi.
13. Mai mare dragoste
decât aceasta nimeni nu
are, ca viața lui să și-o
puie pentru prieteni.
14. Voi, prietenii Mei
sunteți, dacă faceți ceea
ce vă poruncesc.
15. De acum nu vă mai
zic slugi, că sluga nu
știe ce face domnul său,
ci v'am numit pe voi pri-
eteni, pentrucă toate
câte am auzit dela Ta-
tăl Meu, v'am făcut cu-
noscut.
16. Nu voi M'ați ales
pe Mine, ci Eu v'am ales
pe voi și v'am rânduit
să mergeți și roadă să
aduceți (și roada voastră
să rămână), ca Tatăl să
vă dea orice veți cere,
dela El, întru numele
Meu.
17. Aceasta vă porun-
cesc: să vă iubiți unul
pe altul.
18. Dacă pe voi lumea
vă urăște, gândiți-vă că
M'a urît întâi pe Mine.
19. Dacă ați fi din lu-
me, lumea ar iubi ce
este al său; dar pentrucă
nu sunteți din lume, ci

15. 6. Ioan 14, 13; Marcu 11, 24.
7. I Ioan 3, 22.
12. Marcu 12, 31.
13. Ioan 3, 16; I Ioan 3, 16.
16. Matei 28, 19.

Eu v'am ales din lume, de aceea lumea vă urăște.
20. Aduceți-vă aminte de cuvântul pe care vi l-am spus: nu se poate slugă mai mare decât stăpânul său. Dacă M'au prigonit pe Mine și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi.
21. Iar toate acestea le vor face împotriva voastră, din pricina numelui Meu, fiindcă nu cunosc pe Cel ce M'a trimis.
22. De n'aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; acum, însă, n'au cuvânt de îndreptățire pentru păcatul lor.
23. Cel ce Mă urăște pe Mine, urăște și pe Tatăl Meu.
24. De nu aș fi făcut între ei lucruri, pe care nimeni altul nu le-a mai făcut, păcat nu ar avea; ci, totuși, după ce le-au văzut, M'au urît și pe Mine și pe Tatăl Meu.
25. Dar (aceasta), ca să se împlinească cuvântul cel scris în legea lor: M'au urît fără temeiu.
26. Când va veni Mângâietorul, pe care Eu îl voiu trimite vouă dela Tatăl, Duhul Adevărului, carele dela Tatăl purcede, Acela va mărturisi pentru Mine.
27. Și mărturisiți și voi, pentrucă dela început sunteți cu Mine.

16.

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mângâietorului. Întristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile făcute în numele lui Hristos. Fuga ucenicilor.

1. Acestea vi le-am grăit, ca să nu vă poticniți în credința voastră.
2. Vă vor scoate pe voi din sinagogi; ba chiar sosește ceasul când oricine, omorându-vă, să

20. Ioan 13, 16; Mt. 10, 24.
21. Ioan 16, 3.
22. Ioan 9, 41.
24. Ioan 10, 37.
25. Ps. 34, 19.
26. Ioan 14, 26; Fapte 1, 4.
27. Fapte 5, 32.
16. 2. Matei 10, 17.

crează că aduce slujbă
lui Dumnezeu.
3. Şi acestea le vor
face, pentrucă n'au cu-
noscut nici pe Tatăl, nici
pe Mine.
4. Iar acestea grăitu-
le-am vouă, ca să vă a-
duceţi aminte de ele,
când va veni ceasul, cum
că vi le-am spus. Dar
acestea nu vi le-am ves-
tit dela început, fiindcă
eram cu voi.
5. Acum însă, Mă duc
la Cel ce M'a trimis şi
nimeni dintre voi nu Mă
întreabă: Unde mergi?
6. Ci fiindcă v'am vor-
bit acestea, întristarea a
umplut inimile voastre.
7. Dar vă spun adevă-
rul: Vă este de folos ca
să Mă duc. Căci dacă nu
Mă duc, Mângâietorul nu
va veni la voi, iar dacă
Mă duc, trimite-voiu la
voi pe Mângâietorul.
8. Iar El, venind, va
dovedi lumii păcatul (ei),
dreptatea (Mea) şi jude-
cata (stăpânului acestei
lumi).
9. Păcatul: pentrucă
oamenii nu cred în Mine;
10. Dreptatea: pentru-
că Mă duc la Tatăl şi nu
Mă mai vedeţi;
11. Judecata: pentrucă
stăpânul acestei lumi e
judecat.
12. Incă multe am a
zice vouă, dar acum nu
puteţi să le purtaţi.
13. Ci când va veni
Acela, Duhul Adevărului,
vă va învăţa pe voi tot
adevărul; căci nu va
vorbi dela Sine, ci va
vorbi ce I s'a spus şi
cele viitoare vesti-va
vouă.
14. El pe Mine Mă va
preamări, căci din ce
este al Meu va lua, ca
să vă vestească vouă.
15. Toate câte are Ta-
tăl sunt ale Mele; pentru
aceea am zis, că ia din
ce e al Meu, ca să vă
vestească vouă.
16. Puţin şi nu Mă veţi

---

3. Ioan 15, 21.
5. Ioan 7, 33.
7. Ioan 14, 16, 26.
12. 1 Cor. 3, 1.
13. 1 Ioan 2, 27.
15. Ioan 17, 10.
16. Ioan 7, 33.

mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea. pentrucă merg la Tatăl.

17. Atunci (unii) dintre ucenicii Lui au vorbit între ei: Ce înseamnează aceea ce ne spune: puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, și că — merg la Tatăl?

18. Deci ziceau: Ce este acest *puțin*, despre care vorbește? Nu înțelegem ce zice.

19. Cunoscut-a Iisus că voiau să-L întrebe și le-a spus: Cercetați între voi despre ceea ce am zis: Puțin și nu Mă veți mai vedea și iarăși puțin și Mă veți vedea.

20. Amin, amin grăiesc vouă: veți plânge și vă veți tângui, iară lumea se va bucura. Voi veți fi în întristare, dar întristarea voastră se va preface în bucurie.

21. Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce a născut copilul, nu mai ține minte durerea, de bucurie că s'a născut om pe lume.

22. Deci și voi acum triști sunteți, dar iarăși vă voiu vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu va lua-o dela voi.

23. Și în ziua aceea pe Mine nu Mă veți mai ruga de nimic. Amin, amin grăiesc vouă: orice veți cere dela Tatăl, vă va da întru numele Meu.

24. Până acum, n'ați cerut nimic, în numele Meu; cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină.

25. Acestea vi le-am spus în pilde, dar vine ceasul când nu voiu mai vorbi în pilde, vouă, ci pe față vă voiu vesti despre Tatăl.

26. In ziua aceea, veți cere întru numele Meu; și nu vă zic: ruga-voiu pe Tatăl pentru voi,

27. Căci însuși Tatăl vă iubește pe voi, fiindcă voi M'ați iubit pe Mine și ați crezut cum

20. Ps. 29, 11.
23. Ioan 14, 20; Mc. 11, 24.
24. Ioan 15, 11.
27. Ioan 17, 8, 25.

că dela Dumnezeu am ieşit.

28. Ieşit-am dela Tatăl şi am venit în lume; iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl.

29. Au zis ucenicii Săi: Iată, acum vorbeşti deschis şi nu spui nicio pildă.

30. Acum cunoaştem că toate le ştii şi nu-Ţi trebuie să Te întrebe cineva. De aceea credem că ai ieşit dela Dumnezeu.

31. Răspuns-a lor Iisus: Acum credeţi?

32. Iată soseşte ora şi a şi sosit, ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe Mine să Mă lăsaţi singur. Dar nu sunt singur, pentrucă Tatăl este cu Mine.

33. Acestea grăitu-le-am vouă, ca întru Mine pace să aveţi. In lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea.

28. Ioan 13, 3.
30. Ioan 21, 17.
32 Zah. 13, 7; Mt. 26, 31.
33. Ioan 14, 27; Rom. 5, 1; Efes. 2, 14; Col. 1, 20; Is. 35, 1.

17.

Rugăciunea lui Iisus pentru Sine, pentru Apostoli şi pentru toţi credincioşii.

1. Astfel a vorbit Iisus. Ridicându-şi apoi ochii către cer, a cuvântat: Părinte, venit-a ceasul! Preamăreşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul să Te preamărească,

2. Precum I-ai dat stăpânire peste toată făptura, ca viaţă veşnică să dea la toţi, pe cari Tu i-ai dat.

3. Iară viaţa veşnică aceasta este, ca să Te cunoască pe Tine, singurul, adevăratul Dumnezeu, şi pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis.

4. Eu Te-am preamărit pe Tine pe pământ; lucrul, pe care mi L-ai dat să-l fac, l-am săvârşit.

5. Şi acum, la Tine însuţi, Mă preamăreşte, Tu, Părinte, cu slava pe care la Tine am avut-o,

17. 1. Ioan 11, 41.
2. Ioan 6, 37; Mt. 11, 27.
3. 1 Ioan 5, 20.
4. Ioan 4, 34.
5. Ioan 8, 58.

mai înainte ca să fie lu-
mea.
6. Arătat-am numele
Tău oamenilor pe c a r i
Mi i-ai dat Mie, din lume.
Ai Tăi erau și Mie Mi
i-ai dat și cuvântul Tău
păzitu-l-au.
7. Acum au cunoscut
că toate câte Mi-ai dat,
sunt dela Tine;
8. Pentrucă cuvintele
pe c a r e Mi le-ai dat,
le-am dat lor, iar ei le-au
primit și au cunoscut cu
adevărat, că dela Tine
am ieșit, și au c r e z u t
acum că Tu M'ai trimis.
9. Eu pentru aceștia
Mă rog, nu Mă rog pen-
tru lume, dar pentru cei
pe cari Mi i-ai dat, căci
ei sunt ai Tăi.
10. Și toate ale Mele,
sunt ale Tale, și ale Tale
sunt ale M e l e și Mă
preamăresc întru dânșii.
11. Mult nu mai sunt
în lume, dar ei sunt în
lume și Eu viu la Tine.
Părinte Sfinte, păzește-i
întru numele Tău pe cei
pe cari Mi i-ai dat, ca
să fie una, precum sun-
tem și Noi.
12. Când eram cu ei în
lume, întru numele Tău
îi păzeam pe cei ce Mi
i-ai dat; și (astfel) i-am
păzit, că n'a pierit nici-
unul dintre ei, fără nu-
mai fiul pierzării, ca să
se împlinească Scriptura.
13. Acum, dar, viu la
Tine și acestea le rostesc
în lume, ca bucuria Mea
s'o aibă deplină în ei.
14. Eu le-am dat cu-
vântul Tău, dar lumea
i-a urît, pentrucă nu sunt
din lume, p r e c u m din
lume nu sunt nici Eu.
15. Nu Mă rog ca să-i
iei din lume, ci să-i pă-
zești pe ei de cel viclean.
16. Din l u m e ei nu
sunt, precum din lume
nu sunt nici Eu.
17. Sfințește-i pe ei în-
tru adevărul Tău; cuvân-
tul Tău adevăr este.
18. Precum M'ai tri-
mis pe Mine în lume, și
Eu i-am trimis pe ei în
lume.

8. Ioan 16, 27, 30.
9. Ioan 6, 37.
10. Ioan 16, 15.
11. Ioan 10, 30.
12. Ioan 6, 69; Ps. 108, 12.
13. Ioan 15, 11.
15. 2 Tes. 3, 3.
17. Ioan 8, 40.

19. Şi pentru ei, Eu
Mă sfinţesc pe Mine însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi în adevăr.
20. Dar nu numai pentru aceştia Mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede întru Mine, după cuvântul lor.
21. Ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine, ca şi ei să fie întru Noi, aşa încât lumea să creadă cum că Tu M'ai trimis.
22. Şi mărirea pe care Tu Mi-ai dat-o, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una (suntem):
23. Eu întru ei şi Tu întru Mine, ca să fie, în una, desăvârşiţi, şi să cunoască lumea cum că Tu M'ai trimis, şi I-ai iubit pe ei, cum M'ai iubit pe Mine.
24. Părinte, voiesc ca unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea, pe care Tu Mi-ai dat-o, căci M'ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii.
25. O, drepte Părinte, dar lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, ci Eu Te-am cunoscut, şi aceştia cunoscut-au că Tu M'ai trimis.
26. Şi le-am arătat lor numele Tău şi-L voiu arăta, ca iubirea cu care iubitu-m'ai Tu să fie într'înşii, şi Eu întru ei.

18.

Prinderea lui Iisus şi aducerea Lui la arhiereii Ana şi Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Baraba.

1. După ce a vorbit acestea, ieşit-a Iisus cu ucenicii Lui dincolo de pârâul Cedrilor, unde era o grădină şi în care a intrat El şi ucenicii Săi.
2. Iar Iuda, vânzătorul, cunoştea acest loc, pentrucă adeseori Iisus şi

19. Evrei 2, 11.
20. Ioan 20, 31.
21. Gal. 3, 28.
22. Fapt. 4, 32.
23. 1 Cor. 6, 17
24 Ioan 12, 26.
25. Ioan 15, 21.
26. Ioan 15, 9.
18. 1. Matei 26, 36.
2. Luca 21, 37

ucenicii Săi se adunau
acolo.
3. Deci Iuda, luând
oaste și slujitori de-ai
arhiereilor și ai Fariseilor, a venit în grădină,
cu torțe, cu felinare și cu
arme.
4. Ci Iisus, știind toate
cele ce erau să vină asupra Lui, a ieșit înainte
și i-a întrebat: Pe cine
căutați?
5. Răspuns-au Lui: Pe
Iisus Nazarineanul. Iisus
rostit-a către ei: Eu sunt.
Iar Iuda vânzătorul era
și el cu ei.
6. Ci când le-a spus:
Eu sunt,— ei s'au dat
înapoi și au căzut la pământ.
7. Deci, încă odată i-a
întrebat: Pe cine căutați? Iar ei au zis: Pe
Iisus Nazarineanul.
8. Răspuns-a Iisus:
V'am spus că Eu sunt;
iar dacă Mă căutați pe
Mine, lăsați-i pe aceștia
să se ducă.
9. Pentru ca să se împlinească cuvântul ce a
grăit, că: Dintre aceia pe
cari Mi i-ai dat, n'am
pierdut din ei niciunul.
10. Dar Simon Petru,
care avea sabie, a scos
sabia și a lovit pe servitorul arhiereului și i-a tăiat urechea dreaptă. Iar
numele servitorului era
Malhus.
11. Atunci Iisus i-a zis
lui Petru: Bagă sabia
în teacă. Au nu voiu bea
paharul pe care Tatăl
Mi l-a dat?
12. Deci ostașii din cohortă, căpetenia lor și
slujitorii Iudeilor, au pus
mâna pe Iisus și L-au
legat.
13. Și L-au dus, întâi,
la Anna, fiindcă era socrul lui Caiafa, iar Caiafa, anul acela, era arhiereu:
14. Și Caiafa era cel
ce sfătuise pe Iudei, că
este de folos să moară
un om pentru popor.
15. Și Simon Petru și
alt ucenic mergeau după
Iisus. Ucenicul acesta era
cunoscut de casa arhie-

3. Matei 26, 47.
9. Ioan 17, 12.
10. Matei 26, 51.
11. Matei 20, 22.
12. Marcu 14, 53.
13 Luca 22, 54.
14. Ioan 15, 18.

reului și a intrat împreună cu Iisus în curtea
lui.
16. Iar Petru a stat la
uşe afară. Deci a ieşit celălalt ucenic, care era cunoscut la casa arhiereului, şi a vorbit cu portărița şi a băgat pe Petru înăuntru.
17. Dar servitoarea portăriță i-a zis lui Petru: Nu cumva eşti şi tu dintre ucenicii Acestui Om? El a răspuns: nu sunt.
18. Ci pentrucă era frig, robii și slujitorii făcuseră un foc mare şi stăteau şi se încălzeau; şi era cu ei şi Petru, stând şi încălzindu-se.
19. Iar arhiereul L-a întrebat pe Iisus despre ucenicii Lui şi despre învățătura Lui.
20. Iisus i-a dat răspuns: Eu am vorbit lumii deschis; pururea am învățat în sinagogă şi în templu, unde se adună toți Iudeii, şi într'ascuns nimic nu am vorbit.
21. Dece Mă întrebi pe
Mine? Intreabă pe cei ce au auzit ce le-am grăit. Iată, aceştia ştiu ce am vorbit Eu.
22. Dar zicând El acestea, unul din slujitori, care stătea acolo, I-a dat lui Iisus o palmă şi I-a spus: Aşa răspunzi Tu arhiereului?
23. Iisus a întâmpinat: Dacă am vorbit rău, dovedeşte ce-a fost rău, iar dacă (am vorbit) bine, pentru ce Mă bați?
24. Atunci Anna L-a trimis pe El, legat, la Caiafa, arhiereul.
25. Iar Simon Petru stătea şi se încălzea. L-au întrebat (ceilalți): Nu cumva eşti şi tu dintre ucenicii Lui? El s'a lepădat şi a zis: Nu sunt.
26. Unul din robii arhiereului, neam cu acela căruia Petru îi tăiase urechea, zise atunci: Nu te-am văzut eu pe tine, în grădină, cu El?
27. Dar Petru a tăgăduit încă odată, şi numaidecât cocoşul a cântat.

16. Matei 26, 69.

20. Ioan 7, 14, 26; Luca 2, 46 şi 4, 15.

28. Dela Caiafa L-au dus pe Iisus la pretoriu; și era de dimineață. Iar Iudeii n'au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănânce Paștele.

29. Atunci Pilat a ieșit la ei, afară, și a întrebat: Ce pâră aduceți asupra Acestui Om?

30. Ei i-au răspuns și au zis: De n'ar fi fost Acesta un făcător de rele, nu Ți L-am fi dat ție pe mână.

31. Dar Pilat le-a grăit: Luați-L voi și judecați-L după legea voastră. Iudeii, însă, i-au răspuns: Nouă nu ne este iertat să omorîm pe nimeni.

32. Ca să se împlinească cuvântul lui Iisus, pe care l-a zis El, însemnând de ce moarte avea să moară.

33. Deci Pilat a intrat înapoi, în pretoriu, a chemat pe Iisus și I-a zis: Tu ești împăratul Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus: Dela tine însuți zici aceasta, sau alții ți-au spus-o despre Mine?

35. Pilat a întâmpinat: Nu cumva sunt eu Iudeu? Poporul Tău și mai marii preoților Te-au dat în mâna mea. Ce ai săvârșit?

36. Iisus a răspuns: Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s'ar fi luptat ca să nu fiu dat prins Iudeilor. Dar, acum, împărăția Mea nu este de aici.

37. Atunci Pilat I-a zis: Așa dar, ești Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici (prea bine) că Eu sunt împărat. Eu spre aceasta M'am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Oricine purcede din adevăr, ascultă glasul Meu.

38. Ce este adevărul? a întrebat Pilat. Dar rostind aceasta, a ieșit din nou la Iudei și le-a zis:

28. Mt. 27, 2; Mc. 15, 1
32. Matei 20, 13.
33. Mt. 27, 11; Mc 15, 2.
37. Ioan 8, 40; I Tim. 6, 13.

Eu nu găsesc în El nicio vină.

39. Ci este la voi, datină, ca de Paște să dau drumul, pentru voi, unuia (din închisoare). Voiți, deci, să vă las slobod pe împăratul Iudeilor?

40. Dar ei au ridicat iarăși glasul, zicând: Nu pe El, ci pe Baraba. Iar Baraba era tâlhar.

19.

Patimile Domnului. Muma Lui lângă cruce. Cuvintele Lui de pe urmă. Moartea și îngroparea Lui.

1. Atunci Pilat a luat pe Iisus și a pus să-L biciuiască.

2. Și ostașii, împletind din spini cunună, I-au pus-o pe cap și L-au îmbrăcat cu veșmânt de porfiră.

3. Și veneau către El și ziceau: Bucură-Te, împărate al Iudeilor! Și-I dădeau palme.

4. Pilat a ieșit din nou, din pretoriu, și le-a vorbit: Iată, vi-L aduc pe El afară, ca să știți că nu-I găsesc nicio vină.

5. Deci, a ieșit Iisus afară, purtând cununa cea de spini și veșmântul de porfiră. Iar Pilat a rostit către ei: IATĂ OMUL.

6. Dar când L-au văzut mai marii preoților și slugile lor, au strigat și au zis: Răstignește-L! Răstignește-L! Zis-a lor Pilat: Luați-L voi și răstigniți-L, căci eu unul, nicio vină nu-I găsesc.

7. Iudeii au răspuns: Noi avem o lege și după legea noastră, El trebue să moară, căci s'a făcut pe Sine Fiu al lui Dumnezeu.

8. Deci, când a auzit Pilat acest cuvânt, mai vârtos s'a temut;

9. Și intrând iarăși în pretoriu, a întrebat pe Iisus: De unde ești Tu? Ci Iisus nu i-a dat niciun răspuns.

10. Pilat, atunci, I-a

39. Matei 27, 15.

19 [illegible] Matei 27, 26, sq.; Marcu 10, [illegible] și 15, 15; Luca 23, 16.

3. Is. 50, 7; Mt. 26, 67.

7. Lev. 24, 16, sq.; A doua Lege 18, 20.

zis: Cu mine nu vorbeşti? Nu ştii că am putere să-Ţi dau drumul şi putere am să Te răstignesc?

11. Iisus a răspuns: N'ai avea nicio putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dat ţie de Sus; pentru aceea, cel ce M'a dat în mâna ta, mai mare păcat are.

12. De atunci Pilat căuta în ce chip sa-L libereze; dar Iudeii strigau şi ziceau: Dacă îi dai drumul Acestuia, nu eşti prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat, stă împotriva Cezarului.

13. Când auzi Pilat aceste vorbe, a scos pe Iisus afară şi a şezut în scaunul de judecată, la locul pardosit cu lespezi, care se zice: Litostraton, iar evreieşte: Gabbata.

14. Şi era ziua pregătirii Paştilor (Vineri), iar ceasul către amiază. Şi a zis Pilat, Iudeilor: Iată împăratul vostru.

15. Dar ei au izbucnit: Ia-L! Ia-L! Răstigneşte-L! Pilat i-a întrebat: Să răstignesc pe împăratul vostru? Mai marii preoţilor au răspuns: Nu avem împărat, fără numai pe Cezarul.

16. Atunci L-a dat lor, spre răstignire. Deci L-au luat pe Iisus şi L-au dus.

17. Şi ducându-şi Insuşi crucea, a ieşit (din cetate), la locul numit al Căpăţânii, care evreieşte se zice Golgota.

18. Acolo L-au răstignit, şi împreună cu El pe alţii doi, de o parte şi de alta, iar în mijloc pe Iisus.

19. Ci Pilat a scris şi titlu şi l-a pus deasupra crucii. Şi anume era scris: IISUS NAZARINEANUL, IMPĂRATUL IUDEILOR.

20. Deci, mulţi dintre Iudei au citit acest titlu, căci locul unde a fost răstignit Iisus era aproape de cetate. Şi era scris: evreieşte, latineşte şi elineşte.

21. Insă arhiereii Iudeilor au vorbit lui Pilat: Nu scrie, Impăratul Iu-

17. Mt. 27, 33; Mc. 15, 22. 18. Luca 22, 33.

deilor, ci cum că El a zis: Eu sunt împăratul Iudeilor.
22. Pilat a răspuns: Ce am scris, am scris.
23. După ce au răstignit pe Iisus, ostașii au luat veșmintele Lui și le-au făcut patru părți, fiecărui ostaș câte o parte, (dar era) și cămașa. Și cămașa era fără cusătură, de sus țesută în întregime.
24. Atunci ei au grăit între ei: Să n'o sfâșiem, ci să aruncăm sorți pe ea, a cui va să fie. Ca să se împlinească Scriptura, care zice: Impărțit-au hainele Mele loruși, și pentru cămașa Mea au aruncat sorți. Așa dar, ostașii, aceasta au făcut.
25. Și stăteau, lângă crucea lui Iisus, muma Lui și sora mumei Lui, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalina.
26. Ci Iisus, văzând pe maică-Sa și pe ucenicul pe care îl iubea, stând (alături), a zis maicei Sale: Femeie, iată Fiul tău.
27. Apoi a zis ucenicului: iată muma ta. Și din ceasul acela, ucenicul a luat-o în casa sa.
28. După aceea, știind Iisus că toate acum s'au săvârșit, ca să se împlinească Scriptura, a grăit: Mi-e sete.
29. Și era acolo un vas plin cu oțet; atunci (ostașii), punând în vârful unei trestii de isop un burete muiat în oțet, l-au dus la gura Lui.
30. Iar dacă a luat oțetul, Iisus a zis: Săvârșitu-s'a. Și plecându-și capul, și-a dat duhul.
31. Ci Iudeii, fiindcă era ziua pregătirii (Vineri), ca să nu rămână trupurile Sâmbătă pe cruce, — căci ziua acelei Sâmbete era mare — au rugat pe Pilat să le sdrobească fluierele și să-i ridice.
32. Deci, au venit ostașii și au sdrobit fluerele celui dintâi, asemenea și pe ale celuilalt,

24. Ps. 21, 19.
28. Ps. 68, 25.
30. Matei 27, 50.
31. A doua Lege 21, 23; Marcu 15, 42.

împreună răstignit cu el.
33. Şi venind şi la Iisus, dacă au văzut că murise, nu I-au sdrobit fluierele.
34. Ci unul din ostaşi cu suliţa coasta Lui a împuns, şi îndată a ieşit sânge şi apă.
35. Şi cel ce a văzut, a mărturisit, şi adevărată este mărturisirea lui; şi acela ştie că spune adevărul, pentru ca şi voi să credeţi.
36. Ci s'au făcut acestea, ca să se împlinească Scriptura: Nu I se va sdrobi niciun os.
37. Şi iarăşi altă Scriptură, c a r e zice: Privivor la A c e l a pe care L-au împuns.
38. După acestea, Iosif din Arimateia, ucenic fiind al lui Iisus — dar în taină, de frica Iudeilor — l-a rugat pe Pilat să-i dea voie ca să ridice trupul lui Iisus. Şi Pilat i-a dat voie. A venit, deci, şi a luat trupul lui Iisus.
39. Şi a venit Nicodim (cel care, la început, venise noaptea la Iisus), şi a adus, amestecate laolalt, smirnă şi aloe, ca la o sută de lire.
40. Au luat, deci, trupul lui Iisus şi L-au înfăşurat, odată cu miresmele, în pânze de in, precum este obiceiul să înmormânteze la Iudei.
41. Iar în locul unde a fost răstignit era grădină, şi în grădină mormânt nou, în care nu mai fusese nimeni îngropat.
42. Astfel, din pricina Vinerii Iudeilor, L-au pus pe Iisus acolo, căci mormântul era aproape.

20.

Invierea Domnului. El se arată Mariei Magdalina, apoi ucenicilor, şi, o p t zile după aceea, lui Toma.

1. In cea dintâi zi a săptămânii, Maria Magdalina a venit la mormânt, disdedimineaţă, pe când era încă întuneric,

36. Eşire 12, 46.
37. Zach. 12, 10; Apoc 1, 7.
38. Mt. 27, 57; Mc. 15, 42
20. 1. Matei 28, 1; Marcu 16, 1; Luca 24, 1, sq.

și a văzut piatra, dela gura mormântului, dată la o parte.

2. Atunci a alergat și a venit la Simon Petru și la celălalt ucenic, pe care-l iubea Iisus, și le-a zis: Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus.

3. Deci, a ieșit Petru și celălalt ucenic și au pornit spre mormânt.

4. Și alergau amândoi împreună; dar celălalt ucenic, alergând înainte mai repede ca Petru, a sosit cel dintâi, la mormânt.

5. Și s'a plecat înăuntru și a văzut giulgiurile zăcând, dar n'a intrat (în criptă).

6. Sosit-a și Simon Petru după după el și a intrat în mormânt și a văzut giulgiurile zăcând.

7. Iar mahrama, care fusese pe capul lui Iisus, nu era împreună cu giulgiurile, ci deosebit înfășurată într'un anume loc.

8. Atunci a intrat și ucenicul celălalt, care sosise întâi la mormânt, și a văzut și a crezut.

9. Căci până atunci nu pricepuseră Scriptura, că trebuia să învieze Iisus din morți.

10. Și s'au dus ucenicii înapoi, la ei acasă.

11. Ci Maria stătea afară la gura mormântului și plângea. Și pe când plângea, s'a plecat să se uite în mormânt.

12. Și a văzut doi îngeri, în veșminte albe, șezând unul către cap și altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Femeie, o întrebară aceia: Dece plângi? Ea le spuse: Că au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus.

14. Zicând acestea, ea s'a întors și a văzut pe Iisus stând în picioare, dar nu L-a cunoscut că e Iisus.

15. Zis-a ei Iisus: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți? Ea, gândind că este grădinarul, Îi răspunse: Doamne, dacă

---

9. Ps 15, 8. sq.
12. Matei 28, 5, sq.
14. Matei 28, 9.

Tu L-ai dus aiurea, spune-mi unde L-ai pus și eu Il voiu ridica.

16. Marie, zise Iisus. Intorcându-se (cu toată fața), ea îi zise: Rabuni (adică, evreiește, învățătorule).

17. Zis-a ei Iisus: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M'am suit la Tatăl Meu. Du-te la frații Mei și le spune: Mă sui la Tatăl Meu și la Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru.

18. Și a venit Maria Magdalina și a vestit ucenicilor: Am văzut pe Domnul! — și cele câte ! le-a spus.

19. Când s'a înserat — în ziua aceea, întâia din săptămână — iar acolo, unde se adunaseră ucenicii, erau ușile încuiate, de frica Iudeilor, a venit Iisus, a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă!

20. Și după acest cuvânt, le-a arătat lor mâinile și coasta. Deci văzând că este Domnul, s'au bucurat ucenicii.

21. Atunci le-a spus încă odată: Pace vouă! Precum M'a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi.

22. Și grăind aceasta, a suflat și le-a zis: Luați Duh Sfânt;

23. Cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate; cărora le veți ținea, vor fi ținute.

24. Insă Toma, unul din cei doisprezece, numit Geamănul, nu era cu ei, când a venit Iisus.

25. Spusu-i-au, deci, lui, ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voiu vedea, în palmele Lui, semnul piroanelor, dacă nu voiu pune degetul meu în semnul piroanelor și dacă nu voiu pune mâna mea, în coasta Lui, — nu voiu crede!

26. După opt zile, u-

---

19. Luca 24, 36.
20. I Ioan 1, 1.
21. Ioan 17, 18; Is. 61 1.
22. Matei 16, 19 și 18, 18.
25. Ioan 19. 34.

cenicii Lui erau înăuntru în casă şi Toma, împreună cu ei. Şi a venit Iisus, deşi uşile erau încuiate, a stat în mijlocul lor şi a zis: Pace vouă!
27. Apoi a rostit către Toma: Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fii necredincios, ci credincios.
28. A răspuns Toma şi a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu!
29. Iisus grăit-a lui: Pentrucă M'ai văzut, Tomo, ai crezut. Fericiţi cei ce n'au văzut şi au crezut!
30. Şi Iisus a făcut, de faţă cu ucenicii Săi, şi alte minuni, multe, care nu s'au scris în cartea aceasta.
31. Iar acestea s'au scris, ca să credeţi că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi, crezând, să aveţi viaţă, întru numele Lui.

21.

La Marea Tiberiadei. Domnul se arată încă odată ucenicilor.

1. In urma acestora, Iisus s'a arătat ucenicilor din nou, la Marea Tiberiadei, şi iată cum s'a arătat:
2. Erau împreună Simon Petru şi Toma, zis Geamănul, şi Natanail cel din Cana Galileei, şi fiii lui Zevedeu, şi alţi doi din ucenicii Lui.
3. Simon Petru le-a grăit: Mă duc să pescuiesc. Răspunsu-i-au ceilalţi: Mergem şi noi cu tine. Şi au ieşit şi s'au suit în luntre. Dar în noaptea aceea n'au prins nimic.
4. Când s'a făcut dimineaţă, Iisus a stat (în văzul lor) pe ţărm; dar ucenicii n'au ştiut că e Iisus.
5. Ci Iisus i-a întrebat: Fiilor, nu cumva aveţi ceva de mâncare? Ei I-au dat răspuns: N'avem.

---

29. 1 Petru 1, 8.
31. 1 Ioan 5, 13.

21. 3. Luca 5, 5.
4. Luca 24, 16.

6. El le-a zis: Aruncați mreaja deadreapta luntrei și veți afla. Deci, au aruncat-o și nu mai puteau s'o tragă de mulțimea peștilor.

7. Atunci ucenicul acela, pe care-l iubea Iisus, a rostit către Petru: Domnul este! Iar Petru, auzind că este Domnul, s'a încins cu fota de pescar (căci era gol), și s'a aruncat în apă.

8. Și ceilalți ucenici au venit cu luntrea, trăgând mreaja cu peștii, pentrucă nu erau departe de pământ, decât ca la vreo două sute de coți.

9. Iar când au ieșit la uscat, au văzut, jos, o vatră de jeratic și pește pus deasupra, și pâine.

10. Iisus le-a zis: aduceți din peștele pe care l-ați prins acum.

11. Simon Petru s'a suit în luntre și a tras mreaja la uscat, plină de pești mari — o sută și cincizeci și trei — și, deși erau atâția, totuși mreaja nu s'a rupt.

12. Iisus grăi către ei: Veniți de prânziți. Și niciunul din ucenici nu cuteza să-L întrebe: Cine ești Tu? — știind că este Domnul.

13. Deci, a venit Iisus și a luat pâinea și le-a dat lor, așijderea și peștele.

14. Aceasta este, acum, a treia oară, când Iisus s'a arătat ucenicilor, după ce s'a sculat din morți.

15. Iar dacă au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: Simone, fiul lui Ionà, Mă iubești Tu, mai mult decât aceștia? Petru îi răspunse: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște mielușeii Mei.

16. Și iar l-a întrebat, a doua oară: Simone, fiul lui Ionà, Mă iubești Tu pe Mine? El i-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Păstorește oile Mele.

17. Și l-a întrebat a treia oară: Simone, fiul lui Ionà, Mă iubești Tu pe Mine? Ci Petru s'a

17. Ioan 16, 30.

întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubeşti Tu pe Mine? — şi I-a răspuns: Doamne, Tu ştii toate. Tu ştii că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paşte oile Mele.

18. Amin, amin grăiesc ţie: când erai mai tânăr, te încingeai tu însuţi şi umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, întinde-vei mâinile tale şi altul te va încinge şi te va duce unde nu-ţi este voia.

19. Iar aceasta a zis-o, arătând cu ce fel de moarte, Petru avea să preamărească pe Dumnezeu. Şi spunând aceasta, i-a poruncit: Vino după Mine.

20. Dar întorcându-se, Petru a văzut venind pe urmă pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cina cea de Taină s'a rezemat de pieptul Lui şi L-a întrebat: Doamne, cine este cel ce Te va vinde?

21. Pe acesta, deci, văzându-l Petru, a zis către Iisus: Doamne, dar acesta ce (va face)?

22. Răspuns-a lui, Iisus: Dacă vreau ca să rămâie până la venirea Mea, ce ai tu? Tu vino după Mine.

23. De aceea, a ieşit, între fraţi, această vorbă, că ucenicul acela nu mai moare; dar Iisus nu i-a spus că nu mai moare, ci — dacă vreau ca să rămână până la venirea Mea, ce ai tu?

24. El este ucenicul, care mărturiseşte despre acestea şi care a scris despre acestea, şi ştim că mărturia lui e adevărată.

25. Ci sunt şi alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus şi care, dacă s'ar fi scris, cu deamănuntul, socotesc că nici în lumea toată n'ar fi putut să încapă cărţile ce s'ar fi scris. Amin.

---

18. 2 Petru 1, 14.
20. Ioan 13, 23.
24. Ioan 15, 27; 3 Ioan 12.